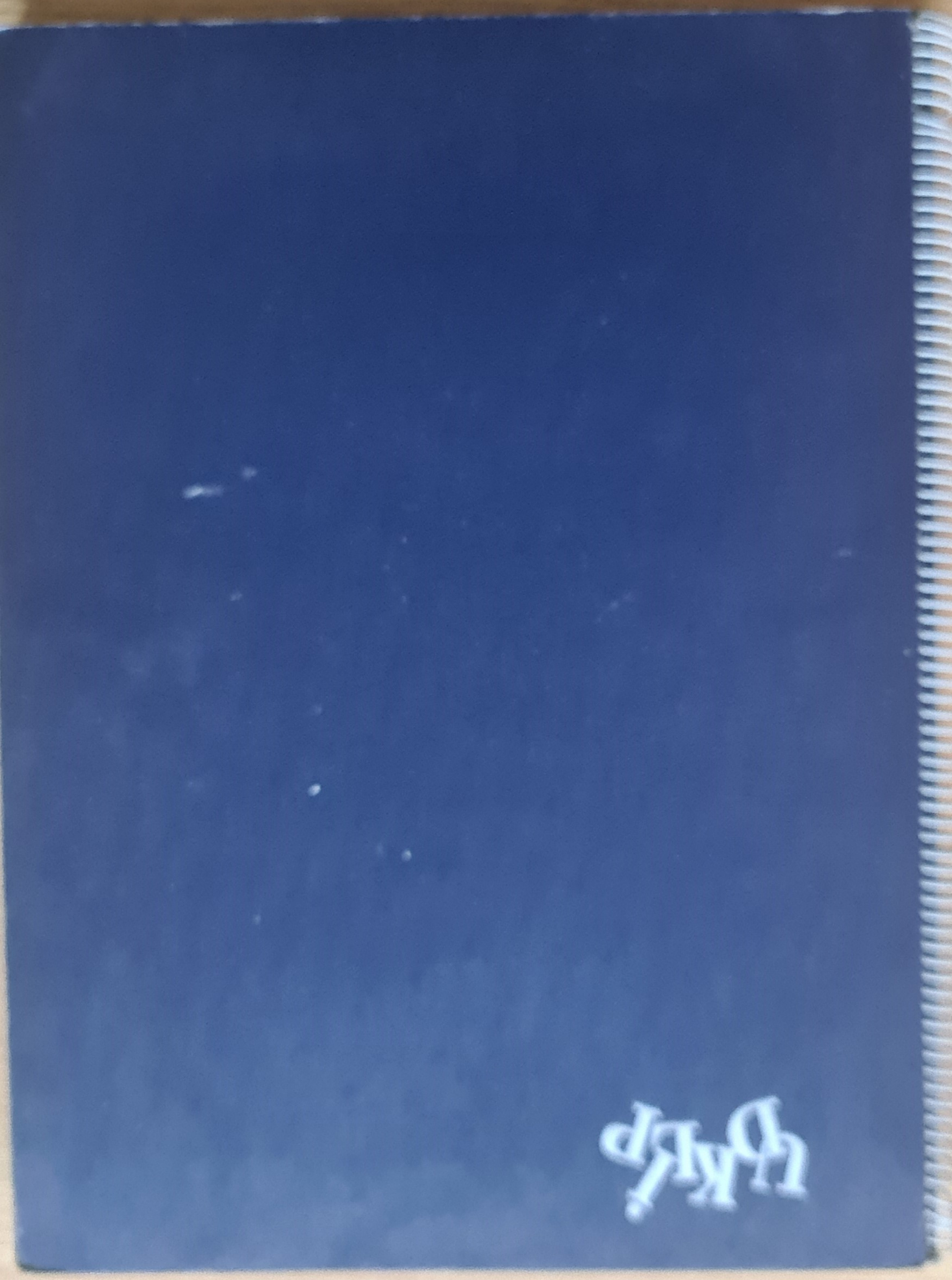

Úrklippusafn Ásgerðar yfir Nordisk Textiltriennale I og II

1. UDKLIP – úrklippusafnið
2. Efnisyfirlit i
3. Efnisyfirlit ii
4. Efnisyfirlit iii
5. 3 ljósmyndir af Nordjyllands Kunstmuseum.
6. 2 ljósmyndir af Nordjyllands Kunstmuseum. Boðskort safnsins á sýninguna
7. Ljósmynd af dómnefndinni að störfum. „800 stk. Textiler bliver till 100. AAS 1976-06-16".
8. „Fra tøjradiser til monumentalkunst. Berlinske Tidende 1976-06-29". Ljósmynd af dómnefndarmanninum Hans Krondahl
9. „God idé – mat resultat. Jyllands-Posten 1976-07-02"
10. „Monumenter i uld. Information 1976-07-13"
11. „Nordisk triennal för textlkonstnärer. Dagens Nyheter 1976-07-14". "Svenskt på Island. Formrevy"
12. „Nordiska textiltriennalen – Som att nalkas naturen. Sydsvenska dagbladet 1976-07-21". „Forsíða af Stoftryk og vævning. 1976-09-01"
13. Innsíða boðsskorts Sonja Heines og Niels Onstads Stiftelser á sýninguna
14. Framsíða boðsskorts Sonja Heines og Niels Onstads Stiftelser á sýninguna
15. „Nytt nordik forum for tekstikunst. Vellykket debut for Tekstiltriennalen. Verdens Gang 1976-07-15"
16. „Nordisk tekstil-triennale på Høvikodden. Hamar Dagblad 1976-09-02"
17. „Tekstiltrennale til Høvikodden. Aftenposten 1976-08-04"
18. „Nordisk tekstilkunst på Høvikodden: Tilbake til naturen – ut med politikken. Dagbladet Oslo 1976-08-11". „Høvikodden stormønstrer: TEKSTL BEGIVENHET. Verdens Gang 1976-08-23"
19. „Velpleiet nordisk mønstring. Dagbladet Oslo 1976-08-27". „Nordisk tekstilmønstring. Aftenposten 1976-08-25.
20. „Stormønstring av nordisk tekstilkunst på Høvikodden. Asker Bærums Budstikke 1976-08-11". „Mye rart på Høvikodden. Handels og Sjöfartstidende Oslo 1976-08-25". „Grafisk mangfold – og bredde i tekstil. Bergens Tidene 1976-08-28"
21. „Gulli har sett. Femina ideer"
22. Anmeldeseblanket til nordisk textiltriennale
23. Anmeldeseblanket til nordisk textiltriennale
24. Boðskort frá Færeyjum (Listaskálin), Íslandi (Kjarvalsstaðir), Svíþjóð (Röhsska Konstslöjdsmuseet), og Finnlandi (Taideteollisuusmuseo)
25. Malmö Konsthall. Upplýsingablað
26. Malmö Konsthall. Anmälningsblankett

27. ”Nordisk textilkonst i urval. Arbetet 1976-09-25”. ”Enighet gav nordisk textilutställning. KVP 1976-09-25”.
28. ”Triennalen: Fylld av glädje och variationer. Sydsvenska Dagbladet Snällposten 1976-10-22”. ”Kort om konst: Malmö konsthall. Sydsvenska Dagbladet Snällposten 1976-09-26”
29. ”Syförening ser textilkonst – Vill skapa men vågar inte. Sydsvenska Dagbladet Snällposten 1976-10-22”. ”Unik utställning på konsthallen”
30. „Mustiga trasryor och vävda porträtt i svart-vitt. Helsingborg Dagblad 1976-10-20“. „Barometern 1976-10-01“
31. „Modern nordisk textilkonst! Arbetet 1976-08-23“. „Nordisk textilkonst. Barometern 1976-10-01“
32. „Boðskort Pohjoismainen tekstiilitriennaali 76 77“. „Nordisk textilkonst mönstras på Åboexp”.
33. ”Norr´n veflist – að Kjarvalsstöðum. Alþýðublaðið 1977-01-26“. „Veflist að Kjarvalsstöðum. Alþýðublaðið 1977-02-13“þ Boðskort að Kjarvalsstöðum
34. „Nordisk textiltriennale 1976-77. Þjóðviljinn 1977-02-13“
35. „Einn litur – og listaverk verður til. Dagblaðið 1977-01-27“. „Norræn veflist á Kjarvalsstöðum. Dagblaðið 1977-01-27“
36. „Uppistaða og ívaf. Dagblaðið 1977-02-14“
37. „Vefnaður á flakki um Norðurlöndin. Vísir 1977-01-28“
38. „Norræn veflist. Mbl 1977-02-16“
39. „Norræn veflist. Mbl 1977-02-20“
40. „Norræn veflist að Kjarvalsstöðum. Þjóðviljinn 1977-01-29“
41. „Falleg og yfirgripsmikil sýning á norrænni veflist – Lofsvert framtak veflistarmanna á Norðurlöndum. Alþýðublaðið 1977-01-28“
42. Kjarvalsstaðir – 2 auglýsingar fyrir sýninguna. Þessir hringdu.
43. Boðskort frá Listaskálanum, Færeyjum. „Norðurlendsk vevlistaframsýning í Listaskálanum – opnar á Grækarismessu. 14. Sept 1977-03-08“. Póstkort frá Tórshavn.
44. „Norrøn vevlistaframsýning í Havn. Sósialurin 1977-03-12“
45. „Norrøn vevlist – framúr vøkur og áhugaverd framsýning. 14,. Sep 1977-03-12“
46. „Norrøn vevlist – Sjáldsom framsýning í Listskálanum. Dimmalætting 1977-?-?“. Boðskort í kvöldverðarboð.
47. „Malmö konsthall – Nordiska textiltriennalen 1976-77. Paletten 1/77“
48. 2 auglýsingar frá undirbúningsnefnd um afhendingu verka á II. Textiltriennalen 1979-80. 1979-04-24 og 1979-04-22. „Íslensk vefjarlist á samnorrænni sýningu. Óþekkt blað og dagsetning“. „Norræn textílsýning 1979. Óþekkt blað 1979-11-09. „Bästa textilkonsten från hela Norden. GöteborgsPosten 1979-?-?”
49. ”Nordisk textiltriennal i Göteborg.
50. ”Kunst i metermål. Berlinske tidene 1979-09-15»
51. «Textilkunst på et højdepunkt. Politiken 1979-09´14»
52. «Tre store i Götet» Helsingborgs Dagblad 1979-07-30». «Norræn sýning á vefjarlist. Frétt í íslenku dagblaði”. ”Sýningar – Nordisk textiltriennale 1979-80. Frétt í íslensku dagblaði 1979-11-09”.
53. ”Dagens textilkonstnärer är anpasslingar. GT 1979-08-04”

54. ”Tagelskulptur och hövolm på textilexpo GT 1979-06-26”. ”Nordische Textiltriennale 1979-1980. Textilkunst Hannover 1979-12-04”

55. „Forsíðumynd. Þjóðviljinn 1980-04-10“. „Norræn vefjarlist á Kjarvalsstöðum. Tíminn?“. „Aðsend list. Íslenskt dagblað“

56. „Fjölmenni við opnun vefjarlistarsýningar. Mbl? 1980-04-15“, „8 íslensk verk á vefjarlistarsýningu. Þjóðviljinn 1980-?-?“. „Vefjarlist á Kjarvalsstöðum. Íslenskt dagblað“

57. „Norræn vefjarlist á Kjarvalsstöðum. Mbl 1980-04-10“. Boðskort Kjarvalsstaða á sýninguna

58. „Norrænn vefnaður á Kjarvalsstöðum. Mbl 1980-04-17“, „Ásgerður gerir lukku. Dagblaðið 1980-10-29“. „Norræn vefjarlist: Síðasta sýningarhelgi“

59. „Norrænir vefarar sýna. Helgarpósturinn 1980-04-25“. „Margra þjóða veftir. Dagblaðið 1980-04-28“

60. „Róið eins langt eftir fiskinum og roðinu. Tíminn 1980-04-22“

61. „Vævet ind i kunsten. Kristeligt Dagblad 1979-10-12“.

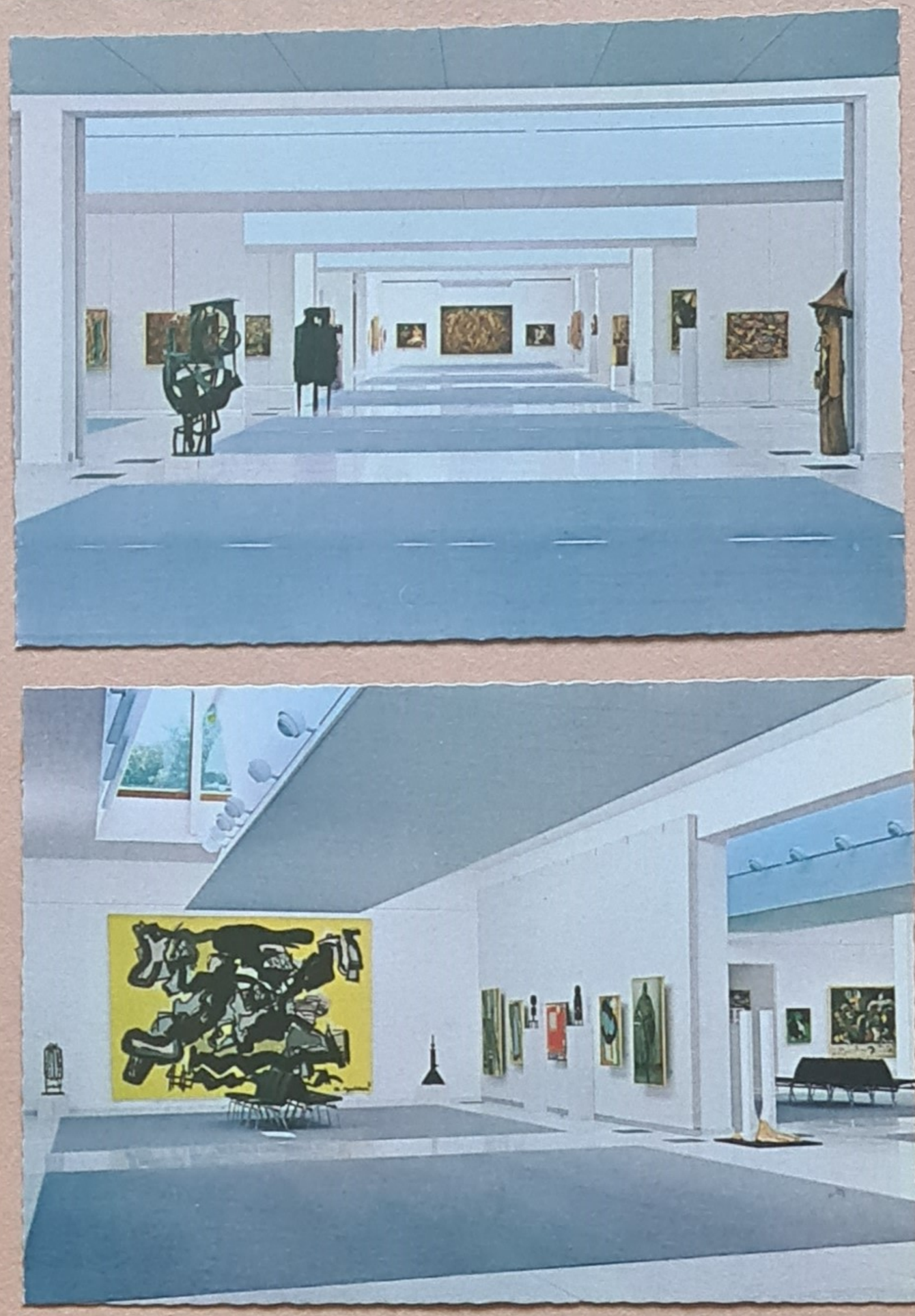
62. „Nordisk tekstilmønstring. Óþekkt dagblað (norskt) og dagsetning“

63. „Tekstil i rolig leie. Óþekkt dagblað (norskt) og dagsetning“

64. Forsíða sýningarskrár I. Nordisk textiltriennale 1976-77: Nordjyllands Kunstmuseum

65. Forsíða sýningarskrár I. Nordisk textiltriennale 1976-77: Kjarvalsstaðir, Reykjavík

66. Forsíða sýningarskrár I. Nordisk textiltriennale 1976-77: Listaskálin, Tórshavn

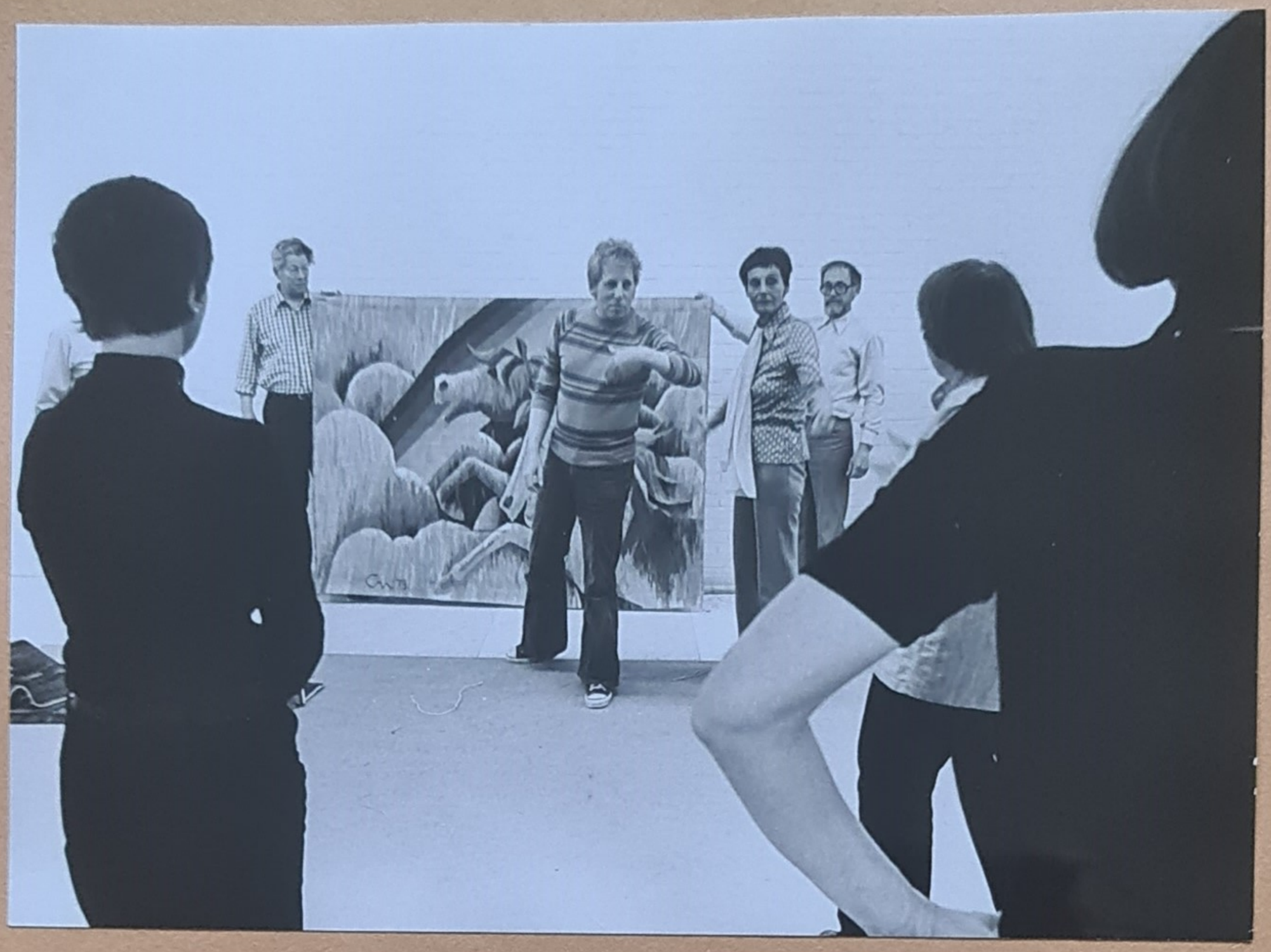
Nordjyllands Kunstmuseum indbyder Dem herved med ledsager til at overvære åbningen af Nordisk Textiltriennale lørdag den 26. juni kl. 11. Triennalen er den første store textiludstilling i Norden af denne art med deltagelse fra Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Udstillingen vil blive åbnet af departementchef O. Perch Nielsen, Ministeriet for kulturelle Anliggender. Åbningstider kl. 10-17, også mandage i juli. Udstillingen slutter 1. August.

800 stk. textiler bliver til 100

■ Der kigges, granskes, vurderes og spekuleres på Nordjyllands Kunstmuseum i Aalborg i disse dage.

Den 1. nordiske Textil—triennale står for døren. Og forud for åbningen lørdag 26. juni skal en overvældende mængde textilkunst censureres.

Kunstnere — professionelle såvel som amatører — i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island har indsendt tilsammen 800 arbejder.

Og der bliver kun plads til 100 på udstillingen.

Så hvert enkelt billedtæppe, hver textilskulptur, og hvert textiltryk ses grundigt efter i sømmene, før det finder nåede for de kritiske øjne.

En fem-mands censurkomite med en repræsentant for hver af de nordiske lande tager ansvaret for, at de rigtige ting udvælges.

— I de fem lande har arbejdsgrupper samlet bidrag til triennalen. Men de har ikke udøvet censur. Vi fandt det rigtigst, at udvælgelsen skete her i Aalborg, fortæller medlem af den danske arbejdsgruppe, væversken Nanna Hertoft.

Censur-komiteen besigtiger et af de svenske tilbud til textiltriennalen
(Foto: Jens Morten)

Formålet med udstillingen er at vise, hvad der rører sig på textil-fronten i Norden. Vi har en gammel tradition at øse af, men vi har lagt vægt på at vise nogle helt ny ting. Ingen af de udstillede arbejder vil være mere end tre år gamle.

Samtidig håber vi med udstillingen at få fastslået, at textilkunst rent faktisk er kunst. Det har det ligesom knebet med tidligere, siger Nanna Hertoft.

114 danske, 107 svenske, 34 norske, 40 finske og 16 islandske kunstnere har sendt bidrag til Nordjyllands Kunstmuseum. Hvor mange af dem, der bliver repræsenteret på triennalen er endnu ikke afgjort.

Udstillingen bliver i Aalborg indtil 1. august. Derefter skal den videre til Oslo, Malmö, Aabo, Reykjavik og Torshavn.

K-bæk

Nana Hertoft ved sin store billedvævning Rød dobbeltvariant, hør og plantefarvet uld på uldtrend.

Fra tøjradiser til monumentalkunst

Nordisk tekstilkunst manifesterer sig i Nordjyllands Museum i Aalborg

Af
Karen Voigt

Radiserne, en tekstilspøg i rød og grøn uld af Arndis Ögn Gudmundsdottir. Vises her af det islandske jurymedlem, væversken Asgerður Buadottir.

Tekstilkunsten må manifestere sig bedre, vedtog en gruppe danske tekstilere, og ivrede så meget for sagen, at der fra interesserede kolleger i de nordiske lande i løbet af to år samledes ikke færre end 675 arbejder i kælderen på Nordjyllands Museum.

En jury, bestående af én fagkyndig fra Norge, Island, Sverige, Finland og Danmark udtog de 116 værker, som for tiden vises i museet i Aalborg. Siden skal udstillingen via økonomisk støtte fra Nordisk Kulturfond og Nationalbankens Jubilæumsfond på vandring til Malmø, Oslo, Åbo, Reykjavik og Thorshavn.

Nordisk tekstilkunst manifesterer sig i Aalborg karskt, norrønt, socialt — og ikke uden humor, og den har mange udtryksformer, billedvævning, tekstiltryk, broderi, stofmaling, patch work, strik og fri tekstilkunst.

Norge er vel det nordiske land, som har den længste og inderligste tradition for billedvæv, fordi det der allerede lå i almuevævningen. Dygtige bondekoner kunne væve så godt, at de også kunne lade fantasien spille i billeder, om det så bare var i et hjørne af et boligtekstil.

Efter store eksperimenter

I de øvrige nordiske lande har vævningerne fortrinsvis været funktionelt bestemte, finske ryaer var oprindelig tæpper til bådtransport og til at tjælde trævæggene med. Det var først med halvtredserne, denne teknik blev taget i brug til dekoration.

Fælles træk i de nyere nordiske tekstiler er en større interesse og inderligere fordybelse i håndværket, i den perfekte betjening af vævestolens mange muligheder. Tendensen går i retning af det fladvævede, det lydefrit glatte ophæng. Eksperitikstilskulpturer og voldsom udtryksfuld materialebehandling efter den polske skole er afløst af en stræben efter mere figurativ fremstilling. Abstraktionerne er ved at samle sig og resulterer sine steder i den rene naturalisme. Her maler både finner og islændinge med den brede pensel. Og giver det fladvævede ikke tilfredsstillende dybde i »maleriet«, så sættes blandteknikken ind og kartoffeltoppe og mar-

God idé – mat resultat

Den første nordiske tekstil-triennale blev ikke den manifestation, man håbede på

Af Ib Sinding

Ideen med en nordisk tekstil-triennale er god. Om så resultatet af den første triennale, som nu har premiere i Nordjyllands Kunstmuseum,

KUNST-UDSTILLING

lever op til forventningerne, kan der vel herske delte meninger.

Baggrunden for det nye initiativ til fordel for unik tekstilkunst er den triste kendsgerning, at nordiske kunstnere på dette område har haft meget svært ved at gøre sig gældende på internationalt plan. Indtil nu har f. eks. kun et par danskere haft lejlighed til at deltage i tekstilbiennalen i Lausanne.

Triennalen skal vise os, at det ikke står så sløjt til endda, og for at det ikke kun skulle blive en forestilling med Tordenskjolds soldater, har man gjort det til en åben, censureret udstilling med en censor fra hvert af de fem lande. På den måde skulle det være muligt at hente også mindre kendte frem i rampelyset.

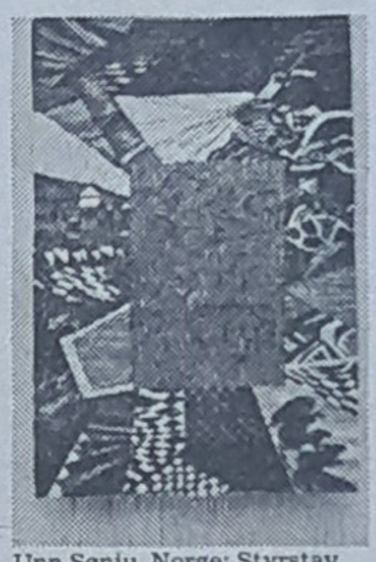
Det er også sket, omend i beskedent omfang for Danmarks vedkommende. Hvordan forholdet er i de andre lande, ved vi ikke. Men i den danske afdeling er det trods alt et flertal af etablerede, som fører sig frem. Geografisk er der også en skævhed: Kun ni af de 31 danske udstillere har værksted vest for Storebælt.

Af det store og ganske varierede materiale (116 katalognr.) er der skabt en livfuld ophængning, hvor også de øverste dele af væggene, loftsbjælkerne og gulvene er taget i brug. Pånyt får man bevis for Aalborg-museets mange muligheder.

For at understrege det nordiske har man valgt at blande deltagerne, hvad der også forekommer fornuftigt, eftersom nationale forskelle ikke er iøjnefaldende.

Skulle man endelig pege på noget i den retning, kunne det f. eks. være, at der blandt de danske billedvævere er en vis forkærlighed for arbejder af 2-5 isolerede sektioner, en teknik, hvis logik ikke altid er lige indlysende.

De eneste, der virkelig skiller sig ud fra de andre på triennalen, er en japaner, en venezuelaner og en amerikaner, alle bosat i Sverige. I udtryksmåde, materialer og teknik er de nok mere i pagt med ånden fra Lausanne end med deres mere traditionelle nordiske kolleger.

Unn Sønju, Norge: Styrstav. Gobelin.

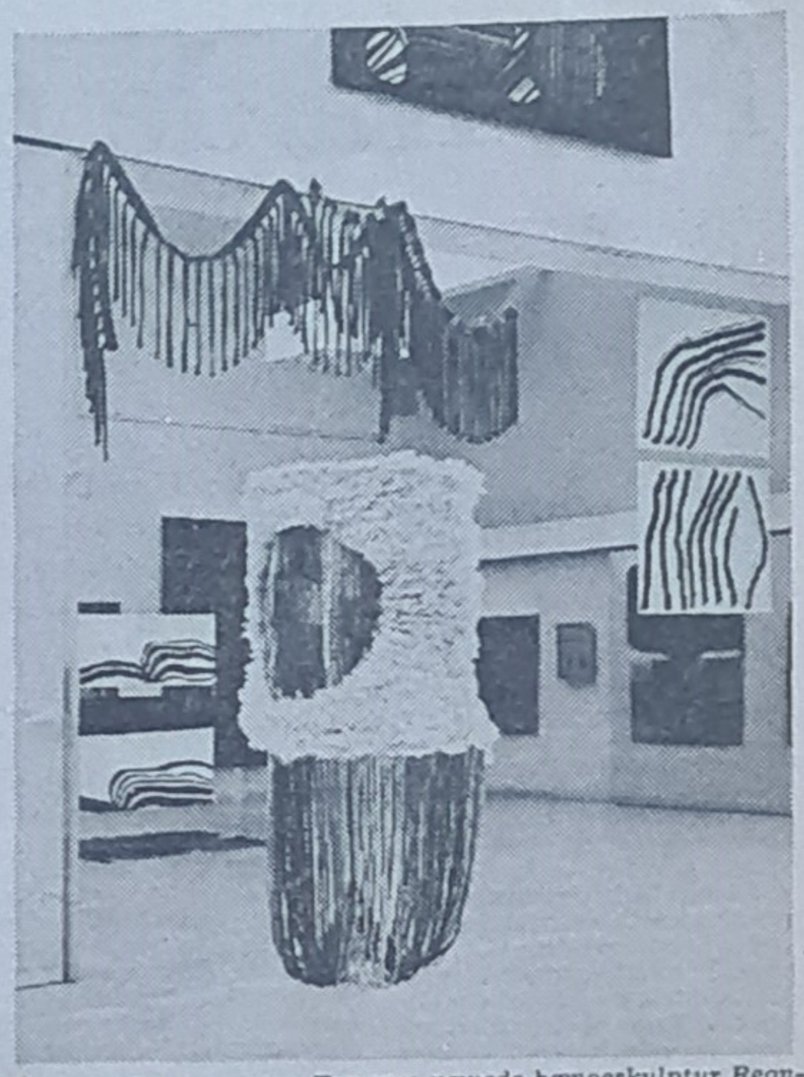
For det kommer man ikke uden om: Nordisk tekstilkunst, som den vises her, forekommer i vid udstrækning konservativ. Baldishol-tæppet fra 1150 kunne såmænd uden større postyr glide ind i sammenhængen, og det kan man selvfølgelig tage som en kompliment og et bevis på solid tradition. Men unægtelig også som bevis på det modsatte: Stagnation og mangel på fornyelse.

Nå, helt så slemt står det nu ikke til. Selv om det generelt skorter på dristighed og billedskabende fantasi, så er der immervæk mange prydelige og teknisk fremragende arbejder. En vis strenghed og alvor dominerer de vævede ting, det samme gør den diskrete farveholdning og de enkle, ofte geometriske motiver.

Indimellem er der også en hel del mere eller mindre naturalistisk inspirerede tæpper, hvor motiverne er bygget over landskaber og figurer. Men i første række er det mere det rent dekorative end udtrykket, der er det bærende.

Foruden vævede tæpper ses applikationer, stoftryk, malede tæpper og et enkelt forsøg i batik.

Skulle i vrimlen af deltagere fremhæves enkelte navne, måtte det fra Danmark blive Nanna Hertoft, Berit Hjelholt, Jette Nevers og Jette Thyssen, fra Finland Pirkkor Hammar berg og Irma Kukkasjärvi, fra Island Asgerdur Buadottir, fra Norge Synnøve Aurdal, Unn Sønju og Anne Marie Komissar og fra Sverige Birgitta Nelson Claus, Francisco Jose Blanco,

I forgrunden japaneren Tamarus vævede hængeskulptur Regnbuens fest.

Kazuko Tamaru og Ingrid Eggemann-Jonsson.

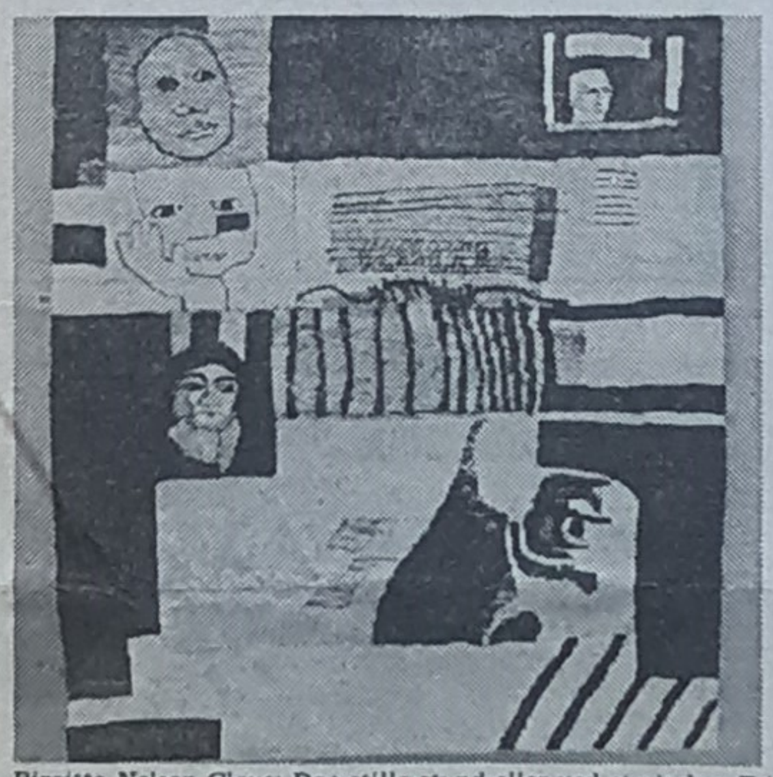
Tilbage er så spørgsmålet, om denne første triennale er blevet den manifestation af nordisk tekstilkunst, man stilede mod. Det blev den næppe. For Danmarks vedkommende savnes i hvert fald adskillige kendte vævere, som enten har holdt sig borte eller er blevet kasseret.

At det sidste er sket i flere tilfælde, har censorer og arbejdsudvalg ikke lagt skjul på, og det skal de heller ikke dadles for. Der var trods alt pladsmæssigt snævre grænser for, hvad der kunne komme i betragtning. Men det er jo ikke særlig heldigt, at pladshensyn er vigtigere end kvalitetsudvælgelse.

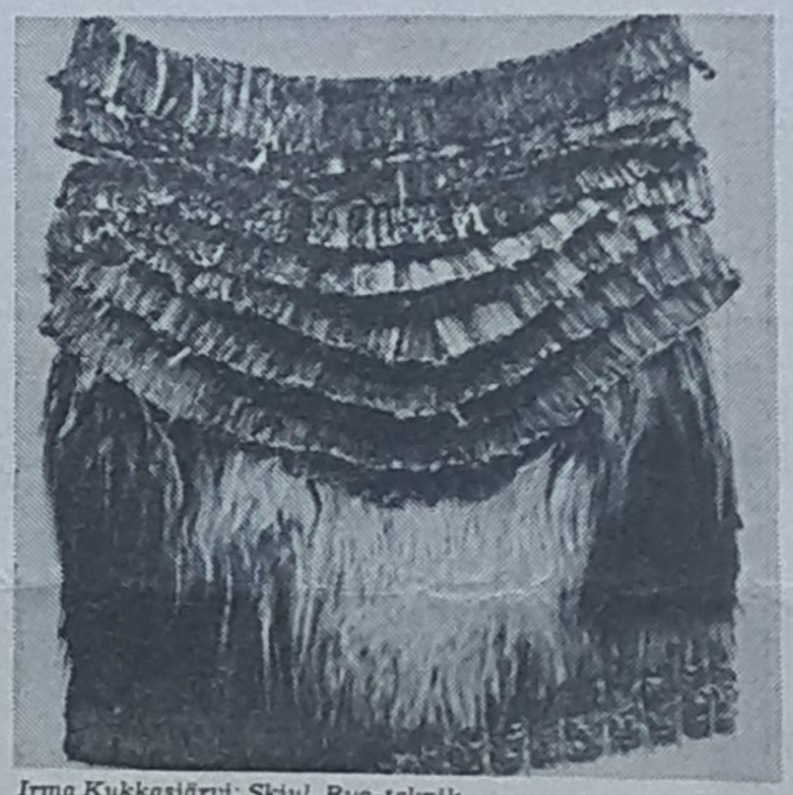
Kunst og kultur

Hvis man derfor virkelig ville gøre en indsats for den unike tekstilkunst, burde man nok som optakt til de kommende triennaler, f. eks. året før, arrangere store censurerede udstillinger i hvert land, så man fik et reelt indtryk af, hvordan der arbejdes over en bred front. Derefter og på grundlag heraf kunne man så invitere dem, der bør være med på triennalen.

En del fejltagelser, misforståelser og bitterhed kunne derved undgås, og der kunne skabes en debat også uden for de toneangivende kredse, der i hvert fald i Danmark længe har været lidt for tilbøjelige til at dyrke sig selv og hinanden.

Birgitta Nelson Claus: De i stille stund eller ved et vindue. Fri teknik med broderi.

Irma Kukkasjärvi: Skjul. Rya-teknik.

KUNSTINFORMATION

Monumenter i uld

Tekstilkunst er blevet betragtet som lidt inferiør i det samlede nordiske kunstbillede. Det har en lang række tekstilkunstnere taget op som en udfordring der har resulteret i den pragtfulde udstilling som for tiden kan ses på Nordjyllands Kunstmuseum

AF HANS EDVARD NØRREGÅRD-NIELSEN

Ålborg

Nordjyllands Kunstmuseum. Nordisk Textiltriennale 1976—77. Daglig kl. 10—17.

Efter Ålborg vises udstillingen følgende steder: Kunstcentret Hovikodden, Oslo, 12.8.-5.9. Malmö Konsthall, Malmö, 25.9.-24.10. Wäinö Aaltonens Museum, Åbo, 7.11.-5.12. Kjarvalsstadir, Reykjavik, 29.1.-20.2. Listaskalin, Torshavn, 12.3.-26.3.

NÅR DER har været tale om kunst, er arbejder i tekstil altid med diskret, men fast hånd blevet henvist til et lidt uanseligt hjørne. Tendensen har været så udtalt, at man kan undre sig over at tekstilkunsten har kunnet overleve. Svenskerne hørte blandt de første i Norden som for alvor gjorde op med urimeligheden, det skete på udstillingen »Form — fantasi«, der i 1964 blev vist på Liljevalchs konsthall i Stockholm. En ny generation af tekstilkunstnere viste noget andet og mere end det der kunne rubriceres under hemslöjd. For dem som ikke vidste det før, blev det på en gang klart, at her var der en kunstform, som ikke bare havde lange traditioner, men også mægtig appetit på fremtiden. Der blev brugt løs af materialer som kort før havde været utænkelige, nye emner blev draget ind og tekstilkunsten bevægede sig uanstrengt fra sit flade vægplan til den frie skulptur i rummet.

DERMED er der bare blevet nævnt et par af de ting som har været med til at give tekstilkunsten et nyt ansigt. Tendensen gjaldt over hele Skandinavien, men uden at man forøvrigt på samme radikale vis som f.eks. polske kunstnere var parat til at frigøre sig fra en tradition.

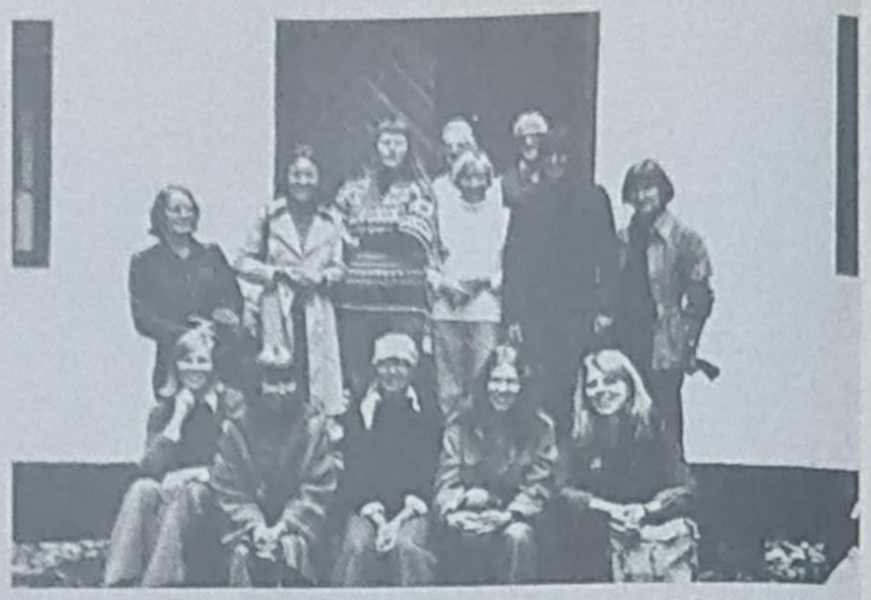
Den nordiske tekstilkunst har ført en kamp på mange planer. Den har haft svært ved for alvor at blive taget alvorlig som kunst i de lande hvor den hører hjemme, men så har det desuden også været svært at få den rigtigt anerkendt på f.eks. de store tekstilbiennaler sydpå. Dette er en forhindring på et mere professionelt plan, desuden er der så den ting at tekstilkunst i både sin bredde og dybde måske er det udtryksmiddel, som de fleste amatører i dette land betjener sig af. Deres muligheder for at komme til at vise resultater frem har været meget begrænsede.

Alt dette kan lyde sørgeligt nok, men så venter der til gengæld en slutning, der er så opmuntrende som hos Morten Korch. Netop alle disse besværligheder samt sandsynligvis en god portion flere har ført til et fælleskandinavisk initiativ, som nu viser sig i og med den store »Nordisk Textiltriennale«, der er åbnet på Nordjyllands Kunstmuseum i Ålborg.

UDSTILLINGEN siger bredt, alle der arbejder med tekstil — fra store billedtæpper til broderier — har kunnet sende ind og det er der blevet en mageløs udstilling ud af. Hele Norden er repræsenteret, der ligger store løfter i den og det kan kun være folk med dårlig lever som ikke lader sig fange umiddelbart ind af den.

Hvorfor, kan man spørge, og det er det straks meget vanskeligere at give svar på. Måske var det værd at nærme sig den sondering over et par kendetegninger.

Når man kigger listen over deltagere igennem opdager man jo på stedet, at det næsten kun er kvinder der arbejder med tekstiler. Undrer man sig kan det kun være på skrømt. Som situationen har været og jo stadig er, hører alt, hvad der har med tekstiler at bestille i hjemmet under kvinden. Hun har fra barnsben en dyb fortrolighed med materialet, kender det som stof mellem fingrene og som farve, der kan

Textiltriennalen kom igang som et nordisk samarbejde. Arbejdsgruppen er her fotograferet under et indledende møde på Ørslev Kloster sidste år

kombineres til en delikat eller fascinerende samklang.

Der er kvinder, som har valgt væven uden at gennemprøve andre kunstneriske udtryksmuligheder og det kan være at det igen hænger sammen med kvindens fysiske og for den sags skyld også psykiske muligheder for at fungere som kunstner i et samfund, der er som vores nu. Hendes betingelser i forhold til mandens er som dengang da skilpadden og haren løb om kap; der skal tålmodighed til. I almindelighed er det mandens mulighed at kunne rejse sig brat op og gå direkte til staffeliet eller kavaletten for at tage sig en svingom med det, der kønt, er blevet kaldt den skabende tanke. Hidsigheden eller visionen lader sig kun med besvær oversætte til uld, arbejdet er så langsommeligt, at der kan gå måneder før resultatet begynder at vokse frem og det har de færreste mænd haft tålmodighed til.

KVINDERNE har i almindelighed som kunstnere været tvunget til det, der er så mange krav der er blevet læsset over på dem, at de skulle være glade for overhovedet at bevæge sig fremad med et arbejde og hvorfor så ikke med et par millimeter vævning hver dag? Tekstilkunsten har bevæget sig utroligt meget, men når man ser udefra er det stadig, som er den i dyb overensstemmelse med den funktion som den engang har haft i almuekvindens liv. Eller med hvad enhver skaben har betydet i almuekvindens liv.

Hun har ved væven eller rokken kunnet tage del i alt det der foregik omkring hende og samtidig knibe sig nogle øjeblikke til at fæstne en skønhed ved hjælp af materialer, som hun havde omkring sig. I hendes travle hverdag er det her der er blevet tid til et øjebliks indadvendthed eller kommunikation på andet end et skændende niveau med børnene. For mig at se har det altid været typisk at Jeppe Aakjærs kønneste sang om moderen netop viser hende ved rokken, »Her ... hun lærte mig at stave, synge om »den hvide flok« og »al hans nådegave««.

Det er sjældent, at tekstilkunsten bryder ud omkring en hidsig ide, men der er tilstand i den, oplevelse og et kærligt ønske om at fæstne den i tråd, garn eller klude. Når man går og kigger på de mange arbejder i Ålborg forekommer det vanskeligere end med så megen anden kunst straks at indse i hvilket land et billedtæppe er opstået i.

Man kan se at det altsammen er nordisk, men derefter forekommer tekstilkunsten at være i nøjere sammenhæng med noget egentlig som fra generation til generation færdes uafhængig af de solistpræstationer, der har dannet skole. Hvert land kan pege på sine store tekstilkunstnere. Hannah Ryggen i Norge er måske den mest iøjnefaldende, herhjemme er der en kunstner som Franka Rasmussen og i Sverige f.eks. en hel gruppe af kunstnere, som på et dybt impliceret menneskeligt grundlag har ladet deres billedtæpper udtrykke en stillingtagen til al slags chauvinisme. Maria Adlercreutz, som er en af dem, er tidligere blevet omtalt i Kunstinformation.

IGEN TILBAGE ved udstillingen i Ålborg er den så stærk at færdes i, så velgørende som kunst, fordi den i mange nuancer og med mange stemmer fortæller om eksistens fra det følende til et engageret plan. Det kan åbne sig fra et arbejde som den svenske Britta Stenberg-Tyrefors: »Afsked til en mark« hvor udsigten er beskrevet helt naturalistisk i falmede og akvarelagtige farver. Det er bare en udsigt som er fæstnet i garn, millimeter for millimeter ført i vejret indtil den lukker sig om en erindring om noget intimt betydningsfuldt.

Undertiden kan man godt undre sig over hvad det er billeder inderst inde drejer sig om, ja tage sig i at spekulere på om det gode eller dårlige billede eksisterer i sig selv, eller om det først opstår gennem tilskuerens helt personlige oplevelse af det, gennem de erindringer om betydningsfulde øjeblikke, der bliver vakt overfor billedudtrykket.

»Afsked til en mark« er et væsentligt arbejde, fordi det så indtrængende gør rede for en oplevelse som de fleste mennesker kender magen til. Det monumentaliserer noget sart, ja for den sags skyld ulegemligt, for det er jo ikke marken, men oplevelsen af den det drejer sig om. De fleste kan finde hvile i det.

PÅ DE betingelser kunne det være fristende at parallellisere meget af det man nu kan se i Ålborg med Matisses ønske om at hans billeder skulle fungere som den lænestol, den trætte efter en anstrengende dag finder hvile i. Det er puritansk ikke at ville tage imod kunst som en kur mod de dårlige nerver de fleste moderne mennesker løber rundt med, men er det sagt skal det straks tilføjes at udstillingen i Ålborg også vil andet end stemningsmusik.

Der er den islandske kunstner Thorbjörg Thordardottir med to billedvævninger, »Kvindens livsmønster« og »Efter otte«. Den første starter med brylluppet, hvor hun står med brudebuketten og så handler det senere i en række situationer om hvad hun ellers må holde i hænderne fra gulvspanden til børnene. Eller det drejer sig i det andet billedtæppe om roen efter otte (hvor børnene er lagt i seng) og det afslappede øjeblik med teen får en næsten kultisk betydning.

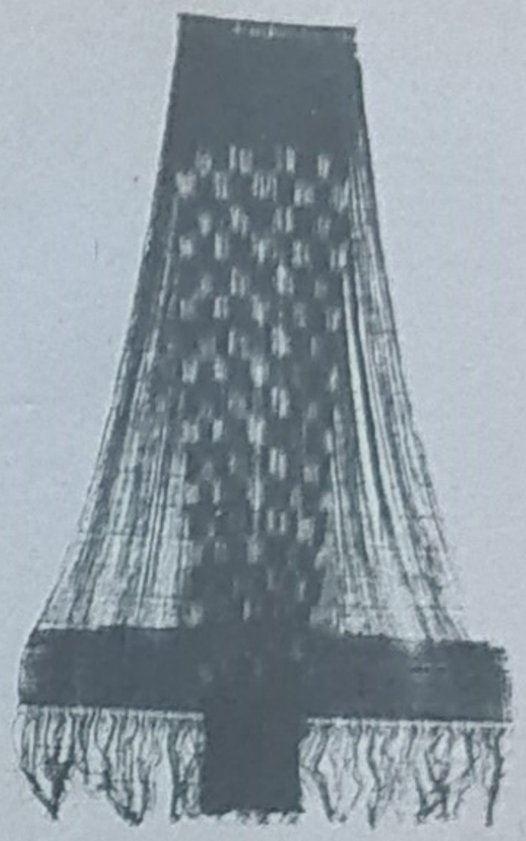
Udstillingen svinger i motiv og holdning mellem de to tilstande, en blid, erindrende og en dæmpet aggressiv, der drejer sig om kvindevilkår. Når man skal oversætte en oplevelse af udstillingen til ord, bliver de let for douce, man kan begynde at mistænke sig selv for at det er nogle, der automatisk dukker op, fordi det er kvindekunst, der er tale om, men må så hver gang afvise det.

MILDHEDEN og styrken der følges så nøje ad i disse arbejder er ikke påfaldende mandlige eller kvindelige, hvad det så ellers skal betyde, men synes at vælde rent fra noget, man gerne vil tro på som kønnenes fællesvæsen. Det lyser af fæstnede øjeblikke og essentielle oplevelser fra den smukt ophængte udstilling, for bare at nævne et par danske navne i flæng opdager man et sted »Morgenlys« af Oda Ørsted Brandt, et arbejde i patchwork som »Vinter« af Else Thordur Hansen og der er to helt pragtfulde arbejder af Annette Juel, hvor man på engang indser materialet (hør) som helt uden tyngde og samtidig fuld af farve og form, der lever vældigt i rummet.

Det ville være idioti at begynde at remse op af navne her, der er udstillet ca. 125 arbejder og det betyder at der deltager næsten lige så mange kunstnere. Den slags kan altid kun blive noget nær bekendelser, men det er længe siden at jeg har set en udstilling, hvor jeg var så glad for at se alle arbejderne.

Som manifestation må udstillingen virke helt efter sin hensigt, når det gælder om at fastslå tekstilkunsten på linje med alt andet kunst i Norden. Hvis der altså stadig er nogle der tvivler om det.

HVAD MAN måske kan blive en smule ked af er at udstillingen ikke har lokket flere amatører frem og at man samtidig må lede forgæves efter nogle af de allerbedste tekstilkunstnere i Skandinavien. Det første er nok det vigtigste. Kun censurkomiteen kan vide på hvilket grundlag den har foretaget sit valg, men udvalget kunne tyde på, at mange amatører har været for benovede til at sende ind. Det betyder gennemgående de store arbejder, der passer som fod i hose i en museumssammenhæng og bare

Den danske kunstner Annette Juel udstiller to arbejder i hør

belt få små og måske naive arbejder. Den svenske Anna-Lena Emden deltager med tre pragtfulde broderiarbejder, som er en markant undtagelse.

Hvis tekstiltriennalen går hen og bliver en institution — og det ville være dejligt — må man håbe at udstillingen nu har givet mange flere, der sidder og arbejder for sig selv derhjemme, mod til at komme frem og vise deres arbejder sammen med andres.

Alt det her er noget man ville ønske sig i stand til at fortælle bedre om fordi det forekommer så vigtigt. I tekstilkunsten ligger der på et mere aktivt plan en af de store muligheder for at forløse mange til modet til at udtrykke sig, der ligger på det passive plan noget omfavnende i dens venlige materialer, der selv i en abstrakt komposition vil være mindre afskrækkende for folk, der i almindelighed vil vægre sig mod kunst.

Uden at ville forklejne nogle af deltagernes professionelle dygtighed og evne til at udtrykke sig helt personligt er der noget i tekstilkunsten, som forekommer i nær overensstemmelse med folkekunst. Den har alle muligheder for sig i en bredde der strækker sig fra elite- til amatørkunsten og — som det ses på udstillingen nu — samtidig på en måde, der ville om ikke slette, så udviske forskellen mellem de to ting.

Efter udstillingen i Ålborg går Nordisk Textiltriennale på tur til de andre nordiske lande og den vil efter Ålborg være tættest på Danmark når den 25.9.-24.10. vises i Malmö Konsthall.

I perioden udstilles der desuden en række nye akvareller af Carl-Henning Pedersen på museet i Ålborg samt grafik af Theodor de Bry og John White. De Brys farvelagte kobberstik er udført kort før 1600 og giver en grum beretning om spanierne i Amerika. Udstillingen er kommet i stand som et apropos til Rebildfestlighederne.

Den norske kunstner Sidsel C. Karlsen kalder sin billedvævning »Alle mænds drøm« og så kan man på selve tæppet læse hvad den drøm går ud på

Den islandske kunstner Thorbjörg Thordardottir beskæftiger sig i sine to bidrag til Nordisk Textiltriennale med kvindens situation i hjemmet. Her i »Kvindens livsmønster«

14/1-76

DAGENS NYHETER

Nordisk triennal för textilkonstnärer

Äntligen har de nordiska länderna gjort ett motdrag till stortextilbiennalen i Lausanne, dit uppseendeväckande många refuserade förslag från Skandinavien skickats genom åren från starten 1961.

Då invigde Lurçat och Le Corbusier med att tala om "muralnomader", lättransporterade vävnader som passade vår tids rörliga människor. I början gällde det enbart gobelängteknik i Lausanne.

Senare har Lausanne blivit tummelplats för alla slag av blandteknik och blandmaterial, också metall, plast, papper och trä. Och tredimensionella former har blivit dominerande.

Den nordiska textiltriennalen visar också ett vilt experimenterande. Den invigdes i det luftigt spännande Aaltobyggda Nordjyllands museum i Ålborg. Där finns den till 1.8. Turnén blir sedan så här: Høvikodden, Oslo 12.8—5.9 Malmö konsthall 25.9—23.10, Wäinö Aaltonen museum, Åbo 7.11—5.12, Reykjavik 29.1—20.2 och Torshavn, Färöarna, 12.3—16.3 77. Färingarna deltar inte med vävnader.

Nordiska medborgare och andra textilare bosatta i Norden har fått skicka verk som bedömts av en gemensam skandinavisk jury. Här ställdes inga krav på bestämda mått. Därför hittar man textila smycken, små blommor och gubbar men också monumentala vävda väggreliefer, tryck, tråd- och vävkombinationer liksom, från det textilas utmarker, ett par stora, vita kartongsjok med en utvällande anhopning av äggliknande former, täckta av gasväv. För detta står en amerikanska, bosatt i Stockholm, Cathryn McCardle, Lipke. Med stor glädje noterar man att Ingrid Eggiman-Jonsson,

• *Vävnad av isländskan Asgerdur Buadottir: "Is och eld". Materialet är hästhår och ull.*

Konstfackutbildad och gift i Schweiz, har med ett starkt utställningsnummer, en dubbelvävning i jordfärger mot kraftigt markerade vita ansikten.

I Sverige har vi många samhällsinriktade textilare som arbetar med både tryck och väv. De har avstått från triennalen, eftersom denna saknar en politisk målsättning.

Annars finns en mängd uttryck — stramt textila, några lite polskurviga, några i släkt med oppop- och abstrakt konst, bildvävnader, en härlig rya i sankmarksskiftande färger av Finlands Eva Brummer, men bara ett "lausanneskt", tredimensionellt verk — en "bur" av regnbågsskiftande moddar med dekor av tjock ull.

Den är av japanskan Kazuko Tamaru, bosatt i Stockholm, där hon redan visat detta.

För Island, ett ull-land ända sedan landnamdtiden, är detta evenemang den största utmaningen hittintills. I den mycket informerande katalogtidningen läser man att väverskor torde ha varit öns förste, icke gårdsbundna löntagare liksom att även den fattigaste kyrka var inklädd med vävnader under katolsk tid. Den förste lutherske biskopen på Island var en brutal kulturbuse, som lät bränna eller bryta sönder all papistisk kyrkoutsmyckning.

På triennalen finns härliga saker från Island. Ragna Robertsdottirs rättframma bild av hus, potatisfåror och plantrader, gjorda av gröna rosetter. Asgerdur Buadottirs vävnader med rödbrun ull och hängande hästhår. Hon kallar dem "Is och eld".

MARGARETA ROMDAHL

Formrevy

Svenskt på Island

Det här är ett exempel från en succeartad utställning som Textilgruppen, den sammanslutning av textilkonstnärer som har en försäljnings- och utställningslokal på St Paulsgatan 5 i Stockholm, hade på Nordens hus i Reykjavik under april.

Under senare år har Textilgruppen fått allt fler kollektiva uppdrag och erbjudande om utställningar. Bland de knappt 40 medlemmarna lottades en planeringsgrupp ut och de som skulle åka till Reykjavik med utställningen. Och det slutliga ansvaret för urvalet på plats i Nordens hus överlämnades helt på den grupp som åkte – Åsa Bengtsson, Tania Alyhr, Kristina Laurent och Margareta Rostin. Så långt har man nu kommit i förtroende för varandra.

Alvar Aalto har ritat Nordens hus – och det var en spännande lokal att utnyttja, tyckte gruppen. Det största intresset fick trycken. Något liknande har man inte arbetat med på Island. De mönster som trycks där är i liten skala.

Med tanke på de isländska inslagen på den Nordiska textiltriennalen som just nu visas på ett annat Aalto-ritat museum, Ålborgs i Danmark, skulle man inte ha något emot att se de isländska textilarna här i Sverige också.

K W

Textilgruppens tryck gjorde succé på Island – här ett exempel. Två tyger gjorda av Tania Alyhr.

Nordiska textiltriennalen

Som att nalkas naturen

Att kliva in i den nordiska textiltriennalen är att nalkas naturen. Där skockar sig får i snöfri vinter, där simmar änder, där blommar minnen av älskade marker, ja det växer råg och potatis. Intrycket är överväldigande.

Först frapperas man av verk som med sitt uttryck vidgar rummet. Så är det med en finsk råg- och potatisåker av Pirrko Hammarberg, finsk textilkonstnär och svenskan Silja Karlssons fårskock i snölös vinter under ett stort träd. Båda är våvar. Men samma upplevelse av rymd ger dansken Finn Rasmussens lätta formspel av vitt tyg utspänt och upphängt i metalldelar – en mobil skulptur som inte är föreställande men ger visioner av segel.

Tredimensionell effekt har också

Svenskan Britta Stenberg-Tyresfors har arbetat helt annorlunda med sin väv och gjort en målerisk upplevelse av naturen liksom danskan Lene Helmer Nielsen med ögonblicksbilder från naturen i tre delar.

Efter att lyckligt ha vandrat omkring i dessa rymder stannar man inför de förtätade bilderna. Det är våvar av ett gammalt par vid arbetsdagens slut av isländskan Sigun Sverrisdottir och en potatisåker framför en stuga av Ragna Robertsdottir. Båda andas frid och närhet med intensiv självklarhet.

Skrämmande

Bland de starka bildupplevelserna finns också en väv helt i svartvitt av norskan Unn Sönju, det är

mande go-
rättor som
Också fin-
ki och is-
adottir har
h ovanliga
r synnerli-
sa är nonfi-
ka i färgen

ar.

Sydsvenska Dagbladet 21-7-76

När Berit Hjeltholt vävde sin skeppsväv i tre delar höll hon till i en trång rätta överblicken fick hon vända en kikare – då fick hon den

Men alla bilder är inte vävda. Här finns tygtryck, lappteknik, Lotte Ehrenstråle från Malmö är t ex representerad, och här finns också retsamma textilier, lustiga bilder som Anna-Lena Emdens stickade porträttbilder.

Mångfalden är naturligtvis fascinerande men också förvirrande. Detta är en samlingsutställning av den textila konsten i Norden idag, ändå känns många av textilierna gamla och traditionella.

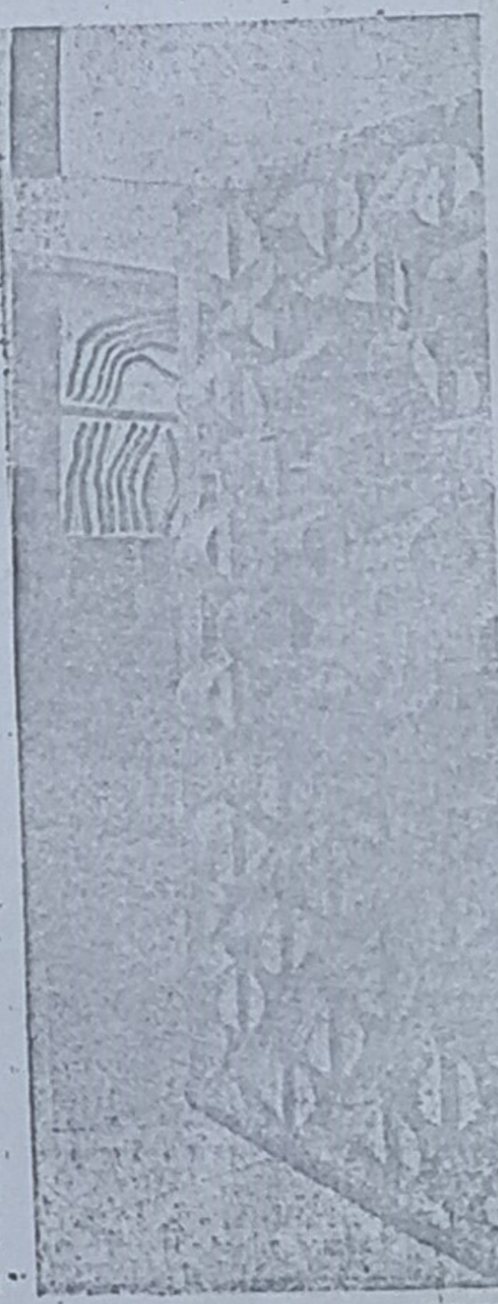
Två krav

Juryn som valde 116 verk bland 674 insända alster har haft två krav. Främst kvalitet och därnäst ett spektra av så många uttrycksformer som möjligt. Konstnärerna har själva fått skicka in sina verk, vem som ville var välkommen. Detta är första gången textilkonstnärerna i Norden samlar sig till en gemensam utställning för att visa sin kraft och sitt uttryck, men kanske hade urvalet vunnit på en jurybedömning i respektive land först innan den samlade juryn från Norden slutligen valde. Och frågan är om budskapet om triennalen verkligen nått ut. Här finns många som inte är med och som bättre försvarat sin plats. En stor grupp saknas – de politiska kampbilderna av socialt förtryck och bilder från kriget i Vietnam t ex. Men de svenska textilkonstnärer som väver dessa bilder har deklarerat att de inte ville vara med. De saknade ett motto för triennalen.

116 textila verk är oerhört mycket att se och svårt att smälta, ändå verkar de alltså inte alltid representativa för vår tid, någonstans måste man nog begränsa sig ett annat år vare sig det blir till ett motto eller till en konstart av textilt arbete.

MAJKEN SÖRMAN-OLSSON

FOTNOT: Textiltriennalen i Norden som öppnat i Aalborg på Nordjyllands kunstmuseum kommer i höst till Malmö och visas på

Greta Sørensens böljor uppfyller rummet med sin rörelse, sin

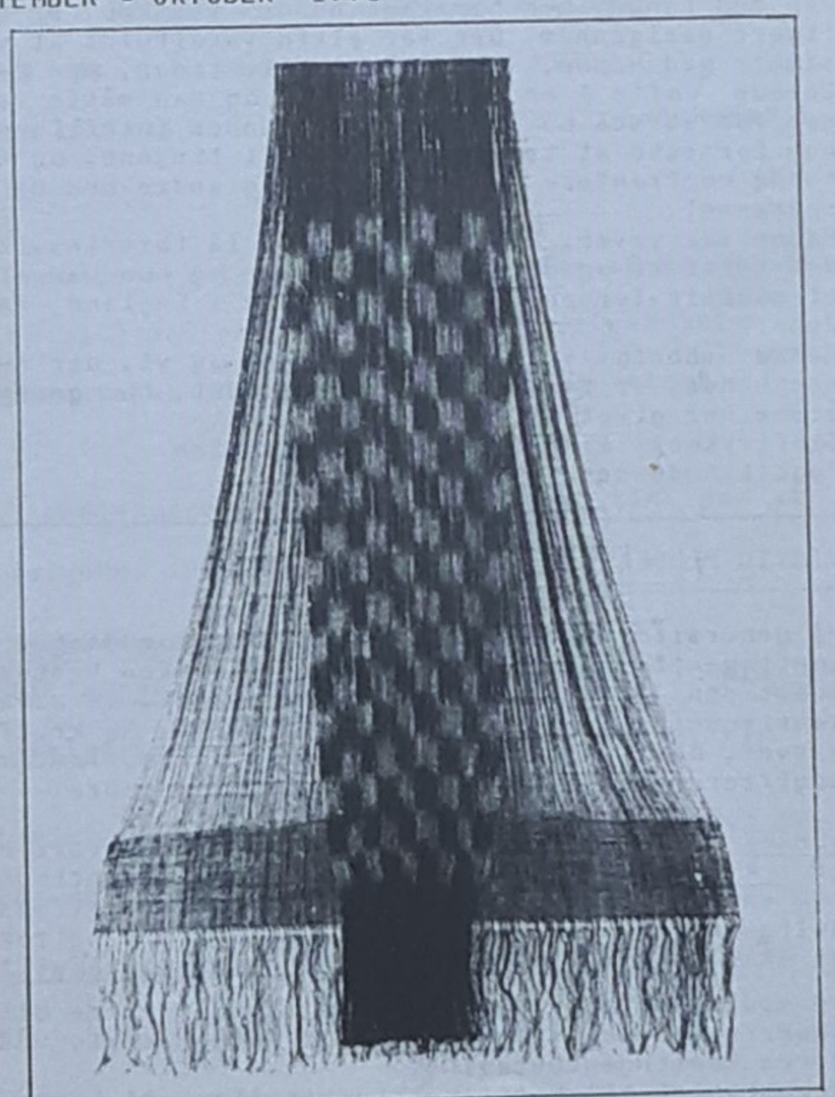
Det

---

stoftryk og vævning

LAUGSBLAD

SEPTEMBER - OKTOBER 1976 NR. 7

"KASURI" Fra Textiltriennalen - Det er vævet i ikat-teknik, en teknik Annette Juel har lært i Japan

SONJA HENIES OG NIELS ONSTADS STIFTELSER

har herved gleden av å innby Dem med ledsager til
åpning av utstillingene

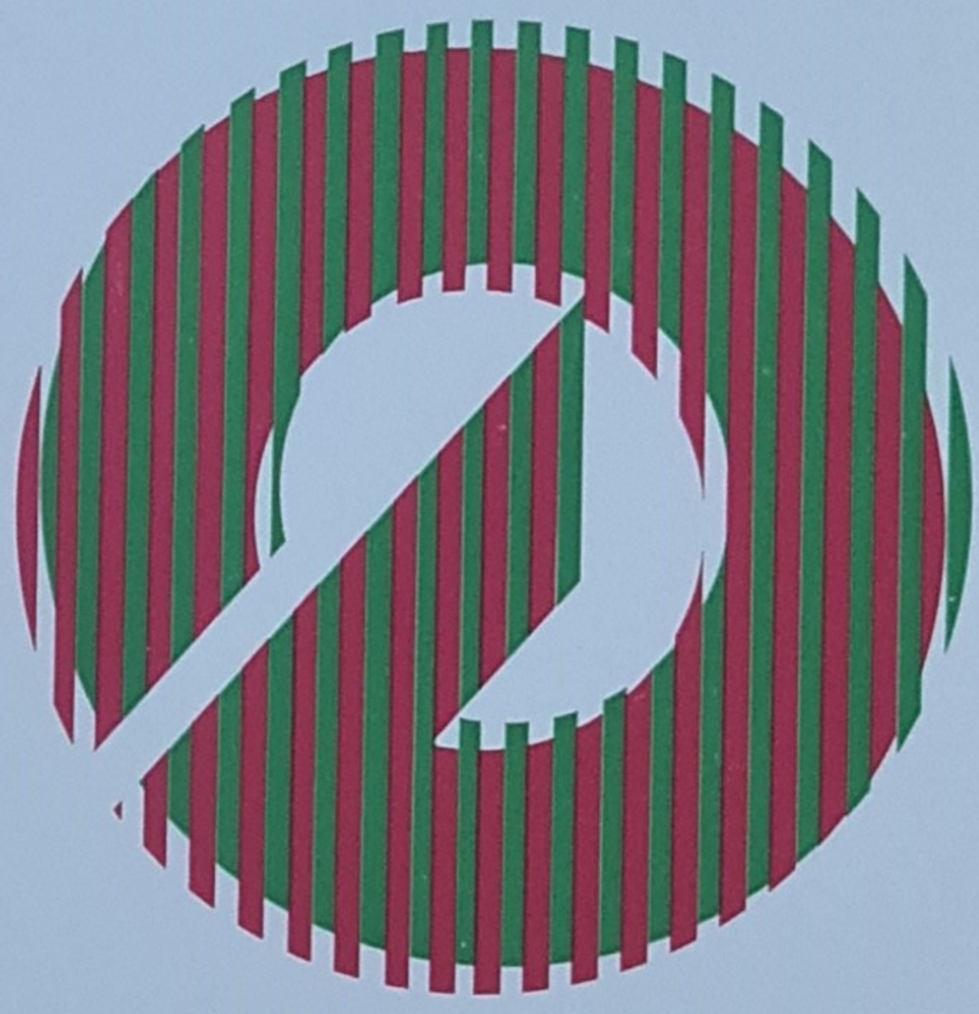
NORDISK TEKSTILTRIENNALE

arr. med støtte fra Nordisk Kulturfond

og

ERIC BOWEN
Relieffer, tegninger og skulpturer

torsdag 12. august 1976 kl. 19.00

Oscar-Andersens Trykkerier as, Oslo

VG VERDENS GANG
OSLO
Politisk tendens: Uavh
1[illegible]-07-15

1339

Nytt nordisk forum for tekstilkunst

Vellykket debut for Tekstiltriennalen

— Av ASTRID SLETBAKK —

I løpet av utstillingens første åtte dager strømmet 5000 skuelystne til Nordens første tekstiltriennale, som nå avvikles i Nordjyllands Kunstmuseum i Aalborg. Utstillingen, som teller 116 arbeider fra Norge, Sverige, Finland, Island og Danmark, kommer til Kunstsentret på Høvikodden 12. august. Samlingen skal siden videre til alle de andre nordiske land.

Det er et kjent faktum at tekstilkunstnerne ikke er den gruppen som har hatt lettest for å nå fram til publikum med sine arbeider. Som kunstgenre har de falt utenfor de kjente, aksepterte grupperingene og har dermed hatt vanskelig for å bli tatt med i de ordinære utstillingene.

Denne triennalen — som nå arrangeres for første gang — ser ut til å kunne bli et «gjennombrudd» for tekstilkunsten.

★ Initiativ

Initiativet til triennalen kom fra de fire danske tekstilkunstnerne Nanna Hertoft, Annette Juel, Randi Studsgarth og Jette Brønnum for to og et halvt år siden. Etter kontakt med kolleger i de andre nordiske land, ble det opprettet nasjonale arbeidskomiteer som arbeidet videre med realiseringen av ideen.

Da innbydelsen gikk ut til de nordiske kunstnerne, kunne hver fritt sende inn tre arbeider. Resultatet var 674 verker, som etter en utvelgelse resulterte i en utstilling med 116 arbeider. Danmark er representert med 34 arbeider, Sverige 31, Finland 21, Norge 17 og Island 9.

★ Hvert tredje år

Blant de norske utstillerne finner vi navn som Synnøve Anker Aurdal, Ella Marie Buck, Turid Holter, Sissel Karlsen — som også satt i den nasjonale arbeidskomiteen — Eli Nordbø, Anna Sophie Rodin, Anne Marie Kommissar m.fl.

Denne Nordens hittil største mønstring av tekstilkunst er delvis blitt realisert gjennom en støtte fra Nordisk Kulturfond på 150 000 kroner. Men det ligger også en stor innsats bak av entusiastiske initiativtagere og medarbeidere som nå vil gjøre utstillingen til en fast foreteelse hvert tredje år. Det er allerede bestemt at Tekstiltriennalen 1979 skal arrangeres i Sverige.

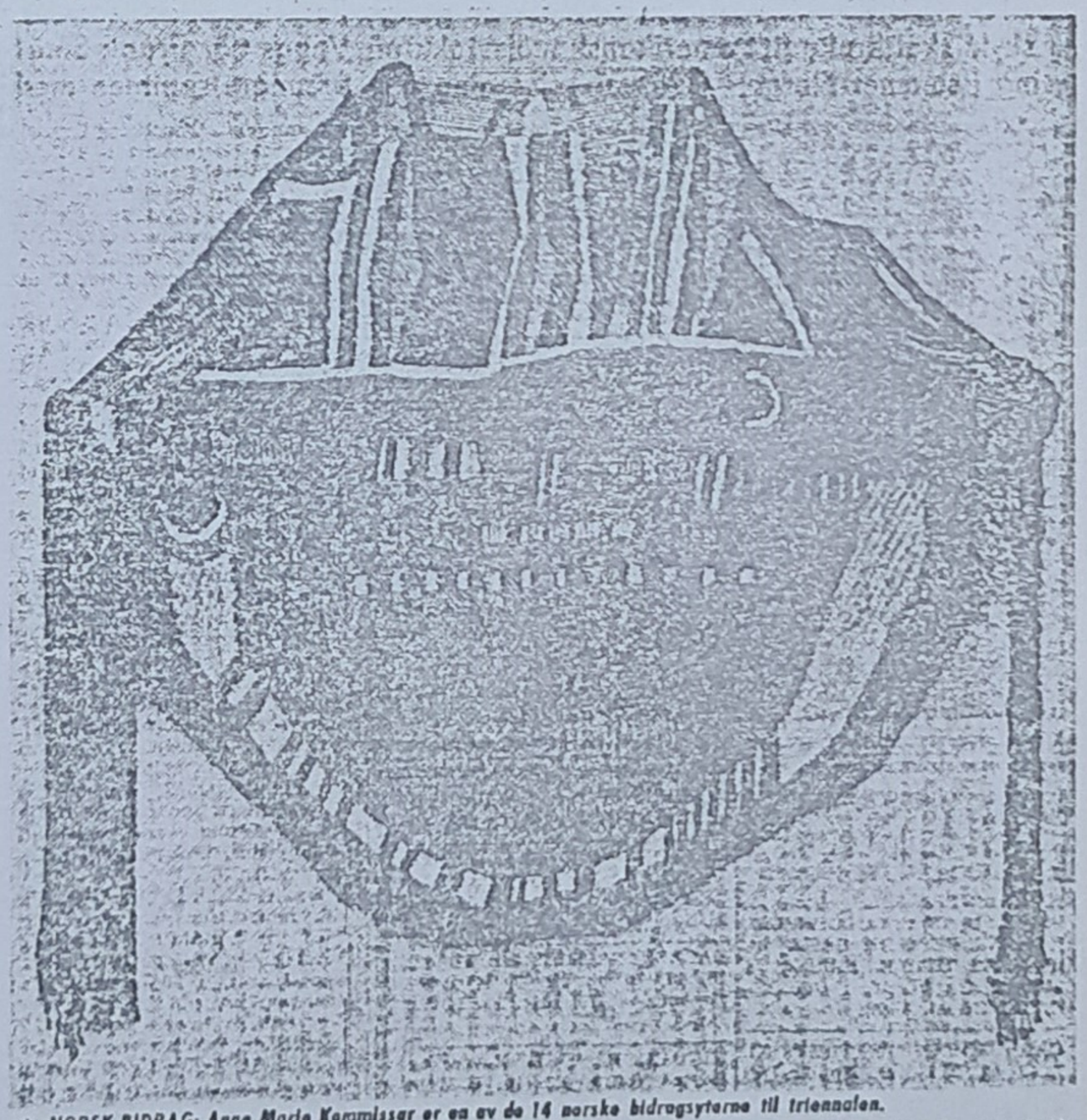
Initiativtagerne uttrykker hensikten med triennalen slik:

— En av grunnideene er å få fram i lyset de mange som har arbeidet for seg selv uten mange muligheter til å komme med i utstillinger gjennom de vanlige kanaler.

Utsagnet avspeiler tekstilkunstnernes vanskeligheter med å bli utstilt i det hele tatt, men forteller også at dette skal være et forum for unge, ukjente talenter.

Gjennom de vel 100 utstilte arbeidene vises det tydelig at tekstilkunst langt fra bare omfatter billedtepper. Innimellom finnes arbeider som har rent skulpturell karakter.

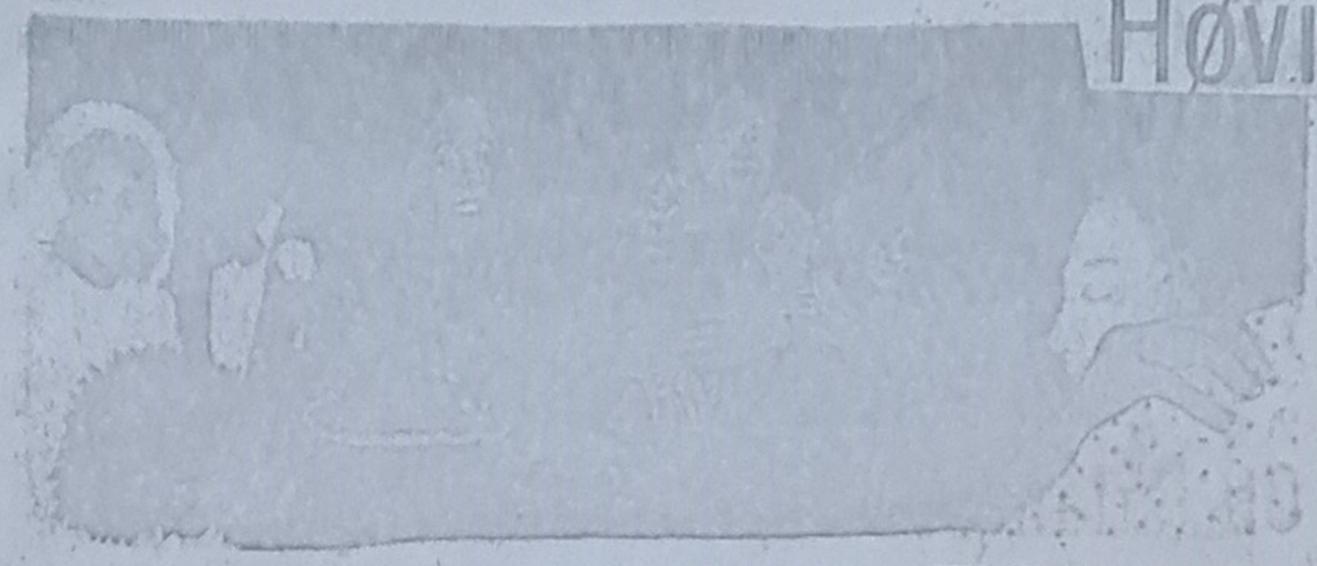
Utstillingen, som henger i Aalborg til 1/8, kommer til Oslo den 12. — og skal så videre til Malmø, Åbo, Reykjavik og Torshavn.

★ NORSK BIDRAG: Anne Marie Kommisser er en av de 14 norske bidragsyterne til triennalen.

HAMAR DAGBLAD
2401 HAMAR - TLF.: 065-26025
Politisk tendens: Senterpartiet
(Se baksiden!)
-2. SEP. 1976

Nordisk tekstil-triennale på Høvikodden

BILDET: Thorbjorg Thordardottir fra Island har laget denne billedveven: «Kvinnenes livsmønster».

AV FINN AAGE ANDERSEN

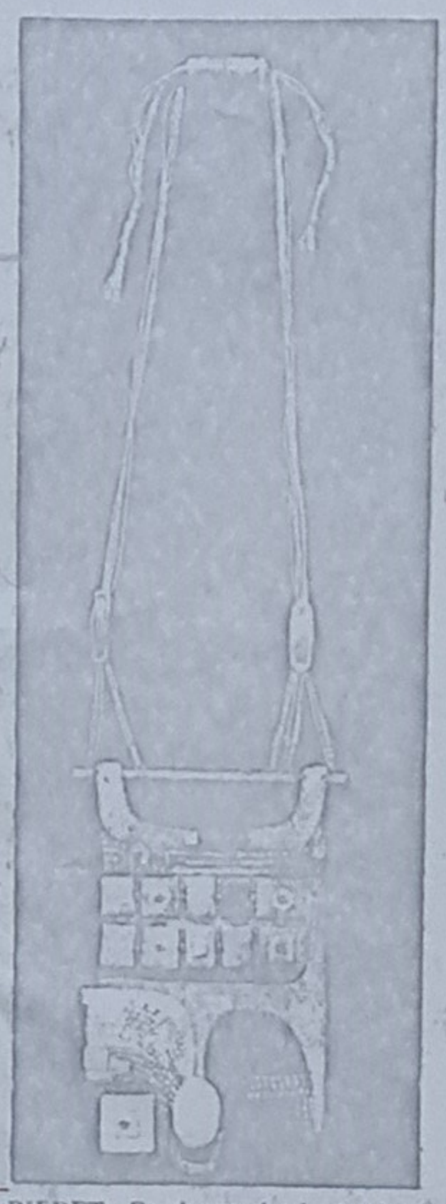
Vårt kulturliv er i høst preget av festivaler, biennaler og triennaler, henholdsvis filmfestival i Sandefjord, grafikkbiennale i Fredrikstad og nordisk tekstiltriennale på Høvikodden. Den siste er det første arrangementet i sitt slag og har som hensikt å vise hva som foregår innen tekstilkunsten i hele Norden. Utstillingen skal vises i alle de nordiske land, og skal som navnet sier gjentas hvert tredje år.

Nordiske tekstilkunstnere har lenge hatt behov for en felles presentasjon utenom de veletablerte tekstilutstillingene ellers i Europa. Her i landet kjenner vi også godt til at tekstilkunstnere vanskelig har sluppet til ved de større mønstringene av billedkunst. Derfor laget de også sin egen tekstilmønstring i Oslo Kunstforening i fjor høst, — parallellt med høstutstillingen. Triennalen på Høvikodden er derfor på mange måter en nordisk oppfølging av den samme ideen.

I Sverige har situasjonen vært noe av den samme som her i landet når det gjelder å få anerkjent et tekstilt billeduttrykk på lik linje med annen billedkunst. En gruppe tekstilkunstnere fra Göteborg markerte seg derfor med en stor utstilling i Stockholm tidligere i år under mottoet «Virkeligheten setter spor», der de ga uttrykk for et heftig engasjement i politiske og sosiale spørsmål.

Et slikt engasjement finner en lite av på Høvikodden. Det eneste land hvor det politiske dominerer er i arbeidene fra Island. De islandske kunstnerne er særlig opptatt av kvinnekamp og gir uttrykk for sitt syn i billedtepper med motiver fra kvinners hverdag.

Sveriges avdeling er preget av arbeider der materialvirkninger og estetiske problemer står sentralt, og grunnen til dette er nok delvis at gruppen som sto bak «Virkeligheten setter spor» helt har boikottet denne utstillingen.

BILDET: Et eksempel på et tekstilt halssmykke laget av Sonja Hahn-Ekberg fra Sverige.

Noen entydig tendens er det ellers vanskelig å finne blant bidragene fra Finland, Danmark og Norge. Etter flere år med innflytelse fra Polen, der en la sterk vekt på materialeksperimentering synes det som om tendensen nå går i retning av en mer figurativ fremstillingsform. Likevel er det mange som fortsatt eksperimenterer med skulpturale former i tekstil. En av dem som lykkes best av disse er vår egen Synnøve Anker Aurdal, som med sitt bidrag «Rød ballett» tar rommet i besittelse på en selvfølgelig måte.

Av norske deltakere merker vi oss ellers Turid Holter fra Ringsaker, som med sitt store stofftrykk på seilduk er en av de få som er representert med denne teknikken. Ellers finner vi også sterke arbeider av Bjørg Heggstad Jakhelln, Anne Marie Komissar og Anne Sæland.

Etter tilstrømmingen av publikum å dømme er mange mer åpen for et tekstilt arbeid enn overfor et maleri eller skulptur. Grunnen til dette kan være mange men trolig er en lang tekstil tradisjon og en solid handverkmessig forankring hovedårsaken. De fleste har på et eller annet tidspunkt hatt en personlig kontakt med en eller annen form for tekstilt arbeid, uten at det dermed har vært tale om kunstneriske ambisjoner. Ved å styrke formingsfagene i skolen burde en derfor ha mulighet til å utvide denne interessen til også å omfatte andre billeduttrykk.

Etter Høvikodden skal tekstiltriennalen videre til Malmø, Åbo, Reykjavik og Torshavn, og etter kvaliteten på utstillingen og publikumsinteressen å dømme er det ikke tvil om at vi om tre år får en ny nordisk triennale.

0/0

Aftenposten
Morgenutgaven
OSLO
Pol. tendens: Uavh. konservativ
(Se baksiden)

-4. AUG. 1976

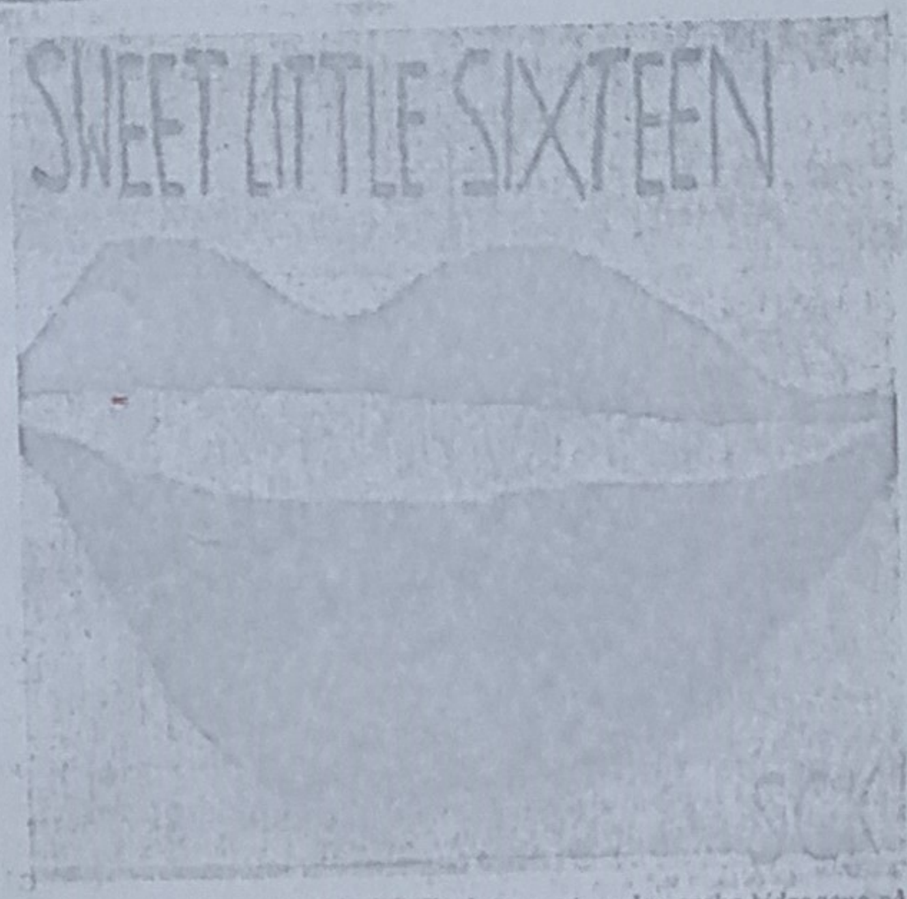
Tekstiltriennale til Høvikodden

Om noen dager begynner arbeidet med å montere den første nordiske tekstiltriennale i Henie-Onstad Kunstsenter, og 12. august er den klar til å ta imot publikum. Utstillingen kommer fra Nordjyllands Kunstmuseum i Ålborg, og etter tre uker i Norge skal den videre til Malmø, Åbo, Reykjavik og Torshavn. Godt og vel 90 kunstnere fra fire land er representert med tilsammen 116 arbeider, som kommer til å befinne seg på vandring i ni måneder. Åpningen fant sted i Danmark 26. juni, og avslutningen skal foregå på Færøyene 26. mars neste år.

En gruppe danske tekstilkunstnere tok initiativet til triennalen, som fikk en overveldende oppslutning. Billedtepper, stofftrykk, broderier og applikasjoner strømmet inn i hundrevis, og det var bare mulig å finne plass for omtrent femtedelen av de innsendte arbeidene. Fra Norge ble det levert inn 60 tepper, som alle ble sendt til Århus, der bare 18 ble antatt. Fra Danmark kom det inn 100 arbeider, og fra Sverige hele 300. Siden juryen måtte begrense utvalget sterkt, ble det en ytterst vanskelig oppgave å sette sammen utstillingen.

Arrangementet er resultatet av et større samarbeide mellom arbeidskomitéer fra de fem landene, og mesteparten av utgiftene dekkes av en bevilgning fra Nordisk Kulturfond. Juryen har bestått av en tekstilkunstner fra hvert land, med Åse Frogner som norsk representant.

Utstillingen på Høvikodden blir efter alt å dømme mindre enn den som er blitt vist i Nordjyllandsk Kunstmuseum, og grunnen er at Henie-Onstad Kunstsenter har mindre plass til rådighet. Triennalens norske arbeidskomité synes det er vanskelig å plukke ut tepper fra en ferdig utstilling, og håper at det iallfall ikke skal bli nødvendig å redusere tallet på deltagere. Løsningen må eventuelt bli at hver tekstilkunstner bare får med ett arbeide på Høvikodden, men det er heller ingen ideell ordning.

«Alle menns drøm» av Sidsel C. Karlsen er et av de norske bidragene på den nordiske tekstiltriennalen.

Endel av bakgrunnen for den nordiske tekstiltriennalen er en reaksjon mot biennalen i Lausanne, der skandinavene alltid har vært kvantitativt svakt representert. Her har det vesentlig vært satset på tredimensjonale arbeider, og kravet om et format på minst fem kvadratmeter har fått mange til å kvie seg for å delta. Men den nordiske tekstiltriennalen er ikke bare kommet istand som en anti-Lausanne-mønstring, hensikten har også vært å vise hva tekstilkunstnere i Danmark, Finland, Island, Sverige og Norge kan stille med i et felles arrangement der alle organisasjoner i de forskjellige land har fått muligheter til å være med.

Hver deltager representerer seg selv

Hvor representativ blir så en slik triennale for hvert av deltagerlandene?

— For vår del kan vi vel svare at helt representativ for Norge er den ikke. Men her er det viktig å være klar over at juryeringen helt og fullt foregikk i Århus med ett jurymedlem fra hvert deltagerland. Det betyr at hver deltager bare representerer seg selv. Om så dette er en riktig fremgangsmåte ved neste arrangement, er et annet spørsmål, sier tekstilkunstneren Anne Marie Komissar, som er medlem av den norske arbeidskomitéen. Den består forøvrig av Sidsel Karlsen, Sidsel Bergloff, Annefi Rodin og Gro Jessen. Norges deltagelse på triennalen er kommet istand ved et samarbeide mellom tekstilgruppene i Norske Kunsthåndverkere og Unge Kunstneres Samfund.

1/0

Dagbladet Oslo 11/8-76

Nordisk tekstilkunst på Høvikodden:

Tilbake til naturen — ut med politikken

AV BERNHARD ROSTAD

Nordisk Textiltriennale som åpner på Høvikodden i morgen er et fint utslag av praktisk nordisk samarbeid. Det er den første, seinere skal den bli en fast tilbakevendende begivenhet hvert tredje år. Hit kommer utstillingen fra Ålborg, der den hadde sin premiere. Naturlig nok, det var en dansk gruppe tekstilkunstnere som tok initiativet og la fram idéen for de nordiske søsterorganisasjonene. Den slo an med en gang. Det var to år siden, så det ligger et langt arbeid bak.

På en måte kommer denne triennalen som en reaksjon på den kjente Biennalen i Lausanne, forteller Sidsel C. Karlsen og Anne Marie Komissar, to deltakende norske tekstilkunstnere som er med i den norske arbeidskomitéen, og har ansvaret for monteringen av utstillingen her. Det har alltid vært vanskelig å slippe til her for nordiske deltakere. Blant annet fordi tredimensjonale arbeider har vært forstrukket i Lausanne, og fordi man der opererer med et minstemål på 5 kvm. på arbeidene, noe som gjør at det er vanskelig å satse på deltakelse, hvis man ikke har et arbeid som er bestilt i den størrelsen. Vi ville også gjerne vise at de nordiske land har en lang tradisjon, og noe å fare med.

VANSKELIG VALG

At tiden var moden forteller det faktum at 600 arbeider strømmet til Ålborg. Det viste seg jo også ganske snart at det er mange problemer forbundet med et slikt arrangement, som vi nok ikke var klar over på forhånd. Blant annet hvordan man skal få den mest rettferdige utvelgelse, plassproblemet etc.

118 arbeider av de 600 ble valgt ut av en jury (derav 19 norske — av de 60 innsendte) bestående av en representant for hvert av de deltakende land. De holdt på en hel uke, og det sier seg selv at det var en meget vanskelig oppgave. Juryen hevder at den kunne lagt tre utstillinger med like stor kvalitet som denne.

Det kan tenkes at en annen form for juryering vil bli prøvet neste gang. At hvert av deltakerlandene har en jury som så sender inn til felles juryering. Da vil man få et utvalg som er mest mulig representativt for hver av landene. Her representerer hver deltaker seg selv. Likevel må vi kunne si at dette er representativt for Norden — her ser man hva nordiske tekstilkunstnere er opptatt av i dag.

Pengene til triennalen kommer fra Nordisk Kulturfond. Også medregnet honorar til de utstilte arbeider. Men her oppsto et vanskelig spørsmål: vi har ikke fellesregler for slik honorering. Nå betales hvert utstilt arbeid med 50 kroner pr. måned. Dette er svært snaut, særlig i betraktning av at arbeidene skal være borte i 9 måneder, og blir utsatt for hard påkjenning.

ØMT PUNKT

Det er ingen grunn til å legge skjul på at de norske deltakerne hadde vanskelig for å gå med på dette, og at vi faktisk overveiet å trekke oss. I betraktning av at det var et fellesnordisk tiltak som vi har arbeidet med i to år ble tanken droppet. For de øvrige land var det viktigst å få knesatt prinsippet om vederlag for utstilte arbeider. De ville ikke støtte en søknad til Kulturfondet om større godtgjørelse, vi fikk heller gå sterkere inn for det neste gang.

De norske deltakerne har imidlertid søkt vårt eget Kulturfond om støtte. Vi har fått avslag, med den begrunnelse at de norske deltakere ikke måtte komme i en særstilling i et nordisk arrangement. Vi sender imidlertid inn en fornyet søknad.

Sidsel C. Karlsen. (Foto: Kåre Nymark)

ROMANTISK RETNING

— Kan det spores noen tendenser i utstillingen — og finnes det noen særpreg hos de forskjellige lands kunstnere?

— Det mest bemerkelsesverdige er vel at det sågodtsom ikke finnes arbeider med politisk innhold. Faktisk er det visst bare ett eneste, et fra Island, som går på kvinnesak. Ellers er det en gjennomgående felles nordisk tendens i figurativ retning. Muligens er tendensen til rene naturskildringer — landskaper sterkest hos svensker og islendinger.

Men skal vi peke på noen hovedtendens så går den også i en naturalistisk/romantisk retning. Tilbake til naturen. Videre at det arbeides i fiber, ikke så mye tredimensjonalt. Og at det eksperimenters, mer med teknikker enn materialer.

Utstillingen er åpen til 5. september. Etterpå går den til Malmø, Åbo, Rekjavik og Torshavn.

Johan Fredrik Michelet på kunstrunde:

Høvikodden stor-mønstrer:
TEKSTIL BEGIVENHET

En utstilling som for tiden holdes i kunstsentret på Høvikodden må regnes som en nordisk begivenhet. Det er den første triennale av tekstil kunst, med danske, finske, islandske, norske og svenske deltagere.

Mønstringen, som er meget allsidig og variert, viser hva som foregår i tidens tekstile kunst, med tekniske varianter fra vanlig billedvev over applikasjoner til broderier.

«ARKEN» av norske Anne Marie Komisser er blant vevnadene som mønstres på Høvikodden for tiden.

I de mer eksperimentelle verkene brukes forskjellige materialer i kombinasjon, som flettverk og ragg, vel inspirert av polsk tekstilmodernisme.

I det formspråklige merkes ofte påvirkninger fra den gamle nordiske tekstile tradisjon. Ellers spenner uttrykksmåten fra det naivt naturalistiske, f. eks. hos finnen Pirkko Hammarberg, eller det høyst figurative, hos islandske Sigrun Sverrisdottir.

Forskjellige grader av abstraksjon fører helt over i det geometriserte og nonfigurative, med dekorative mønstre. I mangt minner ofte teppene om moderne malerkunst, som det vel også er hentet impulser fra.

Sikkert er det også riktig som det blir sagt i et intervju i katalogen, at de fleste tilskuere ikke blir så arge over et teppe med abstrakt komposisjon som over et abstrakt maleri. Teppe gir en annen opplevelse av stofflighet og farge, og folk flest har ikke samme tendens til å spørre hva det skal forestille. Som eksempel kan bruke teppet «Isis slør» av norske Kari-Bjørg Lie, så uttrykksfullt både i farge og form.

Enkelte ganger forlater den tekstile kunst veggen og blir til en slags skulptur som henger fritt i rommet, f. eks. en «Rød ballett» av Synnøve Anker Aurdal. Danske Jette Nevers har ikke et så luftig fantasiens svev, men hun er ute på de mange favners eksperimentelle dyp i en frittstående montasje som hun kaller «Seil».

Mer kosmisk-poetisk er svenskjapaneren Tamaru med sin «Regnbuens fest». Her er den gamle veggkunst blitt til en slags romfarervisjon.

I likhet med annen billedende kunst av i dag har også den tekstile et preg av å være internasjonal i formspråket. Vanskelig kan det derfor være å påvise regionale stilistiske særdrag, men ved nærmere gransking skiller de seg enkelte ganger ut.

Utvilsomt vil denne tekstile triennalen kunne bli et viktig ledd i det kulturelle samarbeid i Norden. Arrangørene håper da også at utstillingen skal bli en fast ordning og gjentas hvert tredje år i fremtiden.

Verdens Gang VG 23/8-76

Velpleiet nordisk mønstring

Dagbladet Oslo 27/8-76

Harald Flor er forbauset over at bildet teller så lite for de nordiske tekstilkunstnerne som stiller ut på Høvikodden nå. Det er stikk i strid med tendensen ellers i 70-åra.

Av HARALD FLOR

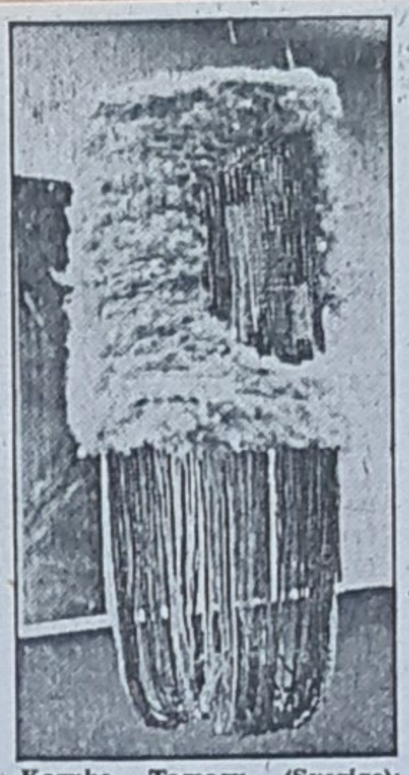
Tekstil-kunstnernes krav om å bli respektert på like linje med andre yrkesutøvere, har opp gjennom åra stått på mye uforståelig motstand. Her til lands har bøygene vært Bildende Kunstneres Styre, de offentlige innkjøps-komiteene samt mangelen på stipendier, og situasjonen har ikke vært særlig mye bedre andre steder. Ikke minst mot denne bakgrunnen er et løft som Nordisk Tekstiltriennale (Høvikodden) imponerende, og det er å håpe at hvert tredje år framover vil bli en ny anledning til å møte utøvere fra hele Norden. Fram til neste arrangement bør man også ha sikret seg en bedre vederlags-ordning for utstillerne. Kommer man fram til felles regler i Norden, vil det bety en bedring for utøverne og det vil gjøre kunstutvekslingen mellom landene lettere.

Forbausende

Nordisk Tekstil-triennale rommer et utvalg av hva som foregår på dette feltet og gir like lite som Høstutstillingen noe tverrsnitt av den aktuelle situasjonen. (En målsetting like umulig å etterleve som å kreve.) Derfor bør man være varsom med å trekke generelle slutninger på grunnlag av dette materialet. Selv ble jeg forbauset over dominansen av abstrakt-dekorative mønstre, som ikke harmonerer med den sterke betydning bildet har hatt i syttiåras tekstil-kunst. Styrken i denne tendensen har nok vært forskjellig i de nordiske landene, og det er opplagt at den ikke hadde den samme gjennomslags-kraft i Danmark som andre steder. Fraværet av det politisk- og sosialt engasjerte billedutrykket er mest markant i den svenske avdelingen. Når ingen av deltakerne fra den viktige utstillingen «Verkligheten sätter spår» (Stockholms Kulturhus i vår) er med her, så må dette bero på at en del nere har unnlatt å sende inn arbeider. Inntrykket av dette forsterkes ytterligere gjennom uoverensstemmelsen mellom det svenske katalogforordet og det utstilte materialet.

Variasjonene

Tekstil-kunstnerne rår i dag over et teknisk register som er bredere enn noensinne, og enkelte er tydelig influert av metoder som har sitt opphav i fjerntliggende geografiske strøk (Anette Juel, Marjatta Hyyrynen). Hos andre, som Francisco José Blanco og Kazuko Tamarû, har det eksotiske i farger og teknikk direkte å gjøre med deres bakgrunn i henholdsvis Venezuela og Japan. Nordiske kunstnere søker seg også tilbake til de nasjonale kildene, og for de flestes vedkommende resulterer disse bestrebelsene i noe mer enn eklatisme (etterlikning). Ellers virker det som om begrepet tekstil-skulptur som ble så aktuelt i sekstiåra, fortsatt trekker interessen mot seg. Imidlertid er det store forskjeller innenfor dette feltet, fra den formalistiske renheten hos dansken Finn Rasmussen, via suggestiviteten i Synnøve Anker Aurdals «Rød ballett», til den ironisk-humoristiske effekten i Ulla Åstrøms «Høne». At dokkefiguren er nærliggende å gripe til for tekstil-kunstere, og det med en ofte sjelden frodighet, viser arbeider av Anna-Lena Emden, Thomas Jahnke og Gudrun Skeie Stokstad. Tekstile smykker er derimot mer sjeldne, men Sonja Hahn-Ekberg peker på hvilke muligheter som rommes.

Kazuko Tamaru (Sverige): «Regnbuens fest.»

Virkeligheten setter spor

Dominansen av det forestillingsløse har vært nevnt, men også denne utstillingen rommer arbeider som viser at «verkligheten sätter spår». Finske Pirkko Hammerberg og islandske Ragna Robertsdottir lar utsynet gå over den kommende grøden, mens det er mer drama og fare forbundet med Silja Karlssons natur-motiv. Et klart kvinnepolitisk budskap står islenderne Sigrun Sverrisdottir og Thorbjørg Thordardottir for, sistnevnte bl. a. ved å gi slipset en annen funksjon enn den prydende. Nina Gjestland og Else Marit Jacobsen trekker inn motsetninger av et

Sigrun Sverrisdottir (Island): «Når arbeidsdagen ender.»

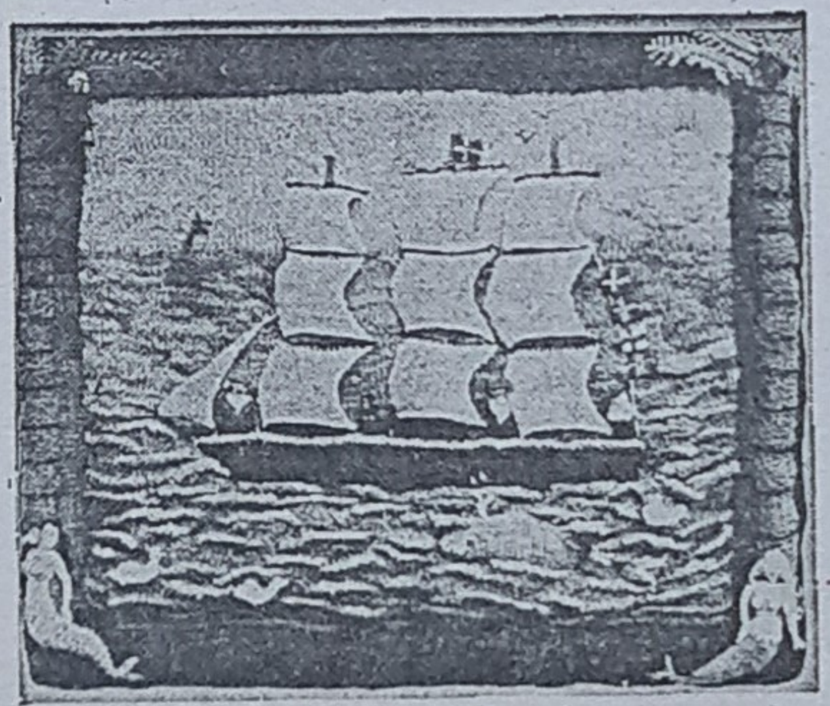
Nordisk tekstilmønstring

6 KULTUR

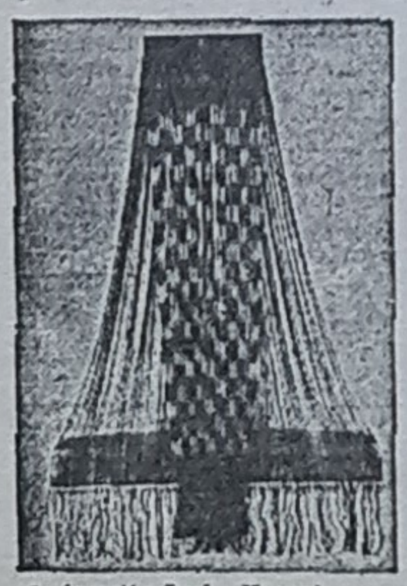
Av Even Hebbe Johnsrud

Henie Onstad-senteret hadde for et par år siden en stor og meget viktig mønstring av norsk tekstilkunst. Den kom i rette tid, midt under teppekunstnernes frigjøring fra det snevert dekorative innen den gamle gruppen «brukskunst», i deres orientering mot det visuelle budskap i vev, tøytrykk og applikasjoner.

Hva vi kan se denne gangen er en nordisk utstilling, samlet av en komité som igjen er sammensatt av nasjonale arbeidsgrupper, alle med tekstilkunstnere som medlemmer. De har kalt sin utstilling en triennale, og de har for utstillingen her på Høvikodden fått til en katalog som også bringer artikler om tekstilkunsten innen de fem nordiske land, trykt på deres respektive sprog. Alt dette er viktig og bra.

Anna-Lena Emden, «Stikker til sjøs», broderi.

3. Annette Juel, «Kasuri», vevet siv.

Hva utstillingen selv angår er vi kan hende blitt noe forvent med gode tekstilmønstringer her hjemme. Teppene henger stort sett bra, med et unntak for de arbeider som befinner seg over begge døråpningene. Det er en vanskelig plass for bilder, hevet til et unaturlig nivå som de blir i forhold til den ellers gjennomførte øyenhøyde. For Synnøve Aurdals store teppe «Janus» er plaseringen ødeleggende, dette til tross for en viss ytre korrespondanse i formatet. Typisk at undertegnede faktisk fant teppet ved først å lese etiketten.

Lyset i salene fremhever ellers de vevede tekstilers stoffkarakter, lar ullen og de andre materialer komme til sin rett, mens det er hårdere mot stofftrykket. Dette står igjen med sin blotte billedvirkning, hvilket i mange tilfeller ikke er nok, og efterlater inntrykket av et lite spennende nivå. I vev er det flere spennende innslag, i tillegg til det solide og jevne. Annette Juels lette spinn av en vev, «Kasuri», den kraftige og «farlige» ryen av Irma Kukkasjärvi ute på trappeavsatsen, Bjørg Heggstad Jakhelns røde relieff med sine likevektige masser på fonden av Lille Prisma, Bodil Bødtker-Næss' «Lysglimt» like bortenfor, tredimensjonalt det også og med optisk bevegelse mellom de ulike plan. Jeg nevner også en billedvev av Åse Pedersen som illuderer godt «Vandring i lukket rom».

Alle de nye materialer som for noen år siden fant sin naturlige plass i de unge tekstilkunstneres arbeider er nå så godt som forsvunnet, nylon-trådene avløst av ull, sisal og metall. Nytt på denne tekstiltriennalen er de pop-inspirerte tingene, skulpturer og «sofabilder» i fletteteknikk, broderi, applikasjon. De er å finne i den svenske avdelingen, med Anna-Lena Emdens broderte skutebilde som en egnet representant, men de forekommer også som et sommerlig reddik-bed hos Arndis Øgn Gudmundsdottir. Islendingene er ellers de alvorlige budbringere om menneskers vilkår i Norden, den store billedveven «Kvindens livsmønster» av Thorbjørg Thordadottir hevder seg som en av de beste på utstillingen.

Kan hende er vi blitt forvent. Men utstillingens sammensetning vitner om en viss aksentuering av tekstilkunstnere med budskap i form av politisk appell, et inntrykk som forsterkes av den svenske arbeidsgruppens forord til katalogen, og denne aksentuering er vel idag både foreldet og urettferdig, efter at det politiske forlengst er trengt ut som vesentlig element i den bildende kunsten forøvrig.

Aftenposten – Oslo 25/8-76

ASKER BÆRUMS BUDSTIKKE
Sandvika
Politisk tendens: Høyre
(Se baksiden!)
11. AUG. 1976

Stormønstring av nordisk tekstilkunst på Høvikodden

Den første nordiske tekstiltriennale åpner torsdag

Torsdag kan kunstsentret på Høvikodden slå opp dørene for en virkelig utstillingsbegivenhet: Den første nordiske tekstiltriennale, en mønstring av billedvev og annen tekstilkunst av ikke mindre enn 95 nordiske kunstnere, som er representert med hele 116 arbeider. Utstillingen ble tidligere i sommer vist i Nordjyllands Kunstmuseum i Aalborg, og efter at utstillingen tas ned på Høvikodden i begynnelsen av september vil den gå videre til Malmo, Åbo, Reykjavik og Torshavn. Utstillingen representerer et kjempeloft, som er muliggjort gjennom økonomisk støtte fra Nordisk Kulturfond.

Billedvev har lange tradisjoner i de nordiske land, og det er spesielt interessant å kunne se en lang rekke av de fineste utøvere av billedvev og tekstilkunst i andre teknikker fra de forskjellige land på en større felles mønstring. Fra Danmark deltar 32 kunstnere på utstillingen, 24 svenske og 19 finske tekstilkunstnere er med. Fra Norge er 14 kunstnere representert, og fra Island er seks kunstnere med på denne første nordiske tekstiltriennale, som man håper vil bli en fast tradisjon.

I Norge finnes det i dag omkring 100 organiserte tekstilkunstnere, og interessen for tekstilkunst synes å være stadig stigende. Kunstnerne som har valgt å arbeide med tekstilkunst har imidlertid faglig sett mott stor motstand når det gjelder å få sine arbeider anerkjent som legitime kunstneriske uttrykk. Det finnes således ikke egne stipendier for tekstilkunstnere, og billedvev blir altfor ofte neglisjert av mange offentlige innkjøpskomiteer. Denne holdningen er imidlertid i ferd med å forandre seg. De organiserte tekstilkunstnere har selv bidratt til å øke forståelsen for denne kunstformen ved å arrangere utstillinger og ved å arbeide for å øke forståelsen av hva tekstil som eget kunstnerisk uttrykksmiddel er. Og man håper at denne store nordiske mønstring av tekstilkunst vil bidra til å stimulere interessen for tekstilkunst ytterligere.

Utstillingen på Høvikodden vil sikkert trekke et stort publikum i de kommende uker.

Publikumstilstrømningen til utstillingen var meget stor i Aalborg, hvor den ble vist midt i ferietiden.

Blant de norske deltagere på utstillingen finner man tre tekstilkunstnere fra Asker og Bærum, Kari-Bjørg Ile og Åse Pedersen fra Asker, som deltar med hvert sitt arbeid i billedvev, og

Anne Marie Komissar, Jar, som stiller med to arbeider. Anne Marie Komissar er forresten også medlem av den norske utstillingskomitéen.

FOTO 2: Anne Marie Komissar, Jar, medlem av den norske utstillingskomiteen.

Muligens demonstrasjon

En viktig prinsipiell side ved utstillingen er at Nordisk Kulturfond har godtatt en post på busjettet som gir et honorar på 50 kroner pr. måned til hver deltager. Det er en viktig post, men en meget snau sum som de norske tekstilkunstnerne har hatt vanskelig for å godta, og andre norske kunstnergrupper har støttet dem, forteller Anne Marie Komissar. Ifølge norske honorarsatser burde leien vært adskillig høyere, men flertallet av tekstilkunstnerne fant ut at hovedsaken var å få knesatt et prinsipp om vederlag for arbeider på triennalen og at man heller får kreve et høyere beløp ved neste arrangement i 1979. Enkelte norske tekstilkunstnere har imidlertid antydet at de kunne tenke seg en demonstrasjon under utstillingen på Høvikodden for å tilkjennegi sitt standpunkt om honorarer.

— Hvilke hovedtendenser kan publikum vente seg å få se på triennalen på Høvikodden?

— Man kan vel si at utstillingen som helhet ikke virker outrert, hverken hva form eller politisk innhold angår, mener Anne Marie Komissar. — Triennalen viser at nordiske tekstilkunstnere kanskje arbeider mer i flaten enn man hadde regnet med. Den forteller iallfall at vi har en annen tradisjon enn polakkene. Og skal man peke ut en hovedretning som er felles for alle nordiske land, må det være en romantisk trend, med tilbake til naturen som et viktig tema.

G.G.

Bergens Tidende
(Se baksiden)
28. AUG. 1976

Grafisk ma

Bildende kunst

Grafikkbiennale i Fredrikstad
Nordisk tekstiltriennale på Høvikodden

ngfold — og bredde i tekstil

For å nå tekstil-triennalen på Henie/Onstad-senteret må man være raskere ute, den stenger allerede søndag 5. september og skal vandre videre i Norden. Med sine 116 arbeider er nok dette den største mønstringen som har vært arrangert av tekstilkunst her til lands, og utvalget speiler utvilsomt viktige strømninger. Noe tverrsnitt av dagens nordiske tekstil gir den imidlertid ikke, og dette kan vel neppe noen utstilling gi. Det er imidlertid iøynefallende i hvilken grad de nonfigurative mønstrene dominerer på denne triennalen, spesielt gjelder dette den svenske avdelingen. Dette er overraskende på bakgrunn av den sterke betoning av bildet som har gjort seg gjeldende på dette området i syttiårene. Årsaken må vel være at mange har unnlatt å sende inn arbeider. Det har avgjort svekket utstillingen. Likevel har den en spennvidde som dekker de mest ulike formspråk og teknikker. Veven har en naturlig dominans, men her er også fine innslag av stoffrykk, broderi, applikasjon, batikk og blandingsteknikker. De siste gjør seg særlig gjeldende i forbindelse med de mange skulpturelle innslagene. Her finns stram konstruktivisme sammen med suggestive, hengende former og ironisk naturalisme. Oppfinnsomheten når det gjelder materialer er stor, men virker i sterkere grad enn for noen år siden motivert og ikke bare som påfunn. Av de 95 deltakerne fins også to tekstilkunstnere fra Bergen med markante arbeider, Ella Marie Buch med applikasjonen «Vår inngangsfjed» og Anne Seland med vevnaden «Orion.»

HARALD FLOR

Islandsk innslag i den nordiske tekstilmønstringen på Høvikodden. Sigrun Sverrisdottirs «Menn og kvinner.»

Handels og Sjøfartstidende
Oslo
25/8-76

Mye rart på Høvikodden

Av Arne Durban

Kunstsentret på Høvikodden tar liksom ikke skikkelig sommerferie, som andre utstillingssteder. Det synes som det stadig foregår noe der, og nå er det ihvertfall fullt hus.—

Hovedmønstringen er den Nordiske tekstil-triennale; det lyder jo flott, med deltagelse fra et utvidet Norden; ikke bare Finland, men Island er også med. Hvor fullgodt representativ denne utstillingen er, vites ikke; skal man dømme etter den norske innsats, er det noen kjente navn man savner.

Men det er bra ting her fra Norge.

Det er særlig dansk vevkunst som dominerer. Utstillingen begynte også i Danmark, og skal til alle land; tilmed på Færøyene skal den vises. — Det generelle inntrykk er at de fleste er travelt opptatt med å sprenge rammen for tekstilkunst. Her er en god del banal naturalisme. Et helt bryllup sydd som dukker mot bakgrunn, er nå nokså harmløst, men kunst? Digre hverdagsbilder uten videre plantet om i vev, sammenkrøllet endeløst trådverk, opphengte lerretsstrimler på ståltråd, bordereddiker i plexiglassmontering. — Det blir virkelig noe gruelig banalt over denne originalitetskrampen. Man blir så fort ferdig med slike påfunn, og søker heller de kunstnere som avfinner seg med at vevens karakter naturlig former et rettvinklet stykke tekstilkunst; de gedigne, de anvendelige og vakre veggtepper.

Den danske, men finskfødte Berit Hjeltholt har en nydelig og luftig triptyk med båtformer i blå og grå toner, stort i alle deler. Og Nanna Hertoft har i to deler et nydelig landskap i dempede rødfarver, influert av østens kunst. Flere kunne nevnes.

Fra Norge må Kari Bjørg Ihles veggteppe «Isi's slør» fremheves, med den raffinerte koloritten. Åse Pedersens kraftige og stofflige teppe hevder seg også godt. Fra Sverige er det svært mye rariteter og kramper. Island har heller ikke noe umiddelbart vinnende, slik en kanskje kunne vente fra dette begavede folk. Alt i alt var det ihvertfall en rikholdig utstilling.

FEMINA IDÉER

GULLI HAR SETT

Nordisk textiltriennale 1976–77

För första gången har de fem nordiska länderna samlats till en gemensam satsning inom textilkonstens område – en Nordisk Textiltriennale!
Ett fint initiativ, som resulterat i en intressant utställning. För Sveriges del visad i Malmö Konsthall under en månad i september–oktober, och det är därifrån vårt urval kommer. Så här är nu en möjlighet att uppleva – eller återse – litet av den första Nordiska Textiltriennalen!

Textilkonsten har många uttryckssätt, och hela skalan fanns representerad på den Nordiska Textiltriennalen. Från bildvävnader i klassisk teknik till fantasifulla kompositioner i fri teknik, där allt är tillåtet. Men om utställningen verkligen speglar dagens nivå inom textilkonsten kan diskuteras. I varje fall beträffande Sverige. Många av våra framstående textilkonstnärer fanns helt enkelt inte med den här gången. Låt oss hoppas på ändring till nästa triennale – 1979 – och vara glada för det initiativ som tagits och för den fina textilkonst som visats på utställningen!

Av de fem länder som deltog gjorde *Island* ett mycket starkt intryck med nio intressanta verk av sex konstnärer. Det är för övrigt första gången Island är med i ett större samlat nordiskt sammanhang.

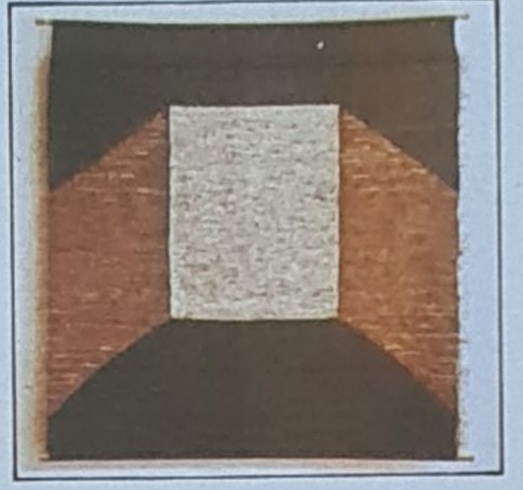
Danmark hade största antalet utställda verk och visade bland annat många prov på mycket dekorativa kompositioner.

Finland minns man för en markant och fin insats med fascinerande verk i mustigt dova färgtoner. Men också med ljusare naturalistiska inslag.

Norge svarade för några av de bilder som etsade sig fast på ögats näthinna. Realistiska, suggestiva.

Och *Sverige*, slutligen, bjöd på ett stort och mångfacetterat inslag. Fast, som sagt, nog saknade man en del namn som borde ha funnits med.

***Ovan**/"Röd dubbelvariant". Nanna Hertoft, Danmark. Bildvävnad 2×211×113.*

***T h**/"Ljusfönstret". Lea Eskola, Finland. Dubbelväv – inslag av krypvide och gräs- och sädesax ger en markant struktur. 245×215.*

***Nedan**/ "Gömställe". Irma Kukkasjärvi, Finland. Rya-teknik. 200×200.*

***Nedan till höger**/"Fåglarna flyger lågt". Marjatta Hyyrynen, Finland. Grov väv med reliefverkan. 125×80.*

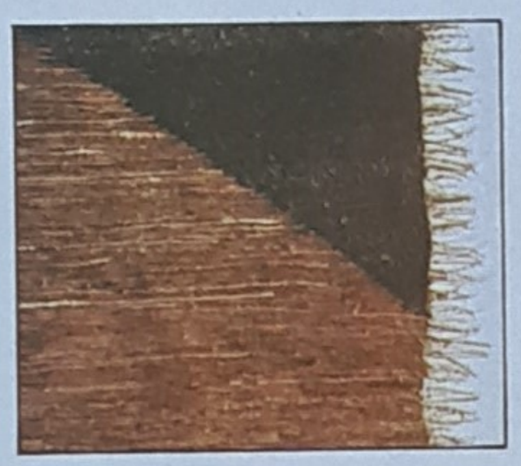

Foto: Jan Tennek

Nationalitet
Þjóðerni
Kansallisuus

№ 934

ANMELDELSESBLANKET TIL NORDISK TEXTILTRIENNALE

LIMSÓKNAREYÐUBLAÐ FYRIR NORRÆNAN TEXTILTRIENNALE

ILMOITTAUTUMISKAAVAKE POHJOISMAISEEN TEKSTIILITRIENNALIIN

1976

Brug blokbogstaver • Notið blokkskrift • Tekstaamalla

Navn
Nafn
Nimi

Fødested og år
Fæðingarstaður og ár
Syntymäpaikka ja aika

Adresse
Heimilisfang
Osoite

Telefon
Sími
Puhelin

Biografi, kortfattet
Örstutt, æviágrip (dansk/svensk)
Tähänastinen toiminta, lyhyesti (dansk/svensk)

Underskrift
Undirskrift
Allekirjoitus

1. Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

Arbejdets art
Tegund verksins (dansk/svensk)
Työn laatu (dansk/svensk)

højde – hæd – korkeus (cm)
bredde – breidd – leveys (cm)
dybde – þykkt – syvyys (cm)
vægt – þyngd – paino (kg)

Forsikringssum i egen mønt
Tryggingarupphæð í eigin gjaldeyri
Vakuutussumma omassa valuutassa

Pris
Verð
Hinta

2. Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

Arbejdets art
Tegund verksins (dansk/svensk)
Työn laatu (dansk/svensk)

højde – hæd – korkeus (cm)
bredde – breidd – leveys (cm)
dybde – þykkt – syvyys (cm)
vægt – þyngd – paino (kg)

Forsikringssum i egen mønt
Tryggingarupphæð í eigin gjaldeyri
Vakuutussumma omassa valuutassa

Pris
Verð
Hinta

3. Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

Arbejdets art

højde – hæd – korkeus (cm)
bredde – breidd – leveys (cm)
dybde – þykkt – syvyys (cm)
vægt – þyngd – paino (kg)

1. № 934

Navn
Nafn
Nimi

Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

2. № 934

Navn
Nafn
Nimi

Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

3. № 934

Navn
Nafn
Nimi

Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

Nationalitet
Þjóðerni
Kansallisuus

№ 934

Brug blokbogstave

Navn
Nafn
Nimi

Adresse
Heimilisfang
Osoite

Biografi, kortfatte
Örstutt, æviágrip
Tähänastinen toimi

Underskrift
Undirskrift
Allekirjoitus

1. Titel
Nafnverksins (dans
Työn nimi (dansk/s

Arbejdets art
Tegund verksins (d
Työn laatu (dansk/

Forsikringssum i eg
Tryggingarupphæð
Vakuutussumma om

2. Titel
Nafnverksins (dansk
Työn nimi (dansk/s

Arbejdets art
Tegund verksins (d
Työn laatu (dansk/

Forsikringssum i eg
Tryggingarupphæð í eigin gjaldeyri
Vakuutussumma omassa valuutassa

Verð
Hinta

3. Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

Arbejdets art

højde – hæd – korkeus (cm)
bredde – breidd – leveys (cm)
dybde – þykkt – syvyys (cm)
vægt – þyngd – paino (kg)

976

№ 934

Navn
Nafn
Nimi

№ 934

Navn
Nafn
Nimi

934

Navn
Nafn
Nimi

Titel
Nafnverksins (dansk/svensk)
Työn nimi (dansk/svensk)

A. 0919

ANMÄLNINGSBLANKETT TILL NORDISK TEXTILTRIENNAL 1979–80.

Texta Notid blokkskrift Tekstamalla

1. Titel Nafnverksins Työn nimi	Storlek Stærd Koko
Arbetets art Tegund verksins Työn laatu	Vikt Thykkt Paino
Försäkringsvärde i eget mynt Tryggingarupphæd i eigin gjaldeyri Vakuutussumma omassa valuutassa	Pris Verd Hinta
2. Titel Nafnverksins Työn nimi	Storlek Stærd Koko
Arbetets art Tegund verksins Työn laatu	Vikt Thykkt Paino
Försäkringsvärde i eget mynt Tryggingarupphæd i eigin gjaldeyri Vakuutussumma omassa valuutassa	Pris Verd Hinta
Namn Nafn Nimi	Födelseort o. år Fædingarstadur og ár Syntymäpaikka ja aika
Adress Heimilsfang Osoite	Telefon Simi Puhelin
Biografi, kortfattad Örstutt, æviágrip Tähänastinen toiminta, lyhyesti	
Underskrift Undirskrift Allekirjoitus	Datum Dagsetning Päivä maara

MALMÖ KONSTHALL

TEXTI

LISTAFELAG FØROYA

LISTASKÁLIN

Storlek
Stærd
Koko

Röhsska Konstslöjdmuseet inbjuder till vernissage onsdagen den 20 juni 1979 kl. 14.00 av

NORDISK TEXTILTRIENNAL 1979-80

Utställningen, som är den andra i ordningen av detta slag med deltagande från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, öppnas av ordföranden i Göteborgs museinämnd, professor Lars Ågren.

Utställningen är öppen alla dagar kl. 11—16 till den 28 augusti.

RÖHSSKA KONSTSLÖJDMUSEET
Vasagatan 37—39, Göteborg

Tryggingarupphæd i eigin gjaldeyri

Verd

Listráð að Kjarvalsstöðum býður yður að vera viðstaddir opnun sýningar á Norrænni Vefjalist (Nordisk Textiltriennale) þann 29. janúar 1977 kl. 15, eða sækja hana síðar. Þessi sýning er sú stærsta sinnar tegundar sem haldin hefur verið á Norðurlöndum og taka þátt í henni listamenn frá Danmörku, Finnlandi, Noregi, Svíþjóð og Íslandi. Sýningunni opnar menntamálaráðherra, Vilhjálmur Hjálmarsson og verður hún opin frá 16 – 22 virka daga og frá 14 – 22 um helgar fram til 20. febrúar. Lokað er á mánudögum.

Gildir fyrir tvo.

KUNSTINDUSTRIMUSEET HAR HERVED DEN GLÆDE
AT INDBYDE DEM MED LEDSAGER TIL
ÅBNINGEN AF UDSTILLINGEN

Den 2den nordiske Tekstiltriennale 1979/80

fredag den 14. september kl. 16 præcis.

Minister Lise Østergaard vil åbne udstillingen.

Udstillingen er åben tirsdag kl. 10-21, onsdag-lørdag kl. 10-16, søndag kl. 13-16. Mandag lukket.

Sidste dag søndag den 21. oktober.

Bredgade 68

September 1979

2.

POHJOISMAINEN
TEKSTIILI-
TRIENNAALI

8. 11.—2. 12. 1979

Taideteollisuusmuseo
Korkeavuorenkatu 23
Helsinki 13

Meillä
on kunnia
kutsua Teidät
näyttelyn
avajaisiin
keskiviikkona 7. 11.
klo 16

Näyttelyn avaa opetusministeri Pär Stenbäck klo 16.00

Tekstiilitaiteilijat TEXO ry

MALMÖ KONSTHALL

NORDISKA TEXTILTRIENNALEN 1976-77

öppnas lördagen den 25 september kl 14.00-18.00

Nordiska textiltriennalen med ett nittiotal juryvalda deltagare från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige har arrangerats i samarbete med en kommitté av textilkonstnärer från de fem länderna.

Utställningen öppnades på Nordjyllands kunstmuseum, Aalborg, den 26 juni i år och har därefter visats på Kunstsentret Høvikodden, Oslo. Efter att ha visats på Malmö Konsthall går utställningen vidare till Väinö Aaltonens Museum i Åbo, Kjarvalsstadir i Reykjavik för att slutligen visas på Listakálin i Torshavn under mars 1977.

25 sept-24 okt 1976

Öppet månd-torsd 12-20, fred-sönd 12-18

Gruppvisning kan beställas, tel 040/14 20 81

Gäller vernissagedagen för 2 personer

MALMÖ KONSTHALL, S:t Johannesgatan 7, tel 040/14 20 88

MALMÖ KONSTHALL

A. 0919

ANMÄLNINGSBLANKETT TILL NORDISK TEXTILTRIENNAL 1979–80.

Texta Notid blokkskrift Tekstamalla

1. Titel Nafnverksins Työn nimi	Storlek Stærd Koko
Arbetets art Tegund verksins Työn laatu	Vikt Thykkt Paino
Försäkringsvärde i eget mynt Tryggingarupphæd i eigin gjaldeyri Vakuutussumma omassa valuutassa	Pris Verd Hinta
2. Titel Nafnverksins Työn nimi	Storlek Stærd Koko
Arbetets art Tegund verksins Työn laatu	Vikt Thykkt Paino
Försäkringsvärde i eget mynt Tryggingarupphæd i eigin gjaldeyri Vakuutussumma omassa valuutassa	Pris Verd Hinta
Namn Nafn Nimi	Födelseort o. år Fædingarstadur og ár Syntymäpaikka ja aika
Adress Heimilsfang Osoite	Telefon Simi Puhelin
Biografi, kortfattad Örstutt, æviágrip Tähänastinen toiminta, lyhyesti	
Underskrift Undirskrift Allekirjoitus	Datum Dagsetning Päivä maara

ARBETET
25/9-76
MALMÖ

Nordisk textilkonst i urval

Av GUJE MATTISSON

Det finns en självklar mästarinna på den Nordiska textiltriennalen, som från och med i dag visas på Konsthallen i Malmö: finskan Pirkko Hammarberg. Hennes "Råg och potatis" i blandteknik är utställningens höjdpunkt, oändligt uttrycksfull.

Vad övrigt är, är juryvalt. De fem nordiska länderna har genom var sin juryrepresentant tagit ut verk från ett 90-tal deltagare. Likaväl som utställningen speglar nordisk textilkonst av i dag, så speglar den givetvis också juryns preferenser.

— Juryvalda utställningar gillas inte av alla.

— En del svenska konstnärer ville inte deltaga, berättar Anna Cervin, en av de fem i den svenska arbetsgruppen inför triennalen.

Triennal talar om att det här är en treårig begivenhet. Denna triennal är den första med danskarna som värdar (utställningen visades först i Aalborg och går till en plats i varje land). Nästa gång 1979, är det svenskarnas tur med Röhsska i Göteborg som första utställningsplats. Sannolikt står då också en annan jury för urvalet.

Utställningen i Malmö är inte grupperad land för land. Men om man är road att söka efter nationella likheter och olikheter kan man göra det med hjälp av utställningskatalogen. Där ger arbetsgrupperna i de olika länderna sina "programförklaringar.

Lite schematiskt kan man säga att 70-talets svenska textilkonstnärer har övergivit det dekorativa. Man arbetar figurativt, strävar efter realism och djup i budskapet. Realismen präglar också i hög grad de isländska konstnärerna. Titta t ex på Thorbjörg Thordrasdottirs "Kvinnan livsmönster" eller Sigrun Sverrisdottirs "När arbetsdagen är slut".

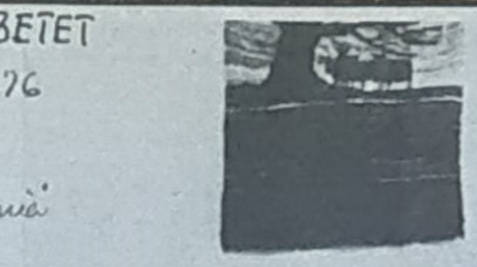
Skånska Ulla Åströms rara höna är en av de få textilskulpturerna.

Finländarna arbetar gärna med naturfärger och strävar efter stoffverkan. Många danska textilkonstnärer sysslar nu med tryck — annars dominerar vävnaderna stort på utställningen. Norge visar ett brett arbetsfält men den realistiska bilden tränger allt mer fram.

Textiltriennalen blir säkert en publikattraktion. För som ingen annan konstart vädjar textilkonsten direkt till publiken — det handlar ju om material och teknik som vi alla kommer i kontakt med.

Speciellt för vävintresserade måste utställningen vara en guldgruva för studium av konstnärernas avancerade teknik och materialutnyttjande. Exempel är Ingrid Eggiman-Jonssons dubbelvävnad "Jorden" och norska Unn Sönjus "Styrstav I och II" som hänger bredvid.

Utställningen i Malmö pågår t o m den 24 oktober. Det är enda chansen att se triennalen i Sverige.

Kirsten Hennix t v och Anna Cervin har ingått i den svenska arbetsgruppen för textiltriennalen. Bakom Kirsten hänger danskan Berit Hjertholtz tredelade bildtävnad "Mot ljus", över den "Snölös vinter" av Silja Karlsson från Alunda i Sverige. Till höger "Rörelse i vattnet", tygmålning av Conni Hansen.
(Foto: LENNART ROMBERG)

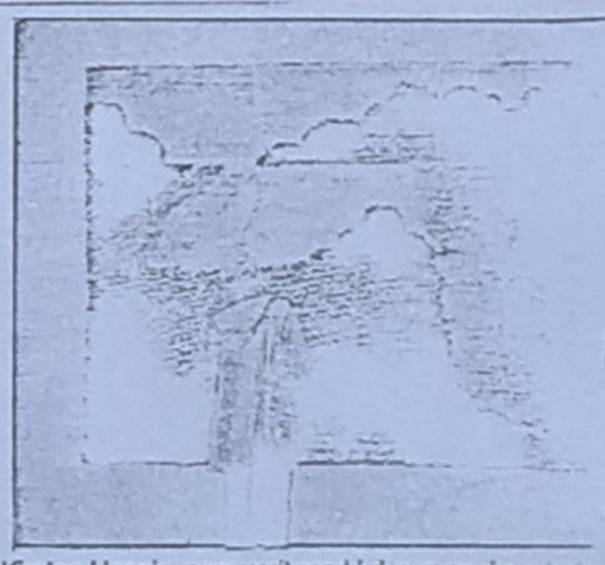

Isländsk realistisk textilkonst, signerad Sigrun Sverrisdottir.

Enighet gav nordisk textilutställning

För allra första gången har de fem nordiska länderna samlat sig till att göra en gemensam textilutställning och vad det resulterat i kan man en månad framöver beskåda i Malmö konsthall. Om allt går väl ska det här bli en triennal, dvs återkomma vart tredje år. Sverige är värdland 1979, men då hålls utställningen i Göteborg, så de textilintresserade bör nog passa på chansen att se Malmöutställningen.

Alldeles utan födslovåndor har inte den här utställningen tillkommit. Textilkonsten har ganska skild inriktning i de femländerna, och något grumsar kanske en del svenska konstnärer över att en del typiskt svenskt inte kom med i jurybedömningen. Men utställningen är rikhaltig ändå, med allt från fria skapelser i grova material, stickade tavlor och sydda smycken till mer traditionella vävnader och gobelänger. Spännande är att se de isländska konstnärernas bildberättelser och de mustiga vävnaderna från Finland.

Kirsten Hennix, som varit med i den svenska arbets
för triennalen, beundrar japanen Tamarus festliga

25/9 1976

Sydsvenska

DAGBLADET SNÄLLPOSTEN Fredagen den 22 oktober 1976

Triennalen:

"Fylld av glädje och variationer"

Att gå textilutställning en kulen höstdag innebär en alldeles speciell njutning. Malmö konsthall visar just nu Nordisk Textiltriennal 1976–77, där besökaren kan glädja sig åt lurvig grönska, sammetsmörka natthimlar, en variationsrik utställning fylld av estetisk glädje.

Det finns mindre anledning att känna sig upprörd, oroad eller gripen av de svindlande djupen. Alltför ofta tycker man sig ha sett samma saker förr, utförda av andra konstnärer, ibland som textil, ibland som måleri eller grafik.

Utställningen omfattar inga nyttovaror för kläder och inredning. Den visar 116 textila solitärföremål, avsedda för hem eller offentliga lokaler.

Sida vid sida hänger de, stora och små, sprakande av färg eller asketiskt svartvita, tunga eller lätta, plana eller frodigt svällande.

Dansk vitalitet

Det är nittiofyra olika konstnärskynnen som kommer till tals. Den största utställargruppen kommer från Danmark, som just nu är inne i en vital period av textilskapande. Vitaliteten saknas inte heller hos den lilla sex-mannagruppen från Island.

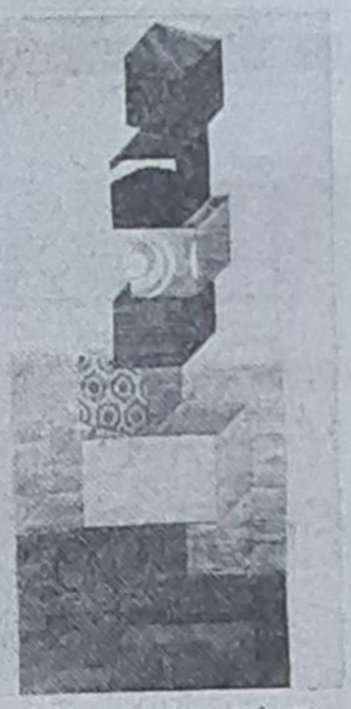
Från Sverige kommer 24 rätt väsensskilda deltagare. Många av de svenska textilarna kräver ett mera uttalat samhällsengagemang och har valt att stanna utanför. Det är en ung utställarskara. Två tredjedelar är under 40 år.

Det finns ingen möjlighet att ta upp alla 94 utställarna i en artikel som denna. Platsen räcker inte ens för att skildra de tendenser inom dagens nordiska textilkonst, som här kommer till synes.

Man frapperas av alla de i tidigare vävsammanhang ovanliga materialen som nu kommit till användning. De skänker inte bara nya yteffekter, utan också andra färger än de traditionella ull-lin bomull. Det kommer exempelvis till synes i en tunn gasväv "Ljusglimt" av Bodil Bødtker-Naes, framställd av jute, kokos, sisal färgade i röda toner.

Hannah Ryggen-tradition

Några ord om den Hannah Ryggen-tradition som självfallet ännu finns levande i Norden, i några fall helt osmält, i andra mera personligt omformad. Det är en stark känsla

LOTTE EHRENSTRÅLE: Barnbarnsbygge. Mosaiksöm.

ELI NORDBØ: Värj dig sålänge du har fria händer. Bildväv.

Eli Nordbø förmedlar i sin bildväv "Värj dig så länge du har fria händer".

Dominerande på utställningen är gobelängtekniken med dess klassiska förgreningar och dess nya möjligheter till okonventionell variation. Tekniken har i mer än två tusen år använts för bildskapande.

Teknisk höjdpunkt

Det är inte förvånande att i en sådan här urvalsutställning bland en elit finna prov på en nästan otrolig teknisk skicklighet, som därtill förstärker bildens innehåll. Norskan Unn Sönju har med nyansering av mjuka gråtoner och en hård svartvit ytmönstring skapat två skrämmande, fast utmärkt sköna bilder.

När man ser Asgerdur Buadottis vulkanfantasier "Is och Eld", får man en kinesisk ko'ssu i tankarna.

Hon utnyttjar visserligen inte påfågelsfjädrar, men med löst fladdrande tagelstrån skapar hon en dramatisk kontrast till bottenvåvens täta yta.

I alla länder arbetar idag de gobelängvävande textilkonstnärerna med att med den traditionellt plana vävytan skapa en tredje dimension. Så också i Norden. Ett sätt är att variera ytstrukturen med andra bindningstekniker. Ett utmärkt exempel härpå är Jette Brønnums "Sandflykt" med kypertmönstrade bottenytor.

Anmärkningsvärt är att damast saknas på utställningen.

Förmodligen är den alltför tekniskt bunden för att passa nutidens uttryckskrav. Som en främmande fågel lockar utställningens enda drällvävnad, Kerstin Åsling-Sundbergs mildfärgade "Det första snöfallet".

Det är alltid svårt att få grepp om en samlingsutställning där varje konstnär representeras av ett, på sin höjd två, föremål.

Man kan söka svar på frågan om berättande eller abstrakt innehåll, om fri eller traditionell teknik av avhängiga generationstillhörighet eller knutna till individuella konstnärstemperament.

Det är tänkbart att en annan princip för hängningen kunde skapat en överskådligare bild av dagens textilkonst i Norden. Här bör dock tilläggas att utställningen, denna sista vecka, framträder i helt ny gestalt sedan den fått fördubblat utrymme till sitt förfogande.

Utställningen är värd all rekommendation, ännu finns den kvar, till och med söndagen den 24 oktober på Konsthallen i Malmö.

KARIN BLOMQVIST

525 76.09.26

KOFT OCH OM KOFT.

Malmö Konsthall

I Nordisk Textiltriennal 1976–77 deltar textilkonstnärer från Danmark, Finland, Norge, Island och Sverige.

Utställningen är blandad. Här finns vävda bilder av konstnärlig kraft men också svagare ting, som närmar sig metervara. Man arbetar på samma sätt som målande bildkonstnärer och det är inte alltid textilen känns som det självklara mediet för budskapet.

Dansk tryckteknik imponerar. Vävnaderna mindre, även om Annette Juel binder och befriar varptrådarna på ett känsligt sätt. Pirkko Hammarberg från Finland gestaltar en idé som adekvat förbinds med tekniken och mediet som sådant (blandteknik). Råg och potatis beskriver såväl naturens kroppslighet som det eviga kretsloppet. Ragna Robertsdottir, Island, arbetar friskt med naturens ytliga strukturer, medan norrmannen Unn Sönju söker tolka inre tillstånd. Sverige är inte helt meningsfullt representerat. Eva-Britt Andersson-Rosenqvists gobeläng med en blå kofta över en stol förenar två världar, den verkliga och den poetiska. Ingrid Eggiman-Jonsson deltar med en kraftfull dubbelväv, Jorden, och Maria Yourstone visar ett suggestivt porträtt av Lasse Hallström, där hon genom en både skicklig och sensibelt utnyttjad gobängteknik fått fram hudens skiftande täthet och fasthet.

Syförening ser textilkonst

”Vill skapa men vågar inte”

– Det ser ut som koraller. Eskilstorps kyrkliga syförening inspireras och fascineras på Malmö Konsthall av Textiltriennalens arbeten.

Kyrkliga syföreningar finns det sådana fortfarande? Jadå, kyrkoherden i Vellinge Nils Axerup är med i tre stycken. Vi stämde träff med en grupp entusiaster i Konsthallen. Till och med söndag pågår ju Textiltriennalen. Textilkonstnärinnan Kirsten Hennix som varit med i den svenska arbetsgruppen för triennalen guidade bland stygn, tryck och vävar.

– Man får sådan lust att skapa själv, sa en av syföreningsdamerna efteråt vid kaffebordet och hennes medsystrar nickade instämmande och suckade över brist på tid.

– Man får lust att väva också, sa de.

– Men ni väver väl inte, sa kyrkoherden.

– Jovisst gör vi det.

– Menar ni att vi skulle kunna ställa upp en vävstol och göra ett arbete i den som vi skänker till församlingens försäljning, sa han glatt överraskad, vilken trevlig idé.

– Det här är ju tjusigt, sa kyrkoherden och böjde sig fram mot en isländsk väv med yvig man av tagel. Fast håren har jag litet svårt för. Förresten har vi inga hästar i Vellinge där finns bara traktorer.

– Men pudlar kanske det finns som kan släppa till lite päls...

– Att skapa så fritt som konstnärerna gjort här det vågar vi nog ändå inte, suckade damerna. Man är så bunden av färdiga mönster.

Eskilstorps kyrkliga syförening träffas sista tisdagen i varje månad tre timmar. Och då syr de broderier eller väver flamskt i ram. Modellerna har en kommitté varit i Malmö och handlat på Malmöhus läns hemslöjdsmagasin och då är alltid kyrkoherden med och tycker.

– Se så fin en gammal trasig duk kan bli, visar Kirsten Hennix. Sådana har ni kanske därhemma. Man kan ju klippa loss bitar och sy upp dem mot vit lakansväv

Ullig, bullig men ändå skir i sitt hängande regnbågsgaller är den textila mobilen, som särskilt barn blir så förtjusta i, den roar också kyrkliga syföreningen som är van att arbeta textilt helt annorlunda.

En gång om året blir det sedan auktion på alla arbeten och dessutom lite ägg och höns och hembakat. Pengarna går till det kyrkliga arbetet och till barn- och ungdomsverksamhet. Det brukar bli närmare 9000 kronor faktiskt.

28 stycken är de i den här gruppen och kyrkoherden berättar att själv syr han inte men pratar gör han. Det är en form av själavård detta tycker han. Det är viktigt att man trivs ihop och som avslutning blir det alltid en liten betraktelse på så där 2–3 minuter.

– Men det här med mönstret, formen och färgen, säger Anna Holmbom på Konsthallen prövande, kan ni inte kasta loss från de givna ramarna och skapa eget när ni känner inspirationen?

– Nej, det är nog svårt.

– Jamen, säger Kirsten Hennix beror inte det på att färgerna är givna.

– Jo, så är det nog.

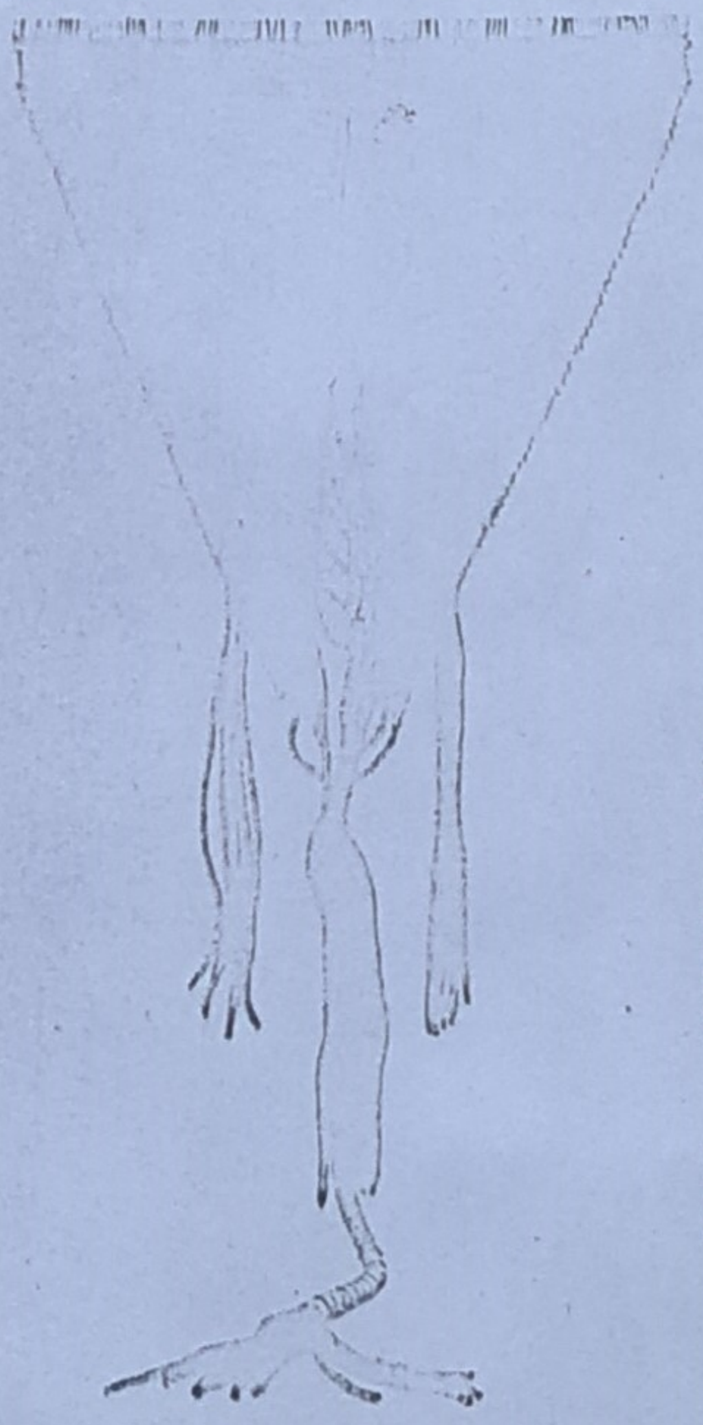
– Jamen om ni fick ett svart-vitt mönster då och själva fick sätta färgen.

– Ja, det kanske skulle vara något helt annat. Det vore nog spännande och roligt.

Alla samlas kring idén. De vill pröva. Kirsten lovar att rita ett mönster som kan sys, vävas eller göras i applikation. Och Anna säger att när alla arbeten är färdiga kan vi kanske hänga upp dem i Konsthallens cafeteria. Entusiasmen blommar. Detta blir nästa års jobb och man tar upp sina almanackor för att pricka in en lämplig dag år 1977 på våren.

MAJKEN SÖRMAN-OLSSON

Unik utställning på Konsthallen:

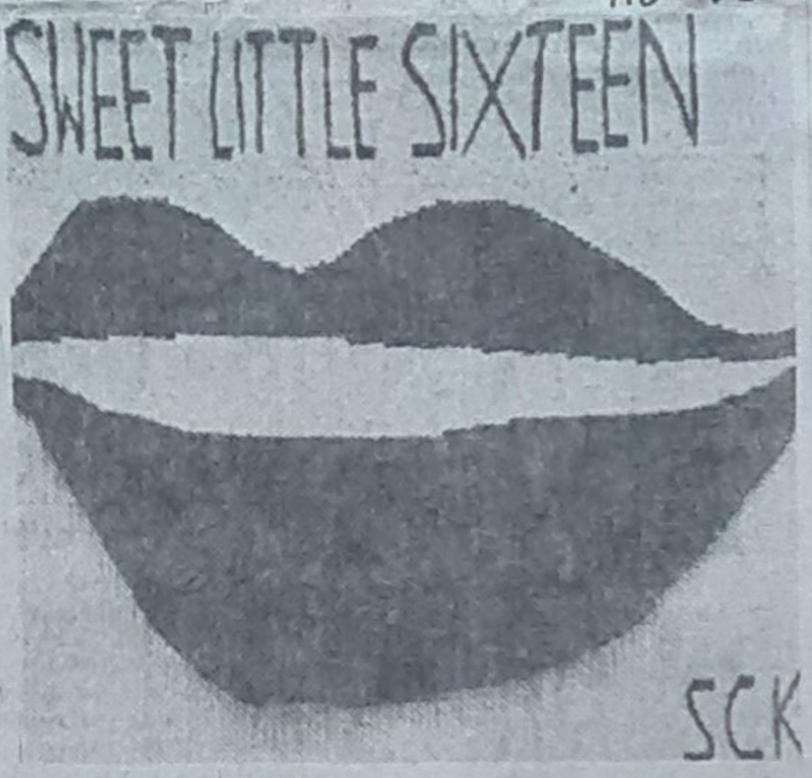
Livets port kallar danskan Elsebeth Möller sin textil i makramé och wrapping.

Mustiga trasryor och vävda porträtt i svart-vitt

Helsingborgs Dagblad
20/10-76

MALMÖ (HD) Idén med en nordisk textilutställning är god. Om sedan resultatet lever upp till förväntningarna kan råda delade meningar. Nu finns dock Nordisk Textiltriennale 1976–77 till beskådande i Malmö konsthall till och med den 24 oktober. Ett besök är inte utan behållning. – Textilkonsten är två trådar i kors, har Elsa Gullberg sagt. På sin tid löste hon gåtan om hur antikens veckade kläder komponerats, presenterat i verket "Ariadnes tråd".

Den textila utvecklingen har på senare år lett fram till ett starkt engagemang. Textilen har integrerats i samhällsdebatten. Det är när den fria textilkonsten tar sig politiska och sociala uttryck, som kommunikationen mellan bild och betraktare känns nära. Man upplever den våldsamma ansträngningen bakom verket. De realistiska bilderna blir ett kampmedel – kan inge betraktaren kraft, väcka indignation, ilska, bara inte likgiltighet.

Sidsel C. Karlsens "Alla mäns dröm" går det bra att studera lite närmare i Malmö Konsthall. *Ulla Stenfeldt* rapporterar.

"MÄN OCH KVINNOR"

Ovanligt stark är upplevelsen inför isländska Sigrun Sverisdotters gobeläng "Män och kvinnor". Man betraktar fem par nän vända mot varandra som på spelkort, eller över ett konferensbord. Mittfältet upptar åtta kvinnoansikten bakom galler. Blodröda fåglar försöker flaxande nå friheten. När man studerar "gallret" ser man, att det är inget galler, utan männens slipsar, som löper parallellt över vävnaden och utestänger kvinnorna. Det är en skicklig komposition i dova färger, en suggestiv bild, som med från symbolik visar upp kvinnans sociala underläge.

Det finns fler sådana bilder. Thorbjörg Thordardottir har vävt "Kvindens livsmönster" i svit från brudstolen, över skurhinken, barnafödslar till den slitna gamla kvinnan som lutar sitt huvud mot livets slut.

Pirkko Hammarberg, Finland, har en stor vävnad i härlig, mustig trasryateknik "råg och potatis" – är en hyllning till naturen själv, pekar måhända också mot ett mer energisnålt, kärvare, naturnära livsmönster. Textil har många uttrycksmedel, inte minst genom materialet, strukturen, den påtagliga känslan av färger, former. Det kan vara en ren estetisk skönhetsupplevelse, en livsbejakande färgsprakande mönsterkomposition.

PORTRÄTT

Maria Yorstone har gjort ett elegant svartvitt vävt porträtt av Lasse Hallström. Sidsel C. Karlsen har vävt röda kysstäckta flickläppar, ironiskt döpt verket till "alla näns dröm".

En raffinerad lek med vita snören i en svävande mobil har Gregor Fedyszyn "Megalophyllom, Hyperborea" för tanken till tvättsvampar coh svallande korallrev.

Roligast på hela utställningen är Anna Lena Emden, som stickat sina tavlor "Svärmeri", "Sommarbröllop", "Sticka till sjöss". Det är en färgglädje i blommor och blader, fåglar, fingerfärdigt hopknåpade små figurer, gjorda i relief, en härlig naivitet, en nostalgi, en humor och putslustig ironi, som möjligvis kan återfinnas i verk av Miro, Chagall eller Olle Olsson i Hagalund. Men tänk er i en stickad grej! Det är fantastiskt roligt.

Här finns tvåra kast mellan bilder, budskap, teknik och material.

Här finns komplicerad väveteknik, men också en stor enkelhet.

Danskan Annette Juels har gles varp upphängd i motljus på plaststavar. Den enkla trådkompositionen i naturfärger silar ljuset. Enklare än så kan det knappast vara – här finns inte ens två trådar i kors, bara trådar som löper parallellt in i evigheten.

ULLA STENFELDT

Bonniers Rom 16/10 01

Även Britta Stenberg-Tyresfors, Sverige, berättar i sin "Avsked till en mark" om ett landskap, men har valt att stryka av sin lätta pensel över trådarna och ge ett stänk av romantik och dröm åt sitt landskap.

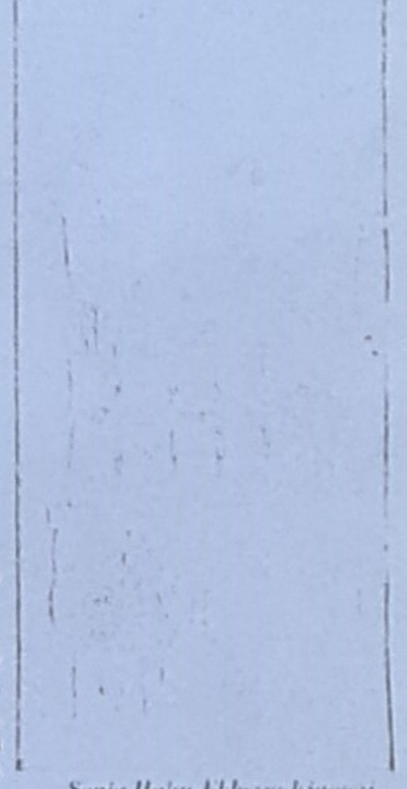
Thorbjörg Thordadottir och Sigrun Sverrisdottir båda Island, berättar i minsta detalj vad de upplever. "Kvinnans livsmönster" och "När arbetsdagen slutar" återger detaljrikt ett faktiskt skeende.

Även om det exakta återgivandet berättar om skicklighet, njuter man på ett annat sätt av Kerstin Åsling-Sundbergs, Sverige "Det första snöfallet". Det finns ingenting föreställande i hennes verk, det är rätt och slätt en skön yta, harmoniskt stånd, skön på en vägg, skön på ett bord.

Väggtextil, ja, det handlar inte bara om det på utställningen. Helt utanför allting går Sigurlaug Johannesdottir och Arndis Ögn Gudmundsdottir, Islands små skulpturer. Vad sägs om "Blommor" i fri väv och en serie alldeles omotiverade, men mycket humoristiska röda rädisor. Litet av samma glädje finns i kalmarkonstnären Thomas Jahnkes gamla bekanta "Den gamla pedagogiken". Thomas Jahnke har förresten sällskap i sin fria modellerande teknik av Gudrun Skeie-Stokstad som visar "Prelat" och "Inramade ämne".

Helt ensam i sitt sätt att uttrycka sig är kalmarkonstnärinnan Sonja Hahn-Ekberg, vars skulpturala smycken lyser som alltid!

Udda i sammanhanget är även Anna Lena Emden som arbetar med stickade bilder ur livet. Egentligen är det förunderligt att inte fler textilare valt detta material. Stickat låter sig ju lätt formas, och dessutom ger de enskilda maskorna stort utrymme för fritt skapande.

Sonja Hahn-Ekberg: Kimono

Anna Lena Emden har valt den naivistiska bilden, sommarbröllopet och briggen på vågen. Det är en textil konst som anknyter mycket till vår folkliga konst både i uttryck och färger. Inte ens blomsterrankan saknas.

Att plocka ut några verk ger egentligen ingen utställning rättvisa. Ser man på textiltriennalen i stort rymmer den mest monumentalverk i traditionella tekniker. Det är stora vävar som var och en för sig i sina färger, eller former, skapar rörelse i ett rum. Några vävar byggs upp i sektioner. Utvikningar och vinklar i materialet ger rumsdjup och även vävar i avdelningar ger en viss rörelse inom en given ram.

Utställningens kanske enklaste, men på sitt sätt också vackraste textil, är Connie Hansens, Danmark, "Rörelse i vattnet" i fyra sektioner. Över en djupt blågrå yta löper några virvlar, nätlika och liksom flytande över sammetsstycket. Så skön kan harmonien vara, bara en virvlande rörelse att låta fingret löpa utefter.

Den nordiska textiltriennalen skall återkomma, som namnet också anger, vart tredje år. Närmast vandrar utställningen till Åbo och därefter till Reykjavik och Torshavn.

GUNILLA PETRI

Arbetet 76.08.23

Modern nordisk textilkonst!

Snöiis vinter av den svenske textilkonstnären Silja Carlsson, Hunde.

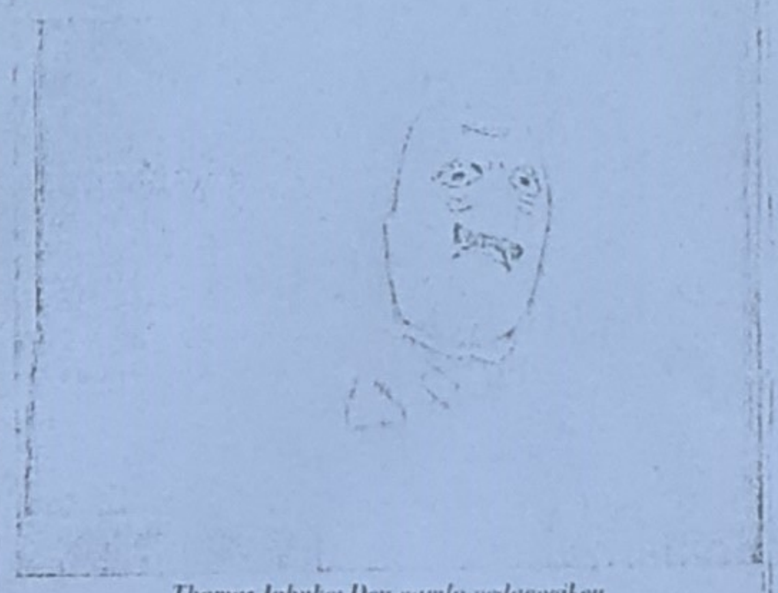
MALMÖ: I slutet av september presenterar Malmö Konsthall något sällsynt som den första nordiska textiltriennalen. 55 textilkonstnärer från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige deltar i utställningen, som vill ge en samlad bild av vad som händer inom den nordiska textilkonsten.

I den tidning som tillkommit i samband med utställningen ställs frågan: Finns det en speciell skandinavisk stil? De svenska textilkonstnärerna var skeptiska till utställningen, eftersom den inte hade en politiskt målsättning. Men den nordiska kommittén bakom utställningen var överens om att det inte fick vara någon sorts begränsning om utställningen skulle ge en samlad bild av vad som händer inom nordisk textilkonst.

En arbetsgrupp från vardera landet, bestående av utövande textilkonstnärer, svarar för urvalet tillsammans med Nordjyllands Kunstmuseum i Ålborg, där utställningen hade premiär i mitten på sommaren. Just nu visas den i Oslo och den 29 september är det Malmö:s tur.

Barometern 76.10.0

Nordisk textilkonst

Thomas Jahnke: Den gamla pedagogiken

Vad skall vi ha den textila konsten till? Det är lika bra att man gör det klart för sig innan man ser årets stora satsning och nya giv, den Nordiska textiltriennalen, som just haft vernissage på Malmö Konsthall. Kan textil konst vara brukskonst, textila ting att bruka och förskona en grå måndag med, eller är textil konst "se, men inte röra" ett sätt att uttrycka sig, besläktat med oljan och akvarellen, ett nobelmedium targere.

Den Nordiska textiltriennalen upplever man som en icke bruks-konst. Här handlar det om textil bildkonst i olika varianter, textil konst att hänga på väggen. Kanske blir man litet besviken för det. Det vore skönt om någon ville ta ett grabbtag i de textila bruksvarorna och förnya den.

Speciellt besviken känner man sig när man ser utställningens typtryck. De är rent ut sagt tråkiga och intetsägande. Varken mönster eller komposition lockar till vardagsbruk, och inte är de nyskapande, eller inspirerande nog att vara tankeväckande.

Spännande är ändock med en nordisk textiltriennal. Den föddes hos en grupp textilare då man konstaterade att Norden har svårt att hävda sig i internationella sammanhang. Vi kom helt enkelt bort vid den stora textila biennalen i Lausanne i Schweiz.

Efter inbjudan till textilkonstnärer i Sverige, Danmark, Norge, Finland och Island, hänger nu den jurybedömda utställningen i Malmö till den 24 okt med sina drygt hundra nummer.

Låt oss genast konstatera att det handlar om en rent dekorativ konst, samtidigt som det handlar om en textil konst som bär med sig hela den traditionella textila bagaget. Det händer inte särskilt mycket i den textila konsten i Norden just nu, inte av utställningen att döma i alla fall. Tidigare generationers återanvändande textila konst – trasmattan, lapptäcket, kistbonaden och ryatäcket – hade faktiskt stått sig gott.

Men bortse från det. Låt oss se denna första triennal som en inventering, ett stapplande försök att byta impulser och tankar, en trevande hand mot en gemenskap och ett kraftmätande, som säkert kan bli fruktbart.

Utställningens verk hänger inte nationsvis. Tack för det, det tvingar besökaren att själv finna linjer och inte lätt falla för schablonen att t ex finska, danska eller svenska konstnärer har speciella nationella drag. Vissa finns dock. De finska konstnärerna strävar gärna efter dova jordfärger i sina kompositioner, i den isländska trenden träder främst det naturalistiska draget fram.

Efter en första förutsättningslös vandring genom salarna slås man av skönheten i den nordiska textila konsten. Den är dekorativ och rörlig, dekorativ både i smickrande färger och i grova och dova.

Många stämningar uttrycks i bildväven, där man för att få ytterligare dimensioner arbetar i flera plan, både ut i rummet mot åskådaren och längst med konstverket i asymetriska utvikelser.

Anne Marie Kommissars, Norge arbetar i "Arken" på traditionellt sätt men med en spänning i form och grovlek. På samma traditionella vis skapar Marja Ojanerkka, Finland, men med mycket lö medel och genom ytornas harmoni får hon fram "Bondbarnkopets" lätta kyla och plötsliga stillhet. Textilt material har ju förmågan framför exempelvis oljan och akvarellen att som egenskap ha en viss rymd, vilken ger naturliga skuggor och skiftningar även i en slät yta.

Pohjoismainen

tekstiilitriennaali

76 77

Meillä on kunnia
kutsua Teidät avajaisiin
sunnuntaina 7.11.-76 klo 17 Wäinö Aaltosen Museoon Itäinen Rantakatu 38 Turku

Tekstiilitaiteilijat r.y.
TEXO

Nordisk textilkonst mönstras på Åbo-expo

ÅBO (Hbl) På initiativ av de danska textilkonstnärerna har grunden lagts för någonting man hoppas blir en ny nordisk tradition, en nordisk textiltriennal som kommer att anordnas i tur och ordning i de nordiska länderna. På Wäinö Aaltonenmuseet i Åbo öppnades på söndagen den första utställningen, en vandringsexpo som hittills visats i Aalborg, Oslo, Malmö och som ännu skall sändas till Reykjavik och Torshavn. Med är 116 verk i stort format, av vilka 21 från Finland. Det är meningen att den nordiska textiltriennalen skall återkomma vart tredje år.

Till årets triennal inlämnades sammanlagt 688 arbeten. Dessa sovrades sedan småningom i Aalborg tills bara en sjättedel återstod. I juryn satt en representant från varje land, från Finland Pirkko Hammarberg.

Totalt 87 arbeten inlämnades av finländska textilkonstnärer.

Ekonomiskt kan den storstilade utställningen genomföras tack vare ett anslag från Nordiska kulturfonden och genom samarbete med utställningsorterna. Redan under planeringsskedet erhöll triennalen ett stort antal inbjudningar även till andra orter än de planerade, men endast Färöarnas inbjudan kunde tas emot varför Torshavn blir sista anhalt. De färiska textilkonstnärerna kommer också själva att delta i nästa triennal.

Textiltriennalen bjuder på ett mångsidigt urval av olika tekniker, former, storlekar och färger på arbetena och torde representera ett gott genomsnitt av textilkonsten i Norden för närvarande. Utställningen stannar i Åbo fram till den 5 december. Den äger rum i WA-museets nyrenoverade bottenvåning.

maa, Suvi Kumpulainen, Sirkka Vuori Sirkka Lehto och Pirkko Hammarberg — den i finländsk representant i juryn för den nordiska textiltriennalen — i upphängningstagen andet av textilutställningen i WA-museet i Åbo. (Foto: Hede)

Norræn veflist

– að Kjarvalsstöðum

VEFLISTINA hafa Norðurlöndin lagt stund á frá örófi alda, í fyrstu til að skýla limum fyrir veðri og vindum, síðar til augnayndis eða til heiðurs Guði og fylgiliði hans. Á 20stu öld hefur veflistin smátt og smátt orðið að meiriháttar listgrein og stóðu þá Norðurlöndin eðlilega framarlega í þeirri þróun. Nú er svo komið að öll eiga þau sér mikilhæfa listamenn í þeirri grein og fara þeir sínar eigin leiðir, en eru þó sannfærðir um séreinkenni veflistar á Norðurlöndum.

Veflistinni hefur undanfarin ár verið vmis sómi sýndur af listasöfnum á Norðurlöndum, en þó ekki nægur að áliti margra listamanna á þessu sviði. Fyrir tveim árum kom saman vinnuhópur veflistarmanna í Danmörku til að leggja drög að stórri sýningu sem gæfi fyllri hugmynd um það sem væri að gerast í veflist á Norðurlöndum. Annaðist Félag textilhönnuða undirbúning á því stigi fyrir Islands hönd. Skyldi sú sýning fara fram á þriggja ára fresti og ferðast um þau öll. Með styrk frá Norræna Menningarmálasjóðnum og annarri fyrirgreiðslu var síðan lagður grundvöllur að þeirri sýningu sem mun standa yfir að Kjarvalsstöðum frá 29. janúar til 20. febrúar.

Auglýst var eftir verkum og var skipuð dómnefnd kunnáttumanna frá öllum Norðurlöndum og sat Ásgerður Búadóttir í henni fyrir Islands hönd. Nefndinni bárust alls 665 verk, en það eitt sýnir grósku veflistar á Norðurlöndum, og úr þessum fjölda valdi hún 116 verk til sýningar. 16 íslenzkir veflistarmenn sendu inn verk og af þeim voru samþykkt verk eftir 6 listamenn og mega Islendingar vera stoltir af því hlutfalli. Hófst þessi sýning síðan í Listasafninu í Alaborg, fór þaðan til Höviksödden Listamiðstöðvarinnar í Osló, þaðan til Listasafnsins í Málmey, síðan til Waino Aaltonen Listasafnsins í Abo, en þaðan kemur sýningin hingað að Kjarvalsstöðum. Héðan fer hún svo til Listaskólans í Þórshöfn.

Hafa gagnrýnendur alls staðar lokið miklu lofsorði á þessa sýningu og er hún án efa ein sú glæsilegasta sem hingað hefur komið. Listamennirnir eru alls 95 og spanna verk þeirra yfir myndvefnað, teppi, ásaum, tauþrykk, „Patchwork"-teppi, macramé, rýjateppi, batík, prjón, góbelín, ofin skúlptúr og alls konar blandaða veftækni.

Menntamálaráðuneytið og Menntamálaráð styrktu þessa sýningu, Listráð að Kjarvalsstöðum hýsir hana og greiðir fyrir henni á ýmsan hátt, en undirbúning og uppsetningu annast þær Ásgerður Búadóttir, Þorbjörg Þórðardóttir, Sigrún Sverrisdóttir og Ragna Róbertsdóttir.

Þjóðvilj. 26/1 77

Listráð að Kjarvalsstöðum býður yður að vera viðstaddir opnun sýningar á Norrænni Vefjalist (Nordisk Textiltriennale) þann 29. janúar 1977 kl. 15, eða sækja hana síðar. Þessi sýning er sú stærsta sinnar tegundar sem haldin hefur verið á Norðurlöndum og taka þátt í henni listamenn frá Danmörku, Finnlandi, Noregi, Svíþjóð og Íslandi. Sýninguna opnar menntamálaráðherra, Vilhjálmur Hjálmarsson og verður hún opin frá 16 - 22 virka daga og frá 14 - 22 um helgar fram til 20. febrúar. Lokað er á mánudögum.

Tilboð fyrir tvo.

alþýðu-blaðið Sunnudagur 13. febrúar 35. tbl. —1977 —57. árg.

SUNNUDAGSLEIÐARI

Veflist að Kjarvalsstöðum

Að undanförnu hefur staðið yfir glæsileg sýning á norrænni veflist að Kjarvalsstöðum. Er hér um að ræða úrval af listaverkum á sviði veflistar frá Norðurlöndunum fimm, og hafa verkinþegar verið sýnd í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi, en héðan fer sýningin til Færeyja. Á sýningunni eru 116 listaverk, valin af dómnefnd kunnáttumanna frá öllum Norðurlöndum úr 665 verkum, sem boðin voru til sýningar. Á sýningunni eru verk eftir sex íslenzka veflistamenn, en í dómnefndinni átti sæti Ásgerður Búadóttir af Islands hálfu. Hvarvetna hafa gagnrýnendur lokið miklu lofsorði á sýninguna, en áhugi á veflist hefur farið mjög vaxandi í Evrópu á undanförnum árum, og þá ekki hvað síst á Norðurlöndum.

Íslendingar hafa sérstaka ástæðu til þess að fagna mikilli sýningu á veflist. Um aldamótin síðustu var íslenzk myndlist á bernskuskeiði. Það var menning Íslendinga, sem bjargaði þeim sem þjóð í aldalöngum þrautum. Oft er sagt, að það hafi verið bókmenningin. Átt er m.a. við það, að þegar nútímamyndlist fæddist á Íslandi upp úr aldamótum, hafði almenningur einkum haft kynni af marglitum glansmyndum og skrautlegum vörumerkjum. En þá gleymist, að einmitt forn list hafði aldrei dáið út á Íslandi. Öldum saman hafði myndlist lifað lífi sínu í þessu fátæka og afskekkta landi, upphaflega erlend, en hafði fyrir mörgum öldum tengzt einkennum íslenzkrar ullar og íslenzkum litum. Heimsmenning kristninnar birtist í þessari list, í kórkápunum og altarisdúkunum, í söðuláklæðunum, sessuborðunum og reflunum. Enginn armóður og engin áþján megnaði að eyða áhuga íslenzkra kvenna á listinni í langar myrkar aldir. Hér var ekki eingöngu um að ræða listsköpun efnaðra og menntaðra hefðarkvenna. Þessi list lék ekki síður í hendi fátækrar alþýðukonu. Sú þökk er ómæld, sem íslenzk þjóð á að gjalda þeim íslenzkum konum, sem í þýðum samhljómi við nið aldanna varðveittu forna listhefð með þeim hætti, að þegar myndlist hafði leyst glansmyndir og vörumerki af hólmi, þá hófst öld nýrrar veflistar á Íslandi: Að sjálfsögðu ný viðfangsefni og ný tækni, en samt ekki list á barnsskóm, af því að hún átti sér þúsund ára sögu að baki.

Sýningin að Kjarvalsstöðum er íslenzkum veflistamönnum til sóma. Því ber að fagna, að hún fer um Norðurlönd öll. Frændur okkar fá að sjá, að Íslendingar eru ekki eftirbátar í þessum efnum, íslenzk veflist er ekki aðeins hlutgeng í norrænni veflist, — hún eykur fjölbreytni hennar og bætir hana með sérkennum sínum. Og norræn veflist er tvímælalaust þáttur heimslistar á þessu sviði.

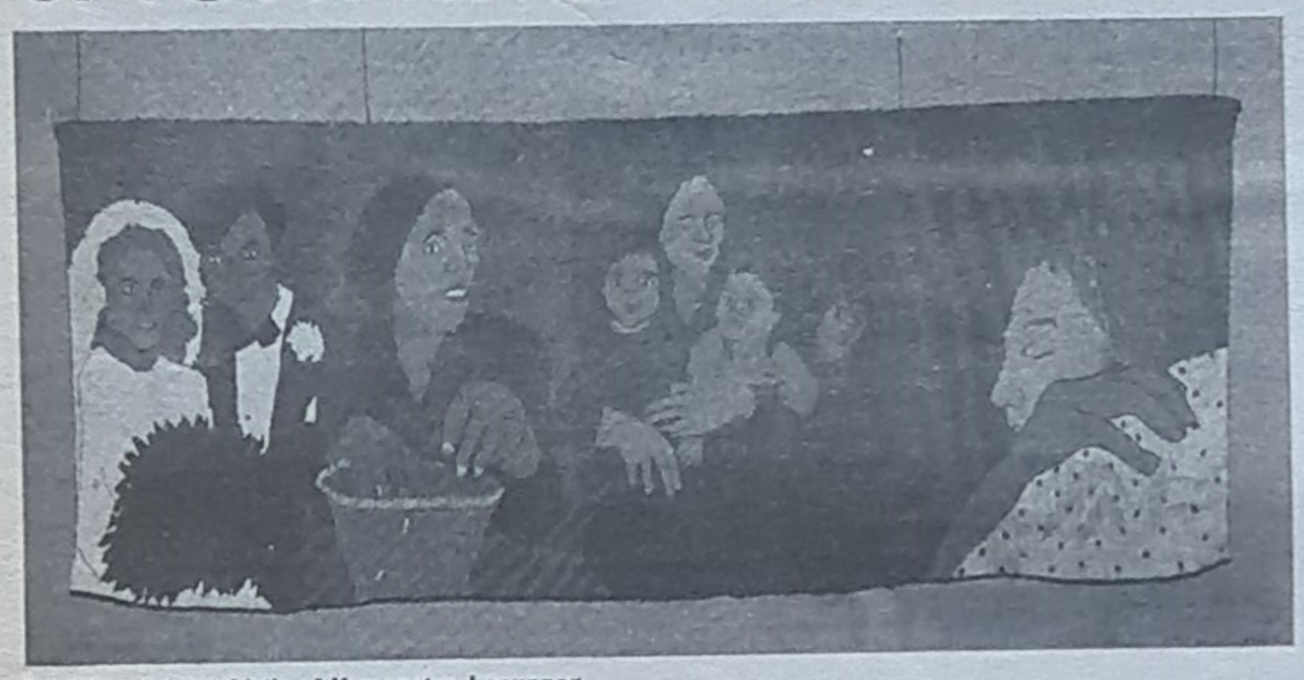
GÞG

Ólafur Kvaran og Guðbjörg Kristjánsdóttir skrifa um myndlist

Nordisk textil-triennale 1976-77

Þorbjörg Þórðardóttir: Lífsmynstur konunnar.

Irma Kukkasjärvi : Skjól

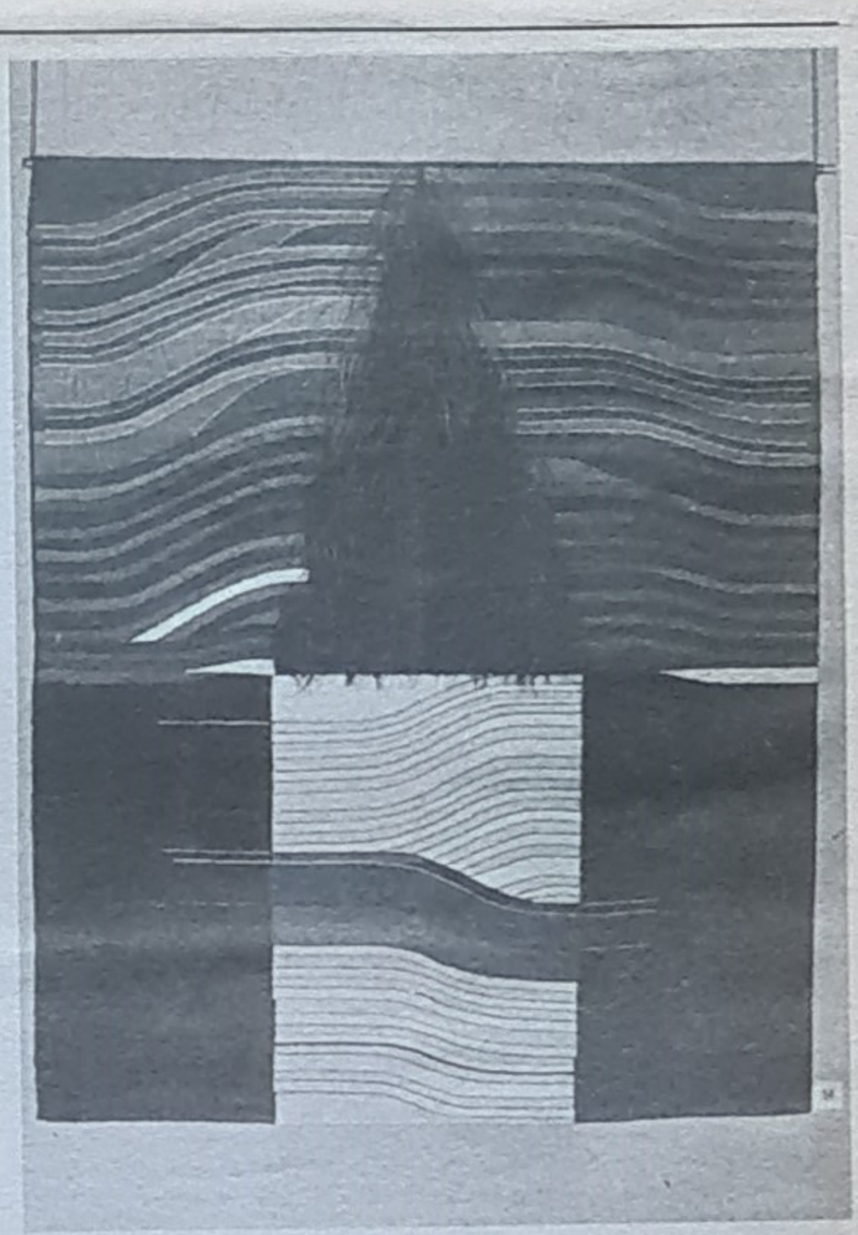
Nordisk

Framhald af bls. 10.

of mikla varfærni í vali sínu, má vissulega draga þá ályktun, að hér sé saman komið raunhæft úrval, þó að sænsku listamönnunum frátöldum, er höfnuðu aðild að sýningunni. Eitthvað sem kalla mætti norræn einkenni er í fljótu bragði erfitt að koma auga á, þó virðist það vera flestum sameiginlegt að vinna á tvívíðum fleti, og lítið fer fyrir þrívíddar-verkum eða „textil-skúlptúr" (sem t.d. er þekktur úr pólskri veflist).

Aftur á móti er óhætt að draga þá ályktun, að íslenska framlagið hér — þó lítið sé að magni — standist fyllilega samanburð við önnur verk á sýningunni.

Ólafur Kvaran.

Ásgerður Búadóttir: Ís og eldur

Nú stendur yfir að Kjarvalsstöðum sýningin Nordisk Textiltriennale, eða Norræn veflist, og eru alls sýnd 116 verk eftir 95 listamenn. Sýningin var valin af dómnefnd veflistarmanna, sem í áttu sæti fulltrúar frá öllum Norðurlöndunum. Fulltrúi Íslands í dómnefndinni var Ásgerður Búadóttir.

Norrænn þverskurður

Í sýningarskrá Norrænu veflistarsýningarinnar kemur m.a. fram, að eitt meginmarkmið sýningarinnar sé að leggja áherslu á stöðu veflistar og jafnframt að leitast við að draga fram í dagsljósið verk listamanna, sem hingað til hafa ekki átt þess kost að koma verkum sínum á framfæri eftir hefðbundnum leiðum. Alls munu sýningarnefndinni hafa borist líðlega 600 verk, svo ætla má að sýningarhugmyndin hafi vakið mikinn áhuga meðal veflistarmanna. Sem að líkum lætur er þetta margbreytileg sýning bæði hvað snertir vinnuaðferðir og myndefni. Hér er myndvefnaður, röggvarteppi, ásaumur, taubrykk, „patchwork", batik, prjón og góbelín, svo eitthvað sé nefnt. Hvað myndefni varðar þá má með nokkurri alhæfingu greina þau í þrennt: abstrakt verk, hlutvakin verk er gjarna hafa að forsendu náttúruhrif, og raunsæ verk, þar sem rekin eru félagsleg erindi.

Abstrakt verk

Ef einhver ein myndgerð er ráðandi á sýningunni, þá eru það abstrakt eða óhlutlæg verk. Þrátt fyrir ólíka tækni og efnismeðferð, þá eru þau flest unnin á tvívíðum fleti þó t.d. „textil-skúlptúr", Kazuoko Tamaru, sé hér skemmtileg undantekning. Við skoðun þessara verka er það sláandi hve stór hluti þeirra stendur hugmyndalega nálægt því, sem gert hefur verið í málaralist undanfarna áratugi. Hér má t.d. nefna sterk áhrif frá geómetrísku flatarmálverki, í verkum Iette Thyssen, Kristin G. Jensen, Rut Malinovski, áhrif oplistar í verkum Maija Lavonen eða ljóðrænnar abstraktsjónar í verkum Kari-Björg Ile. Við skoðun þessara verka og fleiri áþekkra, þar sem eru Irma Kukkasjärvi, Anker Aurdal og Ásgerður Búadóttir. Ásgerður sýnir hér tvö vefnaðarverk „Ís og eld", unnið í ull og hrosshár. Í efnismeðferð sinni teflir hún saman sviflléttum hárum á móti þéttum grunni, og öll formgerð hennar býr yfir hnitmiðun og einstakri fágun í handbragðinu. Röggvarvefnaður Irmu Kukkasjärvi býr yfir gjörólíkum eiginleikum, þar sem grófleika efnisins er teflt saman á kraftmikinn hátt, svo niðurstaðan er óvenjulega kynngimagnaður myndheimur.

Náttúrulýsingar — raunsæi

Náttúrulýsingar af ýmsum toga eru nokkuð fyrirferðarmikill þáttur. Í þessa veru má tilgreina verk Prikko Hammarberg, sem einkennast af þungri og efnismikilli litaverkun og verk Brittu Tyrefors. „Avsked till en mark", en fersk náttúrulýsing hennar hefur yfir sér léttan og ljóðrænan blæ.

Íslensku listakonurnar Þorbjörg Þórðardóttir og Sigrún Sverrisdóttir hafa nokkra sérstöðu hér á sýningunni, þar eð þær taka fyrir félagsleg málefni, og þá einkum þau er varðar þjóðfélagsstöðu konunnar. Þorbjörg fjallar í „Lífsmunstur konunnar" um lífshlaup hennar frá brúðkaupi til elli, en Sigrún bregður ljósi á undirokun hennar og notar til þess á hugvitsamlegan hátt „karla-tákn" um innilokun og bælingu. Enda þótt þær Sigrún og Þorbjörg hafi sérstöðu hér á sýningunni með þessum myndefnum, sem þær setja fram á raunsæjan hátt, má þó ekki túlka það svo, að þær séu einstæðar í norrænni list (þó sýningin sé norrænt úrval). Staðreyndin mun víst vera sú að margir sænskir veflistarmenn sem einkum reka félagsleg erindi í verkum sínum neituðu að taka þátt í sýningunni, þar eð þeim fannst hana skorta skilgreint markmið.

Hvað speglar sýningin?

Það eru vissulega ýmsar spurningar sem vakna við skoðun þessarar samantektar á norrænni veflist, t.d. hvort hér sé um að ræða raunhæfan þverskurð af því áhugaverðasta, sem er að gerast í dag í norrænum myndvefnaði og ennfremur hvort finna megi einhver sameiginleg einkenni, er kalla mætti norræn. Varðandi

Einn litur — og listaverk verður til

„Hugmyndirnar skapast með ýmsu móti, stundum tekur maður sér lit í hönd og þar með verður kveikjan til að verkinu. Sumir teikna ekki einu sinni upp það sem þeir ætla að gera, heldur kemur þetta af sjálfu sér.“ Eitthvað á þessa leið mæltu þær Sigrún Sverrisdóttir, Þorbjörg Þórðardóttir, Ragna Róbertsdóttir og Ásgerður Búadóttir þegar við litum inn á blaðamannafund á Kjarvalsstöðum í gær. Þar stóðu þær í stórræðum við að setja upp afar fjölbreytta sýningu á norrænni veflist.

Upphafið var það að þeim í Danmörku fannst veflistinni ekki nægur gaumur gefinn og tóku sig til og skrifuðu til

Synnøve Anker Aurdal er einmitt að búa til verk fyrir Þjóðarbókhlöðuna okkar, en þetta verk nefnir hún „Rauða ballettinn“. Það er dóttir Ásgerðar, Þórunn, sem stendur þarna.

kollega sinna í greininni. Úr því varð svo sú sýning, sem okkur er gefinn kostur á að sjá hér nú. Sýningin hefur þegar verið í Svíþjóð, Danmörku Noregi og Finnlandi. Héðan fer hún til Færeyja.

Norðurlandabúar hafa stundað veflist frá örófi alda, í fyrstu til að skýla limum fyrir veðri og vindum, síðar til augnayndis eða til heiðurs Guði og fylgdarliði hans,“ eins og segir m.a. í fréttatilkynningu frá sýningunni, sem nefnist „Norræn veflist“.

Slík sýning sem þessi verður haldin á þriggja ára fresti og eiga þær að gefa fyllri hugmynd um það sem er að gerast í veflist á Norðurlöndum. Félag textílhönnuða annaðist undirbúning þessarar sýningar fyrir Íslands hönd.

Ásgerður Búadóttir var fulltrúi Íslands í dómnefnd kunnáttumanna frá öllum Norðurlöndum. 665 verk bárust og 116 verk voru valin til sýningar. 16 íslenzkir veflistarmenn sendu inn verk sín en 6 voru samþykkt til sýningar og geta Íslendingar verið stoltir af því hlutfalli.

Gagnrýnendur hafa lokið miklu lofsorði á þessa sýningu og er hún án efa sú glæsilegasta sem hingað hefur komið. Listamennirnir eru alls 95, þar af 3 karlmenn. Spanna verk þeirra yfir myndvefnað, teppi, ísaum, tauþrykk, „Patchwork“teppi, macramé, ryateppi, batik, prjón, góbelín, ofinn skúlptúr og alls konar blandaða veftækni.

Sýningin stendur frá 29. janúar til 20. febrúar. Flugleiðir munu veita fólki utan af landi sérstakan helgarafslátt meðan á sýningunni stendur.

Myndarlegt blað fylgir sýningunni og breytist aðeins hausinn eftir því í hvaða landi er sýnt. Blaðið hér ber nafnið „Kjarvalsstaðir — Reykjavík“.

EVI

Sigrún Sverrisdóttir, Ásgerður Búadóttir, Þorbjörg Þórðardóttir og Ragna Róbertsdóttir hafa lagt nótt við dag við að koma myndunum á norrænu veflistarsýningunni fyrir á Kjarvalsstöðum. Þær standa fyrir framan listaverk eftir finnsku listakonuna Irmu Kurkka-sjärvi.

Norræn veflist á Kjarvals-stöðum

Sigrún Sverrisdóttir stendur fyrir framan myndvefnaðinn sem hún nefnir „Að loknu dagsverki“ þar sem hún sýnir roskið fólk sem hefur ekki í annað hús að venda en íbúð í blokk og það finnst Sigrúnu heldur sorglegt.

DB-myndir Bjarnleifur.

Uppistaða og ívaf

Myndlist

Hrafnhildur Schram

Það er ekki oft sem annan eins hvalreka og norrænu vefjalistarsýninguna, sem nú stendur að Kjarvalsstöðum, ber á Íslandsstrendur og er þessi fyrsti þriæringur lofsvert menningarframtak norræna starfshópsins sem gerði hann að veruleika.Héðanfer sýningin til Færeyja sem erū síðasti viðkomustaðurinn, áður en sýningin kemur í heimahöfn í Álaborg, en þaðan lagði hún upp í sína miklu reisu um Norðurlöndin í ágústmánuði sl.

Norrænu dómnefndinni bárust 800 verk frá Norðurlöndunum fimm og var öllum frjálst að senda inn tillögur, án þess að um nokkuð bindandi þema eða aðrar kvaðir væri að ræða.

Síðan voru valin úr 116 verk, sem nú fylla hvern krók og kima að Kjarvalsstöðum og má ætla að sýningin gefi nokkuð góða hugmynd um norræna vefjalist í dag.

Hér er nú loksins komið tækifæri fyrir norræna vefara, sem draga á eftir sér sameiginlegan slóða gamallar vefjahefðar, að vinna vefjalistinni fastari sess í þjóðarvitundinni sem sjálfstæð listgrein, sem ekkert þarf að þiggja frá öðrum listgreinum. Og óneitanlega hefur vefjalistin það forskot fram yfir aðrar listgreinar, svo sem málaralist og höggmyndalist, að þarna er um að ræða efni sem allir þekkja og hafa komist í snertingu við. Að þremur árum liðnum fáumviðsíðan að sjá afrakstur þess innblásturs, samanburðar og örvunar sem þetta tilefni hlýtur að verða öllum þeim sem að vefjalist vinna.

Í fróðlegri sýningarskrá í broti fréttablaðs má sjá stefnuyfirlýsingar norrænu starfshópanna, svo og söguleg yfirlit vefjalistar í viðkomandi löndum. Björn Th. Björnsson getur þess í nokkrum punktum íslenskrar vefjasögu, að vefkonan muni hafa verið einn fyrsti lögverndaði iðnaðarmaðurinn á Norðurlöndum og sýnir það að þegar á miðöldum hefur vefjalist verið viðurkennd listgrein.

Að Kjarvalsstöðum kemur glöggt í ljós, hversu geysivíðfeðmt hugtakið „vefjalist" er. Þar fá inni ótal tjáningarform, svo semmyndvefnaður,röggvarvefnaður, vefþrykk, ásaumur, útsaumur, makramé, batik, hekl, prjón og fleira. Mörkin milli vefjalistar annars vegar og skúlptúrs og málaralistar hins vegar eru hér ákaflega óljós. Vefjalistin er ekki lengur háð veggnum, hún er vís með að koma til okkar niður úr loftinu eða feta sig eftir gólfinu., Það er einnig augljóst að norræna vefjalistin í dag er skapandi, en ekki þjónandi eins og hlutverk hennar hefur óhjákvæmilega verið á undanförnum öldum sem nytjalist. Þegar gengið er um sýningarsalina án þess að hafa sýningarskrá við höndina, er nær ógjörningur að flokka verkin niður eftir þjóðerni. Það sýnir ekki einungis að öll góð list er alþjóðleg, heldur einnig að þessir fimm álar norrænnar vefjalistar runnu eitt sinn út frá sömu uppsprettunni.

Sigrún Sverrisdóttir myndvefari við verk sitt Að loknu dagsverki.

Vel má vera að þessi séreinkenni norrænnar vefjalistar hafi orsakað það að framlög Norðurlandanna hafa átt erfitt með að fá inni á alþjóðlegum sýningum t.d. á vefjalistasýningunni í Lausanne og hefur það einnig orðið til að auka skilning á nauðsyn norræna þríæringsins. Pólverjar urðu á sjötta áratugnum fyrstir til að brjótast út úr sinni gömlu vefjahefð, sem farin var að sníða listrænu hugmyndaflugi þeirra og lífshugsjónum of þröngan stakk.

Sumarbrúðkaup Önnu Lenu Emden er unnið í prjón á einlægan og barnalegan hátt.

Allan sjötta áratuginn setti pólska vefjalistin, sem með sinni áhrifamiklu efnismeðferð seildist inn á svið skúlptúrs, svip sinn á evrópsku vefjalistina. Af pólskum vefjasnillingum má nefna Mariu Laszkiewicz, andlega móður nýja pólska vefnaðarins og frá vefstofu hennar hafa komið flest þeirra verka, sem aflað hafa Póllandi alþjóðlegra viðurkenninga. Að Kjarvalsstöðum eru pólsku áhrifin á greinilegu undanhaldi, raunsæja myndin er farin að ryðja sér rúms og gætir þess helst í verkum svía og íslendinga. En yfirgnæfandi meirihluti vinnur þó með náttúran er einnig hugkveikjan að verkum þriggja Íslendinga af 6. Þessi verk eru ekki aðeins rómantískar náttúrulýsingar, heldur flytja þær einnig sinn boðskap um náttúruvernd og það að hverjum manni beri að rækta sinn garð. Þennan boðskap má lesa í Rúg og kartöfluakri (39) Pirkko Hammarberg, sem er beinn óður til jarðarinnar, hugleiðing um gjafmildi hennar og þá ríkulegu uppskeru sem hún gefur af sér, ef vel er að henni farið. Pirkko beitir þarna ýmsum aðferðum til að ná fram dýpt og vídd. Hún grípur til hinnar gömlu finnsku röggvatækni, hnýtir og bindur bungu, eru náttúrustemmningarnar ákaflega sterkar, nöfn verkanna Ís og eldur (58, 59) undirstrika það frekar. Hún teflir fram andstæðum hvað snertir efnisval, mjúk ullin og stritt hrosshárið skapa spennu í því fullkomna jafnvægi sem á myndfletinum ríkir. Aftur í goðafræði rómverja hefur Synnöve Aurdal sótt nafn verk síns Janus (67), sem er mikið verk og þrískipt. Þetta er eins konar sjónbrelluverk, sem framkallar optísk áhrif á nethimnunni. Synnöve hefur brotið upp myndflötinn og alla fjarvídd og lætur óreglulega taflreiti sem hún hefur slitið úr verk eins og þeim er komið fyrir og Blóm (61) Sigurlaugar Jóhannesdóttur er ljóðrænt verk og heillandi. Sigrún Sverrisdóttir og Þorbjörg Þórðardóttir fara aðrar leiðir en landar þeirra. Þær nota hina raunsæju listmynd til að fjalla um þjóðfélagsleg vandamál og taka fyrir málefni kvenna. Verk Þorbjargar Lífsmunstur konunnar (65) er myndasaga um félagslega stöðu kynsystra hennar. Þar bregður hún upp og frystir fjögur augnablik úr lífi konunnar, giftingu, upppvott, barnagæslu og einmanaleika ellinnar. Þessi augnablik raðast í lífi konunnar, lífsmunstrið er útfyllt í myndinni. Annað verk Þorbjargar Eftir átta (66) er tvíeggjað og áleitið. Þar stendur konan við upppvottinn, meðan fjölskyldan eflaust situr við skjáinn. Upppvottabalann sem konan stendur við má einnig sjá sem sjónvarpsskjá. Þar sýnir myndin leirmunina sem hún þvær. Í Karlmenn og konur (63) Sigrúnar Sverrisdóttur er inntakið karlmannaveldi. Myndbyggingin er ákaflega margbrotin, þó hefur boðskapurinn ekki borið formið ofurliði,ennþá áhrifameiri hefði myndin kannski orðið á stærri fleti. Sigrún sýnir vinnulúið verkafólk með steinsteypukassa í baksýn í Að loknu dagsverki (64) á raunsæjan og væmnislausan hátt á sama hátt og ljósmyndavélin hefði gert.

Ásgerður Búadóttir sýnir ein fallegustu verkin á sýningunni. Þótt erfitt sé að finna ytri fyrirbæri úr náttúrunni, kannski aðeins gáru á vatni eða svellþjóðarbókhlöðu íslendinga. Ef vel er að gáð má í sýningarskrá finna fáeina karlmenn meðal þátttakenda. Þar á meðal eru þrír sem ekki eru af norrænu bergi brotnir en búsettir í Svíþjóð og minnir t.d. litskrúðugur svifskúlptúr japanans Kazuko Tamaro Regnbogahátið (111) á austurlenskan uppruna hans. Pólverjinn Gregor Fedyszyn, sem á eitt frumlegasta verk sýningarinnar (97) heklaðan gólfskúlptúr af lífrænum toga með löngu latnesku nafni sem leiðir hugann að kórölum, sver sig í ætt við lífrænan nútímaskúlptúr í heimalandinu Póllandi. Kannski eru framlög íslenskra karlmanna ekki langt undan!

Nina Gjestland sýnir verk (70) undir sterkum áhrifum frá list indíána og Nanna Hertoft, (12) einn helsti hvatamaður þríæringsins, opnar fagurrauðan fjallaheim ævintýralandsins undir silfurhimnum í tvískiptum vefnaði. Loftkennd og létt eins og þokuslæða eru verk Annette Juel (21, 22) þar sem uppistaðan án ívafs breiðir úr sér og óneitanlega eru þær skondnar og skemmtilegar prjónamyndirnar hennar Önnu Lenu Emden (93, 94 , 95) með barnslegu yfirbragði með eftirlætismyndaefni naivistans, brúðkaupi, á einni myndinni.

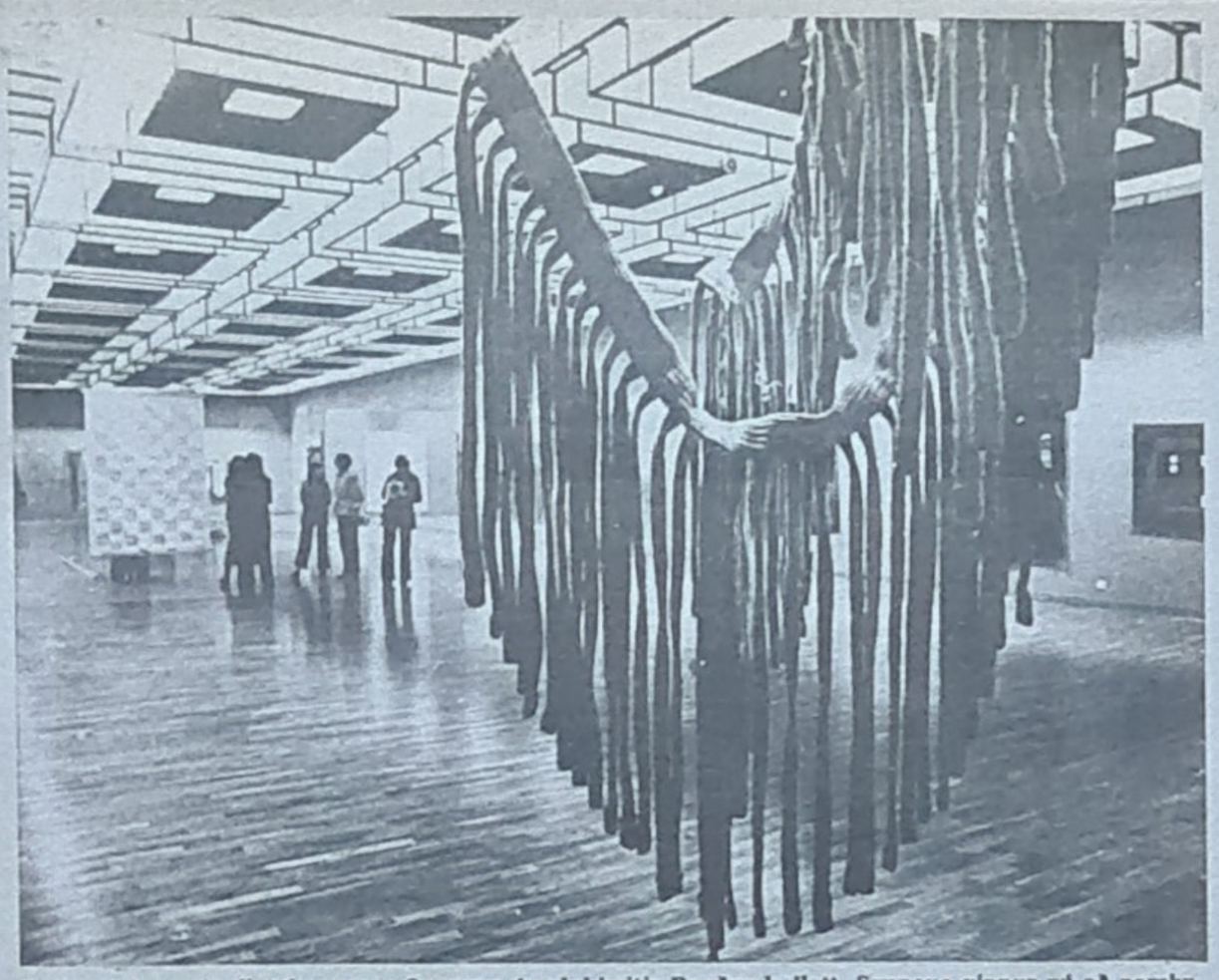
Vefþrykkið gegnir sama hlutverki innan vefjalistar og grafíkin innan myndlistar, ekki sem ódýrari og óæðri miðill, heldur sem sjálfstæð listgrein innan vefjalistar, þar sem möguleikar fjölföldunar geta haldið verðinu niðri. Myndvefnaður hlýtur alltaf að verða dýr vegna þeirrar miklu og seinlegu vinnu sem á bak við liggur. Erlendis mun nú vera hægt að velja um sömu mynd í myndvefnaði og vefþrykki og verður gaman að fylgjast með því hvort vefþrykkið á eftir að ná jafn skjótri útbreiðslu og grafíkin hér á landi á síðustu árum.

Vefþrykkin eru veikasti hlekkur sýningarinnar og gefa alls ekki rétta mynd af því sem gert er í dag á því sviði. Það er heillandi á þessari sýningu að sjá verk þeirra listamanna sem þekkja sitt efni, treysta því og vinna samkvæmt eðli þess og ná árangri sem virkar sannfærandi á því tiltekna sviði. Áþreifanlegt dæmi þess hversu illa getur farið þegar svo er ekki er verk Brittu Stenberg-Tyrefors (109) þar sem reynt er að flytja vatnslitamynd yfir í myndvefnað sem lýtur gjörólíkum lögmálum eins og nærri má geta um svo ólíkt efni. Útkoman verður sú að ferskleiki frummyndarinnar fer forgörðum við þennan flutning, tjáningar-

SENDIBÍLASTÖÐIN HF

Úr helgarblaði Vísis
Föstudagur 28. janúar 1977 VÍSIR

Þetta verk norsku listakonunnar Synnevu Aurdal heitir Rauður ballett. Synneva vinnur nú að norsku gjöfinni í Þjóðarbókhlöðuna langþráðu.

Vefnaður á flakki um Norðurlöndin

Glæsileg sýnishorn norrænnar veflistar að Kjarvalsstöðum

Umsjón: Sigurveig Jónsdóttir

„Það er mikil hvatning sérstaklega fyrir okkur sem erum að byrja á þessu að fá tækifæri til að senda verk á svona sýningu," sagði Þorbjörg Þórðardóttir þegar Vísir leit inn að Kjarvalsstöðum þar sem þær Ásgerður Búadóttir, Sigrún Sverrisdóttir, Ragna Róbertsdóttir og Þorbjörg voru að ganga frá uppsetningu sýningar á norrænni veflist.

Sýningin heitir Nordisk textiltriennale 1976-77 og var hún fyrst opnuð í Listasafninu í Álaborg í fyrrasumar. Síðan hefur sýningin verið í Höviködden listamiðstöðinni í Osló, Listasafninu í Málmey og Waino Aaltonen listasafninu í Abo. Héðan fer hún svo til Listaskálans í Þórshöfn.

Mikil lyftistöng

Þessi veflistarsýning er hin fyrsta sinnar tegundar, en fyrirhugað er að sams konar sýning verði haldin þriðja hvert ár og fari þá um öll norðurlöndin eins og nú. Aðalhvatamaður að sýningunni var Nanna Hertoft frá Danmörku.

Ásgerður Búadóttir sagði í samtali við Vísi að það yrði mikil lyftistöng fyrir vefnaðarlistina hér ef framhald yrði á þessu, en það væri talsvert undir því komið hvernig þessi sýning tækist. Eftir móttökum gagnrýnenda að dæma hefur tekist vel til, því þeir hafa alls staðar lokið miklu lofsorði á sýninguna.

Ásgerður sat fyrir Íslands hönd í dómnefnd kunnáttumanna frá öllum norðurlöndunum. Sagði hún að nefndinni hefðu borist 665 verk og úr þeim fjölda hafi verið valin 116 verk 95 listamanna. 6 íslenskir listamenn eiga verk á sýningunni, en alls sendu 16 Íslendingar inn verk.

Veggirnir erfiðir

Þær Ásgerður, Sigrún, Ragna og Þorbjörg létu allar vel af sýningunni og töldu mikinn feng að henni hingað. Hins vegar sögðu þær að veggir sýningarsalanna að Kjarvalsstöðum hentuðu ekki vel fyrir sýningu á listaverkum úr vefnaði. Hefðu þær heldur kosið að veggirnir væru hvítir, þar sem þá væri engin hætta á að verkin féllu inn í bakgrunninn.

Verkin á sýningunni spanna yfir myndvefnað, teppi, ásaum, tauþrykk, „Patchwork"-teppi, macramé, ryjateppi, batik, prjón, góbelín, ofinn skúlptúr og allskonar blandaða veftækni.

Sýningin verður opnuð á laugardaginn og stendur til 20. febrúar. Þess má geta að Flugleiðir bjóða fólki utan af landi sérstakan helgarafslátt meðan sýningin stendur yfir.

Sigrún Sverrisdóttir, Ragna Róbertsdóttir, Þorbjörg Þórðardóttir og Ásgerður Búadóttir önnuðust undirbúning og uppsetningu sýningarinnar, en þær eiga þar allar verk. Hér eru þær hjá verkum Ásgerðar, sem bæði heita ís og eldur.

Ljósm. JA.

Norræn veflist

Myndlist

eftir VALTÝ PÉTURSSON

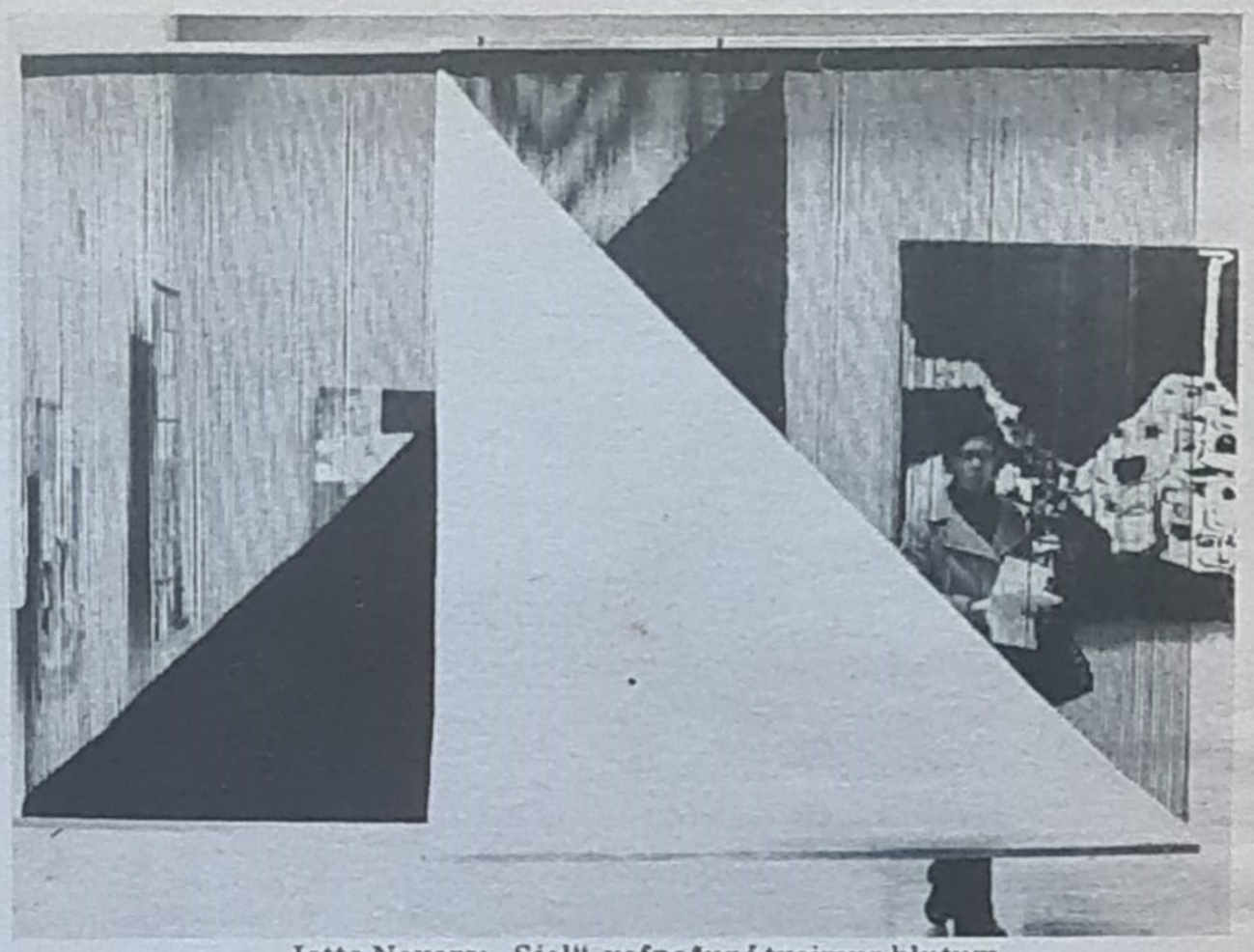
Það má til sanns vegar færa að nú standi yfir ein af glæsilegustu sýningum sem efnt hefur verið til á Kjarvalsstöðum. Það er vefnaður í ýmsum myndum og útgáfum, sem gleður þar huga manns. Vefararnir eru frá öllum Norðurlöndunum, og er hér um úrval að ræða, þótt sýnendur séu hvorki meira né minna en 95. Það eru 116 listaverk á þessari sýningu, og má af því sjá, að fjöldi sýnenda á þarna aðeins eitt verk. Virðist því hafa verið valin sú leið við gerð sýningarinnar í upphafi að gera hana sem fjölþættasta og umfangsmikla. Af þessu leiðir einnig, að nokkuð misjöfn verk eru þarna á tvist og bast en ekki verður annað sagt en að heildarval hafi tekist ágætlega og að þessi sýning í heild sé mikill og merkur viðburður í veflist norrænna landa. Mikill meirihluti þessara verka virðist í besta gæðaflokki, hvað listræn sjónarmið áhrærir og tæknilega meðferð. Þarna eru einnig margar aðferðir til vefnaðar notaðar, svo margar, að ég geri ekki tilraun til að gera því atriði skil, enda er ég ekki það vel að mér í þessari listgrein, að ég treystist til slíks. Þetta er gríðarlega umfangsmikil sýning og fyllir hvern krók og kima á Kjarvalsstöðum, báðir salir notaðir og gangar einnig. Það er því ekkert áhlaupaverk að kynna sér þessa sýningu svo að gagni sé. Í stuttu skrifi verður að stikla á stóru, og auðvitað verður margt ósagt, þar sem efniviðurinn er svo mikill, að langhundur dugar varla til að gera þessu skil. En langhundar um sýningar eru eitur í mínum beinum þótt ekki sé nema vegna þeirra sanninda, að fólk les þá ekki.

Þessi sýning ber fyllilega með sér þá litagleði og fjörlegt efnisval, sem virðist einkenna norræna veflist um þessar myndir. Það er áberandi hve margir af þessum vefurum aðhyllast hið abstrakta form, sem óneitanlega virðist falla sérlega vel að efni og veftækni yfirleitt. Þetta er ekkert nútímafyrirbæri, heldur finnanlegt ekki síður í gömlum vefnaði en nýjum. Það eru helst íslensku vefararnir sem tjá sig í fígúratívri myndgerð, að undantekinni Ásgerði Ester Búadóttur, sem á þarna verk, er sverja sig mjög í formfestu og litameðferð hennar. Annars held ég, að við Íslendingar megum vel við una okkar part á þessari sýningu, og er ástæða til að þakka framlag okkar að þessu sinni.

Ef ég veit rétt, fer þessi sýning víða um Norðurlönd. Hún hefur þegar verið í Danmörk og næsti áfangastaður mun verða Þórshöfn í Færeyjum. Hér er því merkt norrænt samstarf á ferð, sem minnir á hinar sálugu sýningar Norræna listbandalagsins, sem voru um langan aldur einasta leiðin fyrir okkur hér á landi að taka virkan þátt í myndlist á Norðurlöndum. Því miður hefur ekki enn komið neitt það fram hjá Listbandalaginu, sem bætir upp þessar sýningar, nema hvað mér finnst vefarar vera hér á réttu plani, og sannarlega vonast ég til að orðið geti framhald á þessum sýningum, sem ætlað mun vera að halda á þriggja ára fresti.

Þegar litið er yfir þessa sýningu, tekur maður strax eftir því, hve vegnaður getur verið það sem kallað er á útlensku „Monumental" Þannig er hið stórglæsilega verk BERIT HJERHOLT í þremur hlutum „Mod Lys", No 19 er sterkt verk eftir KIRSTEN GREGER JENSEN og No. 28, „Masuren" vakti óskipta athygli mína. Jette Nevers sýnir einnig magnþrungið verk, „„Sejl" no. 29, sem er vefnaður í tveimur pörtum, einfalt, sterkt og óvenjulegt. EVA BRUMMER sýnir tvö verk, og No 38. finnst mér mjög fínt í lit og vel byggt verk. MAIJA LAVONEN sýnir ágætt verk, sem hún kallar „Grafísk rytme" og er unnið í fínni en ákveðinni línuhrynjandi. Eitt ágætasta verkið á þessari sýningu er eftir SYNNÖVE ANKER AURDAL frá Noregi, No 67 „JANUS" unnið úr ull og nylon í þrem hlutum. ELI NORDBÖ sýnir einnig mjög áhrifaríka litameðferð í þeim tveim verkum er hún á þarna á sýningunni. INGRID EGGMANN JONSSON á glæsilegt verk, No, 90. ANNA LENA EMDEN sýnir litríkan og sérstæðan útsaum, sem ég hafði sérlega ánægju af. ROSE GAUERMANN sýnir eitt stærsta verkið á sýningunni, hnitmiðað í litameðferð, „Solen går ned" No. 98. SILJA KARLSSON sýnir eitt verk, sem átti mjög vel við minn smekk, No 104 „Snelös vinter". Að síðustu nefni ég sérkennilegt verk eftir KASUKO TAMARU, no. 111 „Regnbuens fest".

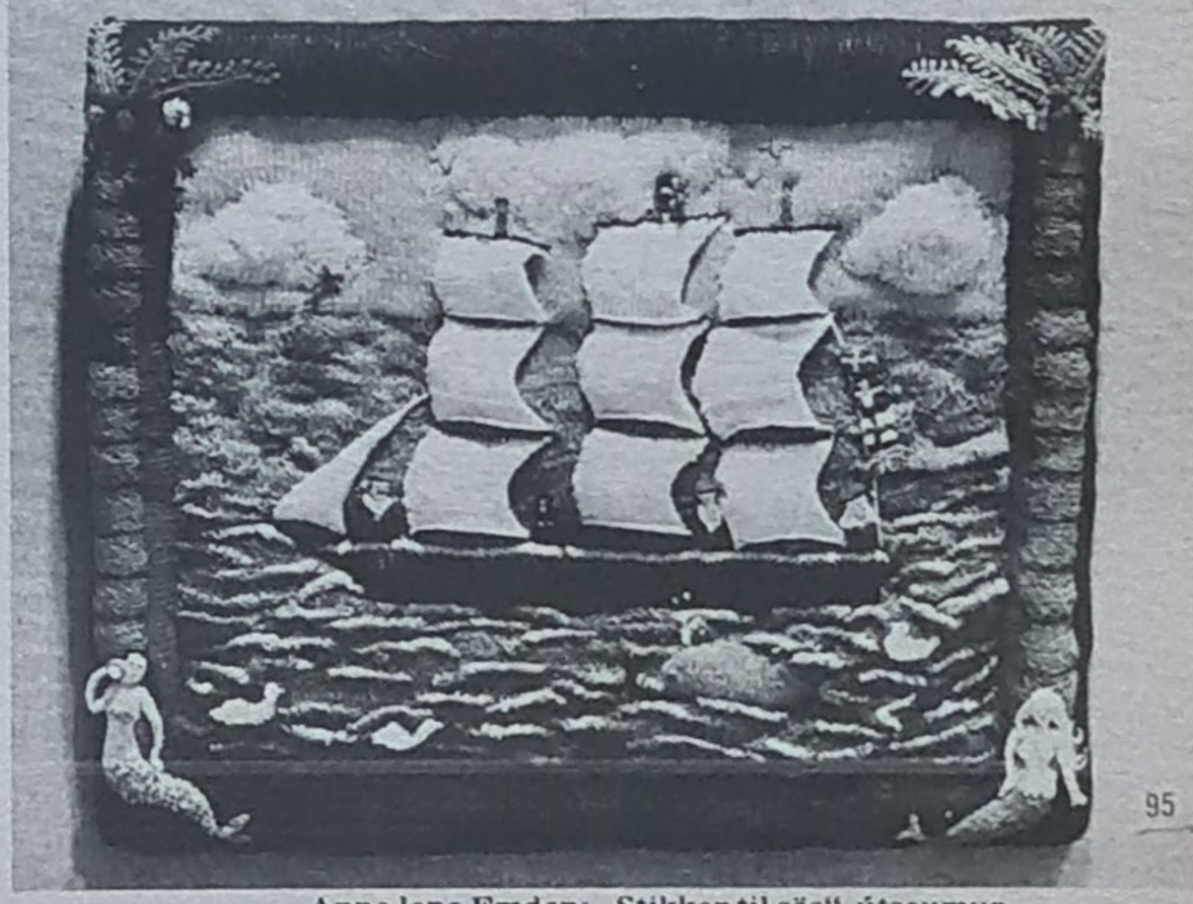
Auðvitað er margt fleira sem hér mætti minnast á, en ég læt þetta nægja að sinni. Þetta er sýning, sem flestir ættu að sjá, og ég er viss um, að allir hafa ánægju af að kynnast því, hvernig þessi gamla og þróaða listgrein lítur út á tuttugustu öld meðal Norðurlandabúa. Þessi sýning er mikill fengur fyrir okkur hér og hefði ekki verið möguleg, ef Kjarvalsstaðir væru ekki á sínum stað. En ég verð að enda þetta skrif með því að geta þess, að sjaldan eða aldrei hef ég verið eins óánægður með loftið á Kjarvalsstöðum og nú. Það bókstaflega étur mikið af þessum vefnaði upp, ef svo mætti að orði kveða. Því miður.

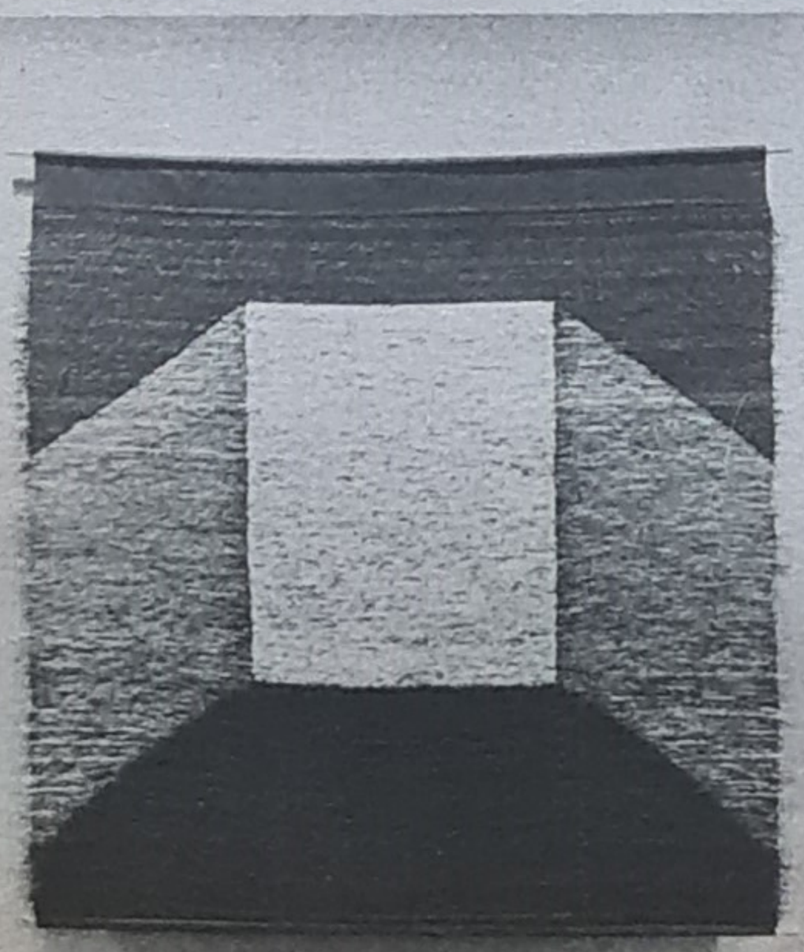
Jette Nevers: „Sjel", vefnaður í tveimur hlutum.

Maria Yourstone: „Portræt af Lasse Hallström", vefnaður.

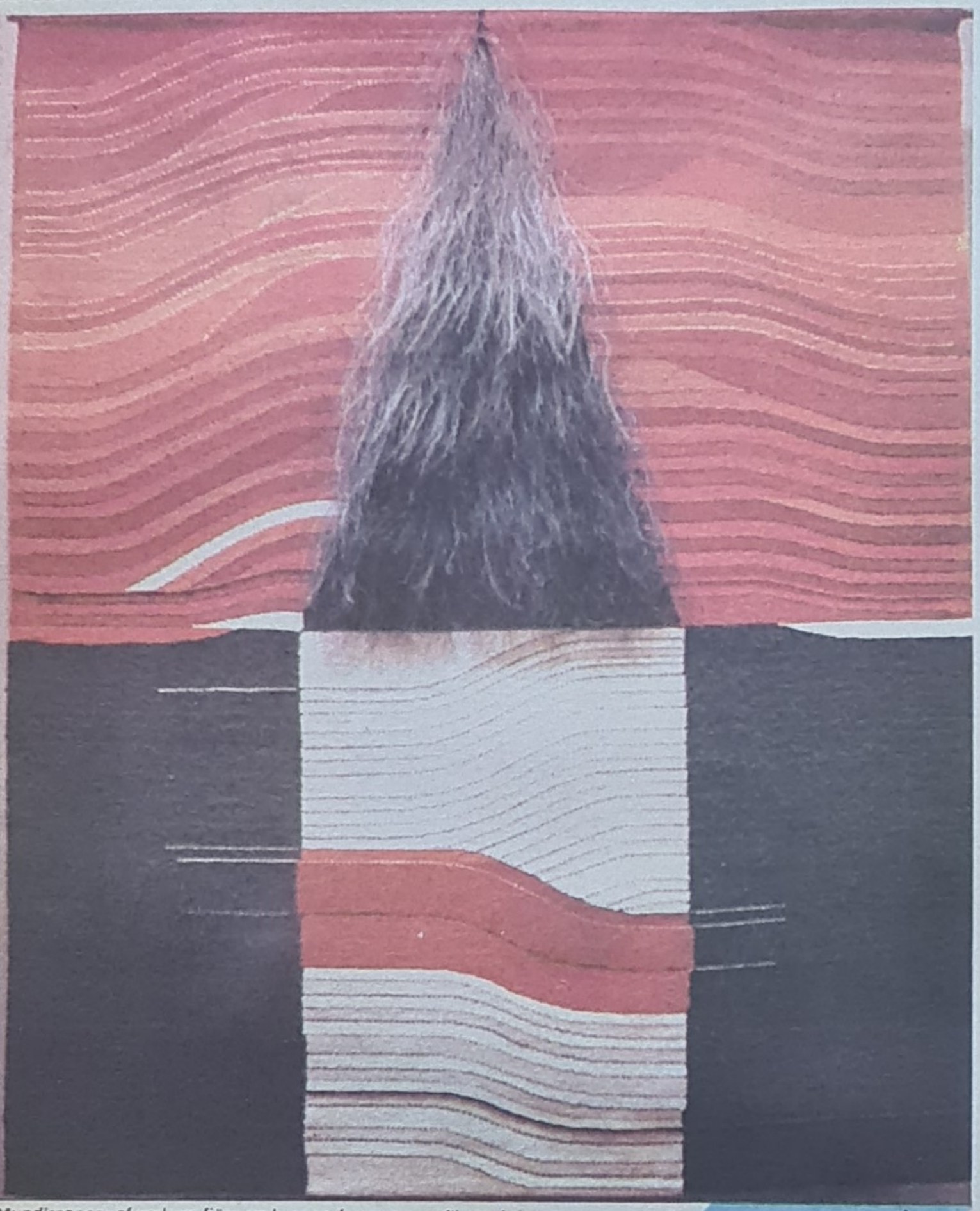

Anna lena Emden: „Stikker til sös", útsaumur.

Eva Brummer: „Lys-Vinduet", tvöfaldur vefnaður.

NORRÆN VEFLIST

Myndirnar eru af verkum fjögurra kvenna á norrænu veflistarsýningunni að Kjarvalsstöðum. Fleiri myndir frá sýningunni eru á bls. 8—9. Hér að ofan er verk Ásgerðar Búadóttur: **Ís og eldur;** það er vefnaður úr ull og hrosshári, gert í minningu Gerðar. Litlu myndirnar, talið að ofan: **Sommarbryllup,** útsaumur eftir Anna Lena Emden, þá miðju: **Mod natten,** vefnaður úr hampi og hör eftir Grete Balle, og neðst: **Karlmenn og konur,** vefnaður eftir Sigrúnu Sverrisdóttur.

Lesbók Morgunblaðsins

7. tbl. 20. febrúar 1977, 52. árg.

Sigurjón Björnsson skrifar um persónuproska og ofdrykkju

BÍLL ÁRSINS 2000

Norræna dómnefndin að störfum: frá v.: Agneta Hobin (túlkur), Pirkko Hamberg, Finnlandi, Hans Krondahl, Svíþjóð, Ásgerður Búadóttir, Íslandi, Franka Rasmussen, Danmörku, og Aase Frogner, Noregi.

Norræn veflist að Kjarvals-stöðum

Sigrún Sverrisdóttir við myndir sínar á sýningunni.

Í dag verður opnuð að Kjarvalsstöðum stór sýning á norrænni veflist — Nordisk Textiltriennale eins og hún nefnist á skandinavísku.

Þetta er í fyrsta sinn sem efnt er til samnorrænnar sýningar á veflist, en ætlunin er að þær verði haldnar á þriggja ára fresti eftirleiðis. Það eru félög veflistarmanna á Norðurlöndum sem eiga hugmyndina að þessari sýningu og hafa undirbúið hana, en styrks hafa þau notið frá Norræna menningarmálasjóðnum.

Auglýst var eftir verkum og skipuð dómnefnd þar sem Ásgerður Búadóttir var fulltrúi Íslands. Geysimikill áhugi reyndist á þátttöku, því alls bárust nefndinni 665 verk. Úr þessum fjölda voru valin 116 verk til sýningar. 16 íslenskir listamenn sendu verk og hlutu 9 verk 6 listamanna náð fyrir augum dómnefndar. Alls eiga 95 listamenn verk á sýningunni.

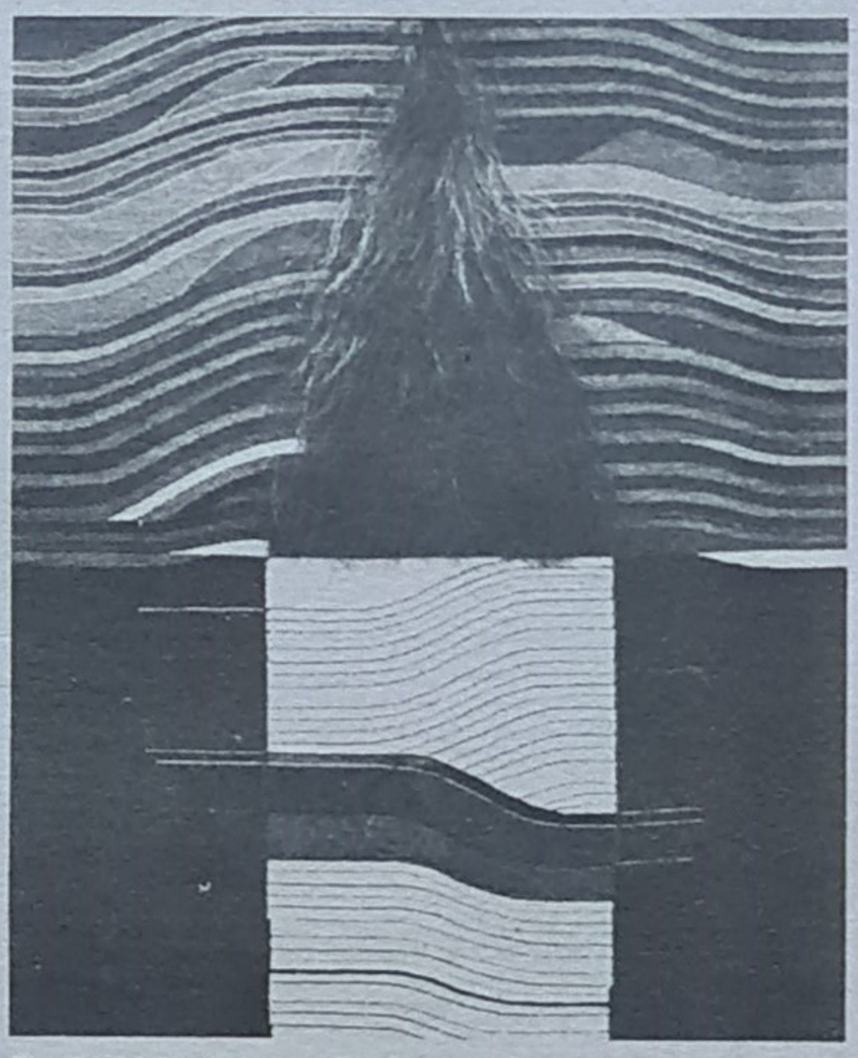
Sýning þessi var svo fyrst sett upp í Listasafninu í Álaborg í Danmörku, þaðan fór hún til Hövikodden listamiðstöðvarinar í Osló, þaðan til Listasafnsins í Málmey, næst til Waino Aaltonen listasafnsins í Åbo og nú er hún komin hingað. Eftir að sýningunni lýkur hér á landi verður hún send til Listaskálans í Þórshöfn í Færeyjum.

Þar sem sýningin hefur komið hafa gagnrýnendur yfirleitt lokið upp einum munni um ágæti hennar, og að Kjarvalsstöðum hafa ummæli þeirra verið hengd upp á vegg sýningargestum til fróðleiks. Verkin á sýningunni eru úr margvíslegum efnum og unnin með ýmsum hætti.

Þær sem unnu að uppsetningu sýningarinnar hér eru Ásgerður Búadóttir, Þorbjörg Þórðardóttir, Sigrún Sverrisdóttir og Ragna Róbertsdóttir, en þær eiga allar verk á sýningunni. Auk þeirra eru þar verk eftir Sigurlaugu Jóhannesdóttur og Arndísi Ögn Guðmundsdóttur.

Sýningin verður opin á venjulegum opnunartíma Kjarvalsstaða, þ.e. 16-22 virka daga og 14-22 um helgar, fram til 20. febrúar. Þess má einnig geta að Flugleiðir veita fólki utan af landi sérstakan helgarafslátt meðan á sýningunni stendur.

—ÞH

Frosti og funi eftir Ásgerði Búadóttur.

Lífsmynstur konu eftir Þorbjörgu Þórðardóttur.

Kjarvalsstaðir:

Á sýningunni er fjöldinn allur af fallegum teppum og dúkum. En þar eru einnig margir skemmtilegir hlutir, svo sem ofnar brúður, jurtir og svo þessi bráðsniðuga hæna sem sat á stalli í miðjum salnum. Hana gerði Ulla Aström.

Séð yfir hluta af sýningarsalnum. Fremst á myndinni er nokkuð óvenjulegt, en fallegt verk eftir sænsku listakonuna Kazuko Tamaru.

FALLEG OG YFIRGRIPSMIKIL SÝNING Á NORRÆNNI VEFLIST

Lofsvert framtak veflistarmanna á Norðurlöndum

Þann 29. janúar verður opnuð að Kjar-valsstöðum vefnaðarsýning, og verða þar sýnd verk frá Norðurlöndum.

Á sýning þessi sér nokkra forsögu, þar sem tvö ár eru liðin síðan vinnuhópur veflistarmanna í Danmörku kom saman til að leggja drög að stórri sýningu sem gæti gefið hugmynd um það sem væri að gerast í veflist á Norðurlöndum.

Hlaut þessi hugmynd listamannanna góðar undirtektir og annaðist félag Textílhönnuða undirbúning sýningarinnar fyrir Ísland hönd. Skyldi sýningin fara fram á 3ja ára fresti, og ferðast um öll Norðurlöndin.

Með styrk frá Norræna menningarmálasjóðnum og annarri fyrirgreiðslu var síðan lagður grundvöllur fyrir þessari sýningu, sem nú er að hefjast á Kjarvalsstöðum.

Auglýst var eftir verkum og skipuð nefnd kunnáttumanna frá öllum Norðurlöndum. Sat Ásgerður Búadóttir í henni fyrir Íslands hönd. Alls bárust nefndinni 665 verk hvaðanæva að, og sýnir það eitt grósku veflistarinnar á Norðurlöndunum. Úr þessum fjölda voru valin 116 verk til sýningar, þar af 9 eftir íslenzka listamenn, en alls 16 Íslendingar sendu verk sín inn.

Hófst sýningin síðan í Listasafninu í Álaborg þann 26. júní sl. sumar. Þaðan var farið með hana til Hövi ködden Listamiðstöðvarinnar í Osló, síðan til listasafnsins í Abo og loks að Kjarvalsstöðum. Héðan fer hún svo til Listaskálans í Færeyjum og er ferðinni þar með lokið.

Listamenn þeir sem að sýningunni standa eru 95 talsins og spanna verk þeirra yfir myndvefnað, teppi, ásaum tauprykk, Patchwork teppi, macramé, rýjateppi, batík, prjóngóbrlín, ofinn skúlptúr og alls konar blandaða veftækni. Þetta ætti því að vera hin fróðlegasta sýning fyrir þá sem hafa áhuga á hvers konar handavinnu, og reyndar alla sem hafa yndi af að skoða fagra hluti.

Gagnrýnendur allir hafa lokið miklu lofsorði á sýninguna og á Kjarvalsstöðum gefur að líta úrklippur úr erlendum blöðum þar sem sýningarinnar er minnzt. Eru þau skrif mjög á eina lund og farið viðurkenningarorðum um veflistarsýninguna. Íslenzku verkanna er oft getið sérstaklega og farið um þau lofsamlegum orðum.

Styrkir til sýningarinnar bárust frá Menntamálaráðuneyti og Menntamálaráði. Listráð að Kjarvalsstöðum hýsir hana og hefur séð um ýmsa fyrirgreiðslu, en undirbúning og uppsetningu hafa þær Ásgerður Búadóttir, Þorbjörg Þórðardóttir, Sigrún Sverrisdóttir og Ragna Róbertsdóttir.

Þess má geta, að Flugleiðir munu veita fólki utan af landi sérstakan helgarafslátt meðan á sýningunni stendur, en henni lýkur þann 20. febrúar n.k.

—JSS

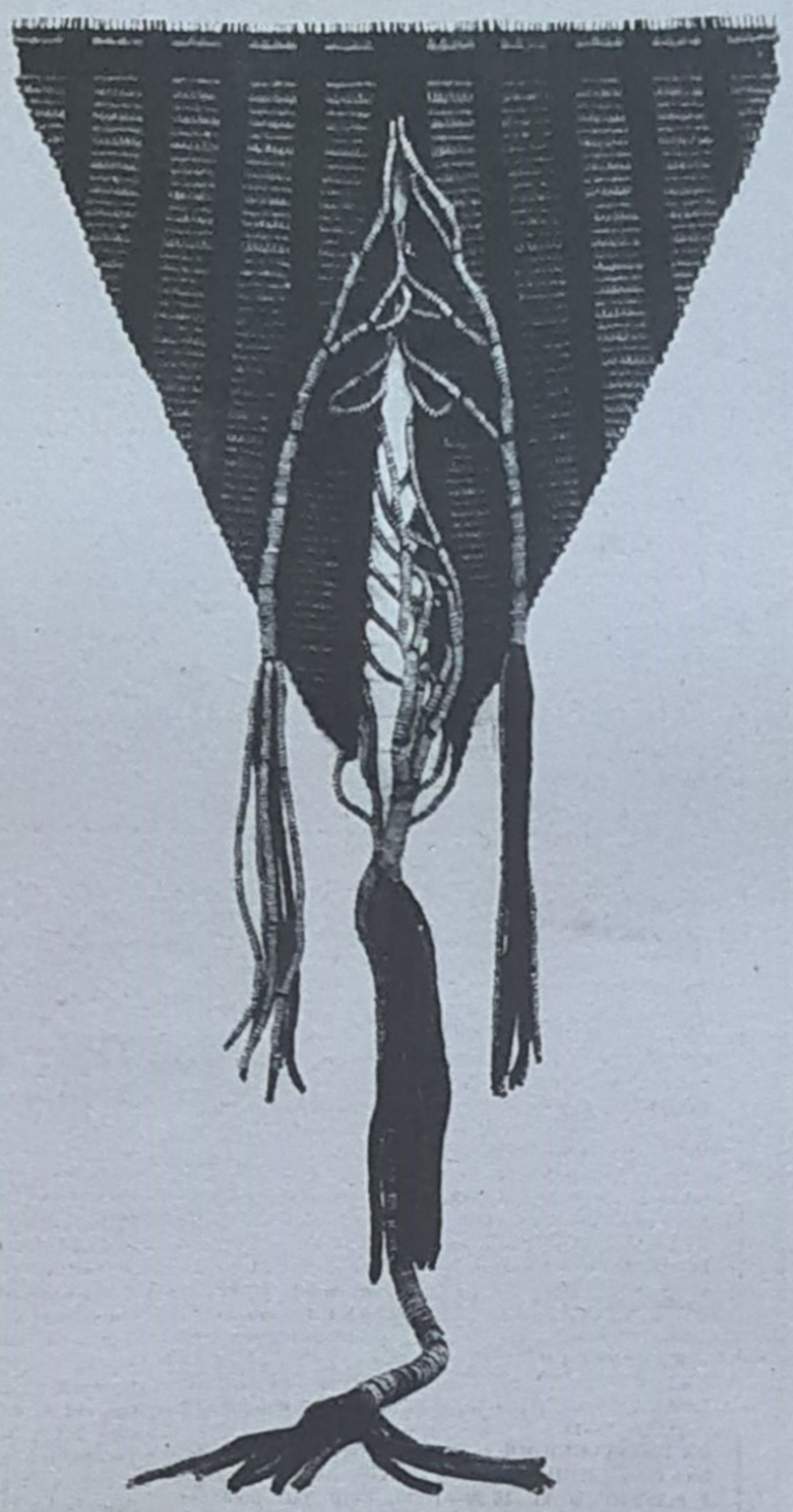

Þær Ásgerður Búadóttir, Þorbjörg Þórðardóttir, Sigrún Sverrisdóttir og Ragna Róbertsdóttir virða fyrir sér eitt verkanna á sýningunni.

Kjarvalsstaðir

NORRÆN VEFLIST

Síðasta vika

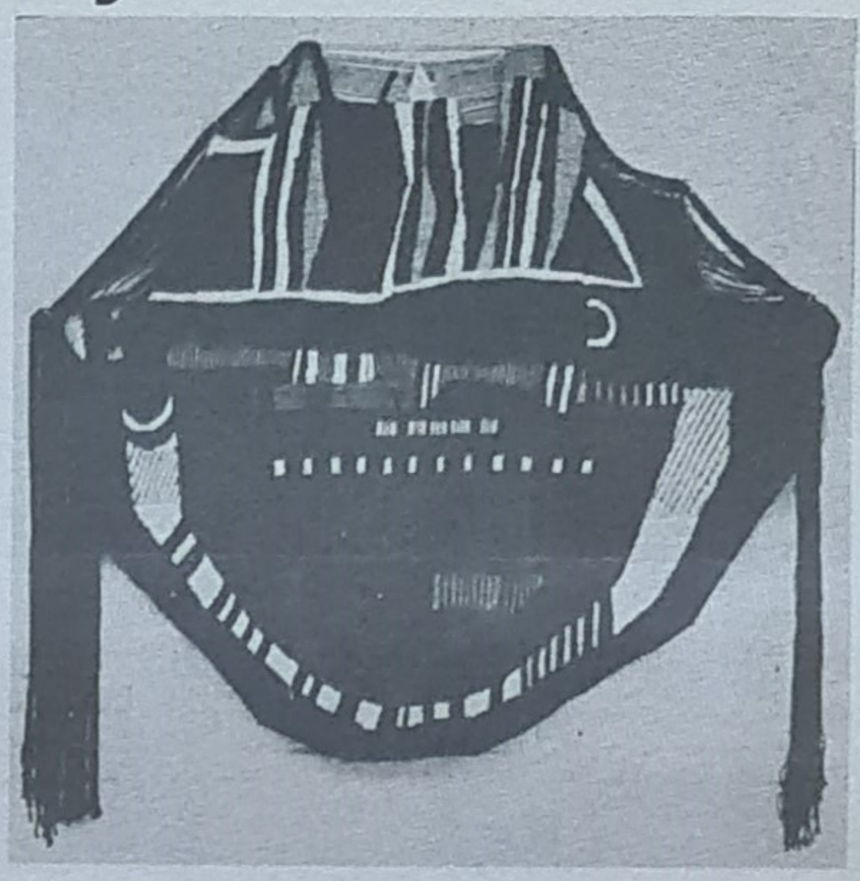
Föstudaginn 18. febrúar kl. 18
Hildur Hákonardóttir vefari gengur með gestum um sýninguna.

Föstudaginn 18. feb. kl. 20.30
Manuela Wiesler flautuleikari leikur barokk og nútímaverk.

Opið: 16—22 virka daga
14—22 helgar.

MORGUNBLAÐIÐ, FIMMTUDAGUR 17. FEBRÚAR 1977

Kjarvalsstaðir

Norræn veflist

Ein glæsilegasta sýning sem hér hefur verið haldin. Myndvefnaður, rýjateppi, ásaumur, taubrykk, Patchwork, macramé, batik, prjón, góbelín og vefskúlptúr.

Sunnudagur 6. feb.
kl. 17.
Manuela Wiesler leikur á flautu

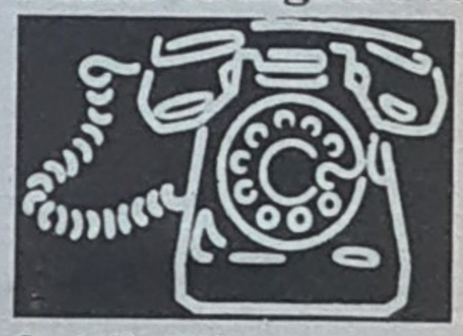
Miðvikudagur 9. feb.
kl. 18.

Ásgerður Búadóttir vefari gengur með gestum um sýninguna.

Opið 14— 22 helga daga, 16— 22 virka daga.
Lokað á mánudögum.
Geymið auglýsinguna.

MORGUNBLAÐIÐ, LAUGARDAGUR 5. FEBRÚAR 1977

Þessir hringdu . . .

● Nýju fötin keisarans

Mér eins og vafalaust fleiri unnendum veflistar varð aldeilis bilt við þegar ég kom á vefnaðarsýninguna svokölluðu, sem nú stendur yfir á Kjarvalsstöðum. Ég var mjög eftirvæntingarfull þegar ég kom á sýninguna en eftirvæntingin breyttist í undrun og síðar í vonbrigði. Sá „vefnaður" sem nú er til sýnis á Kjarvalsstöðum er ekki list heldur ólist. Ég hef haft vefnað að tómstundagamni nú í tæp 40 ár og hef ofið frá einsköftu upp í 10 sköft og tel mig því nokkuð dómbæra á sýninguna. Og það segi ég satt, að engan sýningargripinn myndi ég vilja hafa inni á heimili mínu. Ég ætla ekki að lýsa einstaka sýningargrip en það vil ég segja, að ef þetta er list, þá verðum við, unnendur sannrar listar að finna okkur eitthvert annað hugtak en orðið list. Þetta er ekki list, en það er okkar gamli góði vefnaður."

Tygum eru vælkomin til opnanina av framsýningini

Norrøn vevlist
(Nordisk Textiltriennale)

grækarismessudag kl. 14 í Listaskálanum.
Sýningin heldur á til 26. mars.

Vinarlig heilsan
Listafelag Foroya

14. sep.
Týsdagur, 8. mars 1977

Norðurlendsk vevlistaframsýning í Listaskálanum

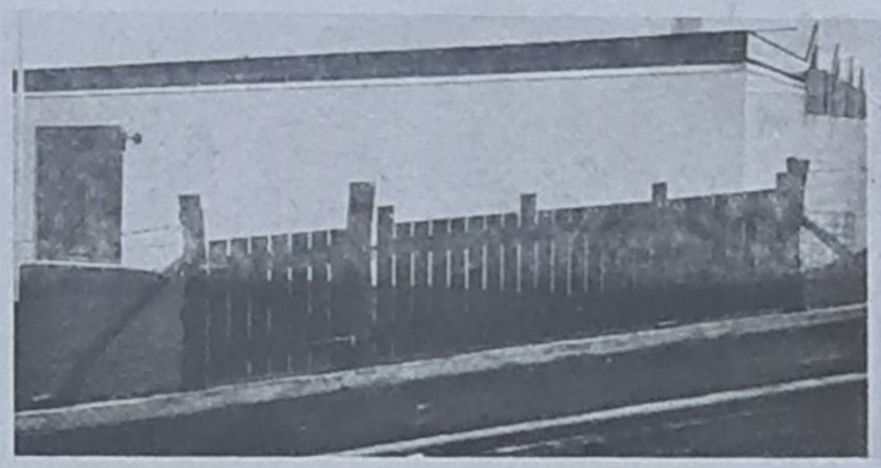
— opnar á Grækarismessu

Leygardagin 12. mars, á Grækarismessu, opnar ein norðurlendsk vevlistaframsýning í Listaskálanum í Gundadali. Framsýningin verður opin í tvær vikur, til 26. mars. Fýra av luttakarunum á framsýningini, ein úr Islandi og tríggir úr Danmørk, eru komnir til Føroya at skipa fyri og hongja listaverkini upp.

Hetta er annars fyrstu ferð, ein samnorðurlendsk framsýning av vevlist er fingin í lag. Hon var fyrst í Aalborg í juli í fjør og síðani hevur hon verið í Oslo, Malmø, Aabo og Reykjavík, haðani hon er komin til Føroya, sum er seinasta landið, framsýningin verður í.

Triðja hvørt ár

Framsýningin rópast «Nordisk Textil Triennale» og skal hon eftir ætlanini vera triðja hvørt ár. Tað er ein treyt, at verkini á framsýningini ikki eru eldri enn trý ár. Janus Kamban upplýsir fyri Fjúrtanda, at upprunin til hesa framsýning var, at fólk, ið fáast við at veva, vildu gera vart við norðurlendska vevlist. Tí tóku tey seg saman og gjørdu framsýningina, sum telur 116 verk eftir 95 listafólkum. Tað eru mest kvinnur, sum fáast við veving, men eisini nakrir menn eiga myndir á framsýningini.

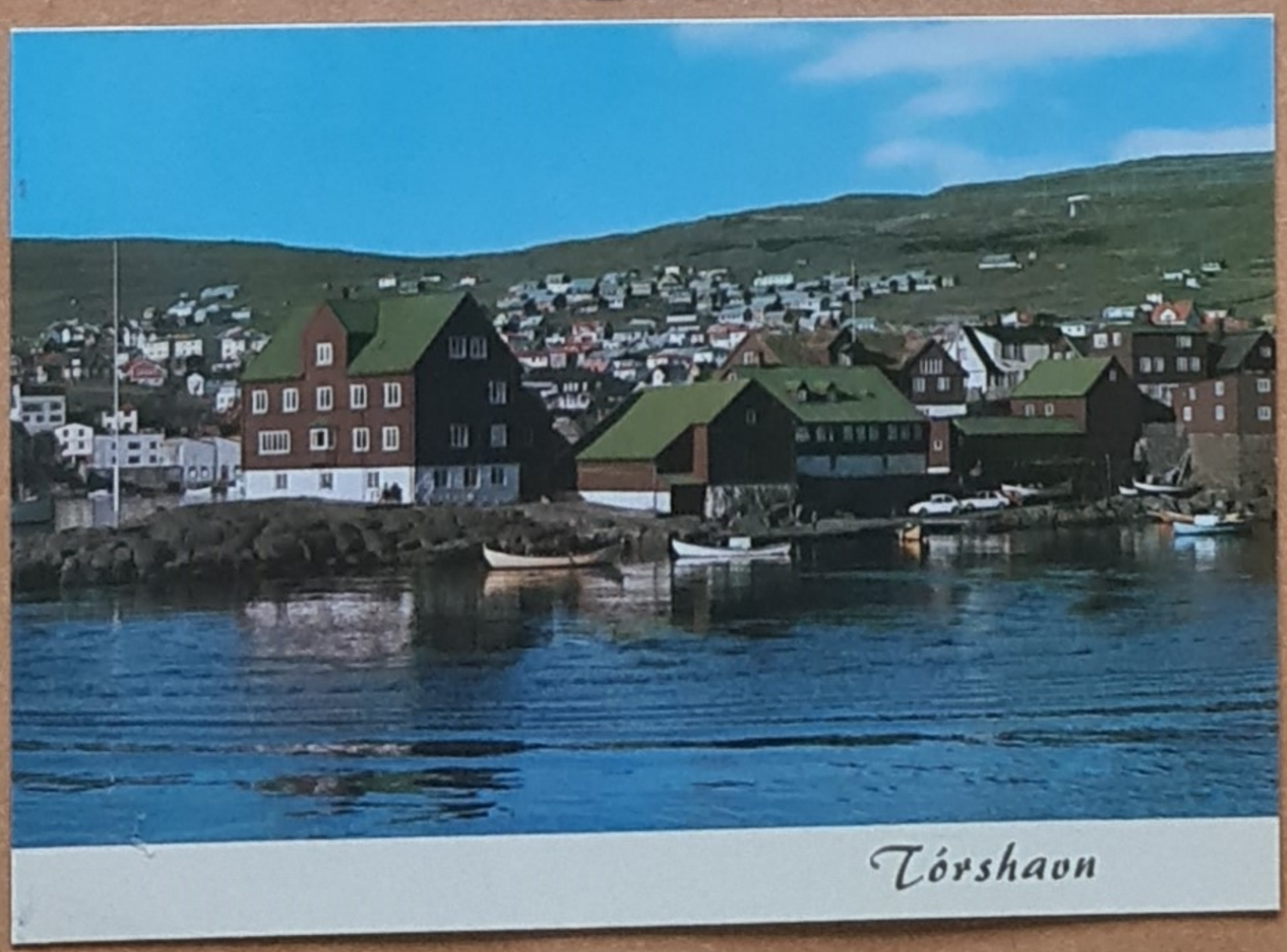
Ongin føroyingur

Á framsýningini eru einans listaverk — veggjatjøld, men onki, sum vanliga verður nevnt heimavirki. Tað verður møguligt at keypa onkur av verkunum. Ongin føroyngur er millum tey 95 listafólkini, men møguliga vera vit við á næstu sýningini, sum verður um trý ár. Tað er vónandi, at framsýningin nú kann eggja fólk til at fara at veva myndir, tí tað er júst hetta framsýningar eisini eru til, at eggja hvønn annan, sigur Janus Kamban.

Gomul siðvenja

Tað er gomul siðvenja serliga í Noregi, Svøríki og Finnlandi at veva veggjatjøld. Eisini í Islandi hevur verið vovið frá gamlari tíð, men danir hava ikki gjørt so nógv burturúr veving. Í Føroyum hava verið vovin mynstur, men ikki myndir.

hd

Tórshavn

sosialurin

Nr. 20
Leygardagin
12. mars 1977
50. árgangur
Leysasøla 2,00 kr.

frælsi
javnaður
brøðralag

Grækarismessa

Í Havn verður Grækarismessan hildin í dag tann 12. mars við skótaskrúðgongu, røðu og hornblástri. Orsaka av teim vánaligu gongulíkindunum í Tórs- og Tróndargøtu verður í ár byrjað í kommunuskúlagarðinum nýggja, haðani gingið verður oman á Váglið, har Sverri Patursson, bóndi í Kirkjubø heldur røðu.

Farið verður úr kommunuskúlagarðinum kl. 15,00.

Tjaldur ver vælkomið

Norrøn vevlistaframsýning í Havn

Í dag opnar stór framsýning í Listaskálanum í Havn. Hetta er ein samnorrøn framsýning við vevlist. Á framsýningini, sum nú í eitt gott ár hevur ferðast í øllum norðanlondum, eru tilsamans 118 vevlistaarbeiði. Tað eru 95 persónar í Danmark, Íslandi, Noregi, Svøríki og Finlandi, sum hava gjørt arbeiðini og lænt tey til framsýningina.

—Hetta er fyrstu ferð, at vit her í Føroyum hava havt eina tílíka framsýning, sigur leiðarin á Listaskálanum, Janus Kamban. Framsýningin er í størra lagi, men vit kunnu sjálvandi húsa henni.

Stimbra og eggja

Við framsýningini eru fýra fólk. Saman við føroyingum hava tey nú í fleiri dagar hongt arbeiðini uppá veggirnar. Ein av útstillarunum er Nanna Hertoft úr Danmark.

Hon sigur, at tað eru vevandi fólk úr Norðanlondum, sum hava tikið seg saman um at gera eina tílíka framsýning fyri at vísa, at eisini vit í Norðanlondum hava møguleikar innan hesa list. Endamálið við framsýningini er eisini at stimbra og eggja fólki at arbeiða við veving.

Í alt 118 arbeiði

Øll arbeiðini á framsýningini eru til sølu. Tey kosta úr nøkrum hundrað krónum upp í fleiri túsund kr. Tað dýrasta kostar 55.000 krónir. Tað ber heitið JANUS, og tað er norska kvinnan Synnøve Anker Aurdal, sum hevur gjørt tað. Av teimum 118 lutunum á framsýningini eru 17 longu seldir.

Nanna Hertoft: —Eg havi tvey arbeiði á framsýningini. Tey kosta 30.000 krónur tilsamans, og tey havi eg longu selt til kommununa í Lund í Svøríki, sum ætlar at hanga tey upp á einum ellisheimi.

—Sjálvandi eru útstillararnir áhugaðir fyri at selja mest gjørligt. Møguleiki er jú hjá almennum stovnum at keypa ymisk prýði til ellisheim o.a. sigur Nanna Hertoft.

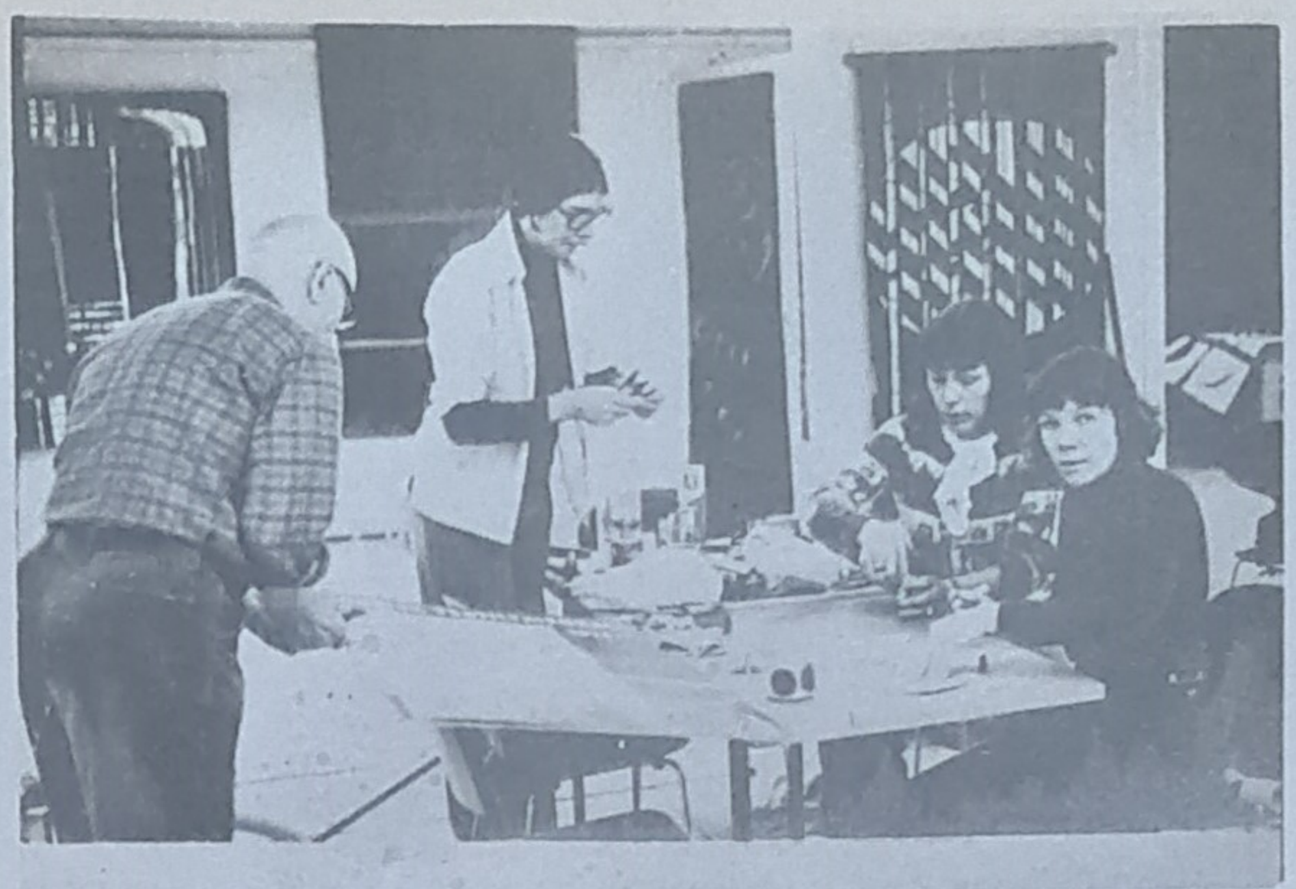
Framsýningin verður opin í dag frá klokkan 14 til 20. Fyrrapartin av vikuni verður hon opin frá klokkan 15 til 18. Framsýningin heldur fram til tann 26. mars.

Framsýningin er tryggjað fyri eina miljón krónur, og hon er figgjað at Norrøna Ráðnum og Føroya landsstýri.

14. SEP.

LEYGARDAGUR,
12. mars 1977
71. dagur í árinum
SÓLIN
Sólarris: 6.57
Í suðri: 12.37
Sólsetur: 18.18
MÁNIN
Kemur upp: 2.55
Í suðri: 6.20
Fer niður: 9.44

Hósdagin vóru tær lidnar at hongja listaverkini upp og so var bara eftir at skriva nummur og rudda. Janus Kamban hevur hjálpt teimum við fyrireikingunum.

Norrøn vevlist — framúr vøkur og áhugaverd framsýning

— opnar í Listaskálanum í dag kl. 14

Í dag kl. 14 opnar felagsnorðurlendska vevlistaframsýningin — Nordisk Triennale ella Norrøn vevlist, sum hon verður nevnd her — í Listaskálanum í Gundadali. Heili 95 listafólk úr øllum norðurlondunum uttan Føroyum eiga verk á hesi framsýning, sum avgjørt er verd at siggja. Síðani í juli í fjør hevur framsýningin ferðast um norðurlondini, og Tórshavn er seinasti staður, har hon verður sett upp. Tá hon endar her, tann 26. mars, verða tey 116 listaverkini send til Ålborg, haðani teir ymisku eigararnir fáa tey aftur.

Vit vóru uppi í Listaskálanum hósdagin og tosaðu við tvær av listakonunum, sum eru komnar higar at standa fyri uppsetingini av framsýningini.

«Fólki dámar betur eitt abstrakt veggtjald enn ein abstraktan málning»

Nanna Hertoft úr Danmørk segði, at stórur áhugi er fyri vevlistini í norðurlondunum. Í miðal hava 10—13.000 fólk vitjað framsýningina í hvørjum landi.

Orsøkina heldur hon vera, at tá fólk siggja eitt abstrakt vovið veggtjald, hugsa tey ikki so nógv um, hvat myndin skal vísa, sum tá tey siggja ein abstraktan málning. Tey kenna betur tilfarið og fegnast meiri um litirnar. Menniskjan hevur alla tíð havt klæði fyri neyðini.

— Kanska kunnu fólk gjøgnum vevlistina læra at viðurkenna ta nýggju málaralistina, sum tey annars ikki vilja vita av, segði Nanna Hertoft.

Nanna Hertoft var 5-6 mánaðir um at veva hetta veggtjaldið. Hon brúkti 3 kg. av ull, mest íslendska, og hon litar ullina sjálv. Veggtjaldið er í tveimum pørtum, 211×113 cm hvør til støddar. Býráðið í Lund í Svøriki hevur keypt tað fyri 30.000 kr.

5-6 veggtjøld um árið

Áhugin fyri veving er vaksin nógv í Danmørk tey seinastu árini og tey gerast støðugt fleiri, sum fáast við veving. Møguleikarnir at hava framsýningar eru eisini størri. Tað eru næstan bara kvinnur, sum veva, men nakrir menn eiga eisini verk á framsýningini. Nanna Hertoft segði, at tað ikki er so gamalt at veva í Danmørk sum t.d. í Noregi, har tað hevur verið ein partur av bóndamentanini at veva veggtjøld.

Spurd um hon kann liva av vevingini burturav, segði hon, at tað er torført. Tey flestu, ið fáast við veving, hava tí okkurt annað arbeiði eisini.

— Í miðal geri eg eini 5—6 veggtjøld um árið, og tað eru yvirhøvur almennir stovnar, sum keypa tey, serliga Statens Kunstfond, sum hevur tey hangandi í almennum bygningum.

Nøgd við umstøðurnar í Listaskálanum

Vit spurdu Nannu Hertoft, um hon var nøgd við umstøðurnar í Listaskálanum.

— Ja, eg haldi hølið er vælegnað og ljósið er gott. Framsýningin er nakað stór fyri at kunna rúmast øll her inni, men tann trupulleikin hevur eisini verið á teimum flestu av hinum støðunum, framsýningin hevur vitjað.

«Ógvuliga týdningarmikið fyri okkum at luttaka í framsýningini»

6 íslendskar kvinnur taka lut í framsýningini, og ein teirra,

Nanna Hertoft — Kanska kann vevlistin fáa fólk at dáma abstrakta málaralist.

Ásgerður Búadóttir, er nú stødd í Føroyum. Hon segði, at tað ikki eru meira enn eini 15 ár síðani, veruliga varð farið undir at veva veggtjøld í Íslandi, og tey eru fá í Íslandi, sum arbeiða við vevlist. Á miðøldum vórðu vovin altarklæði við mynstrum og nýtslulutir sum saðilklæði.

— At veva veggtjøld er sum hvør onnur myndalist. Vit vilja við veggtjaldinum á sama hátt sum málarin við málninginum og myndahøggarin við høggmyndini siga fólki okkurt.

Ásgerður Búadóttir segði, at tað er ógvuliga týdningarmikið fyri Íslendingar at taka lut í hesi framsýningini, hon gevur teimum nógva inspiratión.

Opin í tvær vikur

«Norrøn vevlist» verður opin í dag frá kl. 14 til 20. Annars ber til at siggja framsýningina mánadagar—hósdagar kl. 15—18 og friggjadagar—sunnudagar kl. 15—20. Seinasti dagur er leygardagurin 26. mars.

hd

Dimmalætting

Amtstidende for Færserne

FR frants reslorff

Heilsøla

Tlf. 11061 — Tórshavn

Norrøn vevlist —

Sjáldsom framsýning í Listaskálanum

Seinnapartin í dag kl. 2 opnar framsýningin »Norrøn Vevlist« í Listaskálanum í Gundadali. Sama framsýning sum sýnir handvevna, sæð við listamansins eyga, hevur verið sýnd í hinum norðanlondunum, har hon hevur hingið uppi í Nordjyllands Kunstmuseum í Aalborg, Kunstcentret Høvikodden í Oslo, Malmø Konsthall í Malmø, Wäinö Aaltonens Museum í Aabo og Kjarvalsstaðir í Reykjavík.

Tað var í 1974, at nøkur listafólk í Danmark komu við tí hugskoti at skipa fyri eini norrønari textilframsýning, framleidd av listafólkum úr øllum norðanlondum. Farið var alt fyri eitt undir at kanna møguleikarnar at seta eina slíka upp, og um listafólk yvirhøvur høvdu hug at taka lut í eini slíkari. Øll tóku fult undir við hesum hugskoti. Síðan varð farið til verka. Øll listafólk kundu luttaka. Einasta, ið kravt var, var at handverkið, tey framleiddu, skuldi verða tikið ur hugaheiminum og tilvirkað úr einum ella øðrum vovnum tilfari. Hetta skuldi verða ein framsýning við vovnum lutum og alt tilfar innan textilin kundi nýtast.

Fyri at kunna taka burtur úr innkomna tilfarinum til framsýningina, var ein nevnd sett. Í hana kom at sita eitt umboð fyri hvørt land, og vóru hesi: Pirkko Hammerberg, Finland, Hans Krondahl, Svøriki, Asgerður Buadóttir, Ísland, Franka Rasmussen, Danmark og Aase Frogner, Noreg umframt finski tulkurin Agneta Hobin.

Framsýningin fekk heitið Nordisk Textiltriennale, sum merkir, at hetta er ein textilframsýning, ið koma skal triðja hvørt ár.

118 lutir á framsýningini

Nevndin fekk nógv um at vera. Tá freistin var úti vóru einir 675 tilvirkaðir vev-lutir innsendir. Av hesum valdi nevndin 118 lutir til ferðaframsýningina. Hetta var eitt ógvuliga stórt arbeiði og tað tók eina heila viku frá morgun til kvøld at velja lutirnar út. Allir vóru teir tilvirkaðir úr textili. Tað, sum tikið var til framsýningina, skuldi helst vera nakað originalt, ikki eftirlíkning, og hann, sum gjørt tað hevði, skuldi sjálvur hava tikið tað úr egna hugaheimi sínum. Samstundis skuldu lutirnir vera sermerktir.

Tað hevur eisini eydnast norðurlendsku metingarnevndini at seta eina fjølbroytta og sermerkta vevlist upp. Sum vit beinanvegin leggja til merkis, er eingin føroyskur luttakari við á framsýningini, men hon skuldi, so leingi vit hava høvi at siggja hana í Listaskálanum, fingið onkran áhugaðan at farið í holt við vevlut, sum vit næstu ferð, tá framsýningin kemur hendavegin um 3 ár, sleppa at frøast um saman við øðrum.

Tað hevur tikið tað mesta av vikuni hjá teimum 4 kvinnunum, sum komnar eru til Føroyar at seta framsýningina upp í Listaskálanum. Tær eru Asgerður Buadóttir, úr Íslandi, Jette Brønnum, Margrethe Agger og Nanna Hertoft, allar triggjar úr Danmark.

Tað kostar ikki so lítið at skipa fyri eini slíkari framsýning, men her hevur Nordisk Kulturfond verið ógvuliga beinasamt og latið pening. Ein onnur fíggjarlig hjálp er, at tað kostar 5 kr. at koma inn at hyggja at framsýningini, og tað er ikki eitt stórt atgongugjald, um vit eisini hava í huga, hvat tað er, vit sleppa at siggja í hesum døgum í Listaskálanum. Tað er ikki ov mikið sagt, at hetta er hin mest áhugaverda framsýning, ið nakrantíð hevur verið at sæð í Skálanum. Tað er heldur ikki lætt at greiða frá henni — hon skal veruliga upplivast. Tú kanst ganga og hyggja teg um í tímavís og alla tíðina finna okkurt nýtt og áhugavert, sum tú ikki hevði eyga fyri í byrjanini.

Framsýningin opnar sum omanfyri sagt í dag og er opið hvønn dag líka til sunnudagin 27. mars.

Húsaklædningur og tak

av ti vælkenda norska Høyang aluminium er rætta tilfar til føroyska veðurlagið, tað er litfast og viðlikahaldsfritt, og fast í 11 vøkrum litum, verður sent beinleiðis frá fabrikk til keypara.

Bið um litkort og brochurur.

P. H. Welhe,
Sørvágur tlf. 6.

Friðarløtan, sum Birgitta Nelson Clauss úr Svøriki hevur framleitt

FØROYA LANDSSTÝRI

Føroya landsstýri biður tygum sýna sær ta sømd at koma til døgurða á Føroya læraraskúla leygardagin 12. mars 1977 kl. 20.00.

MALMÖ

Malmö konsthall
Nordiska textiltriennalen 1976–77.

Form, Fantasi – Slöjdföreningens stora konsthantverksutställning på Liljevalchs 1964 – markerade ett genombrott för den textila konsten i Sverige. Den fria textilen som tillåter den konstnärliga uttrycksviljan att dominera över hantverkets hänsyn till givna ramar är idag jämställd med andra konstarter. Textil bildkonst har blivit ett alternativ till textilt konsthantverk och den tradition som utvecklats ur brukskonst och hemslöjd.

Ambitionen bakom denna första nordiska textiltriennal har varit att tillgodose det växande intresset för mediet både bland konstnärer och publik. Bristen på utställningsmöjligheter för textilare är en annan motivering liksom tanken att skapa en motvikt till textilbiennalen i Lausanne för att manifestera den nordiska textilkonstens särprägel.

Nationella kommittéer har förberett utställningen; i den svenska arbetsgruppen har bl a Anna Cervin och Kirsten Hennix ingått. Inbjudan har skickats till samtliga textilkonstnärer i alla fem länderna. Av de inkomna bidragen har 116 verk valts ut av en jury med Hans Krondahl som svensk företrädare. 94 utställare är med. Triennalen öppnades i Nordjyllands konstmuseum i Ålborg och i Sverige har enda anhalten varit Malmö konsthall. Överallt under utställningsturnén har en talrik och intresserad publik infunnit sig.

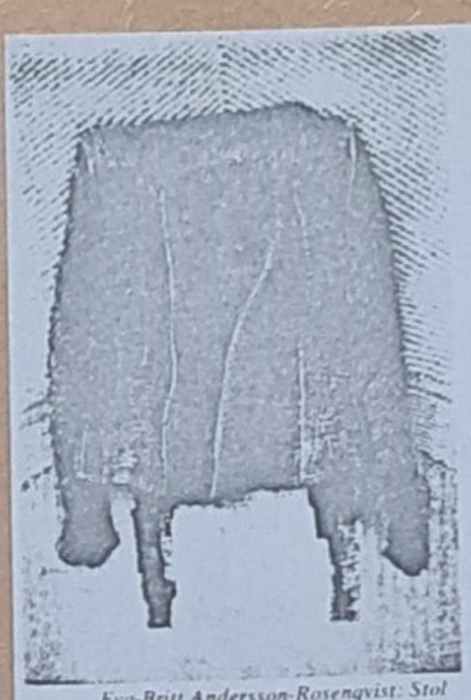
Det är en stor utställning, ändå är den inte representativ för vad som är spännande och viktigt idag, åtminstone inte sett ur svensk synvinkel. Här fattas textilarna i Göteborg som tidigare i år imponerat med grupputställningen "Verkligheten sätter spår" på Röhsska och på Kulturhuset, här fattas Textilgruppen i Stockholm, Elisabet Hasselberg-Olsson och hennes medutställare på Nationalmuseums utställning "Tre temperament i väv" saknas, Maria Adlercreutz är inte heller med, Kaisa Melanton som med sina elever på Konstfack deltog i Araratutställningen i våras och som gjort en lång rad utsmyckningar för offentlig miljö har uteblivit. Listan kan naturligtvis göras längre men den är ändå tillräcklig för att påminna om politiska och socialt medvetna kampbilder, diskussionen om nya utställningsformer – att konstnärerna aktivt möter sin publik genom att hela tiden närvara på utställningen, försöken att arbeta kollektivt.

De danska initiativtagarna tar i sin katalogtext avstånd från tanken på att begränsa triennalen tematiskt och diskuterar inte heller möjligheten att inskränka på antalet representerade tekniker. (Nu finns *allt* med, från tygtryck till stickade tavlor, broderier, mosaiksöm, applikationer, batik, smycken i blandteknik samt vävtekniker av olika slag.) Just denna brist på avgränsning är emellertid orsak till att uppslutningen från svenskt håll blivit dålig.

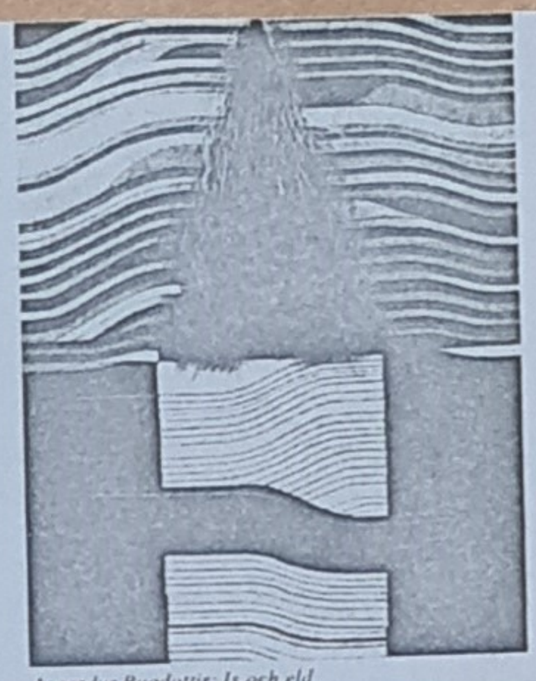
Målsättningen för juryns arbete verkar oklar. Trots att triennalen sägs vara Nordens svar på textilbiennalen i Lausanne tycks man inte i första hand angelägen att ge en representativ bild av nuläget på textilfronten. Etablerade konstnärer får vara med men man anser det lika angeläget att leta fram "andra än de sedvanliga". Samtidigt medger man att "etablerad" möjligen betyder "erkänd" men att det fortfarande är få textilare förunnat att vara etablerade ekonomiskt sett och i fackliga sammanhang. Vad som i mitt tycke ändå är den största bristen på den här utställningen är att man inte lyckats dra gränsen mellan hantverk och textilkonst på ett tillfredsställande sätt.

Resultatet har alltså blivit blandat och svårt att överskåda. 60-talets polska inflytande där t ex Magdalena Abakanowicz tredimensionella skulpturer spelat roll är märkbart sida vid sida med det unga 70-talets ofta realistiska och figurativa stil.

Från Norge deltar bl a **Synnøve Anker Aurdal**, det stora namnet där efter Hannah Ryggen och en av dem som arbetat aktivt för att förbättra textilkonstnärernas villkor. Till de yngre och intressantaste hör **Unn Sönju** med två effektfulla gobelänger i svart, grått och vitt. Den ena vävnaden avbildar ett landskap i fågelperspektiv befolkat av råttor och i centrum något som liknar ett galler eller raster, en skärm mellan motivet och betraktaren. Det är en efterhängsen bild som stannar kvar på näthinnan. Danskan **Nanna Hertofts** två bildvävnader "Rød dobbeltvariant" med böljande formspel är tonsatta i rött, brunt och vitt. Hon är typisk för de senaste årens "gröna textilvåg", återgången till växtfärger och

Eva-Britt Andersson-Rosenqvist: Stol

Asgerdur Buadottir: Is och eld

naturmaterial. **Elsebeth Møller** speglar snarare 60-talet med sin fria skulptur i makramé och wrapping, "Livets port".

Triennalens vitalaste grupp är isländskorna, det är de som vågar sig på att ställa ut en rad naturtroget skulpterade rädisor likaväl som **Asgerdur Buadottirs** dramatiska väv "Is och eld" i ull med inslag av tagel. Här finns också några av utställningens få bildvävar med feministiskt motiv; t ex "Kvinnans livsmönster" av **Thorbjörg Thordardottir. Pirkko Hammarberg** får representera den finska gruppen och naturskildrarna i gemen i den här översikten med sin stora väv i blandteknik "Råg och potatis". Den visar en åker omgiven av djup grönska och en blekrosa sol hängande lågt vid horisonten, det doftar ur marken. Svenskan **Eva-Britt Andersson-Rosenqvists** två gobelänger, en enkel pinnstol med och utan en blå jacka hängd över stolsryggen, hör också till det jag tänker på med glädje.

Men de senaste årens livliga diskussioner kring textilkonsten speglas alltså inte på den här nordiska triennalen och det är synd; jag föreställer mig att utställningen kommit till bl a just på grund av den aktuella debatten. Avigsidorna får ändå inte skymma bort faktum att initiativet är bra. Det är bara att hoppas att initialsvårigheterna kan övervinnas till nästa triennal som planeras till 1979 och med Röhsska konstslöjdmuseet i Göteborg som första värd.

Anna Lena Lindberg

Textiltriennalen 1979-1980
Norræn vefjarlist 1979-1980

Verk á sýninguna skal afhenda í Listasafn ASÍ Grensásvegi 16 (á horni Grensásvegar og Fellsmúla) mánudaginn 7. maí frá kl. 13-16. Þátttökueyðublöð sem fylgja skulu verkunum eru nú þegar til afhendingar í: Galleri Langbrók Vitastig 12, gegn 6.500.- kr.

Undirbúningsnefndin

22/4 - 79

Textílriennalen 1979—1980
Norræn vefjarlist 1979—1980

Verk á sýninguna skal afhenda í Listasafn A.S.Í., Grensásvegi 16 (á horni Grensásvegar og Fellsmúla), mánudaginn 7. maí frá 13—16. Þátttökueyðublöð sem fylgja skulu verkunum eru þá þegar til afhendingar í Galleri Langbrók, Vitastíg 12. Gegn 6.500 kr.

Undirbúningsnefndin.

Íslensk vefjarlist á samnorrænni sýningu

8. nóvember s.l. var opnuð í Listiðnaðarsafninu í Helsinki samnorræn sýning á vefjarlist, Nordisk Textiltriennale. Sýning þessi er haldin þriðja hvert ár á öllum Norðurlöndunum. Að þessu sinni var hún fyrst haldin í Gautaborg, þar sem hún var opnuð í júní í sumar. Þaðan fór hún til Kaupmannahafnar í september og er nú í Helsinki, sem fyrr segir.

Til Íslands kemur sýningin í apríl 1980 og verður sett upp á Kjarvalsstöðum, en í millitíðinni mun hún fara til Noregs og Færeyja.

Sex íslenskir veflistamenn eiga verk á sýningunni. Við opnun hennar í Gautaborg keypti Röhsska listiðnaðarsafnið verkið „Atlantis" eftir Ásgerði Búadóttur. Gagnrýnendur dagblaða í Svíþjóð og Danmörku hafa farið lofsamlegum orðum um íslenska framlagið til sýningarinnar. Þannig segir Bertil Andrén t.d. í blaðinu Vestgöta-Demokraten um „Atlantis" Ásgerðar Búadóttur að það sé „stór vefur, fullur af stemningu, táknmynd af eilífri náttúru og óendanlegum víðáttum af streymandi vatni."

Gagnrýnandi Berlingske Tidende getur sérstaklega um myndvef Þorbjargar Þórðardóttur og segir að þar sé að finna „áþreifanlegan íslenskan húmor". Myndin sýni Íslending, sem situr á garðstól úti í rigningunni og heldur á mynd af Heklu undir blá um himni.

Á sýningunni eru 93 verk frá öllum Norðurlöndunum þar af 8 frá Íslandi.

— lh

Norræn textílsýning 1979

II. sýning Norrænnar vefjarlistar verður opnuð í Röhsska listiðnaðarsafninu í Gautaborg í júní 1979. Síðan fer sýningin um öll hin Norðurlöndin, Kunstindustrimuseet Kaupmannahöfn, Kunstindustrimuseet Helsinki, Kunstnerens Hus Oslo, Listaskálinn Þórshöfn, Færeyjum, og mun ljúka í Reykjavík í apríl 1980.

Öllum þeim sem vinna að vefjarlist eða annarri textillist er heimil þátttaka. Eingöngu verða tekin verk sem eru unnin í listrænum tilgangi, en ekki til fjöldaframleiðslu. Þátttakendur mega ekki senda inn fleiri en tvö verk, og mega þau ekki vera eldri en þriggja ára. Mun sérstök dómnefnd fjalla um verkin. Þátttökugjald miðast við 100 dkr., skilafrestur verður í maí 1978 og verður auglýstur síðar.

9 nóv '79

Bästa textilkonsten från hela Norden

Röhsska Mus

Av MARIA RUDBERG

GÖTEBORG: Det är ränder och rutor, sammet och siden, färger och former, lin och ull, trasa och lump, berättande bilder och abstrakta mönster. Det är Nordisk Textiltriennal som öppnat på Röhsska museet i Göteborg.

Här finns det bästa i textil konst just nu från hela Norden.

Triennal betyder något som återkommer vart tredje år. Detta är den andra Nordiska Textiltriennalen. Den första startade i Danmark.

93 verk ställs ut på Röhsska hela sommaren. Det är ett urval gjort av en jury i varje land. Flera hundra verk skickades in.

KONSTNÄRSVERK

Juryn i varje land är vald av textilkonstnärer bland dem själva. I Sverige har det varit Sandra Ikse-Bergman, Ulla Schumacher-Percy och Angela Utbult. Dessutom finns i varje land en arbetsgrupp som står för grovjobbet, upphängning, kontakter.

— Vi hade hoppats på lite mer nytt. De flesta bidrag känns ganska traditionella, säger Maj-Britt Engström i den svenska arbetsgruppen.

Man kan se typiska drag från de olika länderna. — Från Finland är det mycket abstrakt, stramt och strikt. I de norska bidragen ser man den gamla tunga gobelängstraditionen. I Sverige gör vi mer bilder, även om den "fotografiska" stilen börjar försvinna igen.

— Det är viktigt med detta samarbete mellan nordiska textilkonstnärer — förr visste vi för lite om varandra! säger danskan Nanna Hertoft, en av initiativtagarna till den första triennalen. Här syns en del av hennes egen "Indigo — Formvariation". (Foto: DAN LJUNGSVIK)

Bara två av utställarna är män, båda från Norge. Textil är av hävd ett kvinnligt material och textilkonst har blivit en kvinnokonst.

Men utställarna, skriver Beate Sydhoff i katalogen, "är individer som befriats från sin traditionella grupptillvaro som kvinnor i en kvinnokonst och numera är fria skapande konstnärer med allt vad detta innebär av lycka och vånda".

"Stengsler" heter denna bildväv av norskan Inger-Johan Brautaset. Röhsska museet är det enda stället i Sverige där den stora nordiska utställningen visas.

Utställningen tar två våningar. Där finns mycket att se. Norska Inghild Karlsens skrackinjagande fågelskrämmor. Finska Maisa Turunen-Wiklunds sommarhässja med virkade små blommor... Eller Sidsel Brydes applikation "Kulturafton" där ansiktena pöser och kristallkronan glittrar i kapp med smycken och bjäfs på herrskapet (Norge).

TILL FARFAR

Ingela Gullers, Sverige, har gjort "Farfar, vem var du?", en annorlunda bildväv med en gammal arbetsskjorta svävande över den plojda åkern. Bland dem som inspirerats utifrån är danskan Ulla Mynster-Ivarsson med "Ayse och fuglen" i spännande icke-nordisk färgskala. Hon har vävt mattor i Turkiet.

Även från Island och Färöarna finns bidrag om än inte lika många.

28 augusti är sista dagen på Röhsska, enda utställningsplats i Sverige. Därefter fraktas Textiltriennalen till Kunstindustrimuseet i Köpenhamn, Taideteollisuusmuseo i Helsingfors, Kunstnerernes Hus i Oslo, Listaskálin i Torshavn och Kjarvalstadir i Reykjavik. Då har det hunnit bli maj 1980!

Ekonomiskt stöds triennalen av regeringarna genom Nordisk Kulturfond.

Göteborgs-Posten

Röhsska Museet

Nordisk textiltriennal i Göteborg

En stor utställning av textilkonst från sex nordiska länder visas under sommaren på Röhsska Konstslöjdmuséet i Göteborg. Den återkommer vårt tredje år, och har startats som ett samarbetsprojekt mellan konstnärer, länderna emellan. Efter visningen i Göteborg skall den gå vidare till Köpenhamn, Helsingfors, Oslo, Reykjavik och Torsham på Färöarna.

Den textila bilden har på senare tid intagit en alltmer framträdande plats i konstnärliga sammanhang. Dess tidigare mönstermässiga begränsning har överskridits av en ung generation, som åstadkommit fullödiga uttryck för ett fritt konstnärligt skapande i denna teknik.

Den norska textilkonstnärinnan Hannah Ryggen är en förgrundsgestalt på detta område. Hon har gjutit nytt liv i äldre tiders bildvävnadskonst och låtit sina vävnader förmedla ett personligt engagemang i tidens brännande frågor. Den uråldriga traditionen av att handvävda alster varit en speciell kvinnlig angelägenhet, är fortfarande stark. Det framgår också av denna visning, som nästan uteslutande består av kvinnliga deltagare.

Utställningen har inget speciellt tema, utan den ger en överblick av de olika tendenser och tekniker som numera förekommer. Möreträdelsevis är det endast ett verk av varje deltagare som visas. 87 konstnärer ställer ut 93 arbeten. Ett tjugotal verk från varje land är med. Island och Färöarna visar ett mindre antal verk.

Aven om dessa konstnärer har mycket gemensamt, så förnimms ändock en underton av ett nationellt särdrag från varje land. Med utgångspunkt från en sådan personlighetens spegling, och utan att mer fackmässigt gå in på textila tekniker, skall här göras en utblick och kommentar till en del karaktäristiska verk.

□ Exotiskt inslag

Visningen avser textilier framställda i Norden. Det utesluter alltså inte att det förekommer alster av mer exotisk karaktär. I utställningens första rum möts besökaren av en sådan vävnad. Den är framställd av Yoshi Anaya, verksam som textillärare i Helsingfors. Det är en stor vävkomposition, som kan översättas till svenska med: "Hyllning till floden Niger".

Från fyra meters höjd störtar en flod av batikfärgade tygstycken ner i salen och flyter ut i en niometers bana över golvet. Den gör ett mäktigt, framvällande intryck. Färgerna är afrikanskt uttrycksfulla, med orange som står för solglitter och med blått som speglar vattnets dunkla djup.

De övriga inslagen från landet i öst är däremot genuint finska. Det spartanska formspelet får en arkitektonisk renhet, som går mot en finstämt driven förenkling. Färgen bleknar ner i sparsamt vintersvala nyanser. Men i den abstrakta mönotringen känns alltid en stark verklighetsupplevd förankring.

En rutmönstrad väv, kombinerad i lin, ull och trä, fångar känsligt atmosfären omkring en liten by. I en annan, varsamt kubiserad vävnad, är bebyggelsen tonad i vintersvala, snödoftande nyanser. Det första bleka vårljuset reflekteras i ett diagonalt inrutat tygtryck. I en fyradelad komposition i finväv, disponeras bilden i ett sinnrikt varierat, enkelt modulsystem. En dubbelväv i bl.a. bast, återger ett samemotiv och förmedlar ett intryck av uråldrig, primitiv kultur. Så kan också nämnas några mossgröna, björnskinnsbruna arbeten i ryateknik.

Några fria skulpturala formationer visas också. Ett par fritt hängande tygskulpturer syftar mot tunga jordformer och magiska riter. En fristående varnformation skall föreställa häsojat hö, och är illusoriskt arrangerad av färgat garn.

□ Atlantiskt landskap.

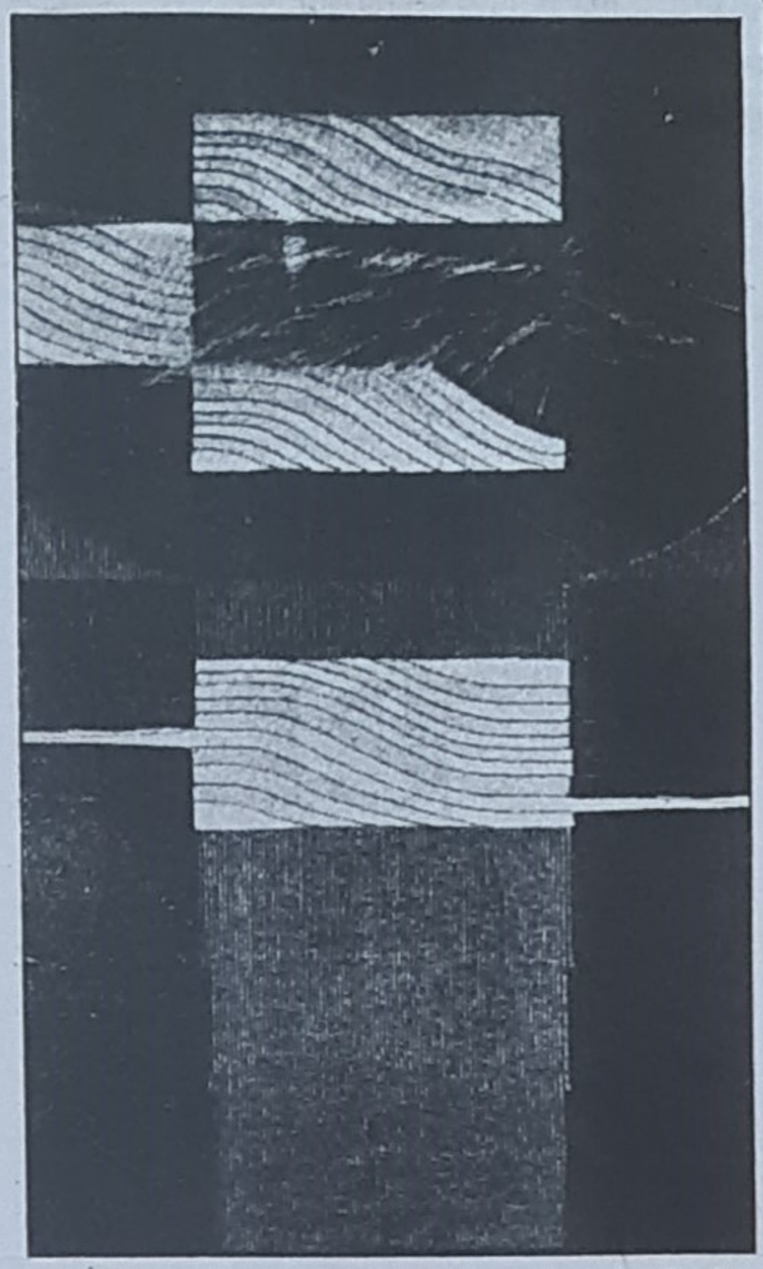
Från Island utställs åtta alster, en del av mycket särpräglad art. "Atlantis" är stor stämningsfull vävnad, en symbolform för evig natur och oändliga vidder av strömmande vatten. Naturen skildrad i kroppslig förvandling återkommer i ett tygtryck, "Blommande landskap" där kullar och dalar lätt kan omtolkas till mänskliga former.

En flossabetonad säckliknade väv rymmer, enligt titeln, väverskans kärlek till äventyret. en orgiginell trådskulptur svävar fritt i rummet. Det är tio hårbehängda stänglar som möts i en cirkelrund enhet.

Färöarna är representerat av en enda bildväv. Det är ett motiv som i sig innesluter en syntes av landets natur. Bruna hällar, havsskum och snöfläckar är inflätade i en abstrakt struktur av mycket karaktäriserande slag.

□ Norsk naturromantik

Liksom den norska konsten i övrigt, så rör sig också textilkonsten ofta i ett högstämt känsloläge. Den storslagna fjällnaturen och det norrskensflammande färgspelet strålar samman i bildvävnadernas starka kontraster mellan mörka bergväggar och bländande snövita vidder. De smälts också samman i sakralt mysteriösa verk, som i bildväven "Livet krone har smertens torner". Två människor sveps in i en förtärande färgstorm, som i vävnaden "Eld och vatten". Euforiska stämningar av förgänglighet skymtar fram i tygtrycket "Porträtt av tiden".

ATLANTIS. Bildväv i ull och hästhår av Asgerdur Buadottir, Reykjavik.

"Granen" heter en bildväv som ansluter till norskt måleris traditionella skogsmystik. Som ett drastiskt porträtt ur en gammal norsk folksaga hänger en bildväv, benämnd: "Du gamle mor". Här finns också utställningens enda uppenbara protestbild, kallad "Soweto".

En skulpturgrupp av något ovanligt slag, ställs också ut. Den består av en grupp figurer kallad "Fågelskrämmor" och är av det mer vindbitna, makabra slaget. Kläderna hänger som förmultnade trasor och verkar mest vara från Bockstensmannens tid. Gruppen utgör en bild av människan i yttersta förnedring och förfall och utgör en gengångaraktig syn från katakombernas värld.

□ Mjuk dansk design

Många av de danska arbetena kännetecknas av en spirituellt varierad linjerytmik. Slingrande våg och vattenrörelser åstadkommes genom öppna snöringar och ryschliknande applikationer. Behagligt luftiga sensationer förmedlas i en fyradelad målning på silke, benämnd: "Naturen lever ännu". Ett häftigt vinddrag går fram genom en starkt materialbetonad vävnad med namnet "Uveir".

En stor textilrelief har dimensionen 115x365x40. Namnet lokaliserar den till Danmark. Den heter "Den vinter der falt sne" och den är framställd i en mönstrad textilteknisk randning och går från bruna höstfärger över i en alltmer ljusnande helvit framtoning. Ett stort fabulerande tygtryck är avsett som rumsdelare och har namnet "Robertus scarf".

Rena garnkompositioner förekommer även. "Kasuri II" är utförd i ikatfärgat lin och är en skir komposition, påminnande om utkammat kvinnohår. Aven andra verk med infogade lösa garnpartier finns med, liksom välavvägt rytmiserade, geometriska kompositioner. Många utförda med den prägel av lekfull elegans, som representerar dansk stil och design.

□ Svensk tradition och förnyelse

De svenska arbetena representerar ett tvärsnitt av gamla och nya tekniker och motivval. Här visas traditionellt rutmönstrade plagg och stramt geometriserade figurationer, fritt framfantiserade eller inspirerade av äldre allmogekonst. Likaså dekorativt arrangerade stilleben och landskapsutsnitt. Personligt uttrycksfulla alster kan åstadkommas i enkel teknik. Gun Johansson visar en vävnad i munkbälte, benämnd "Torv". Den är helt utförd i bruna nyanser och man får ett starkt intryck av stå inför ett stycke verkligt upplevd natur.

Jordbunden mänsklighet karaktäriserar en bildväv av Ingalill Gullers. Den återger, i sparatansk naturalistisk utformning, ett landskap med plöjd åkerjord. I mitten en påsydd, sliten arbetsskjorta. Det mänskliga tidsperspektivet ges i titeln, som är: "Farfar vem var du?"

Under senare tid har många textilkonstnärer arbetat fram sina motiv i rent måleriska effekter. En interiör och en bild av en fatölj går i denna stil. Bland det mest personligt äkta som visas, är några broderier av Britta Marakatt. På ett genuint, naivistiskt träffsäkert sätt återger hon självupplevda situationer av lek och allvar i sin hemort Vittangi.

Bertil Andrén

Vås
Dan
12 j
Vänsterpress - Dagbladet 12 juli 1979

København 15/9-79

BERLINGSKE TIDENDE

Kunst i metermål

Nordisk Tekstil triennale åbner i dag

Af
Jens J. Kjærgaard

Husker De mon fortidens vintergardiner, der gjorde livet i husene udholdeligt i den mørke og kolde årstid?

Nu vender de måske tilbage i en ny og mere elegant udformning, nemlig som isolerende dobbeltpersienner, der sat fra kanten minder om tegneseriemågernes to halvbuer.

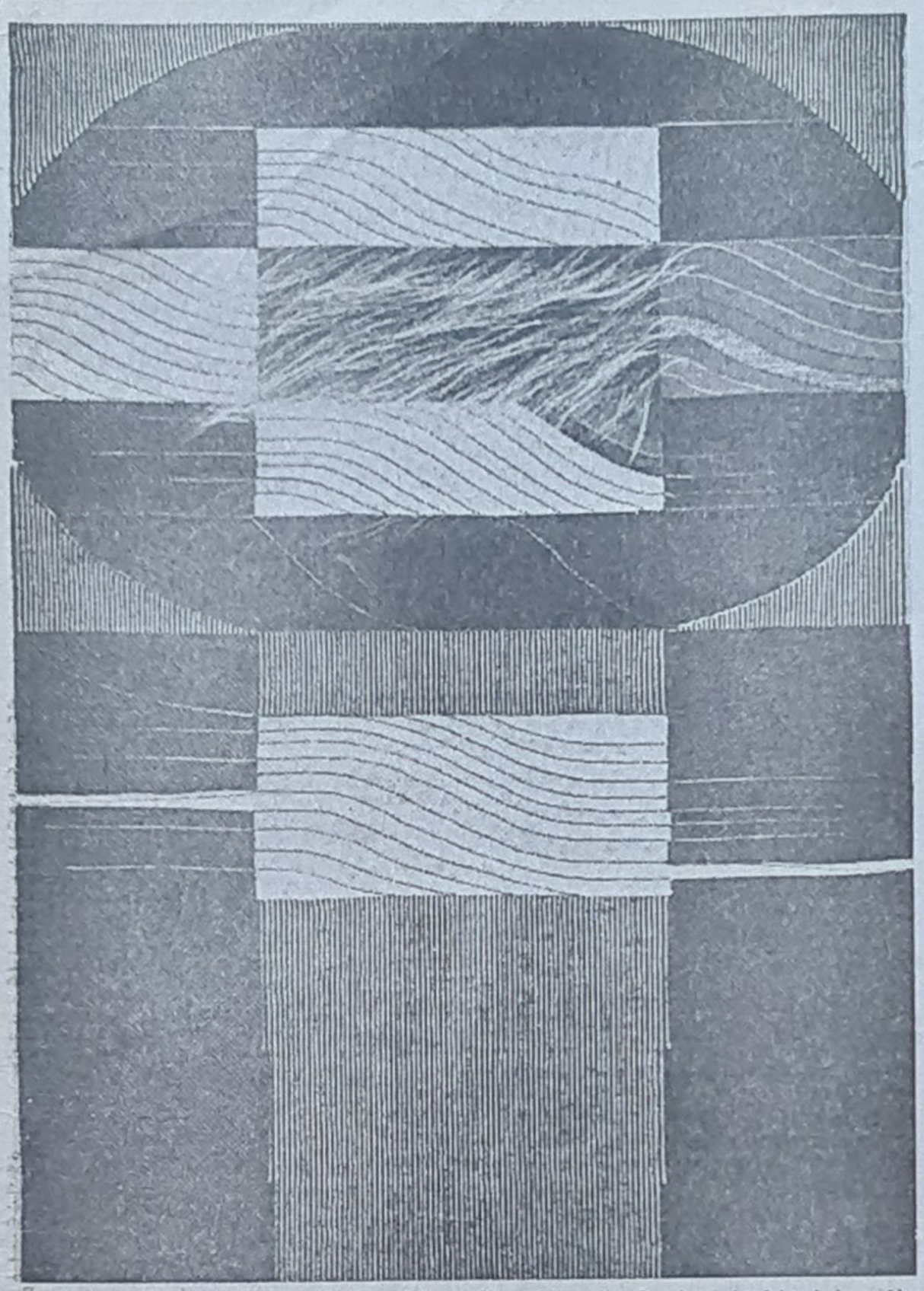
Ideen er udformet af civilingeniør Henning Solfeldt som eksamensprojekt ved Institutet for Husbygning på Danmarks tekniske Højskole, og hans beregninger viser, at persienner af denne type kan spare det danske samfund for milliardbeløb til brændsel. Det vil hans fagfæller, arkitekt Klavs Helweg-Larsen og civilingeniør Torben Esbensen, gerne skrive under på.

Solfeldt har bedt Klavs Helweg-Larsen være med i ingeniørfirmaet Solfeldt & Esbensen, der skal udvikle og sælge persiennerne.

Det er ikke noget tilfælde, at jeg kastede mig over et projekt, som både har interesse for arkitekter og ingeniører, siger Klavs Helweg-Larsen. Vi har begge to en baggrund, der gør os i stand til at se på et problem fra flere sider.

Det er ikke noget tilfælde, at jeg kastede mig over et projekt, som både har interesse for arkitekter og ingeniører, siger Klavs Helweg-Larsen. Vi har begge to en baggrund, der gør os i stand til at se på et problem fra flere sider.

Det er ikke noget tilfældigt

Denne billedvævning i uld og spundet hestehår er udført af Asgerdur Buadottir fra Island, den måler 150 x 140 cm.

Tekstilkunst på et højdepunkt

93 udvalgte værker fra hele Norden på Kunstindustrimuseet

KUNSTHÅNDVÆRK

IGENNEM flere år har der, på dansk initiativ, været arbejdet med et nordisk samarbejde blandt tekstilkunstnere. Den anden nordiske tekstiltriennale, som åbner i dag på Kunstindustrimuseet, er resultat af det spæde samarbejde. Vi ser 93 arbejder, vævede, stofmalede og applikerede. 87 nordiske kunstnere er hermed repræsenteret. Der er 23 arbejder fra Danmark og Færøerne, 20 fra Norge, 20 fra Finland og 24 fra Sverige samt Islands 8. Enhver, professionel som amatør, har sendt ind til bedømmelsen, ialt 557 arbejder. Et umådeligt grundmateriale for denne udstilling, som vandrer gennem Norden, støttet af bl.a. Nordisk Kulturfond og Nationalbankens Jubilæumsfond.

En fællesnordisk jury valgte til den første triennale de udstillede arbejder. Denne gang har hvert land valgt sine deltagere. Fællesskabet er bedre, man undgår lokalhensyn, skelen til kunstpolitisk placering og samtidig får jurymedlemmerne et — i bedste fald frugtbart — samarbejde om udstillingen, der også kan få en stærkere kunstnerisk helhed end den, vi nu oplever på Kunstindustrimuseet.

Det er jo for det første meget svært, at se på så mange tekstile sager, side om side. Udtryksformen bevæger sig fra den strengt naturalistisk fortællende, som er en mode til den strengt geometrisk bearbejdede flade.

Det havde været en styrke for udstillingen, hvis alle de naturalistiske billeder var samlet i et rum. Så kunne man få dem overstået der, protrætterne, dagligstueidyllen, bygningshåndværkerne ved mørtelspanden, pigen, der spejder efter fredsduer, for slet ikke at tale om den hvide måge, deltagerne i kulturaftenen, børnene i de voksnes klæder eller protestvævningen omkring Azania. Der er sandelig også tepotten, skiløberen og den farlige leg mellem en slags tegneserie-folk og en kryds og tværs. Uforståelige sager? Nej, på ingen måde, tværtimod så overskuelige at man er færdig med dem efter første blik.

Dernæst kunne man bringe de mest øjensynlige eksperimenter sammen, tekstilskulpturen, der står frit på gulvet eller hænger ned fra loftet, altså de for den forudsætningslose håndgribelige eksperimenter. For naturligvis finder eksperimentet også s/ed på fladen i en gobelinvevning. Finnen Maisa Turunen-Wiklund har en sådan eksperimenterende skulptur tilegnet sommerhøet. En tekstilstak omkring stakpinden, plejet af vind og vejr og med hæklede klokkeblomster og smørblomster om det stakkede græs. Også en fra loftet nedhængende skulptur af lange hår af — eller måske snarere — udført af Gudrun Thorkelsdottir, Island, er af dragende virkning.

OVERBEVISENDE, både som eksperiment og udtryk er også Annette Juels triangel af tråde, der med pletter giver et fremmedartet, farligt indtryk af vilddyreskind og etnografica. Et af denne udstillings dragende hovedværker.

Dernæst kunne man for min skyld godt have sorteret halvdelen af triennalens arbejder fra, de siger mig ingenting — og hvad skal jeg da sige om dem?

Tilbage bliver, hvad jeg vil kalde grundstammen, karakteren i en nordisk tekstilkunst, som pludselig befinder sig på et interessevækkende plan. At svenskerne har kunnet i mange år vidste vi, at nordmændene havde de store billedvævere liges ligeså og at Finland i nyere tid har præsteret nogle blændende solister og individualister indenfor tekstilkunsten er også kendt, hvorimod Danmark først nylig er kommet med. Til gengæld virker deltagerne på denne triennale ikke gennem nationale kendetegn, men ved deres mængde. Der er pludselig mange om tekstilkunsten, og også mange dygtige. Især er dette karakteristisk i Danmark.

Frem for nogen mener jeg, Nanna Hertofts Indigo billedvævning i ni baner, fortæller om stor rigdom. Vævningen er overvejende domineret af blå og brunlige toner, af forløb og forskydninger, som rummer skønhed, humør og korrektion. Det er et arbejde, som på en forestillingsløs, tiltalende måde er befriet for æstetik og som søger det væsentlige i udtryk gennem materialet og formen. Her er et menneske, som virkelig har fat i sit materiale og som arbejder helt originalt med tegningens forskydninger. Tæppets opdeling har sin logiske forklaring gennem den tekniske mulighed i lodret forskydning. Nanna Hertofts arbejde kunne ikke være udført i noget andet materiale, det er tankt og født i tekstil og lever nu sit videre liv som en del af vores virkelighed. Det er netop noget meget væsentligt, fordi så menge af udstillingens budskaber lige så godt kunne være udtrykt i olie på lærred, være tegneserier på avispapir eller være den gode slagkraftige plakat, som vækker os af dvalen med et slagord — og sådanne arbejder havde naturligvis vundet udtryksmæssigt ved at finde de naturlige materialer.

KIM NAVERS tredelte vævning er af umådelig skønhed, her er det de store klart afgrænsede figurer som samspiller med uldens karakter og farve. Et mesterværk er også finnen Mirja Tissaris vævning i fire dele, hvori man opfatter indflydelsen fra Finlands store tekstilkunstner Dora Jung. Et værk af format og fuldt af oplevelse er billedvævningen i uld og spundet hestehår af den islandske vøver Asgerdur Buadottir, som iøvrigt netop har udført et arbejde til den smukke modesal for Nordisk Kulturfond i Snaregade i København.

Lad os slutte med at konstatere at den tekstile kunst befinder sig på et højdepunkt, jævnfør blot udstillingen af håndlavede brugstekstiler, tæpper, i Nikolaj. Tiden giver altså vældig mulighed for at opleve, lære — og måske erhverve.

HENRIK STEN MØLLER.

Kunstindustrimuseet. 2. Nordiske Tekstiltriennale, tirsdage 10-21, onsdage-lørdage 10-16, søndage 13-16. Mandage lukket. Sidste dag 21.oktober.

Norræn sýning á vefjarlist

NORDISK Textiltriennale 1979—80, sem er norræn sýning vefjarlistar og haldin þriðja hvert ár, opnaði að þessu sinni í Gautaborg þann 20. júní síðastliðinn. Næst var hún opnuð í Kunstindustrimuseet í Kaupmannahöfn þann 15. sept., og opnar í listiðnaðarsafninu í Helsinki þann 8. nóvember. Á Kjarvalsstöðum verður sýningin í apríl 1980, eftir að hafa farið til Noregs og Færeyja.

Sex íslenzkir veflistamenn eiga verk á sýningunni. Við opnun hennar í Gautaborg keypti Röhsska listiðnaðarsafnið verkið „Atlantis" eftir Ásgerði Búadóttur.

Sýningar

Nordisk Textiltriennale 1979—80 9 nóv

Il. sýning Norrænnar vefjarlistar verður opnuð í Röhsska listiðnaðarsafninu í Gautaborg í júní 1979. Síðan fer sýningin um önnur Norðurlönd, Kunstindustrimuseet Kaupmannahöfn, Kunstindustrimuseet Helsinki, Kunstnerens Hus Oslo, Listaskálinn Þórshöfn, Færeyjum og mun ljúka í Reykjavík í apríl 1980.

Öllum þeim sem vinna að vefjarlist eða annarri textillist er heimil þátttaka. Emgöngu verða tekin verk sem eru unnin í listrænum tilgangi en ekki til fjöldaframleiðslu. Þátttakendur mega ekki senda inn fleiri en tvö verk og mega þau ekki vera eldri en þriggja ára. Mun sérstök dómnefnd fjalla um verkin.

Þátttökugjald miðast við 100 dkr., skilafrestur verður í maí 1979 og verður auglýstur nánar.

Helsingborgs Dagblad 30 juli 1979

Tre stora i Götet

Bror Hjort på Göteborgs konstmuseum, Evert Lundquist i konsthallen intill och en stor nordisk textiltriennal på Röhsska museet är de tre dominanter för den konstintresserade, som denna sommar söker sig till Göteborg, vilket naturligtvis har en hel del mer att erbjuda på sina många gallerier och specialmuseer. Två av utställningarna är av vandringskaraktär. Riksutställningar är huvudarrangör av minnesutställningen över Bror Hjorth, men Göteborgs konstmuseum har gjort avsevärda kompletteringar ur egna samlingar.

Den stora nordiska textiltriennalen startar på Röhsska och ska sedan visas i vart och ett av de övriga nordiska länderna. Den 15 september kommer den till Kunstindustrimuseet i Köpenhamn och fortsätter sedan till Helsingfors, Oslo, Tórshavn och Reykjavik, där den upplöses i maj 1980.

SPELMANNEN

Vid olika tillfällen har Bror Hjorth understrukit musikens makt i det konstnärliga skapandet, och utställningen i Göteborg understruker på ett rikt varierat sätt det folkviseluriska i det som Hjorth har skapat. Här finns en myckenhet kantig epik, både skuren och målad och tecknad, men som ett upprepat lyriskt omkväde kommer "Vördnad för livet", aktsamhet om de spröda och lätt förtrampade.

"Det borde varit stjärnor", skrev Frödíng, av Hjorth flerfaldigt porträtterad, bl a i al-trä 1922. Nog kunde man väl tänka sig, att det brustna instrumentet ville sjunga "vackert om kärlek ändå" inför en idealgestalt som Bror Hjorths "Eva" i palisander 1924, en av de verkliga pärlorna i det rika utbudet på den här utställningen. Hon är Hjorths finaste hind.

VIRTUOSEN

Visst finns det ett släktskap mellan Hjorth och Evert Lundquist, inte minst i förankringen i tillvarons elementära ting och känslor. Den stora skillnaden är dock, att Lundquist inte är någon spelman utan en violinvirtuos. För hans stråkdrag rämnar kristallen i våra hjärtan och vrider sig färgen av hans dukar. Här kan man tala om demoni.

Sida vid sida hänger på en vägg långt in "Butler", "Fönster" och "Hatten", var och en på sitt sätt ett virtuosnummer. "Butler" känns som ett rop på hjälp, som en främmande fågel, besläktad med de vittnesbörd, som Bacon låter oss ta del av. "Fönstret" uttrycker det bomullsgardinljusa i den svenska sommaren, medan "Hatten" visar oss konstnärens förmåga att låta färgen göra arbetet, en förmåga, som kanske allra bäst kan studeras i "Kvinnan" på en annan vägg, där den svällande fruktbarhetsgudinnan badar i färgernas guld.

KLASSISKT ARV

Är det verkligen samme konstnär, som kan låta sitt instrument uttrycka sig så olika? Jo, förvisso. Det är helt i sin ordning, att den första målning som möter besökaren vid inträdet i konsthallen, är de mycket modernt utformade doriska pelarna på Sicilien. Evert Lundquist tillhör odiskutabelt de bärande gestalterna i vår moderna konst utan att fördenskull ha tappat kontakten med det klassiska arvet.

Inför 1979—80 års nordiska textiltriennal (alltså vart tredje år anordnade utställning) har i varje land en tremannajury svarat för urvalet inom ramen för landets kvot. Det är — som Nanna Hertoft framhåller i katalogen — ett smidigare förfaringssätt än med en gemensam jury, men jag delar helt hennes uppfattning, att det var mera spännande med en dylik.

MER REALISM

Textiltriennalen ska presentera textila bildskapare i de nordiska länderna och i viss utsträckning spegla gemensamma tendenser och idéer, i den mån sådana finns. Beate Sydhoff konstaterar i en katalogöversikt, att textilkonsten har blivit en del av kvinnokulturen och därför har fått spela en roll, då det gällt att föra ut kvinnokampens budskap — något som kanske främst gäller Sverige. Hon menar också, att en utveckling från abstraktion till större bildmässighet i rent realistisk mening är framträdande.

Att dra slutsatser av en jurybedömd utställning är alltid vanskligt, eftersom man inte vet vad som är allmänna tendenser och vad som bara speglar inriktningen hos en viss jury. Vad jag själv har upplevt starkast inom textilen på sistone, är en utveckling från det tillfälliga till det mera bestående, då det gäller det tekniska.

MERA OMSORG

Den snabba uttrycksmöjligheten i form av stora tekniska friheter av föga tidskrävande art har ersatts med en återgång till den omsorgsfulla vävnaden, till de genomtänkta färgerna, till det hantverksmässiga kvalitetskravet. Kanske kan man våga påstå, att här som på många andra håll popvågens förbrukningstänkande håller på att bli en allt svagare efterdyning.

Grundstämningen på den här väldiga, vackra och sevärda triennalen är romantisk, antingen det gäller nostalgisk, miljöinriktad, revolutionär eller kosmisk romantik. Intensivt upplever man bildmakarnas dröm om ett sjunket nyskapat "Atlantis", utomordentligt fångat i den isländska textilkonstnären Asgerður Búadóttirs bildvävnad i ull och spunnet hästhår.

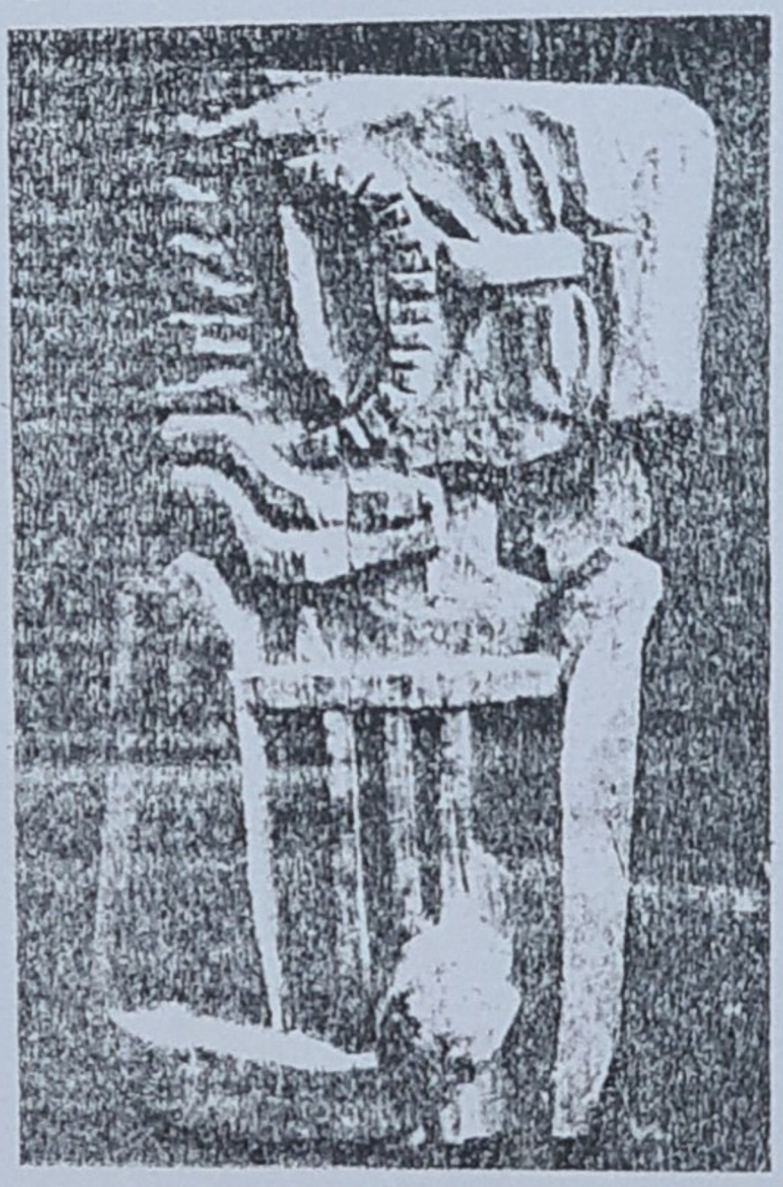
NOSTALGI

"Farfar vem var du?" frågar Ingalill Gullers med bildmässig slagkraft, och mera nostalgi ligger och drar i Katarina Röjgårds skimrande "Tekanna". Miljöinriktningen får ett suggestivt uttryck i Silja Karlssons "Skuggor" med dess raka och uttrycksfulla språk. Hit hör också danskan Nina Ferlovs "Naturen lever endnu. . . Forureningen ser vi ikke".

I den revolutionsromantiska stilen går Kjell Mardon Gunvaldsens "Soweto", och Anne-Suzette Salodin har låtit samlevnadsexperimentet Christiania leva upp på sina Christianiavävnader, av vilka "Solvognen – Christiania" finns med i Göteborg.

Det kosmiska är rikt företrätt. Närliggande är att välja Janne Mandrups triptyk med en stiliserad fågelflykt i kosmisk rymd. Per Göranssons "Ild og vand" och Turild Holters "Porträtt av tiden" vidgar också gränserna mot det överindividuella.

Utställningen är nästan 100 nummer stor, och om jag nämner storleken hos det största bidraget, får ni kanske en uppfattning om svårigheten att rapportera om mer än en ringa del. Yosi Anayas "In reverence for the Niger" i batik omfattar 9 horisontella och 4 vertikala meter och blir med sin sammansatta romantik en jätevinjett för hela utställningen.

TRE STORA UTSTÄLLNINGAR dominerar sommarkonsten i Göteborg. På stadens konstmuseum pågår en stor minnesutställning 10 år efter Bror Hjorts död, och i den bredvidliggande konsthallen heter utställaren Evert Lundquist. Röhsska museet härbärgerar Nordisk textiltriennal 1979—80, ett urval textila bilder från samtliga nordiska länder. Bilden: Ásgerður Búadóttir, "Atlan- h spunnet hästhår). Bror Hjort. Frödin

kultur & debatt

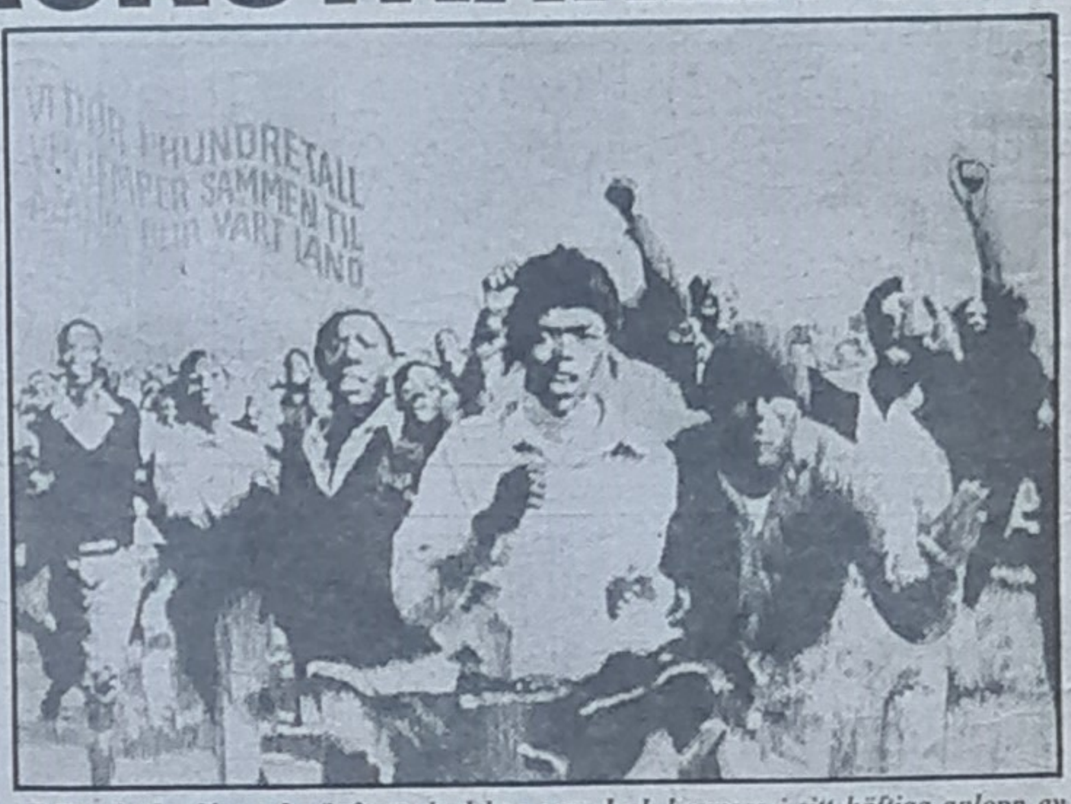
Den 4 augusti 1909 började storstrejken på allvar: en kvarts miljon arbetare var ute i strejk till arbetsköparnas fasa och stora bekymmer. Författaren Staffan Seeberg fyller år i dag, liksom regissören Bengt Lagerkvist. Och den 4 augusti 1875 hade den långsmale sagoberättaren Hans Christian Andersen berättat sin sista saga.

Ingemar Pettersson apropå Nordisk textiltriennal:

DAGENS TEXTILKONSTNÄRER ÄR ANPASSLINGAR

Sober likgiltighet utstrålar Röhsska konstslöjdsmuseets utställning Nordisk textiltriennal (som pågår tom 28 aug). Det tycker Ingemar Pettersson som i den här artikeln kritiserar bildskaparnas ovilja att gå utanför givna ramar.

Trots bildvävnadernas kvalitéer upplever han en plågad och ängslig försiktighet. Dagens textilkonst utövas av så många anpasslingar, hävdar han.

☐ *Ett slagkraftigt och rättframt budskap som dock bromsas i sitt häftiga anlopp av vävnadens prudentliga regelbundenhet – K M Gunvaldsens "Soweto".*

☐ **Till Röhsska** konstslöjdsmuseets sommarutställning **Nordisk textiltriennal** har inte mindre än fyra jurygrupper arbetat parallellt och oberoende av varandra.

En samlingsutställning av det här slaget är en mycket speciell historia. Att i den söka efter faktiska "speglingar av nuläget" ger i realiteten ganska litet; karaktären och eventuella tendenser är i mycket ett resultat av urvalsförfarandet och format av dem som suttit i juryn. Inte något underlag för svepande generaliseringar alltså – omdömet kan bara beskriva vad just den här visningen för fram och vad just dessa konstnärer står för.

Fri bildtextil

Textiltriennalen har en oegentlig titel; man förleds att tro att vi här möter en bred summering av textilt konsthantverk hos oss och hos våra grannländer.

☐ **Så är det inte**, bara en smal sektor inom textilkonsten är företrädd – den som kallas fri bildtextil – och som aspirerar på att bli uppfattad som självständigt konstnärligt medium och som inte vill kännas vid några kopplingar till textila nyttoprodukter.

Detta är en distinktion som utövarna själva gör, vilket är värt att notera.

☐ **Utställningen, som är mycket vacker och tilltalande, inleds monumentalt med Yosi Anayas väldiga "I vördnad för Niger", en batikapplikation i blått, orange och saffran, och fortsätter sedan genom museets samtliga salar för tillfälliga utställningar, för att avslutas i korridoren, som sammanbinder nybyggnaden med den ursprungliga huskroppen.**

Stora format

Trots omfånget är det bara 87 utställare som visar ett 90-tal arbeten. Detta säger något om de format som dagens textilare föredrar. Småkonsten är i påtaglig minoritet, det är den utåtriktade attityden som dominerar; det är bilder mer för representativa salar än för den intima boendemiljön.

☐ **Någon nationsvis** gruppering förekommer inte, vilket måste ha underlättat arbetet vid gestaltandet av denna tilltalande helhetsverkan, men arrangemanget försvårar överskådligheten för den som söker specifikt nationella profiler. Nu är detta ingen större förlust – utställningen talar mer om kulturkontakt och om samhörighet än om strikta nationsgränser; den estetiska grundsynen och inställningen till materialet tycks vara enhetlig i de nordiska länderna.

Det här är ingen bråkig utställning fylld av vapenskrammel och högröstade vrål. Snarare motsatsen; kunnigt, välavvägt, anpassat – sådant är helhetsintrycket. Visst finns här strävanden åt vitt skilda håll, men trots detta finns här ingen påtaglig polarisering.

Välavvägt

☐ **En tendens är att anpassa uttrycket efter de konventioner som är förhärskande i övrig bildkonst, en annan att ta vara på de möjligheter som det textila materialet ger. Ett motsatsförhållande kan man tycka, men så tecknar de sig inte på utställningen. För åt ingetdera hållet upplever man några påtagliga gränsöverskridanden – allt fångas upp i ängslig respekt för hantverkets helighet.**

Kvinnlig angelägenhet

Beate Sydhoff, som skrivit katalogförordet, konstaterar att konstformen har börjat att växa in i de rum som öppnat sina dörrar för den och att mognadsprocessen skett i samma takt som kvinnans emancipation; i Norden har den textila formgivningen till övervägande del varit kvinnors angelägenhet.

☐ **Det där låter** rätt och riktigt. Men så kommer underligheterna – Sydhoff nämner 60-talets materialexperiment och det väldiga språnget för att ge mediet självständighet och ett värde i jämnhöjd med den "riktiga" konsten. Hennes prat är här mycket luddigt och glidande, med en förstucken antydan om, att orsaken till varför de textila teknikerna inte har ansetts riktigt rumsrena i konstens olymp, skulle ha sin orsak i utövarnas könstillhörighet.

Vilken enastående dumhet!

Iögonfallande brist

Av praktiska skäl måste Beate Sydhoff ha skrivit sina inledningsrader utifrån tidigare erfarenheter och inte med utställningsmaterialet som utgångspunkt. Hon har kanske haft andra konstnärer i tankarna än dem som utgör materialet för den här utställningen. För vad hon för fram som centralt i konsten – att "uttryck skapas av idéer och gestaltning men inte av ett speciellt material" – är just den brist som är så iögonfallande på den här visningen.

"Tomt blad från ett album" av Ellen Lenvik är utan tvekan mycket tilltalande med sin djupa svärta, sitt spel med violetta till lila klanger och växlingen mellan olika materialstrukturer – det textila blir här något primärt för bildens totala uttryck.

Budskapet bromsas

☐ **Men det är också** denna egenskap som ohjälpligt bestämmer gränsen; den textila tanken får inte sprängas, här finns en ovilja att gå utanför de givna ramarna och åstadkomma något hantverksmässigt inte fullt försvarbart. Detta gör att vi trots kvalitéerna upplever en plågad och ängslig försiktighet.

Likadant är det med Maisa Turunen-Wiklunds textilskulptur, som vid första ögonkastet ser ut som en burrigt uppkäftig höstack. Men vad som förefaller vara en provokation är bara ögonbedrägeri.

☐ **Den här skulpturen** ifrågasätter inte redan vedertagna begrepp. I stället möter vi en omsorgsfullt genomtänkt konstprodukt fast förankrad i den textila traditionen, till brädden fylld av sommarminnen med varmdoftande ängar och svårmodigt barndomsland. Grässtrån, blommor och torkade klöverblad är framplitade med ängslig, man frestas nästan säga religiös, vördnad för naturens outgrundlighet.

Låt oss se åt andra hållet – till bildskaparna som söker ett mer allmänt uttryck och som arbetar med avsikter som ligger statlikonsten nära.

Centerkonst

Kjell Mardon Gunvaldsen breder ut en väldig bildväv på gott och väl fem kvadratmeter och låter en samling afrikaner rusa mot oss med knutna nävar och med segervisshetens frimodiga ansikten.

"Soweto" heter bilden och "VI DÖR I HUNDRETALL VI KJEMPER SAMMEN TIL AZANIA BLIR VÅRT LAND" är den text som är infälld i bildrummet. Ett slagkraftigt och rättframt budskap i ett formspråk som är direkt överfört från dagstidningarnas grovrastriga klichéer.

☐ **Men våldsamheten** är inkapslad i textilens hemvävda trygghet; mediet som sådant tillför ingenting – är ingen förstärkare till budskapet. Snarare bromsas det häftiga anloppet upp i vävnadens prudentliga regelbundenhet.

Hela utställningen är en manifestation i mjuk följsamhet. Kommentarer till dagsaktuella frågor finns, men de piffar upp anrättningen som löken på laxen – en diskret förstärkning som inte på något sätt får störa det totala uttryckets sobra likgiltighet.

Sammanfattning

Orden STOPPA FORSMARK har Silja Karlsson vävt in i ramen i den stora bildväven "Skuggan". Men texten är knappast urskiljbar och atomkraftverket i bakgrunden är en ganska ynklig hydda i sin utsatthet från en väldig dekorativ slinga i kurbitskaraktär, som med högrödd livslusta sänker sig ner från himlen.

☐ **Bilden** skulle göra sig förträffligt i centerpartiets högkvarter; tanken är den rätta, tekniken associerar till gammal fin bondetradition, gestaltning och genomförande är helt fritt från störande aggressioner.

För mig är Silja Karlssons bild en utomordentlig sammanfattning av dagens textilkonst; den anpassar sig så förträffligt efter tänkta beställares behov och önskemål – och den utövas av så många anpasslingar.

☐ **Detta har** ingenting med konstutövarnas könstillhörighet att göra. Förutsättningarna finns i materialet som sådant – eller rättare – så som man låter det framträda på Andra nordiska textiltriennalen.

Ingemar Pettersson

☐ *Maisa Turunen-Wiklunds textilskulptur "Sommarhöet" framplitad med ängslig vördnad för naturens outgrundlighet.*

☐ *Förträfflig bildväv för centerpartiets högkvarter, Silja Karlssons "Skuggan", menar Ingemar Pettersson?*

GT Tisdag 26 juni 1979

Tagelskulptur och hövolm på textilexpo

Nordisk textiltriennal 1979—80 — årets sommarutställning på Röhsska museet — har en imposant upptakt. En 14 m lång historia i en slags lapptäcksteknik — finsk. I vördnad inför Niger heter den. Varje land har haft sin jury som valt ut av insänt materal. I motsats till förra gången då en samfälld jury fällde utslaget, 93 föremål blev nu slutresultatet. Etablerade har samsats med nyutexaminerade från konstskolorna. Förra gången var Danmark värdland. Nu är det Sveriges tur. Efter 28 augusti går expon vidare till musеer i de andra nordiska länderna.

Textilkonstnärinnan Maj-Britt Engström framför Silja Karlssons Skuggan. (Foto: Anders Holmström)

På Island är det tradition att arbeta i tagel. Av detta har Gudrún Torkilsdóttir gjort en fri skulptur. Medan Asgerdur Búadottir bara låter taglet bli en effekt i sin stramt hållna vävnad Atlantis.

Mycket är mer eller mindre högljudda rop om vår miljös förfall. Så den danska sviten Nina Ferlovs Naturen lever endnu ... målad på siden. Och den samtidigt utsökt vackra och hotfulla kompositionen Silja Karlssons Skuggan. Med kärnkraftverkets skugga över det aningslösa barnet på sparkstöttingen. Bara ögonfröjd är den av sameslöjd inspirerade röllakansmattan — svenska Lotte Kleins Halva Himlen. Liksom Nellie Anderssons hyllning till en 30-talsfåtölj.

Textilkonstnärinnorna Inger Johanne Brautaset, Norge, och Margret Källberg, Sverige, framför norrmannen Kjell Mardon Gunvaldsens Soweto. (Foto: Anders Holmström)

En originell komposition är danskan Jette Brönnums Uvejr med fladdrande gardiner liksom finska hövolmen med virkade blommor. Det är endast Norge som bidrar med gutter, två stycken. Per Göransson med Ild og vann och Kjell Mardon Gunvaldsen med sin om ett fotografi påminnande bildvävnad Soweto. Eftersom man bland så många bidrag bara kan göra ett axplock slår individuella omnämnanden orättvist. Så gack och se själv!

EIVOR

Textilkonst
Hamodan 4/dec, 79

Nordische Textiltriennale 1979–1980

Zum zweiten Mal findet in Skandinavien die Nordische Textiltriennale als Wanderausstellung statt. Wie überall, gibt es auch hier den Trend zur gemeinsamen Interessenvertretung in zusammenfassenden überregionalen Ausstellungen. Hatte man noch 1976, als durch dänische Initiative die erste größere Gemeinschaftsausstellung skandinavischer Textilkünstler stattfand, 'eine ganz andere Form der Organisation praktiziert, so zog man aus den gemachten Erfahrungen nunmehr die Lehre und änderte das Konzept dahingehend, daß man nicht wieder eine einzige Jury für alle Länder bildete. Durch Dezentralisation konnte eine Aufgabenteilung erreicht und ein besserer Überblick gewonnen werden. Dieses Mal wurde von den Textilkünstlern der beteiligten Länder jeweils eine eigene, nationale Jury gewählt, der drei Persönlichkeiten aus ihren Reihen angehörten. Diesem Preisrichterkollegium oblag die Beurteilung und Auswahl der Werke entsprechend der zugelassenen Quote der einzureichenden Objekte aus ihrem Land. Die Gruppe hingegen übernahm die anderen Pflichten. Sie sorgte für das Arrangement der Ausstellung in Kooperation mit den Museen, besorgte das Drucken des Katalogs und der Plakate, nahm die vorgelegten Arbeiten in sorgliche Obhut. Das Resultat der geteilten Zusammenarbeit ist die Präsentation von 93 Werken nordischer Textilkünstler. Aus Dänemark und von den Färöern kommen 23, aus Norwegen und aus Finnland je 20, aus Schweden 24 und 8 aus Island. Insgesamt waren 557 Arbeiten von anerkannten Künstlern und Amateuren angemeldet.

Die Ausdrucksformen bewegen sich zwischen naturalistischen und streng geometrischen Auffassungen, einige experimentelle Textilskulpturen bilden die Ausnahme. Die Mehrzahl der Objekte sind jedoch, skandinavischer Tradition entsprechend, klassische Gobelingewebe und deren Variationen. Stoffmalereien und Applikationen ergänzen den Gesamteindruck. Das Objekt „Sommerheu" der Finnin Maisa Turunen-Wiklund (geb. 1941) setzt mit zierlich gehäkelten Wiesenblümchen auf stilisiertem Heuhaufen einen liebenswürdigen und witzigen Akzent. Auch eine von der Decke herabhängende Haarskulptur der Isländerin Gudrun Thorkelsdóttir (geb. 1954) hat eine ungewöhnliche und zarte Wirkung. Allgemein überzeugende Beweise ihrer Kunst zeigen die Dänen, Finnen, Norweger und Schweden.

Es ist im Ganzen eine interessante, wohlausgewogene, wenn auch keine unbedingt richtungweisende Schau. Die zahlreichen verkauften Werke bestätigen freilich den Erfolg der gediegenen skandinavischen Richtung.

Caroline Wienker

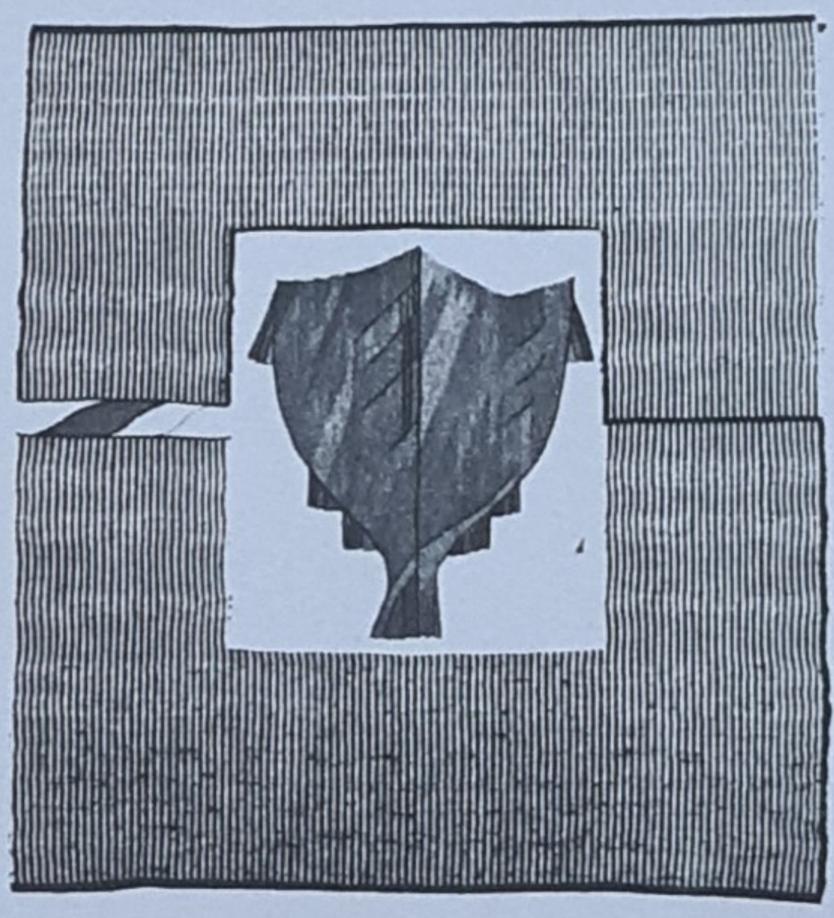
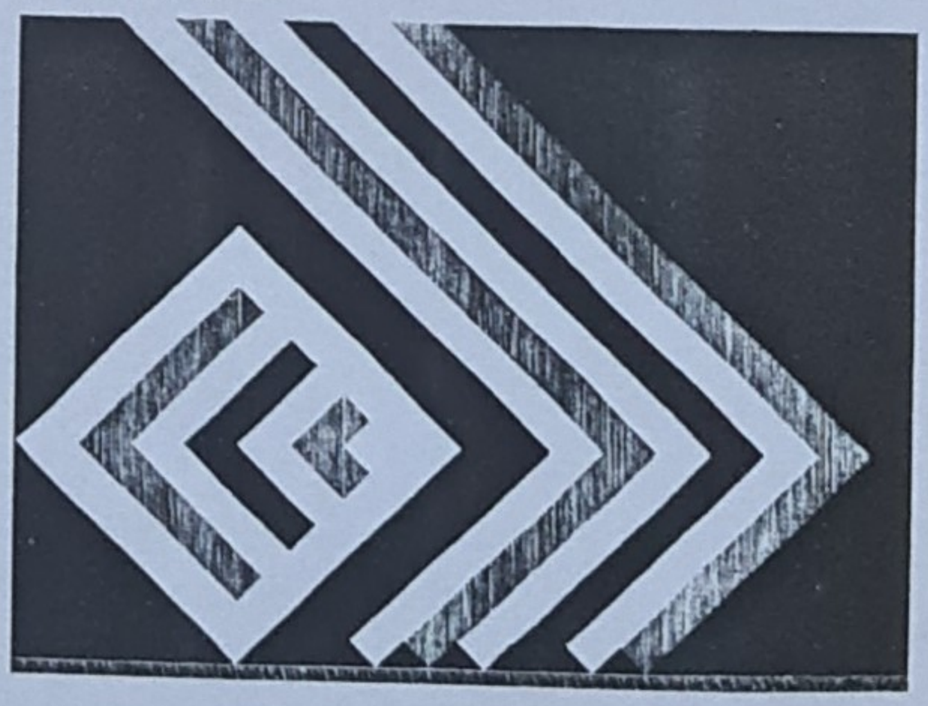

Abb. 2: „Wappenmantel", Bildweberei in Wolle und Pferdehaar von Ásgerdur Búadóttir, Island, 140 x 150 cm

Abb. 3: „Verdeckte Horizonte" (Ausschnitt), Doppelgewebe von Jette Nevers, Dänemark, 230 x 250 cm

ÞJÓÐVILJINN

Fimmtudagur 10. apríl 1980, 80. tbl. 45. árg.

KJARADEILA VIÐ HRAUNEYJARFOSSVIRKJUN

Meira en þrefaldu launamunur í bón

Kjaradeila, þar sem deilt er um bónusgreiðslur, er risin með mönnum við Hrauneyjarfossa, en þar getur tímakaupsmunur manna sem vinna að verkum hver við annars hlið orðið meiri en 1.600 krónur á klukkustund.

Sigurður Óskarsson hjá verkalýðsfélaginu Rangæing á Hellu, sagði Þjóðviljanum í gær, að í fyrrasumar hefði verið samið við verktaka þar efra, Fossvirki, um

Listaverkið á þessari mynd er hvorki meira né minna en þrettán metrar að lengd og er ætlast til að þar af séu níu á gólfinu fjórir hangandi. Þetta er stærsta verkið á norrænni vefjarlistarsýningu, sem opnuð verður á Kjarvalsstöðum á laugardag og er eftir finnsku listakonuna Yosi Anaya, unnið í batik, samansaumað. Með á myndinni er íslenski hópurinn sem unnið hefur að uppsetningu sýningarinnar. — Ljósm.: — eik —

Sjá 3. síðu

Fyrirferðarmesta verkið á sýningunni er „Níger til dýrðar", batikverk eftir finnsku listakonuna Yosi Anaya. Er það alls 13 m að lengd, þar af hvíla 9 á gólfi, en 4 hanga. Tímamynd

Norræn vefjarlist á Kjarvalsstöðum

KL — Á morgun verður sýningin Norræn vefjarlist II opnuð að Kjarvalsstöðum. Þetta er í annað sinn, sem slík sýning er sett upp hér á landi, fyrri sýningin var einnig að Kjarvalsstöðum, fyrir þrem árum.

Upphafið að þessu sýningarhaldi er það, að á árinu 1974 kom saman vinnuhópur veflistarmanna í Danmörku með það að markmiði að koma saman umfangsmikilli sýningu, sem gerði almenningi ljóst, að hér er sjálfstæð listgrein á ferðinni. Þá þegar höfðu ýmsir norrænir veflistarmenn vakið athygli með verkum sínum, bæði heima og erlendis. Þetta samstarf leiddi til fyrstu Norrænu vefjarlistsýningarinnar, sem opnuð var í Listasafninu í Álaborg 1976 og var síðan send um öll Norðurlönd.

Í upphafi var ákveðið að stefna að því að koma upp slíkri sýningu á þriggja ára fresti, og var ömur sýningin opnuð í Röhsska listiðnaðarsafninu í Gautaborg í fyrrasumar. Er það hún, sem nú lýkur ferð sinni um Norðurlönd með viðdvöl á Kjarvalsstöðum. Á sýningunni eru 93 listaverk eftir 87 listamenn frá öllum Norðurlöndunum, þar af eiga íslenskir höfundar 8 verk.

Fjöldi sjóða og stofnana styrkir sýninguna, þ.á.m. menntamálaráðuneyti allra Norðurlandanna.

Undirbúning og uppsetningu hafa annast þær Ásgerður Búadóttir, Ásrún Kristjánsdóttir og Þorbjörg Þórðardóttir. Þeim til aðstoðar hafa verið þeir Stefán Halldórsson og Guðmundur Benediktsson.

Sýningin að Kjarvalsstöðum verður opin til 4. maí.

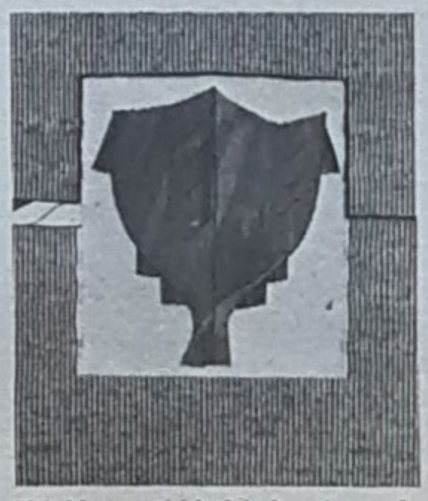
AÐSEND LIST

Tvær merkilegar listsýningar verða opnaðar laugardaginn 12. apríl. Þær eiga það auk þess sameiginlegt að koma frá frændum okkar austanhafs.

Á Kjarvalsstöðum verður sýning á norrænni vefjalist. Þessi sýning er farandsýning, sem haldin er þriðja hvert ár um öll Norðurlöndin. Þessi sýning lýkur ferli sínum hér, en hún var fyrst opnuð í Gautaborg 20. júní 1979. Hingað kemur hún frá Þórshöfn.

Í Norræna húsinu verða sýnd verk úr Henie-Onstad safninu í Osló. Listasafn Kópavogs fékk þessa sýningu hingað, en Frank Ponzi listfræðingur sér um að setja hana upp. Henie-Onstad safnið var stofnað af skautadrottningunni Sonju Henie og manni hennar. Safnið sjálft er hin sérkennilegasta bygging, sem var að sama skapi dýr í byggingu. En verk safnsins eru ekki síður merkileg og hlýtur því að vera mikill fengur fyrir okkur að fá sýningu þaðan.

—SJ.

Skjaldarmerki heitir þessi myndvefnaður Ásgerðar Búadóttur. Verkið er á sýningunni að Kjarvalsstöðum.

„Hulda skáldkona" eftir Hildi Hákonardóttur.

Frá opnun sýningarinnar Norræn vefjarlist II á Kjarvalsstöðum.

Kjarvalsstaðir:

Fjölmenni við opnun vefjarlistasýningar

OPNUÐ hefur verið á Kjarvalsstöðum sýningin Norræn vefjarlist II en þetta er í annað sinn sem slík sýning er sett upp hér á landi. Á sýningunni eru 93 listaverk eftir 87 listamenn frá öllum Norðurlöndunum.

Sýninguna opnaði Ingvar Gíslason menntamálaráðherra á laugardag, og einnig flutti ávarp við opnunina Árni Gunnarsson, formaður menningarmálanefndar Norðurlandaráðs, en fjölmenni var viðstatt opnunina. Sýningin var vel sótt um helgina og mörg verkanna hafa selzt. Hún er í báðum sölum Kjarvalsstaða og er þar m.a. myndvefnaður, tauþrykk, textílþrykk, batík, ísaumur, rýavefnaður, ofinn skúlptúr og ýmis blönduð tækni. Sýningin er opin daglega kl. 14—22 og lýkur henni 4. maí n.k.

Forsetahjónin voru meðal gesta við opnunina.

Vefjarlist á Kjarvalsstöðum

Sýningin „Norræn vefjarlist II" hefst á laugardaginn

Sýningin NORRÆN VEFJARLIST II verður opnuð að Kjarvalsstöðum á laugardaginn kemur. Þetta er í annað sinn sem slík sýning er sett upp hér á landi, fyrri sýningin var einnig að Kjarvalsstöðum fyrir þremur árum, í janúar og febrúar 1977.

Sýningin er ávöxtur samstarfs vefara og textílhönnuða á Norðurlöndunum. Árið 1974 kom saman vinnuhópur veflistarmanna í Danmörku til þess að leggja drög að umfangsmikilli sýningu sem gæfi hugmynd um það sem væri að gerast í vefjarlist á Norðurlöndum. Áður höfðu veflistarmenn haldið sjálfstæðar sýningar í heimalöndum sínum við góðan orðstír, og einstaka vefarar tekið þátt í samsýningum annarra myndlistarmanna, ennfremur höfðu norrænir vefarar oft vakið athygli á alþjóðlegum vefjarlistsýningum, — en nú skyldi með sameiginlegu átaki vinna vefjarlistinni fastari sess í vitund fólks sem sjálfstæðri listgrein. Og árangurinn lét ekki á sér standa. Eftir mikla undirbúningsvinnu var fyrsta Norræna vefjarlistsýningin opnuð í Listasafninu í Álaborg 1976, sem síðan fór um öll Norðurlönd og hlaut hvarvetna geysimikla aðsókn og mjög lofsamlega dóma gesta og gagnrýnenda.

Í upphafi var ákveðið að stefna að því að koma upp slíkri sýningu þriðja hvert ár, og var önnur sýningin opnuð í Röhsska listiðnaðarsafninu í Gautaborg í fyrra sumar. Þá var sá háttur hafður á að skipuð var dómnefnd í hverju landi, sem valdi síðan verkin á sýninguna. Í íslensku dómnefndinni voru Hrafnhildur Schram, Hörður Ágústsson og Magnús Pálsson. Alls bárust 29 íslensk verk og voru 8 af þeim valin til sýningar. Sýningin hefur nú farið um öll Norðurlöndin, og lýkur ferðinni hér á Kjarvalsstöðum. Á sýningunni eru 93 listaverk eftir 87 listamenn frá öllum Norðurlöndunum, að Færeyjum ekki undanskildum. Sýningin fyllir báða sali Kjarvalsstaða og alla ganga, og þar kennir margra grasa, þ.á m. myndvefnaður, textílþrykk, batik, ísaumur, rýavefnaður, ofin skúlptúr og ýmis blönduð tækni.

Fjöldi sjóða og stofnana styrkir sýninguna, þar á meðal menntaráðaráðuneyti allra Norðurlandanna, — en stærsti styrkurinn kom frá Norræna menningarsjóðnum, 200.000,- d.kr. eða rúmar 14 miljónir ísl. kr. Kjarvalsstaðir hýsa sýninguna og greiða fyrir henni á ýmsan hátt, en undirbúning allan og uppsetningu hafa annast þær Ásgerður Búadóttir, Ásrún Kristjánsdóttir, Guðrún Gunnarsdóttir, Ragna Róbertsdóttir og Þorbjörg Þórðardóttir. Aðstoðarmenn þeirra voru Guðmundur Benediktsson og Stefán Halldórsson. Sýningin verður opnuð kl. 14.00 laugardaginn 12. apríl og verður opin til 4. maí.

Rætt við ÁSGERÐI BÚADÓTTUR um „Norræna Textiltriennalinn 1979-80"

8 íslensk verk á vefjarlistarsýningu

Ásgerður Búadóttir.

Átta listaverk íslenskra vefara verða á norrænni listvefnaðarsýningu sem hefst í Röhsska listiðnaðarsafninu í Gautaborg 20. júlí í sumar. Þetta er önnur sýning Norræna Textiltriennalsins 1979-1980, sú fyrri var á Kjarvalsstöðum fyrir þremur árum.

Ásgerður Búadóttir á sæti í vinnunefnd Textilfélagsins sem undirbýr sýningar sem þessa. Við náðum tali af henni og báðum hana að segja okkur undan og ofan af undirbúningi:

— Eins og nafnið bendir til á þessi sýning að vera þriðja hvert ár sem farandsýning. Þetta er önnur sýningin. Hún hefst í Gautaborg 20. júní í sumar, en þaðan fer hún til Kaupmannahafnar, Helsinki, Osló og Þórshafnar, en endar svo á Kjarvalsstöðum í apríl á næsta ári.

Á fundi sem haldinn var í Gautaborg síðast liðið haust var ákveðið að þriggja manna dómnefnd yrði kosin í hverju landi fyrir sig, en ekki samnorræn dómnefnd eins og síðast, og að dómnefndarstörfin færu fram í öllum löndum á sama tíma, sem var nú í byrjun maí. Það var líka ákveðið á þessum fundi að reyna að hafa sýninguna ekki eins stóra og síðast, þá voru verkin 116, en takmarka hana núna við 95 verk, og að hver mætti senda inn tvö verk.

Dómnefnd hefur nú lokið störfum og voru send inn 27 verk eftir 19 höfunda. Átta íslensk verk voru valin, og eru höfundarnir: Ragna Róbertsdóttir, Hildur Þórðardóttir, Guðrún Auðunsdóttir, Guðrún Þorkelsdóttir, Gerða Geirsdóttir og Ásgerður Búadóttir.

Flest verkin eru myndvefnaður, eitt er tauþrykk og eitt „vefskúlptúr".

Í dómnefndinni sátu Hörður Ágústsson listmálari, Hrafnhildur Schram listfræðingur og Magnús Pálsson myndlistarmaður.

Undirbúningsnefndunum var falið að sækja um styrki hver í sínu landi í sameiginlegan sjóð sem er að uppi- eftir 19 höfunda. Átta íslensk verk voru valin, og eru höfundarnir: Ragna Róbertsdóttir, Hildur Þórðardóttir, Guðrún Auðunsdóttir, Guðrún Þorkelsdóttir, Gerða Geirsdóttir og Ásgerður Búadóttir.

Flest verkin eru myndvefnaður, eitt er tauþrykk og eitt „vefskúlptúr".

Í dómnefndinni sátu Hörður Ágústsson listmálari, Hrafnhildur Schram listfræðingur og Magnús Pálsson myndlistarmaður.

Undirbúningsnefndunum var falið að sækja um styrki hver í sínu landi í sameiginlegan sjóð sem er að uppi-

Norræn vefjarlist á Kjarvalsstöðum

SÝNINGIN Norræn vefjarlist II verður opnuð á Kjarvalsstöðum á laugardaginn kemur. Þetta er í annað sinn sem slík sýning er sett upp hér á landi, fyrri sýningin var einnig á Kjarvalsstöðum fyrir þremur árum, í janúar og febrúar 1977.

Sýningin er ávöxtur samstarfs vefara og textílhönnuða á Norðurlöndunum. Árið 1974 kom saman vinnuhópur veflistarmanna í Danmörku til þess að leggja drög að umfangsmikilli sýningu sem gæfi hugmynd um það sem væri að gerast í vefjarlist á Norðurlöndunum. Áður höfðu veflistarmenn haldið sjálfstæðar sýningar í heimalöndum sínum og einstaka vefarar tekið þátt í samsýningum annarra myndlistarmanna, ennfremur höfðu norrænir vefarar vakið athygli á alþjóðlegum vefjarlistsýningum — en nú skyldi með sameiginlegu átaki vinna vefjarlistinni fastari sess í vitund fólks sem sjálfstæðri listgrein.

Eftir mikla undirbúningsvinnu var fyrsta Norræna vefjarlistsýningin opnuð í Listasafninu í Álaborg 1976, sem síðan fór um öll Norðurlönd og hlaut hvarvetna mikla aðsókn og lofsamlega dóma gesta og gagnrýnenda.

Í upphafi var ákveðið að stefna að því að koma upp slíkri sýningu þriðja hvert ár og var önnur sýningin opnuð í Röhsska-listiðnaðarsafninu í Gautaborg í fyrrasumar. Þá var sá háttur hafður á, að skipuð var dómnefnd í hverju landi, sem valdi síðan verkin á sýninguna. Í íslensku dómnefndinni voru Hrafnhildur Schram, Hörður Ágústsson og Magnús Pálsson. Alls bárust 29 íslensk verk og voru átta þeirra valin til sýningar. Eru þau eftir listamennina Guðrúnu Auðunsdóttur, Ásgerði Búadóttur, sem á tvö verk, Gerlu Geirsdóttur, Hildi Hákonardóttur, Rögnu Róbertsdóttur, Þorbjörgu Þórdardóttur og Guðrúnu Þorkelsdóttur.

Sýningin hefur nú farið um öll Norðurlöndin og lýkur ferðinni hér á Kjarvalsstöðum. Á sýningunni eru 93 listaverk eftir 87 listamenn frá öllum Norðurlöndunum, að Færeyjum meðtöldum. Sýningin er sölusýning, en þegar hafa mörg verkanna selst. Fyllir sýningin báða sali Kjarvalsstaða og alla ganga, og þar kennir margra grasa, þ.á m. er myndvefnaður, textílþrykk, batik, ísaumur, ryávefnaður, ofinn skúlptúr og ýmis blönduð tækni.

Að undirbúningi og uppsetningu sýningarinnar hafa annast þær Ásgerður Búadóttir, Ásrún Kristjánsdóttir, Guðrún Gunnarsdóttir, Ragna Róbertsdóttir, Þorbjörg Þórdardóttir og þeir Guðmundur Benediktsson og Stefán Halldórsson.

Sýningin verður opnuð kl. 14.00 laugardaginn 12. apríl. Við það tækifæri flytur Árni Gunnarsson, formaður Menningarmálanefndar Norðurlandaráðs, ávarp og menntamálaráðherra Ingvar Gíslason opnar síðan sýninguna.

Ragna Róbertsdóttir við verk sitt „Kirkjugarðinn" á norrænu vefjarlistsýningunni, sem verður opnuð á Kjarvalsstöðum á laugardag. Ljósm. ÓI.K.M.

Þorbjörg Þórdardóttir við verk sitt „Skyggni ágætt" á sýningunni á Kjarvalsstöðum. Ljósm. Mbl. ÓI.K.M.

Stærsta verkið á norrænu vefjarlistsýningunni sem verður opnuð á Kjarvalsstöðum á laugardag er þetta verk finnsku listakonunnar Yosi Anayu. Verkið er 13 metrar að lengd, er batik og nefnist „Í virðingarskyni við Níger". Litli hnokkinn sem situr á verkinu gefur til kynna stærðarhlutföllin. Ljósm. Mbl. ÓI.K.M.

NORRÆN VEFJARLIST
AÐ KJARVALSSTÖÐUM
1980

Yður er hér með boðið að vera við opnun sýningarinnar
NORRÆN VEFJARLIST
(NORDISK TEXTILTRIENNALE 1979-80)
að Kjarvalsstöðum laugardaginn 12. apríl kl. 14:00
Menntamálaráðherra Ingvar Gíslason opnar sýninguna.

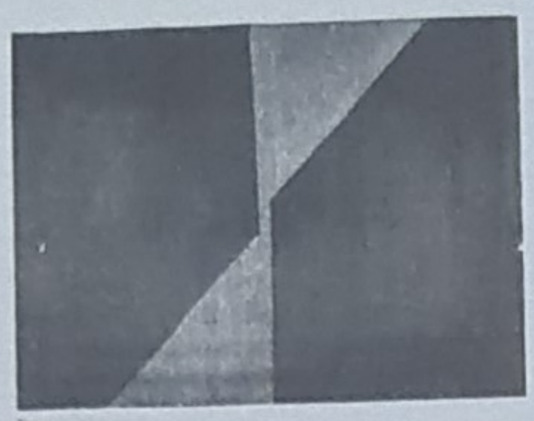
Stjórn Kjarvalsstaða

Gildir fyrir tvo

Norrænn vefnaður á Kjarvalsstöðum

Myndlist

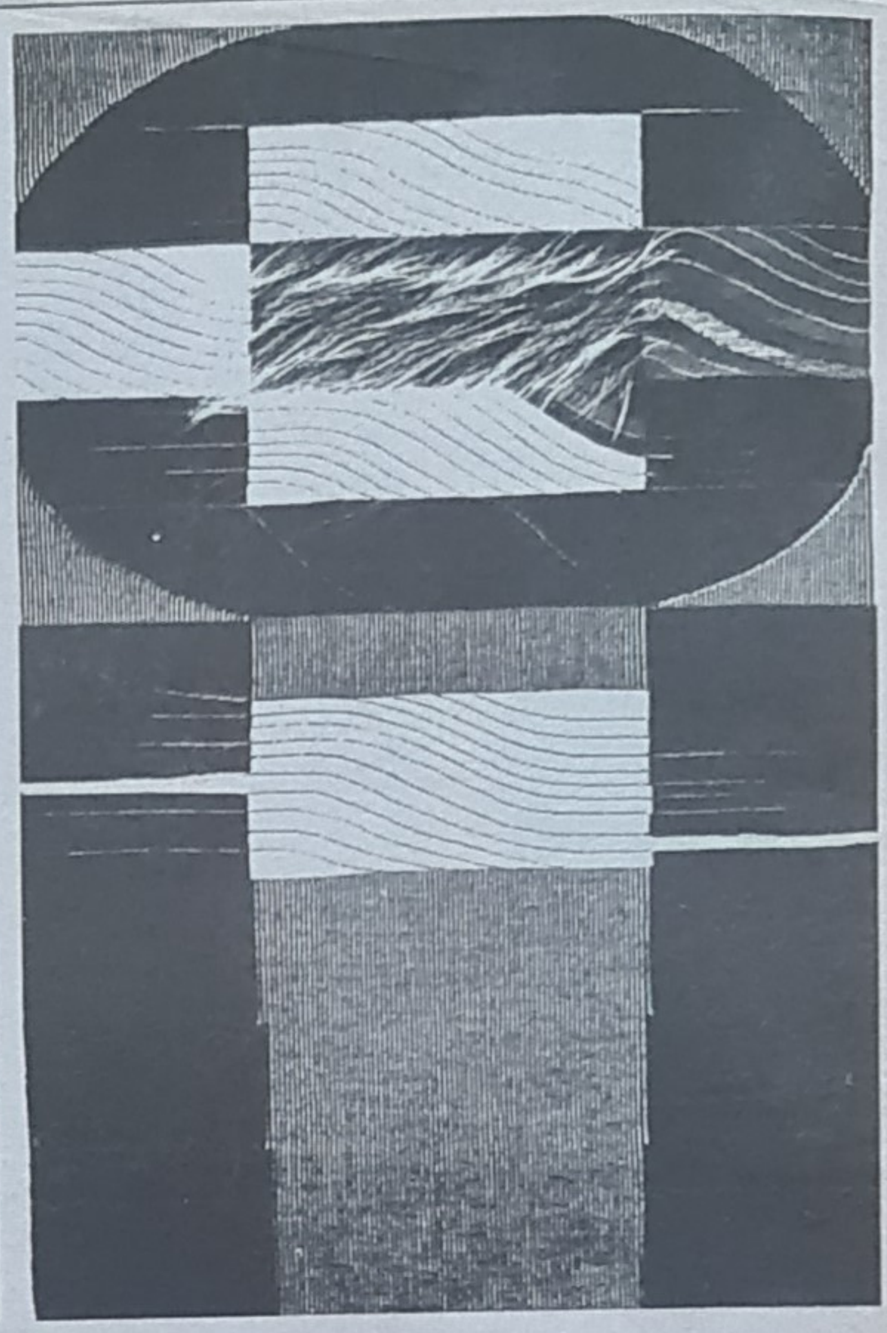
eftir VALTÝ PÉTURSSON

16. En av tre delar
Eftir
Kim Naver

52. Stengsler
Eftir
Inger-Johanne
Brautaset

44. Atlantis
Eftir
Ásgerður
Búadóttir

Báðir salir og allir gangar eru nú undirlagðir af hinni umfangsmiklu vefnaðar-sýningu **Nordisk Textiltriennal** 1979—80. Eins og sjá má á nafni sýningarinnar, en það hugmyndin, að þessi sýning verði til hvert þriðja ár. Það eru einmitt þrjú ár síðan við fengum að sjá hina fyrstu þessarar tegundar, og nú hefur þessi sýning farið um öll Norðurlönd, og endaspretturinn er Reykjavík. Eins og lætur nærri, er forvitnilegt að fá sýningar sem þessa í heimsókn. Ég hafði mikla ánægju af fyrstu sýningu þessarar gerðar, er var hér á sínum tíma, eins og áður segir. Sýning þessa árs er nokkuð misjöfn. Enda vart að búast við öðru, þar sem um svo stóran hóp vefara er að ræða, og þar að auki eru sýnendur sprottnir úr misjöfnum jarðvegi. Það er að segja, hafa mismikla hefð að baki sér og vinna við ýmsar aðstæður, sem ekki skulu nánar raktar hér, end er ég ekki nægilega fróður um þá hluti til að gera þá að umtalsefni.

Ef mér skjátlast ekki, er þessi sýning ekki eins vel valin og sú fyrsta. Hún virðist ekki eins fersk og nýstárleg og sú fyrri. Það er eins og maður hitti gamla kunningja í sumum þessara verka, og það gæti læðst inn í huga manna, að annaðhvort hefðu engir nýir vefarar komið fram á Norðurlöndum, eða að þröng sjónarmið hafi ráðið valinu. Hvað sem veldur, varð áhugi minn á þessar sýningu ekki eins mikill og á hinni fyrstu. Ef til vill er of stuttur tími liðinn, síðan við fengum að sjá þessa veflist? Ekkert skal ég fullyrða um það, en hinu get ég ekki leynt, að margt af þessum sýningarmunum gerðu mér ekki rúmrusk, ef svo mætti til orða taka.

Auðvitað eru þarna sérlega vel gerðir munir og sitthvað, sem lætur til sín taka, en megnið er ekki nema til að sanna, að á Norðurlöndum eru til vefarar, sem kunna sitt handverk. Flest eru þetta konur, en aðeins örfáir karlmenn. Á sýningunni eru yfir níutíu verk og kennir þar eðlilega ýmissa grasa. Ógerningur er í stuttri umsögn að tína, nema einstaka hluti fram. **Janne Mandrup** á þarna mjög einfalt og fallegt verk, sem heitir **Billedtæppe i tre delar**, einnig mætti benda á stórt verk eftir **Jette Navers**, sem sópar að. **Astrid Andressen Geyti** stendur sig ágætlega fyrir hönd Færeyja. Frá Finnlandi nefni ég **Yosi Anaya, Sirkka Lehto, Irja Mikkola. Ásgerður Búdóttir** er sú af okkar kvinnum, sem gerir garðinn frægan. **Synnöve Anker Aurdal** á þarna feikna fallegt teppi, sama verður sagt um verk No. 53 eftir **Kari Björg Ile**, og **Ingunn Skogholt** á eitt fegursta verk á þessari sýningu. Þá kemur **Nellie Anderson**, sem nær furðu miklum málverkaáhrifum í teppi sín, en hvort það eykur gildi vefnaðar eður ei, skal látið ósagt hér. En það vekur eftirtekt. **Birgitta Modig** á þarna einnig athyglisvert teppi.

Það væri ástæða til að nefna fjölda annarra vefara í þessi skrifi, en upptalningar eru ætíð bæði leiðinlegar og ólæsilegar, svo að við skulum ekki fara lengra í þeim sálmum. Heildarsvipur þessa **Triennale** er að sumu leyti skemmtilegur, en samt finnst mér eins og hér sé á ferð sýning, sem bætir ekki mikið við þá, er var hér fyrir þrem árum. Þarna kennir mjög margrar tæknilegrar fullkomnunar, sem er aðeins fyrir sérfræðinga í vefnaði að fást við. Þrátt fyrir fávisku á þessu sviði, er ég viss um, að vefnaður þessi er í heild norrænu fólki til sóma. En það er ekki allt með felldu við þessa sýningu, hvað það er, veit ég ekki, en segja mætti mér, að nokkuð þröngt væri hugsað á stundum.

Þessi sýning er stór viðburður í listalífi okkar hér í borg, en það er annar viðburður á ferð á sama tíma í Norræna húsinu, og er það ef til vill heldur mikið fyrir okkur að kingja þessu öllu á sömu vikum. En þetta eru gerólíkir viðburðir, og við ættum að geta melt eitthvað af því, sem til boða er, ef við kunnum okkur hóf. Hér er á ferð samnorrænt átak, sem er til fyrirmyndar. Mikil og vel gerð sýningarskrá fylgir þesum verkum og er eigulegur gripur. Ef ekki kæmi til kraftar frá öllum þessum þjóðum, væri óhugsandi, að slíkar sýningar gætu orðið að veruleika og farið um þær lendur, sem núverandi sýning hefur gert. Þannig mætti norræn samvinna vera á fleiri sviðum, en við skulum ekki fara nánar út í það að sinni.

Það er vafalítið, að margir eiga erindi á þessa sýningu, og ég vil hvetja fólk til að heimsækja Kjarvalsstaði. Það hefur ætíð verið nokkuð um vefnað á Íslandi, og ég trúi því ekki, að áhugi fólks eigi ekki enn eftir að fá byr undir vængi í sambandi við þessa skemmtilegu og fallegu listgrein.

Ásgerður gerir lukku

Nafn Ásgerðar Búadóttur vefnaðarkonu er nú æ oftar nefnt þegar rætt er um helztu vefara og listiðnaðarfólk á Norðurlöndum.

Nýverið var henni falið að gera stórt teppi fyrir skrifstofur Norðurlandaráðs í Kaupmannahöfn og nú hefur DB fengið í hendur blaðaúrklippur frá hinni stóru textilsýningu, Textiltriennalen, sem nú er á ferð um Norðurlönd. Þar er Ásgerðar oftsinnis getið og mjög lofsamlega og í sumum greinum eru verk hennar notuð til að kynna sýninguna alla — en hún er ein af sex vefurum íslenzkum sem taka þátt í þessari sýningu.

Ennfremur er þess getið að hið þekkta Röhsska listiðnaðarsafn í Gautaborg hafi keypt verkið Atlantis eftir Ásgerði og er það mikill heiður.

Ásgerður Búadóttir (önnur frá vinstri) í hópi ungra veflistamanna á síðasta Textiltriennal að Kjarvalsstöðum. Þær eru frá vinstri Sigrún Guðjónsdóttir, Þorbjörg Þórðardóttir og Ragna Róbertsdóttir. Fremst er dóttir Ásgerðar.

Norræn vefjarlist:

Síðasta sýningar-helgi

Um þessa helgi eru síðustu forvöð að sjá hina glæsilegu sýningu á norrænni vefjarlist að Kjarvalsstöðum.

Sýningin verður opin kl. 14—22 í dag og á morgun.

—ih

Norrænir vefarar sýna

Nordisk textiltriennal 1979—1980, eða Norræn vefjalist fyllir nú sali Kjarvalsstaða og ganga. Þetta er önnur sýning sinnar tegundar, sú fyrri var haldin árið 1976. Eins og nafnið triennal bendir til, er um að ræða sýningu sem haldin er á þriggja ára fresti. Norræn vefjalist er farandsýning og kemur nú frá Þórshöfn, eftir að hafa þrætt hin Norðurlöndin.

Upphafið að þessu samstarfi um Norræna vefjalist varð árið 1974. Fyrsta sýningin árið 1976 var með ólíkum hætti og sú sem nú er haldin. Þá var um sameiginlega dómnefnd að ræða og valdi hún úr verkum allra landanna. Vegna óhentugleika þess fyrirkomulags, var skipuð dómnefnd í hverju landi, sem annast skyldi val til sýningarinnar. Voru það Hörður Ágústsson, Hrafnhildur Schram og Magnús Pálsson sem sáu um val á íslensku verkunum. Síðan er starfsnefnd frá hverju landi, sem sér um uppsetningu verkanna á hverjum stað fyrir sig.

Í formála að sýningarskrá, rekur Nanna Hertoft í stórum dráttum sögu þessa samstarfs, sem styrkt er af Norræna menningarsjóðnum. Síðan rekur Marianne Erikson sögu vefnaðar á Norðurlöndum og bendir á hve rík að vefnaðarlist Skandinavía er. Bendir hún t.d. á stóran hlut Íslands á miðöldum, þegar vefnaðarlist var stærstur þáttur myndlistar okkar. Síðan fjallar Beate Sydhoff um þróun veflistar á Norðurlöndum síðustu árin. Þannig er sýningarskráin vönduð og greinargóð, auk þess sem ljósmynd er af hverju verki ásamt smápistli um hvern sýnanda. Það hefði verið gaman að fá formálana þýdda á íslensku, en slíkt er efalaust aukaatriði.

Myndlist

eftir Halldór Björn Runólfsson

Sýningin er stór (nærri 100 verka) og er hún vel uppsett, þannig að verkin njóta sín ágætlega. Langmest ber á verkum hinna fjögurra stóru, Svía, Dana, Finna og Norðmanna. Hlutfallslega eiga þó íslenskir flest verk, eða 7 stykki. Aðeins einn fulltrúi er fyrir hönd Færeyja. Það er fallegt landslagsverk ofið, eftir Astrid Andreasen Geyti. Það gefur þó allt of litla hugmynd um list Færeyinga í þessum efnum.

Hlutur Íslendinga er ágætur. Ásgerður Búadóttir er hér með tvö verk. Bæði eru mjög sterk og vandlega unnin. Það fer vart á milli mála að Ásgerður er í fararbroddi íslenskra vefara, svo persónulegur og kraftmikill er stíll hennar. Hildur Hákonardóttir, Guðrún Auðunsdóttir og Ragna Róbertsdóttir eiga allar prýðisverk á sýningunni. Greinilegt er að yngri kynslóðin er síður en svo af verri endanum. Þorbjörg Þórðardóttir, Gerla Geirsdóttir og Guðrún Þorkelsdóttir sýna allar mjög persónuleg verk og ólík. Af þessu má sjá að engin einlínustefna er í íslenskri vefjalist, heldur allmikil breidd, þrátt fyrir fámenni stéttarinnar.

Stór sýning og vel uppsett, segir Halldór Björn m.a. í umsögn sinni.

Það kom mér á óvart hve styrkur Norðmanna var mikill á þessari sýningu. Verk Ingunnar Skogholt, Speculatiet er með því besta á þessari sýningu. Einnig má benda á Sidsel C. Karlsen, Sidsel Bryde, og Sole Lefstad Auensen. Verk Kjell Gunvaldsen, Soweto, er mjög sterk.

Finnar eiga einnig mjög persónulega og góða vefara. Fannst mér Eliisa Salmi-Saslaw og Maisa Turunen-Wiklund einna bestar. Svíar og Danir eiga sæg af góðum veflistamönnum. Pia Beronius-Allen, Ingalill Gullers, Birgitta Modig og Birgitta Nelson-Clauss fannst mér bestar meðal Svíanna. Af Dönum fannst mér Margrethe Agger, Jette Brönnum, Nina Ferlov, Lone Hansen og Nanna Hertoft bera nokkuð af.

Ekki er hægt að fjalla um þessa sýningu án þess að geta verks Yosi Anaya frá Finnlandi. In reverence for the Niger er 4x9m. langt batikverk fyrir vegg og gólf. Þetta mónumental verk er yfirþyrmandi, þar sem það stendur í vestursalnum.

Sýningin er af þeirri stærðargráðu að erfitt er að fjalla um hana á hefðbundinn hátt, en hún er einnig of stór til að fólk láti hana fram hjá sér fara.

MARGRA ÞJÓÐA VEFTIR

Það fer varla á milli mála að vefjarlist er orðin samkeppnisfær meðal hinna svokölluðu frjálsu lista, þótt tengsl hennar við nytjalist verði vonandi aldrei rofin til fulls. Vefjarlistin er vitaskuld enginn nýgræðingur og má færa góð rök fyrir því að hún sé, ásamt leirkerasmíði, ein elsta listgrein mannkyns. Hins vegar er vefjarlist sem viðurkennd „frjáls" listgrein enn í frumbernsku. Það þýðir hreint ekki að hún hafi ekki haft mikið listrænt gildi hér áður fyrr, heldur að nú láta menn notagildið liggja milli hluta, fara að skoða ýmsa eiginleika veftækninnar sjálfrar og þess efnis sem notað er hverju sinni. Í framhaldi af því fara þeir að ihuga nýja möguleika og líta þá til annarra listgreina, — og eru óhræddir við að blanda saman aðferðum úr mörgum greinum vefjarlista. Þessi þróun á sér ekki ýkja langan aðdraganda og reyndar loða mörg gömul viðhorf enn við vefjarlistina: að hún sé „kvennalist", að hún fari best á vegg, að aðskotahlutir eigi ekki heima í henni o.s.frv.

Að ganga meðalveginn

Nú fer fram þriæringurinn Norræn vefjarlist að Kjarvalsstöðum og er þetta í annað sinn sem þessi sýning er haldin. Mér sýnist sem hún staðfesti, með nokkrum virðingarverðum undantekningum, að norrænir vefjarlistarmenn eiga enn langt í land með að losna undan gömlum viðhorfum (og fordómum) í grein sinni, til að mæta nútímanum af einurð. Flestir ganga hér hinn breiða meðalveg og gera það vissulega vel, en taka litlar áhættur eða hafa ekki til að bera ýkja mikinn metnað fyrir hönd listar sinnar. Einhvern veginn hef ég það á tilfinningunni að þessi tilhneiging sé sterkari nú en á fyrri sýningunni, — og síðan má spyrja sjálfan sig hve vel hún endurspegli það sem er að gerast í þessari grein víða um Norðurlönd. Nú eru á sýningunni 93 verk, en voru áður 118 og þessi fækkun kann að hafa komið niður á fjölbreytni.

Talsverð blóðtaka

Orsakarinnar er eflaust að finna í nýju dómnefndafyrirkomulagi. Áður valdi ein dómnefnd öll verkin á sýninguna sem var sjálfsagt herjans mikil vinna, en nú eru þriggja manna dómnefndir veflistarmanna starfandi í hverju Norðurlandanna, nema Íslandi. Þar með eru stikkfri 12 ágætir veflistarmenn sem er talsverð blóðtaka í tiltölulega fámennri grein. Ísland hefði farið sérstaklega illa út úr þessu fyrirkomulagi og því var útnaðkomandi fólki, Herði Ágústsyni, Magnúsi Tómassyni og Hrafnhildi Schram, falið að velja úr aðsendum verkum Íslendinga. Það val virðist mér hafa tekist vel og því ættu hinar Norðurlandaþjóðirnar óhikað að geta fylgt fordæmi okkar fyrir næstu sýningu.

Frá vefjarlistarsýningunni. Fremst er verk Lotte Klein frá Svíþjóð.

Sýningunni fylgir nú vönduð skrá þar sem prentaðar eru ljósmyndir af öllum verkum, ásamt formálum og er þar margt vel sagt. Ég hjó þó eftir því í grein Beate Sydhoff, að hún tengir uppgang vefjarlistar á síðustu árum og baráttu rauðsokka. Finnst mér engan veginn að þau tengsl liggi í augum uppi, auk þess sem ég held að það sé óhollt fyrir þessa listgrein að sitja uppi með ákveðna kyngreiningu.

Danir dempaðir

Sydhoff álítur einnig að myndvefnaður hafi verið mjög aðsópsmikill í vefjarlistinni undanfarin ár, en áhöld eru um það hvort hlutverk hans hafi verið eins mikilvægt og af er látið. Er svo hægt að benda á einhver sérstök einkenni í vefnaðinum sem eiga við eina þjóð fremur en aðra? Er það ímyndun mín að verk Dananna séu yfirleitt skýrt uppbyggð, dempuð í litum, fjalli um fólk og umhverfi þess eða leggi hálf-óhlutbundið út af landslagi? Hins vegar finnst mér að Finnar skeri sig mjög eindregið úr fyrir óhlutbundinn (gjarnan geómetrískan) vefnað og þreifikennd (tactile value). Þar heyrir til undantekninga að sjá tilvísanir í hlutveruleikann. Hvað íslenskan vefnað snertir getur undirritaður ómögulega sett sig í hlutlausar stellingar og bent á íslenskt svipmót, en þó grunar mig að sá „heildarsvipur" kunni enn að vera í mótun. Norðmenn eru einna mestir expressjónistar norrænna veflistarmanna.

Heysáta Maisu Turunen-Wiklund fremst.

Ekkert er nýtt . . .

Þeir gera stóra vefi í sterkum litum og með frjálslegu yfirbragði, eða þá að þeir gera rómantískar og allt að því næfar mannamyndir. Svíar eru nokkuð blandaðir og virðast annað hvort gera vefi með mjög ákveðnu figúratífu inntaki (þó ekki um þjóðfélags„vandamál" . . .) eða geómetrískar afstraktmyndir, — fátt þar á milli.

Nú verða menn víst seint á sama máli um eðli nýsköpunar í listum og sumir álíta að ekkert sé nýtt undir sólinni. Ef ég ætti að nefna vefi á þessari sýningu sem mér finnst bera vott um leitandi hugarfar, áræði og listræna kröfugerð, þá mundi ég benda á „snjó"mynd Bodil Bodker Næss sem gengur út frá veggnum eins og lágmynd og svo skúlptúrvefnað Annette Juel. Þótt margt sé gott meðal finnsku verkanna, þykir mér Yosi Anaya bera af með batikmynd sinni um ána Niger, svo og „X" myndröðina, en þó er einnig vert að geta um „Steðja" Maisu Kaarna sem nýtir sér lágmyndarhugmyndina en heysáta Maisu Turunen-Wiklund er hæði skemmtilegur og áleitinn snoppungur. Hárskúlptúr Guðrúnar Þorkelsdóttur ber vott um mjög frjótt hugarflug, en á hinn bóginn á ég í erfiðleikum með að finna verk af þeim gæðaflokki meðal Norðmanna.

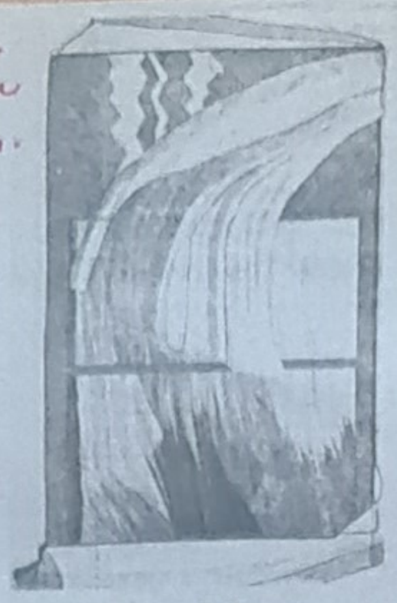
Grundvöllur fyrir gullhamra

Kannski er það helst „myndaalbúm" Ellenar Lenvik sem upp í hugann kemur. Einnig er fátt um fína drætti meðal Svíanna, þó er „Blábrún" mynd Ednu Lundskog ekki afleilt verk. Svo er að sjálfsögðu grundvöllur fyrir gullhamra til handa þeim listamönnum sem nota hefðbundnar aðferðir. Danska listakonan Jetta Brönnum mundi vera í þeim flokki. Nanna Hertoft sömuleiðis og svo hinar geómetrískt þenkjandi Kim Naver og Jette Nevers. Meðal Finna standa þær sig mjög vel Kaarina Kellomäki og Mirja Tissari og það þarf heldur ekki að spyrja að framlagi Ásgerðar Búadóttur í íslensku deildinni. Synnove Anker Aurdal gerir mjög glæsilega hluti í sínu lagi meðal Norðmanna og ýmsar góðar manneskjur mætti nefna í herbúðum Svía, t.d. Ingalill Gullers, Silju Karlsson og Lotte Klein. Svo eru fuglahræður Inghild Karlsen dálítið sér á báti, minna talsvert á austurevrópska veflistarmenn.

En þetta er merkilegt fyrirtæki og þarf fyrir alla muni að halda því gangandi.

Róið eins langt eftir fiskinum og roðinu

Tíminn 22 apr. -80

Stormur Jette Brönnum

Um norræna vefnaðarlist

Listvefnaður nú á dögum er orðinn svo frábrugðinn þeim er maður hafði fyrir barnsaugum sínum, að líkja má við efnisbyltingu höggmyndarlistarinnar, er notar nú auk marmara og kopars, þræði, eirvíra, krossvið, trédrumba, steinsteypu, kaðla múrsteina og nagla, meira en hin fornu efni, er notuð voru meðan þau verk urðu einkum til í steinsmiðjum, eða tjávöruverkstæðum, ef frá er skilinn brenndur leir og góðir málmar.

Norrænar konur hafa lengi saumað og ofið úr sér augun, og listfengi þeirra var mikil allt þar til áteiknaðar myndir og úttaldar úr mynsturfabrikkum meginlandsins náðu svo til allri stjórn á þessum annars frumlegu konum, og „Blái drengurinn og Hallarfrúin með vöggguna" voru komnar í annað hvert hús þar sem eftir voru einhver augu.

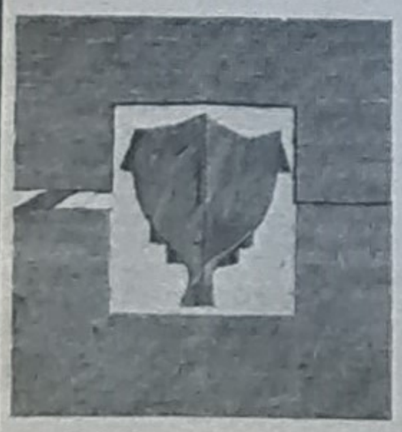
Rósabeðin í stofupúðum á hundruðum heimila eru til vitnis um það, ásamt öllum klukkustrengjunum.

Stórsýning á hannyrðum.

NORDISK TEXTILTRIENNAL 1979-80 opnaði fyrir rúmu ári í Gautaborg og fór þaðan til Kaupmannahafnar, svo til Helsinki, Oslo, Þórshafnar og nú er hún í Reykjavík, þar sem hún, sbr. sýningarskrá, stendur til 4. maí næstkomandi.

Norræna veflistarsýningin var stofnuð árið 1976, og er hugsuð sem farandsýning og er ætlað að greina frá því sem efst er á baugi í vefnaði, tauverkum, og öðru er gjört er úr bandi, tuskum, eða efnum.

Ef sýning þessi er borin saman við seinustu sýningu, hefur ekki orðið mjög ör þróun á þessum árum, nema ef það væri í sjálfri handvinnunni, því þarna er að finna myndir er ofboðsleg vinna liggur í, svo jaðrar við að listamaðurinn gefi úr sér bæði augun. Aðrar myndir hafa að baki aðrar og öðruvísi vinnustundir, þar sem meira hefur verið lagt upp úr hönnun, eða teikningu en saumaskap og vefnaði. Og fjölbreytnin er mikil, þrátt fyrir að þau séu tiltölulega fáar myndir sem hrófla við áður kunnum stefnum þessa listafólks. Vil ég þar nefna „Heysátu" **Maisa Turuen-Wiklund**, sem þó minnir kannski um of á **Mackie Winsor**, eða minimalisma, til að gefa henni hæstu einkunn fyrir frumleika, en þetta er svo indælt listaverk og haglega gjört, að það angar af sumri. Afamynd **Ingalill Gullers**, kallar líka fram eitthvað sömu ættar. Og þá má ekki gleyma „fuglahræðum" **Inghild Karlsen**, sem bæði bera í sér ógn brúðunnar og seiðkvenna

Skjaldarmerki Ásgerðar Búadóttur

Shakespeares, og einhvern sjaldgæfan gáska.

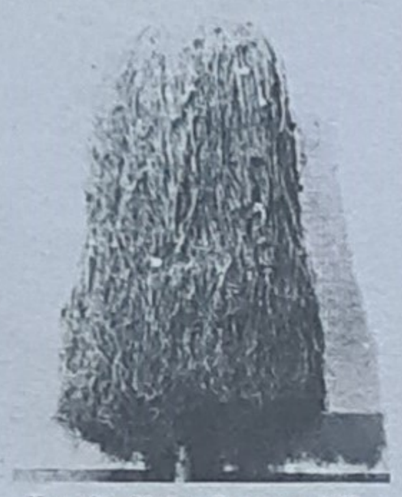
Ég veit ekki hvort viðeigandi er hér að bera lof á íslenskar myndir, því til þess eru oftar tækifæri, en verk Ásgerðar Búadóttur eru að verða mikil stílvopn fyrir vefnaðarlistina.

Hvað er norrænn vefnaður?

Það vakti vonbrigði að aðeins ein mynd skyldi vera frá Færeyjum, en þar er sams konar fé og á Íslandi, og færeyska myndin er ekki á nógu góðum stað, því hún þarf fjarlægð.

Jónas Guðmundsson

MYNDLIST

Heysáta Maisa Turunen Wiklund.

Ein hugsun læðist að manni á vefnaðarsýningunni á Kjarvalsstöðum, og hafði reyndar fylgt vefnaðarsýningum um dálítið lengra skeið, en það er hin afmarkaða staða listgreinarinnar.

Veggtjöld voru áður hluti af húsbúnaði, svipað og miðstöðvar í húsum núna, en veggtjöld þeirra er meira máttu sín voru auðvitað ábúðarfyllri en hinna — „Skrjáfaði í skarlatstjöldum, skulfu kögur huldum völdum" yrkir Einar Benediktsson. (Vonandi rétt eftir haft). Forn vefnaður, eins og hann er sýndur í bókum og söfnum, virðist greinast í tvo meginþætti mynstur og myndasögur.

Við greinum bæði þessi form á norrænu veflistarsýningunni. Myndin „Soweto" eftir **Kjell Mardon Gunnvaldsen**, er nútímaútgáfa af fornum pólitískum sögum í myndvefnaði. „Aamurusko" **Irja Mikkola** er af mynsturættinni (Dæmi af handahófi).

Þó á hin forna greining ekki alfarið við lengur, að því er virðist. Sum verkanna væri t.d. auðveldara að mála með olíu eða vatnslit. Vefnaðarlistin er þá komin út úr veflistinni inn í málninguna, ef þannig má orða það, og maður spyr sig í hjartans einlægni, hvernig á að varð veita heysátuna hennar Maisa? Á að ryksuga hana og hella í hana eitri daglega til að drepa möl? Mætti gera hana úr kopar?

Þannig spyr maður sig. Því það er nefnilega talsvert atriði að taumyndun og garnmyndum, sé haldið utanvið önnur myndlistarsvið. Eiginleikar efnisins verða að njóta sín í hverju verki, eiga þar einir heima.

Við getum t.d. nefnt sumar af höggmyndum Sigurjóns Ólafssonar. Hann heggur prófessor í stein. Steinninn verður yndislegt verk, er ber í sér persónu fyrirmyndarinnar, en er samt áfram steinn í brimsöng í fjöru, eða ruðningi í jökulöldu. Margar trjámyndir Sigurjóns eru áfram rekaviður, þótt sporjárn og skaraxir hafi komist í tréð.

Þannig á myndvefnaður og annar vefnaður líka að vera, eða halda sig. Efni og andi eiga að sameinast. Það er að minnsta kosti óþarfi að vera að prjóna olíumálverk, meðan nóg er af málningu í landinu. Konur með augu og fingur úr gulli eiga að gera annað, líka menn, sem fást við hannyrðir og vefnað.

Annað er svo hitt, að næst væri gaman að fá hugmyndir um það, hvernig svona vefjarlist er ætluð heimilunum. Á að ganga á svona fínum teppum? Þola þau mikið ljós? En ég spyr af því að það virðist einfaldasti hlutur í heimi að skilja það, að venjulegar myndir eiga að vera uppi á vegg, og það væri vel þegið ef ábendingar kæmu um það hvernig skarlatstjöldin á að nota í algengum íbúðum, en ekki er sagt eitt orð um það lengur og eigum við þó orð eins og veggteppi, gólfteppi, rúmteppi og gluggatjöld.

Hvar á að hafa teppi?

Í fátæktarbælum Suður-Ameríku hefi ég séð herbergjaskipan ákvarðaða með dúkum og teppum, og reyndar sums staðar á Ítalíu líka. Ofurlítil leiðsögn um varðveislu og not væri vel þegin, ef almenningi er þessi list ætluð til heimilisnota og brúks.

Auðvitað gera allir sér grein fyrir því, að vefnaður, ofinn fyrir sýningar, sérstaklega, lýtur dálítið öðrum lögmálum en heimilisþorsta fyrir myndlistarverk. Sagt var í Vesturbænum, að maður ætti að éta roðið af fiskinum, einfaldlega af því að róið var eins langt eftir roðinu og fiskinum. Þannig greining eftir notagildi virðist eiga við um myndvefnað, eða getur gert það. Effitt virðist t.d. að koma fyrir regnbogateppinu stóra hennar **Yosi Anaya** nema í brunastöð þar sem eru turnar fyrir slöngur (13 metra langt), en til mikils yndisauka er það óneitanlega á sýningu.

Jónas Guðmundsson.

Ein úr fuglahræðufjölskyldunni frá Inghild Karlsen.

Róið eins langt fiskin og roð

Tíminn

Um norræna ve

Listvefnaður nú á dögum er orðinn svo frábrugðinn þeim er maður hafði fyrir barnsaugum sínum, að líkja má við efnisbyltingu höggmyndarlistarinnar, er notar nú auk marmara og kopars, þræði, eirvíra, krossvið, trédrumba, steinsteypu, kaðla múrsteina og nagla, meira en hin fornu efni, er notuð voru meðan þau verk urðu einkum til í steinsmiðjum, eða tjávöruverkstæðum, ef frá er skilinn brenndur leir og góðir málmar.

Norrænar konur hafa lengi saumað og ofið úr sér augun, og listfengi þeirra var mikil allt þar til áteiknaðar myndir og úttaldar úr mynsturfabrikkum meginlandsins náðu svo til allri stjórn á þessum annars frumlegu konum, og „Blái drengurinn og Hallarfrúin með vöggguna" voru komnar í annað hvert hús þar sem eftir voru einhver augu.

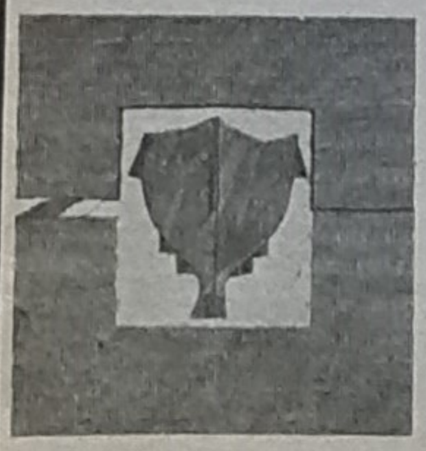
Rósabeðin í stofupúðum á hundruðum heimila eru til vitnis um það, ásamt öllum klukkustrengjunum.

Stórsýning á hannyrðum.

NORDISK TEXTILTRIENNAL 1979-80 opnaði fyrir rúmu ári í Gautaborg og fór þaðan til Kaupmannahafnar, svo til Helsinki, Oslo, Þórshafnar og nú er hún í Reykjavík, þar sem hún, sbr. sýningarskrá, stendur til 4. maí næstkomandi.

Norræna veflistarsýningin var stofnuð árið 1976, og er hugsuð sem farandsýning og er ætlað að greina frá því sem efst er á baugi í vefnaði, tauverkum, og öðru er gjört er úr bandi, tuskum, eða efnum.

Ef sýning þessi er borin saman við seinustu sýningu, hefur ekki orðið mjög ör þróun á þessum árum, nema ef það væri í sjálfri handvinnunni, því þarna er að finna myndir er ofboðsleg vinna liggur í, svo jaðrar við að listamaðurinn gefi úr sér bæði augun. Aðrar myndir hafa að baki aðrar og öðruvísi vinnustundir, þar sem meira hefur verið lagt upp úr hönnun, eða teikningu en saumaskap og vefnaði. Og fjölbreytnin er mikil, þrátt fyrir að það séu tiltölulega fáar myndir sem hrófla við áður kunnum stefnum þessa listafólks. Vil ég þar nefna „Heysátu" Maisa Turuen-Wilklund, sem þó minnir kannski um of á Mackie Winsor, eða minimalisma, til að gefa henni hæstu einkunn fyrir frumleika, en þetta er svo indælt listaverk og haglega gjört, að það angar af sumri. Afamynd Ingalill Gullers, kallar líka fram eitthvað sömu ættar. Og þá má ekki gleyma „fuglahræðum" Inghild Karlsen, sem bæði bera í sér ógn brúðunnar og seiðkvenna

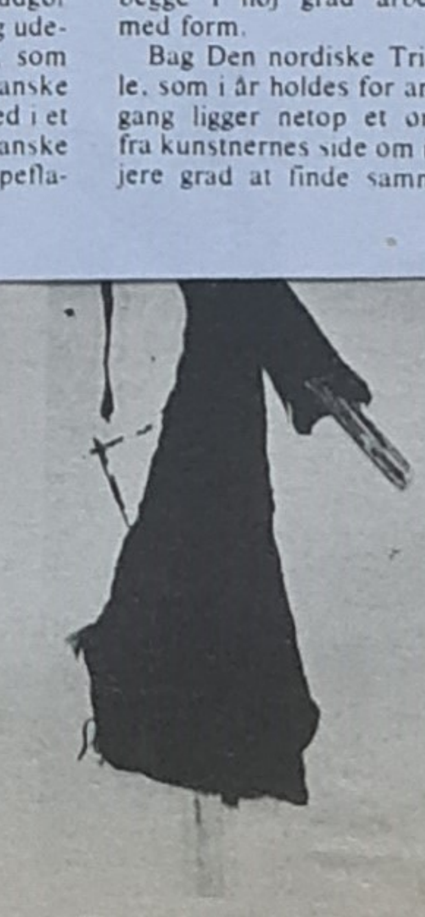

Skjaldarmerki Ásgerðar Búadóttur

alfarið við lengur, að því er virðist. Sum verkanna væri t.d. auðveldara að mála með olíu eða vatnslit. Vefnaðarlistin er þá komin út úr veflistinni inn í málninguna, ef þannig má orða það, og maður spyr sig í hjartans einlægni, hvernig á að varð veita heysátuna hennar Maisa? Á að ryksuga hana og hella í hana eitri daglega til að drepa möl? Mætti gera hana úr kopar?

Þannig spyr maður sig. Því það er nefnilega talsvert atriði að taumyndun og garnmyndum, sé haldið utanvið önnur myndlistarsvið. Eiginleikar efnisins verða að njóta sín í hverju verki, eiga þar einir heima.

Við getum t.d. nefnt sumar af höggmyndum Sigurjóns Ólafssonar. Hann heggur prófessor í stein. Steininn verður yndis-

Ein úr fuglahræðufjölskyldunni frá Inghild Karlsen.

Vævet ind i kunsten

Kristeligt Dagblad 12/10-79

Nordisk tekstiludstilling på Kunstindustrimuseet

Kunst

Af
Inga Bostrup

Tæppernes nødvendige funktion som værn mod kulde fra væg og gulv og over seng har selvsagt givet den dekorerede vævning en ganske særlig tradition i iskolde nordiske lande.

Som al oprindelig hjemmefremstilling var vævning kvindegøremål, og den dag i dag, hvor billedvævningen forlængst har indtaget sin plads som egentlig fri kunstart, kan mandlige vævekunstnere af format tælles på meget få fingre.

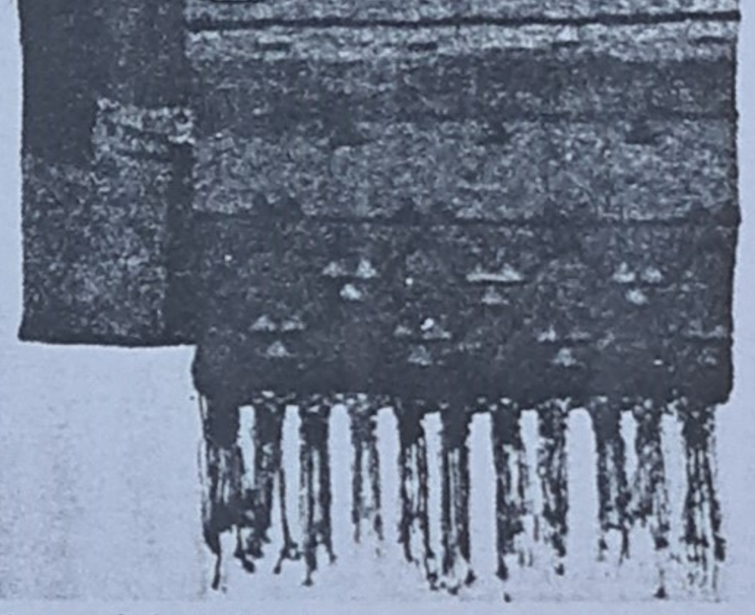
En helt anden sag er det at malere ofte lader vævestuer reproducere et værk, men en billedvævning må karakteriseres som et kunstværk, hvis tilblivelse er udsprunget af og nøje forbundet med fornemmelsen for garnets og væveteknikkens karakter og udtryksmuligheder. Ingen vil vel mene, at Nanna Hertoft eller Kirsten Gregers Jensen hellere skulle male malerier. Alligevel er det vel først i dette årti, at vævebillederne er gået ind i den almindelige bevidsthed som »rigtig« kunst.

Den nordiske billedudstilling på Kunstindustrimuseet viser at mange i den nye store generation netop har valgt det traditionelle kvindemedium som udtryk for halvfjerdsernes social- og kvindepolitiske tanker. Som altid er .programkunst en vanskelig genre, og meget få når som Lotte Klein den afklaring, som gør »Det halve af himlen« til et betydeligt værk.

Det er en herlig udstilling. Billeder af alle slags udgør alligevel på mærkelig og udefinerbar måde et hele, som overbeviser om en ganske særlig indre samhørighed i et kulturområde. En ganske særlig viden om tæppeflades muligheder er nok een af mange mulige forklaringer. Indlysende hos Henriette Ousack og Ingunn Skogholt, som dekorerer traditionelt, meget stærkt overfor Kim Naver og Asgerdur Búadottir, men det gælder også Kari Bjørg Ile og Karin Sundbye, som begge i høj grad arbejder med form.

Bag Den nordiske Trienale, som i år holdes for anden gang ligger netop et ønske fra kunstnernes side om i højere grad at finde sammen. Udstillingen er resultat af et arbejdsmæssigt behov fra billedvævernes side, og indtil maj næste år skal den cirkulere i de forskellige nordiske lande.

Så måtte man kun ønske, at nogen bagefter ville komme på den tanke, at her har vi for en gangs skyld en nordisk sammenhæng, som kunne være værd at vise frem – Det danske hus i Paris f. eks.? – måske efter at en fællesnordisk jury først lige trimmede udstillingen en kende?

Ayse og fuglen hedder dette vævede billede af Ulla Mynster Ivarsson

Nordisk tekstilmønstring

Av Even Hebbe Johnsrud

2. Nordiske tekstiltriennale presenteres for tiden i Kunstnernes Hus, på veien mellom Helsingfors og Torshavn. For tre år siden var Henie-Onstad-sentret vertskap. Vi har i, jeg vet ikke hvor mange år nå, opplevet tekstilkunsten som oppmuntrende innslag på Høstutstillingen — sammen med grafikk. Vi har hatt separatutstillinger til å forsterke inntrykket av denne kunstartens vitalitet opp gjennom syttiårene.

Kjell Mardon Gunvaldsen, Soweto, billedvev.

Beate Sydhoff setter i sitt katalogforord denne vitalitet i sammenheng med kvinneemansipasjonen, tekstilkunsten ble tatt i bruk som kanal for «budskap om inte har andra vägar att gå». Når kunstarten i syttiårene oppnår full status på linje med andre former for billedkunst kan vel forklaringen også være den motsatte: det tekstile sproget er i seg selv så uttrykksfullt, det ble av kunstnerne utnyttet så tidsmessig riktig, at tekstilkunsten ikke lenger lot seg stenge ute. Den kunne berike de abstrakte billedformer som den kunne gi de agitatoriske bilder fornyet kraft. Og ikke minst gjorde den seg gjeldende i monumentalsammenheng.

Men jeg er ikke sikker på emansipasjonens betydning rent kunstnerisk, og de tekstile bidrag markerer seg bedre rent kvalitativt på Høstutstillingen efter at tekstilkunstnerne fikk sin egen jury, eller om en nordisk mønstring av bare tekstil gir meg mer enn andre utstillinger av nordisk kunst. Kontrasten til de forterpede uttrykksformer eller de over-ambisiøse uttrykk i andre materialer mangler. Teppene henger der som eneste billedform. Litt bestyrtet registrerer jeg at selv tekstil kan være uspennende.

Den mer politiske tendensen er lite fremtredende på denne triennalen. I stedet står vi spesielt i den svenske avdelingen overfor varianter av Pop-kunst og foto-realisme overført i tekstil. En storblomstret tekanne 2×2 meter (Katarina Røjgård), og et interiør (Henriette Ousbück) med mor og barn i sterke farver, drivende dyktige begge to som billedvev, men ikke like lette å akseptere som billedform idag. Diametralt motsatt står arbeider i tradisjonell stil av Lotte Klein og Gun Johansson, strenge og fine begge to.

Finnene arbeider ennu i en strengt formal retning, vekslende mellom klart nonfigurative og stilisert naturalistiske elementer. Der er uttrykt vilje til eksperimentering i teknikk og materialer. Jeg falt for «Høystakken» av Maisa Turunen-Wiklund og Kirsti Rantanens to arbeider. Derimot står jeg uforstående til Yosi Anayas 13 meter lange «fillerye» i batikk, tilegnet elven Niger. Den burde kanskje ligger nedover trappen, som et fossefall?

I den danske avdelingen var det godt å gjense Annette Juel. Ann-Mari Kornerup utnytter applikasjonsteknikken noe anderledes enn vi er vant med her hjemme. Bodil Bødtker Næss har levert et av utstillingens sterkeste arbeider, et tekstil-relieff i vev som aktuelt nok gjenskaper «Den vinter der faldt sne». Det er noe med de hvite og grå toner og materialets egenart som kjører dette relieffet frem på de mer farvesterke og illusjonistisk effektfulle teppers bekostning.

Island har jo som Norge en levende tekstiltradisjon. På denne utstillingen går den ut i to retninger, i en realistisk og en stofflig eksperimnenterende. Gudrun Audunsdottir og Gudrun Torkelsdottir står for sistnevnte.

21 norske tekstilkunstnere sørger for bredden i den norske avdeling, bredden og kvaliteten. Vi møter med velkjente navn og for en del også kjente arbeider, de bekrefter norsk tekstilkunsts gode nivå. Det er ikke der den ligger, den følelsen av skuffelse som melder seg, når en sammenligner med triennalen i 1976-77. Vi er blitt forvent med tekstil på topp i andre sammen-

henger og kan
at den efter
ordner se
mer. Vi se
som nå
Ingrid K
stilling
høstens
Oslo.

Tek
i ro

Når vi tenker på den lange tradi
det virke som litt av et paradoks
de andre kunstneriske teknikken
at den så lenge (i likhet med gra
Dernest eksisterer det uklare gr
håndverk. Og med den utdannin
frigjørings- og nyorienterings-pro

Vilkåra har også vært slik at mange har sett seg tvunget til å pendle mellom ren håndverksproduksjon og billedkapning, slik at det første faktisk har subsidiert det andre. Endelig har rekrutteringen vært nesten entydig kvinnelig, og det er vel klart at kvinnekampen også bidro til å gi tekstilkunsten en egen identitet.

BILLEDTEKSTIL?

Tekstiltriennalen er som manifestasjon et uttrykk for den posisjon nordiske tekstilkunstnere har kjempet seg fram til i syttiåra. Mer tvilsomt er det om utstillingen i Kunstnernes Hus uttrykker det som foregår i Norden akkurat nå. Når jeg

rhøy».

av de få i denne teknikken.

nønstring

odil Bødtker Næss
et av utstillingens
bilder, et tekstil-re-
m aktuelt nok gjen-
n vinter der faldt
noe med de hvite og
g materialets egen-
ører dette relieffet
mer farvesterke og
k effektfulle teppers

r jo som Norge en
kstiltradisjon. På
lingen går den ut i
, i en realistisk og
ksperimnenterende.
dunsdottir og Gud-
dottir står for sist-

e tekstilkunstnere
redden i den norske
edden og kvaliteten.
d velkjente navn og
gså kjente arbeider,
norsk tekstilkunsts
Det er ikke der den
ølelsen av skuffelse
seg, når en sam-
med triennalen i
r blitt forvent med
op i andre sammen-

henger og kan
at den efter
ordner se
mer. Vi sa
som nå
Ingrid K
stilling i
høstens
Oslo.

Tekstil i rolig leie

Når vi tenker på den lange tradisjonen tekstilkunsten kan vise til her i Norden, kan det virke som litt av et paradoks at den først på syttitallet fikk en plass på linje med de andre kunstneriske teknikkene. Dette har selvfølgelig sine spesielle årsaker, bl. a. at den så lenge (i likhet med grafikk) ble oppfattet som en reproduserende kunstart. Dernest eksisterer det uklare grenseoppganger mellom tekstile bilder og rent kunsthåndverk. Og med den utdanning de fleste har, representerer det billedskapende en frigjørings- og nyorienterings-prosess.

Av Harald Flor

Vilkåra har også vært slik at mange har sett seg tvunget til å pendle mellom ren håndverksproduksjon og billedkapning, slik at det første faktisk har subsidiert det andre. Endelig har rekrutteringen vært nesten entydig kvinnelig, og det er vel klart at kvinnekampen også bidro til å gi tekstilkunsten en egen identitet.

BILLEDTEKSTIL?

Tekstiltriennalen er som manifestasjon et uttrykk for den posisjon nordiske tekstilkunstnere har kjempet seg fram til i syttiåra. Mer tvilsomt er det om utstillingen i Kunstnernes Hus uttrykker det som foregår i Norden akkurat nå. Når jeg stiller meg tvilende her, har det bl. a. med at begrepet billedtekstil (som blir brukt i forordet) blir tøyd langt inn i dekorativt kunsthåndverk. Videre savner jeg, nå som sist, de sterkeste eksponentene for det realistiske billedsyn som har markert seg særlig sterkt i Norge og Sverige i det siste decenniet. En av dem, Sandra Ikse Bergmann, har sittet i juryen og dermed vært forhindret, men hva med navn som f. eks. Lena Adlercreutz, Berit Jonsvik, Gunvor Nordstrøm, Elisabeth Haarr, Tove Pedersen, Sissel Moe, Ellen Juell-Jørgensen? Likeså fins det en eksperimentell frodighet i Danmark som det er få spor av her.

SPRIKENDE HELHET

Siden de enkelte nasjonale juryer ikke har vært klar over hvilke bidrag som kom fra de andre landene, har det vært umulig å planlegge triennalens presentasjon i lokalene. Som med Høstutstillingen, skaper en massemønstring som dette problemer for tilrettelegginga. Det blir veldig mye ansamling, og lite strukturert presentasjon. Forestillingen om at det enkelte arbeid skal tale for seg selv, holder bare ikke i et høyst blandet «kor» med nitti andre «stemmer». Derfor kommer de enkelte til orde på høyst ulike måter, noen tjener på sammenstillingen, andre ikke. Dermed ikke sagt at de ansvarlige for opphengingen i «Huset» ikke har gjort sitt beste ut fra de gitte forutsetninger, og det har sikkert vært en jobb som har skapt mange problemer under veis. Montro om ikke systemet med en sentral jury ville ha skapt et bedre utgangspunkt.

FAGLIG TYNGDE

Et gjennomgående trekk er en solid håndverksmessig kvalitet, og som helhet vil jeg nok si at den faglige tyngden gjør et sterkere inntrykk enn den billedskapende fantasien. Tradisjonelle vevteknikker dominerer i nesten overveldende grad, enten de nå danner basis for rent konstruktive, halvabstrakte, fabulerende eller fotografisk figurative billedoppslag. Her fins også forsøk på å aktualisere tradisjonens mønstre, og gi disse en ny mening gjennom innslag som peker mot vår egen tid. Applikasjon og stofftrykk virker underrepresentert, og det samme gjelder mer eksperimentelle former som tekstilskulptur. Kanskje er tekstilkunsten i ferd med å flyte inn i et roligere leie. Behovet for en markering av egenart overfor andre er ikke lenger til stede i samme grad som i kampåra, men dermed har også noe av vitaliteten fra dengang tapt seg.

av de få i denne teknikken.

rhøy».

NORDJYLLANDS KUNSTMUSEUM

Informationsavis nr. 45 *Juni-juli 1976*

Den nordiske censurkomite samlet på Nordjyllands Kunstmuseum, hvor den er i gang med bedømmelsen. Fra venstre den finske tolk (og udstiller) Agneta Hobin, Pirkko Hammarberg, Finland, Hans Krondahl, Sverige, Asgerdur Buadottir, Island, Franka Rasmussen, Danmark og Aase Frogner, Norge.

Nordisk Textiltriennale 1976-77

Igen en international biennale, triennale .... eller på ny et eksempel på et positivt initiativ til et øget og differentieret nordisk samarbejde?

Jeg tvivlede ikke længe på, at der her er tale om et eksempel på et nordisk samarbejde, som må kunne udvikle sig til at blive en begivenhed, hvor man i forventning — såvel i de nordiske lande som uden for disse — ser hen til, hvilken inspiration har de udstillede arbejder givet andre kunstnere, og hvad mon der næste gang vil blive præsenteret på den nordiske textiltriennale.

Allerede denne gang ved den første nordiske textiltriennale, som vil blive vist i samtlige de nordiske lande, synes der at blive tale om en virkelig nordisk begivenhed.

Det er min opfattelse, at dette skyldes, at nordiske textilkunstnere i mange år har følt et behov for ved en fælles præsentation, der ikke fandt sted inden for rammerne af de mange velanskrevne europæiske textiludstillinger, at vise deres arbejder. Ved denne textiludstilling er der lejlighed til at vise, at vi her står over for et kunstområde, hvor de nordiske lande har en lang tradition bag sig og i mange år — selvfølgelig med skiftende held — virkelig har præsteret resultater, der var international anerkendelse værdig.

Uden at ville gå ind i den periodevis livlige diskussion om textilkunstens placering i forhold til billedkunsten — afgrænset til grafik, malerier og skulpturer — og det traditionelle kunsthåndværk vil jeg dog benytte lejligheden til at nævne, at også jeg har bemærket mig, at sædvanligvis er publikum — som det siges i en anden artikel i dette katalog — mere åben over for formen af et vævet arbejde end over for formen af et maleri eller måske en skulptur.

Personligt tror jeg, at dette kan skyldes, at en langt større del af publikum selv på et eller andet tidspunkt har haft en personlig kontakt til vævningens og textilkunstens materialer, uden at der behøver at have været tale om kunstneriske udfoldelser eller ambitioner. Men denne personlige erfaring — ganske vist for hovedpartens vedkommende alene til materialerne — indebærer formentlig, at man som publikum er mere åben over for formen og materialebehandlingen i et textilarbejde. Jeg tror, at vi vil kunne komme til at opleve noget tilsvarende omkring fotografiet som kunstart, idet publikum også i denne situation vil møde frem med mere åbne og ikke autoritetsprægede synspunkter.

Når textilkunsten i dag synes at være udsat for en voksende interesse, tror jeg, at dette desuden skyldes, at samfundets hastige industrialisering kombineret med opnåelsen af et betydeligt materielt niveau på ny har givet menneskene behov for at opdage, hvorledes naturens egne materialer, manuelt arbejde og fantasi kan kombineres.

Som kulturminister er det mit håb, at samfundets producenter i videre forstand — og også andre mindre kunstinteresserede kredse — vil forstå og acceptere, at publikums interesse for kunstnernes håndværksmæssige udnyttelse og benyttelse af materialernes kvalitet under inspiration af fantasi peger på dybtliggende menneskelige behov, der åbner mulighed for en større forståelse for betydningen af kvalitet på bekostning af kvantitet.

Niels Matthiasen
kulturminister.

Nordjyllands Kunstmuseum..	Aalborg....	26.6 - 1.8
Kunstsentret Høvikodden.....	Oslo.....	12.8 - 5.9
Malmö Konsthall.....	Malmö.....	25.9 - 24.10
Wäinö Aaltonens Museum....	Åbo.....	7.11 - 5.12
Kjarvalsstadir.....	Reykjavik.	29.1 - 20.2
Listaskálin.....	Tórshavn..	12.3 - 26.3

Kjarvalsstaðir, Reykjavik

Nordisk Textiltriennale

Den nordiske censurkomite samlet på Nordjyllands Kunstmuseum, hvor den er i gang med bedømmelsen. Fra venstre den finske tolk (og udstiller) Agneta Hobin, Pirkko Hammarberg, Finland, Hans Krondahl, Sverige, Asgerdur Buadottir, Island, Franka Rasmussen, Danmark og Aase Frogner, Norge.

Nordisk Textiltriennale 1976-77

Igen en international biennale, triennale .... eller på ny et eksempel på et positivt initiativ til et øget og differentieret nordisk samarbejde?

Jeg tvivlede ikke længe på, at der her er tale om et eksempel på et nordisk samarbejde, som må kunne udvikle sig til at blive en begivenhed, hvor man i forventning — såvel i de nordiske lande som uden for disse — ser hen til, hvilken inspiration har de udstillede arbejder givet andre kunstnere, og hvad mon der næste gang vil blive præsenteret på den nordiske textiltriennale.

Allerede denne gang ved den første nordiske textiltriennale, som vil blive vist i samtlige de nordiske lande, synes der at blive tale om en virkelig nordisk begivenhed.

Det er min opfattelse, at dette skyldes, at nordiske textilkunstnere i mange år har følt et behov for ved en fælles præsentation, der ikke fandt sted inden for rammerne af de mange velanskrevne europæiske textiludstillinger, at vise deres arbejder. Ved denne textiludstilling er der lejlighed til at vise, at vi her står over for et kunstområde, hvor de nordiske lande har en lang tradition bag sig og i mange år — selvfølgelig med skiftende held — virkelig har præsteret resultater, der var international anerkendelse værdig.

Uden at ville gå ind i den periodevis livlige diskussion om textilkunstens placering i forhold til billedkunsten — afgrænset til grafik, malerier og skulpturer — og det traditionelle kunsthåndværk vil jeg dog benytte lejligheden til at nævne, at også jeg har bemærket mig, at sædvanligvis er publikum — som det siges i en anden artikel i dette katalog — mere åben over for formen af et vævet arbejde end over for formen af et maleri eller måske en skulptur.

Personligt tror jeg, at dette kan skyldes, at en langt større del af publikum selv på et eller andet tidspunkt har haft en personlig kontakt til vævningens og textilkunstens materialer, uden at der behøver at have været tale om kunstneriske udfoldelser eller ambitioner. Men denne personlige erfaring — ganske vist for hovedpartens vedkommende alene til materialerne — indebærer formentlig, at man som publikum er mere åben over for formen og materialebehandlingen i et textilarbejde. Jeg tror, at vi vil kunne komme til at opleve noget tilsvarende omkring fotografiet som kunstart, idet publikum også i denne situation vil møde frem med mere åbne og ikke autoritetsprægede synspunkter.

Når textilkunsten i dag synes at være udsat for en voksende interesse, tror jeg, at dette desuden skyldes, at samfundets hastige industrialisering kombineret med opnåelsen af et betydeligt materielt niveau på ny har givet menneskene behov for at opdage, hvorledes naturens egne materialer, manuelt arbejde og fantasi kan kombineres.

Som kulturminister er det mit håb, at samfundets producenter i videre forstand — og også andre mindre kunstinteresserede kredse — vil forstå og acceptere, at publikums interesse for kunstnernes håndværksmæssige udnyttelse og benyttelse af materialernes kvalitet under inspiration af fantasi peger på dybtliggende menneskelige behov, der åbner mulighed for en større forståelse for betydningen af kvalitet på bekostning af kvantitet.

Niels Matthiasen
kulturminister.

Nordjyllands Kunstmuseum	Aalborg	26.6 - 1.8
Kunstsentret Høvikodden	Oslo	12.8 - 5.9
Malmö Konsthall	Malmö	25.9 - 24.10
Wäinö Aaltonens Museum	Åbo	7.11 - 5.12
Kjarvalsstadir	Reykjavik	29.1 - 20.2
Listaskálin	Tórshavn	12.3 - 26.3

Listaskálin, Tórshavn

Nordisk Textiltriennale

Den nordiske censurkomite samlet på Nordjyllands Kunstmuseum, hvor den er i gang med bedømmelsen. Fra venstre den finske tolk (og udstiller) Agneta Hobin, Pirkko Hammarberg, Finland, Hans Krondahl, Sverige, Asgerdur Buadottir, Island, Franka Rasmussen, Danmark og Aase Frogner, Norge.

Nordisk Textiltriennale 1976-77

Igen en international biennale, triennale .... eller på ny et eksempel på et positivt initiativ til et øget og differentieret nordisk samarbejde?

Jeg tvivlede ikke længe på, at der her er tale om et eksempel på et nordisk samarbejde, som må kunne udvikle sig til at blive en begivenhed, hvor man i forventning — såvel i de nordiske lande som uden for disse — ser hen til, hvilken inspiration har de udstillede arbejder givet andre kunstnere, og hvad mon der næste gang vil blive præsenteret på den nordiske textiltriennale.

Allerede denne gang ved den første nordiske textiltriennale, som vil blive vist i samtlige de nordiske lande, synes der at blive tale om en virkelig nordisk begivenhed.

Det er min opfattelse, at dette skyldes, at nordiske textilkunstnere i mange år har følt et behov for ved en fælles præsentation, der ikke fandt sted inden for rammerne af de mange velanskrevne europæiske textiludstillinger, at vise deres arbejder. Ved denne textiludstilling er der lejlighed til at vise, at vi her står over for et kunstområde, hvor de nordiske lande har en lang tradition bag sig og i mange år — selvfølgelig med skiftende held — virkelig har præsteret resultater, der var international anerkendelse værdig.

Uden at ville gå ind i den periodevis livlige diskussion om textilkunstens placering i forhold til billedkunsten — afgrænset til grafik, malerier og skulpturer — og det traditionelle kunsthåndværk vil jeg dog benytte lejligheden til at nævne, at også jeg har bemærket mig, at sædvanligvis er publikum — som det siges i en anden artikel i dette katalog — mere åben over for formen af et vævet arbejde end over for formen af et maleri eller måske en skulptur.

Personligt tror jeg, at dette kan skyldes, at en langt større del af publikum selv på et eller andet tidspunkt har haft en personlig kontakt til vævningens og textilkunstens materialer, uden at der behøver at have været tale om kunstneriske udfoldelser eller ambitioner. Men denne personlige erfaring — ganske vist for hovedpartens vedkommende alene til materialerne — indebærer formentlig, at man som publikum er mere åben over for formen og materialebehandlingen i et textilarbejde. Jeg tror, at vi vil kunne komme til at opleve noget tilsvarende omkring fotografiet som kunstart, idet publikum også i denne situation vil møde frem med mere åbne og ikke autoritetsprægede synspunkter.

Når textilkunsten i dag synes at være udsat for en voksende interesse, tror jeg, at dette desuden skyldes, at samfundets hastige industrialisering kombineret med opnåelsen af et betydeligt materielt niveau på ny har givet menneskene behov for at opdage, hvorledes naturens egne materialer, manuelt arbejde og fantasi kan kombineres.

Som kulturminister er det mit håb, at samfundets producenter i videre forstand — og også andre mindre kunstinteresserede kredse — vil forstå og acceptere, at publikums interesse for kunstnernes håndværksmæssige udnyttelse og benyttelse af materialernes kvalitet under inspiration af fantasi peger på dybtliggende menneskelige behov, der åbner mulighed for en større forståelse for betydningen af kvalitet på bekostning af kvantitet.

Niels Matthiasen
kulturminister.

Nordjyllands Kunstmuseum	Aalborg	26.6 - 1.8
Kunstsentret Høvikodden	Oslo	12.8 - 5.9
Malmö Konsthall	Malmö	25.9 - 24.10
Wäinö Aaltonens Museum	Åbo	7.11 - 5.12
Kjarvalsstadir	Reykjavik	29.1 - 20.2
Listaskálin	Tórshavn	12.3 - 26.3